

Estats financers consolidats | **2022**

Informe d'auditoria emès per un auditor independent

Als accionistes de Crèdit Andorrà, SA:

Opinió

Hem auditat els estats financers consolidats de Crèdit Andorrà, SA (la Societat dominant) i les seves societats dependents (el Grup), que comprenen l'estat de situació financera a 31 de desembre de 2022, l'estat de resultats, l'estat del resultat global, l'estat de canvis en el patrimoni net i l'estat de fluxos d'efectiu, tots ells consolidats, corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data, així com les notes explicatives dels estats financers consolidats que inclouen un resum de les polítiques comptables significatives.

Segons la nostra opinió, els estats financers consolidats adjunts expressen, en tots els aspectes materials, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup a 31 de desembre de 2022, així com dels seus resultats i fluxos d'efectiu, tots ells consolidats, corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data, de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE) que han estat alhora adoptades per Andorra (NIIF-Andorra).

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb les Normes Internacionals d'Auditoria (NIA). Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant en la secció *Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels estats financers consolidats* del nostre informe.

Som independents del Grup de conformitat amb el Codi Internacional d'Ètica per a Professionals de la Comptabilitat (incloent les Normes Internacionals d'Independència) emès per el Consell de Normes Internacionals d'Ètica per a Professionals de la Comptabilitat (Codi de l'IESBA, per les sigles en anglès), i hem complert les altres responsabilitats d'ètica de conformitat amb el Codi de l'IESBA.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

Altra informació: Informe anual consolidat

Els administradors de la Societat dominant són responsables de l'altra informació. L'altra informació comprèn l'Informe anual consolidat de l'exercici 2022 però no inclou els estats financers consolidats ni el nostre informe d'auditoria corresponent.

La nostra opinió sobre els estats financers consolidats no cobreix l'altra informació i no expressem cap forma de conclusió que proporcioni un grau de seguretat sobre aquesta.

En relació amb la nostra auditoria dels estats financers consolidats, la nostra responsabilitat és llegir l'altra informació i, en fer-ho, considerar si existeix una incongruència material entre l'altra informació i els estats financers consolidats o el coneixement obtingut per nosaltres en l'auditoria o si sembla que existeix una incorrecció material en l'altra informació per algun altre motiu. Si, basant-nos en el treball que hem realitzat, concloem que existeix una incorrecció material en aquesta altra informació, estem obligats a informar d'això. No tenim res a informar referent a això.

Responsabilitats dels administradors i de la comissió d'auditoria i riscos en relació amb els estats financers consolidats

Els administradors de la Societat dominant són responsables de formular els estats financers consolidats adjunts, de forma que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats del Grup, de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE) que han estat alhora adoptades per Andorra (NIIF-Andorra), i del control intern que els esmentats administradors considerin necessari per permetre la preparació d'estats financers consolidats lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error.

En la preparació dels estats financers consolidats, els administradors de la Societat dominant són responsables de la valoració de la capacitat del Grup de continuar com a empresa en funcionament, revelant, segons correspongui, les qüestions relacionades amb l'empresa en funcionament i utilitzant el principi comptable d'empresa en funcionament excepte si els esmentats administradors tenen la intenció de liquidar el Grup o de cessar les seves operacions, o si no existeix cap altra alternativa realista.

La comissió d'auditoria i riscos de la Societat dominant és responsable de la supervisió del procés d'informació financera del Grup.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels estats financers consolidats

Els nostres objectius són obtenir una seguretat raonable que els estats financers consolidats en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error, i emetre un informe d'auditoria que conté la nostra opinió.

Seguretat raonable és un alt grau de seguretat, però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb les NIA sempre detecti una incorrecció material quan existeixi. Les incorreccions poden tenir lloc per frau o error i es consideren materials si, individualment o de forma agregada, es pot preveure raonablement que influeixen en les decisions econòmiques que els usuaris prenen basant-se en els estats financers consolidats.

Com a part d'una auditoria de conformitat amb les NIA, apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. També:

- Identifiquem i valorem els riscos d'incorrecció material en els estats financers consolidats, a causa de frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per respondre a aquests riscos i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar una incorrecció material a causa de frau és més elevat que en el cas d'una incorrecció material a causa d'error, ja que el frau pot implicar col·lúsió, falsificació, omissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies, o l'elusió del control intern.
- Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria amb la finalitat de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern del Grup.
- Avaluem l'adequació de les polítiques comptables aplicades i la raonabilitat de les estimacions comptables i la corresponent informació revelada pels administradors de la Societat dominant.

- Concloem sobre l'adequació de la utilització, per part dels administradors de la Societat dominant, del principi comptable d'empresa en funcionament i, basant-nos en l'evidència d'auditoria obtinguda, concloem sobre si existeix o no una incertesa material relacionada amb fets o amb condicions que poden generar dubtes significatius sobre la capacitat del Grup per continuar com a empresa en funcionament. Si concloem que existeix una incertesa material, es requereix que cridem l'atenció en el nostre informe d'auditoria sobre la corresponent informació revelada en els estats financers consolidats o, si aquestes revelacions no són adequades, que expressem una opinió modificada. Les nostres conclusions es basen en l'evidència d'auditoria obtinguda fins a la data del nostre informe d'auditoria. No obstant això, fets o condicions futurs poden ser la causa que el Grup deixi de ser una empresa en funcionament.
- Avaluem la presentació global, l'estructura i el contingut dels estats financers consolidats, inclosa la informació revelada, i si els estats financers consolidats representen les transaccions i els fets subjacents de manera que aconseguen expressar la imatge fidel.
- Obtenim evidència suficient i adequada en relació amb la informació financera de les entitats o activitats empresarials dins del Grup per expressar una opinió sobre els estats financers consolidats. Som responsables de la direcció, supervisió i realització de l'auditoria del Grup. Som els únics responsables de la nostra opinió d'auditoria.

Ens comuniquem amb la comissió d'auditoria i riscos de la Societat dominant en relació amb, entre altres qüestions, l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificats i les troballes significatives de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria.

També proporcionem a la comissió d'auditoria i riscos de la Societat dominant una declaració de que hem complert els requeriments d'ètica aplicables en relació amb la independència, i ens hi hem comunicat per tractar sobre totes les relacions i altres qüestions de què es pot esperar raonablement que poden afectar la nostra independència i, si escau, les corresponents salvaguardes.

PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Raúl Luño Biarge', is written over a faint, circular watermark or stamp.

Raúl Luño Biarge

31 de març de 2023

Estats financers 2022
Grup Crèdit Andorrà

Crédit Andorrà Financial Group

Estats financers consolidats 2022

Estats financers consolidats 2022	1
Estats de situació financera – Actiu	6
Estats de situació financera – Passiu	7
Estats de situació financera – Patrimoni net	8
Estats de resultats	9
Estats de resultat global	11
Estats de canvis en el patrimoni net	12
Estats de canvis en el patrimoni net (continuació)	13
Estats de fluxos d'efectiu	14
Notes als estats financers	15
1. Introducció, bases de presentació i altra informació	15
1.1. Introducció	15
1.2. Bases de presentació	15
1.3. Comparació de la informació i correcció d'errors	19
1.4. Aspectes crítics de valoració, estimació de les incerteses i judicis rellevants realitzats en l'aplicació de les polítiques comptables	20
1.5. Informació rellevant relativa a la covid-19	21
1.6. Informació relacionada amb el conflicte bèl·lic Rússia – Ucraïna	21
2. Principis i política comptable, i mètodes de valoració aplicats	22
2.1. Instruments financers	22
2.2. Cobertures comptables	27
2.3. Reclassificació d'instruments financers	28
2.4. Actius que garanteixen operacions de finançament (Asset Encumbrance)	29
2.5. Compensació d'actius i passius financers	29
2.6. Baixa d'instruments financers	29
2.7. Garanties financeres	30
2.8. Deteriorament del valor dels actius financers	31
2.9. Operacions en moneda estrangera	38
2.10. Reconeixement d'ingressos i despeses	39
2.11. Fons d'inversió, fons de pensions i altres patrimonis gestionats	41
2.12. Beneficis als empleats	41
2.13. Impostos	43
2.14. Actius tangibles	45
2.15. Actius intangibles	46
2.16. Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda, i Passius inclosos en grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	47
2.17. Arrendaments	49
2.18. Actius contingents	51
2.19. Provisions i passius contingents	51
2.20. Operacions d'assegurança	52
2.21. Estat de fluxos d'efectiu	53

2.22. Estats de resultat global	53
2.23. Estat de canvis en el patrimoni net	54
3. Perímetre i principals polítiques comptables de consolidació.....	54
3.1. Entitats dependents	54
3.2. Negocis conjunts	55
3.3. Entitats associades.....	55
3.4. Entitats estructurades	56
3.5. Combinacions de negocis.....	56
3.6. Principals participades que s'integren en el perímetre de consolidació del Grup i canvis en el perímetre de consolidació	62
4. Sistema de retribució a l'accionista	70
4.1. Proposta de distribució del resultat.....	70
4.2. Benefici atribuït per acció	70
5. Gestió del risc.....	71
5.1 Introducció i visió general	71
5.2. Gestió del risc de crèdit	75
5.3. Gestió del risc de liquiditat.....	101
5.4. Gestió del risc de mercat	104
5.5. Risc estructural de tipus d'interès	106
5.6. Risc estructural del tipus de canvi	110
5.7. Risc operacional	110
5.8. Risc de compliment i conducta	113
5.9 Risc de blanqueig de diners i de finançament del terrorisme	115
6. Valor raonable dels instruments financers	117
6.1. Introducció i visió general	117
6.2. Valor raonable dels actius i passius financers	118
6.3. Actius i passius financers reconeguts a Fair Value – Nivell 2 i 3	120
7. Segments d'operació	123
7.1. Bases de segmentació	123
7.2. Informació per segment d'operació	124
8. Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	125
9. Actius i passius mantinguts per negociar i actius no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats.....	125
9.1. Actius financers mantinguts per negociar	125
9.2. Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	126
9.3. Passius financers mantinguts per negociar	126
10. Actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	127
10.1. Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	127
10.2. Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	127
11. Actius financers a valor raonable amb canvis en resultat global	128
12. Actius financers a cost amortitzat – Préstecs i bestretes	129
12.1. Préstecs i bestretes a entitats de crèdit.....	129

12.2. Préstecs i bestretes a clients	129
13. Actius financers a cost amortitzat – Valors representatius de deute.....	130
14. Derivats de comptabilitat de cobertures i canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura del risc de tipus d'interès.....	130
14.1. Cobertures comptables de valor raonable	131
14.2. Cobertures comptables de fluxos d'efectiu	132
15. Actius tangibles.....	133
15.1. Immobilitzat material.....	134
15.2. Inversions immobiliàries	135
16. Actius intangibles	136
16.1. Fons de comerç i diferències de primera consolidació	138
16.2. Aplicacions informàtiques	139
16.3. Altres	139
17. Altres actius	139
18. Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	140
18.1. Composició del saldo	140
18.2. Moviment.....	141
18.3. Informació referent a actius adjudicats	142
19. Passius financers a cost amortitzat	142
19.1. Composició del saldo	142
19.2. Dipòsits de bancs centrals.....	143
19.3. Dipòsits d'entitats de crèdit.....	143
19.4. Dipòsits de clients.....	143
19.5. Valors representatius de deute i altres passius	144
20. Actius i passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	145
21. Provisions	146
21.1. Moviment de provisions no relacionades amb retribucions postocupació i altres compromisos amb empleats	146
22. Retribucions postocupació i altres compromisos amb empleats	147
22.1. Obligacions per pensions de prestació definida postocupació	148
22.2. Plans d'aportació definida.....	149
22.3. Obligacions per altres compromisos a llarg termini	149
22.4. Obligacions per pagaments basats en accions	151
23. Altres passius	151
24. Capital i reserves.....	151
24.1. Capital social	151
24.2. Prima d'emissió i reserves.....	153
25. Autocartera	155
26. Ajustaments per valoració	156
27. Interessos minoritaris.....	156
28. Recursos propis i gestió del capital.....	157
28.1. Recursos propis computables	157

28.2. Requeriments de capital	159
28.3. Gestió de capital	159
29. Compromisos i garanties concedits	160
30. Actius afectes a altres obligacions pròpies i de tercers	160
31. Compromisos de compra i venda	160
32. Operacions per compte de tercers	161
33. Volum de negoci	162
34. Ingressos i despeses per interessos	162
34.1. Tipus d'interès efectiu mitjà	163
35. Ingressos per dividends	163
36. Ingrés net per comissions	164
37. Guanys o pèrdues per actius i passius financers i diferències de canvi netes	165
38. Altres ingressos i despeses d'explotació, i ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	166
38.1. Altres ingressos i despeses d'explotació	166
38.2. Altres ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	167
39. Despeses de personal	167
40. Altres despeses d'administració	168
41. Amortitzacions	168
42. Provisions o reversió de provisions	169
43. Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats	169
44. Participació en els guanys o pèrdues de les inversions en negocis conjunts i associades	170
45. Despeses o ingressos per impostos sobre els guanys de les activitats continuades	170
45.1. Despesa per impost sobre el benefici	171
45.2. Reconciliació taxa impositiva-efectiva	172
45.3. Bases de tributació negatives	173
45.4. Actius i passius per impostos diferits	173
45.5. Altra informació fiscal rellevant	174
46. Parts vinculades	175
46.1. Compensació a l'Alta Direcció	175
46.2. Transaccions amb parts vinculades	175
47. Compromisos d'arrendament	176
48. Informació addicional	176
48.1. Compliment de les normes legals	176
48.2. Normativa relacionada amb la covid-19	181
48.3. Normativa relacionada amb el conflicte bèl·lic Rússia - Ucraïna	184
48.4. Fundació Privada Crèdit Andorrà	184
49. Fets posteriors	185
49.1. Altres fets posteriors	185

Annex I – Participacions en entitats integrades globalment	186
Annex I.1 – Participacions en entitats integrades globalment - 31 de desembre de 2022.....	187
Annex I.2 – Participacions en entitats integrades globalment - 31 de desembre de 2021.....	188
Annex I.3 – Participacions en entitats integrades pel mètode de la participació - 31 de desembre de 2022	189
Annex I.4 – Participacions en entitats integrades pel mètode de la participació - 31 de desembre de 2021	190
Annex II – Informe anual.....	191
Annex III – Situació financera per tipus d'activitat	192
Annex III.2 Actiu	193
Annex III.2 Passiu.....	194
Annex III.3 Patrimoni net	195
Annex III.4 Pèrdues i guanys.....	196
Annex III.4 Pèrdues i guanys (continuació)	197

Estats de situació financera – Actiu

Grup Crèdit Andorrà

En milers d'euros	Nota	31.12.2022	31.12.2021 (*)
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	8	302.620	587.245
Actius financers mantinguts per negociar	9.1	60.400	23.224
Derivats		51.489	19.335
Instruments de patrimoni		3.085	2.953
Valors representatius de deute		5.826	936
Préstecs i bestretes		-	-
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	9.2	131.829	179.872
Instruments de patrimoni		127.379	173.672
Valors representatius de deute		-	-
Préstecs i bestretes		4.450	6.200
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	10	136.717	77.541
Valors representatius de deute		136.717	77.541
Préstecs i bestretes		-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	11	212.216	250.248
Instruments de patrimoni		13.582	13.513
Valors representatius de deute		198.634	236.735
Préstecs i bestretes		-	-
Actius financers a cost amortitzat		5.179.797	3.667.083
Préstecs i bestretes	12	3.307.141	2.851.450
Entitats de crèdit		683.111	466.751
Clients		2.624.030	2.384.699
Valors representatius de deute	13	1.872.656	815.633
Derivats - Comptabilitat de cobertures	14	1.413	-
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura del risc de tipus d'interès	14	-	13.239
Inversions en negocis conjunts i associades	3	89.792	78.953
Actius emprats per contractes d'assegurança i reassegurança	20	160	-
Actius tangibles	15	208.356	163.926
Immobilitzat material		157.871	135.988
Inversions immobiliàries		50.485	27.938
Actius intangibles	16	112.887	101.981
Fons de comerç		73.762	57.080
Altres actius intangibles		39.125	44.901
Actius per impostos	45	16.917	16.300
Actius per impostos corrents		501	496
Actius per impostos diferits		16.416	15.804
Altres actius	17	58.285	42.546
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	18	89.831	97.563
Total actiu		6.601.220	5.299.721

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius
 Les notes 1 a 49 formen part integrant dels estats financers de 31 de desembre de 2022

Estats de situació financera – Passiu

Grup Crèdit Andorrà

En milers d'euros	Nota	31.12.2022	31.12.2021 (*)
Passius financers mantinguts per negociar	9.3	53.960	20.944
Derivats		53.960	20.944
Posicions curtes		-	-
Dipòsits		-	-
Valors representatius de deute emesos		-	-
Altres passius financers		-	-
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	10	168.962	125.910
Dipòsits		-	-
Valors representatius de deute emesos		159.212	125.910
Altres passius financers		9.750	-
Passius financers a cost amortitzat	19	5.484.378	4.270.307
Dipòsits		5.372.071	4.155.822
Valors representatius de deute		51.582	51.582
Altres passius financers		60.725	62.903
Derivats - Comptabilitat de cobertures	14	511	13.087
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura de risc de tipus d'interès	14	20	-
Passius emprats per contractes d'assegurança i reassegurança	20	226.628	258.768
Provisions	21	19.909	19.508
Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació		11.715	11.308
Altres retribucions als empleats a llarg termini		2.446	3.008
Reestructuració		-	-
Qüestions processals i litigis per impostos pendents		338	451
Compromisos i garanties concedits		2.819	3.640
Altres provisions		2.591	1.101
Passius per impostos	45	4.352	2.892
Passius per impostos corrents		158	41
Passius per impostos diferits		4.194	2.851
Capital social reemborsable a la vista		-	-
Altres passius	23	83.092	65.253
Passius inclosos en grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	18	-	-
Total passiu		6.041.812	4.776.669

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius
 Les notes 1 a 49 formen part integrant dels estats financers de 31 de desembre de 2022

Estats de situació financera – Patrimoni net

Grup Crèdit Andorrà

En milers d'euros	Nota	31.12.2022	31.12.2021 (*)
Capital	24	63.102	63.102
Capital desemborsat		63.102	63.102
Capital no desemborsat exigít		-	-
Prima d'emissió	24	-	-
Instruments de patrimoni emesos diferents de capital		-	-
Components de patrimoni net dels instruments financers compostos		-	-
Altres instruments de patrimoni emesos		-	-
Altres elements de patrimoni net		-	-
Altre resultat global acumulat	26	-11.242	-173
Elements que no es reclassificaran a resultat		2.070	2.566
Actius tangibles		-	-
Actius intangibles		-	-
Guany i pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides		-47	603
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda		-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades		-	-
Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global		2.117	1.963
Inefectivitat de cobertures de valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global		-	-
Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (element cobert)		-	-
Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (instrument de cobertura)		-	-
Canvis acumulats en el valor raonable dels passius financers a valor raonable per canvis en el risc de credit		-	-
Elements que poden reclassificar-se a resultats		-13.312	-2.739
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part efectiva)		-	-
Conversió de divises		-	-
Derivats de cobertura. Cobertures de fluxos d'efectiu (part efectiva)		-	-
Canvis en el valor raonable de valors representatius de deute valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global		-13.312	-2.739
Instruments de cobertura (part no designada)		-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda		-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades		-	-
Guany acumulats		-	-
Reserves de revaloració		-	-
Altres reserves	24	457.254	419.967
Reserves o pèrdues acumulades d'inversions en dependents, negocis conjunts i associades		123.033	119.533
Altres		334.221	300.434
(-) Accions pròpies	25	-	-
Resultats atribuïbles als propietaris de la dominant	4	43.036	32.978
(-) Dividends a compte	4	-	-
Interessos minoritaris (participacions no dominants)	27	7.258	7.178
Altre resultat global acumulat		-	-
Altres partides		7.258	7.178
Total patrimoni net		559.408	523.052
Total patrimoni net i passiu		6.601.220	5.299.721

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius

Les notes 1 a 49 formen part integrant dels estats financers de 31 de desembre de 2022

Estats de resultats

Grup Crèdit Andorrà

En milers d'euros	Nota	2022	2021 (*)
Ingressos per interessos	34	76.440	48.243
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global		669	914
Actius financers a cost amortitzat		70.982	44.769
Resta ingressos per interessos		4.789	2.560
(Despeses per interessos)	34	-18.575	-15.768
(Despeses per capital social reemborsable a la vista)			
Ingressos per dividends	35	815	287
Ingressos per comissions	36	120.972	105.002
(Despeses per comissions)	36	-21.220	-22.745
Guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	37	3.666	13.165
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global		3.488	2.936
Actius financers a cost amortitzat		178	10.229
Passius financers a cost amortitzat		-	-
Altres		-	-
Guanys o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets	37	2.251	4.524
Reclassificació d'actius financers des de valor raonable amb canvis en altre resultat global		-	-
Reclassificació d'actius financers des de cost amortitzat		-	-
Altres guanys o pèrdues		2.251	4.524
Guanys o pèrdues per actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	37	11.706	6.929
Reclassificació d'actius financers des de valor raonable amb canvis en altre resultat global		-	-
Reclassificació d'actius financers des de cost amortitzat		-	-
Altres guanys o pèrdues		11.706	6.929
Guanys o pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	37	1.863	-52
Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets	14	702	-210
Diferències de canvi (guany o pèrdua), netes	37	4.726	2.737
Guanys o pèrdues al donar de baixa en comptes actius no financers, nets	37	-305	23.166
Altres ingressos i despeses d'exploració	38	2.393	8.522
Altres ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurances o reassurances	38	35	982
Total resultat d'exploració net		185.469	174.782

Estats de resultats (continuació)

Grup Crèdit Andorrà

En milers d'euros	Nota	2022	2021 (*)
Total resultat d'exploració net		185.469	174.782
(Despeses d'administració)		-141.999	-120.866
(Despeses de personal)	39	-82.502	-73.896
(Altres despeses d'administració)	40	-59.497	-46.970
(Amortitzacions)	41	-22.893	-22.574
(Immobilitzat material)	15	-10.609	-9.591
(Inversions immobiliàries)	15	-550	-
(Altres actius intangibles)	16	-11.734	-12.983
(Provisions o reversió de provisions)	42	322	-2.451
(Compromisos i garanties concedits)		893	-950
(Altres provisions)		-571	-1.501
(Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats i guanys o pèrdues per modificació)	43	8.329	1.323
(Actius financers a cost)		-	-
(Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global)		-1	-21
(Actius financers a cost amortitzat)		8.330	1.344
(Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts i associades)		2	-
(Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers)		-39	308
(Immobilitzat material)	15	-	-
(Inversions immobiliàries)	15	-	-
(Fons de comerç)	16	-	-
(Altres actius intangibles)	16	-	-
(Altres)		-39	308
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats	3.6	7.501	-
Participació en els guanys o pèrdues de les inversions en dependents, negocis conjunts i associades	44	9.941	3.754
Guanys o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	18	-107	-345
Guanys i pèrdues abans d'impostos procedents de les activitats continuades		46.526	33.931
(Despeses o ingressos per impostos sobre els guanys de les activitats continuades)	45	-3.325	-1.090
Guanys o pèrdues després d'impostos procedents de les activitats continuades		43.201	32.841
Guanys o pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes		-87	143
Guanys o pèrdues abans d'impostos procedents d'activitats interrompudes (vegeu nota 3.6)		-91	150
(Despeses o ingressos per impostos relatius a activitats interrompudes)		4	-7
Guanys o pèrdues de l'exercici		43.114	32.984
Atribuïbles a interessos minoritaris (participacions no dominants)		78	6
Atribuïbles als propietaris de la dominant		43.036	32.978
Resultat per acció (bàsic) - En euros	4	48,12	36,87
Resultat per acció (diluït) - En euros	4	48,12	36,87

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius

Les notes 1 a 49 formen part integrant dels estats financers de 31 de desembre de 2022

Estats de resultat global

Grup Crèdit Andorrà

En milers d'euros	Nota	2022	2021 (*)
Guanys o pèrdues de l'exercici		43.114	32.984
Altres resultats globals		-11.069	-2.894
Elements que no es reclassificaran a resultats	26	-496	-52
Actius tangibles		-	-
Actius intangibles		-	-
Guanys o pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides		-722	-144
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda		-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades		-	-
Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global		171	87
Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global, nets		-	-
Canvis en el valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (element cobert)		-	-
Canvis en el valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (instrument de cobertura)		-	-
Canvis en el valor raonable dels passius financers valorats a valor raonable amb canvis en resultats atribuïts a canvis en el risc de crèdit		-	-
Impost sobre els guanys relatiu als elements que no es reclassificaran		55	5
Elements que poden reclassificar-se a resultats		-10.573	-2.842
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part efectiva)		-	-
Guanys o pèrdues de valor comptabilitzats en el patrimoni net		-	-
Transferit a resultats		-	-
Altres reclassificacions		-	-
Conversió de divises		-	-
Guanys o pèrdues per canvi de divises comptabilitzades en el patrimoni net		-	-
Transferit a resultats		-	-
Altres reclassificacions		-	-
Derivats de cobertura. Cobertures de fluxos d'efectiu (part efectiva)		-	-
Guanys o pèrdues de valor comptabilitzats en el patrimoni net		-	-
Transferit a resultats		-	-
Transferit a l'import en llibres inicials dels elements coberts		-	-
Altres reclassificacions		-	-
Instruments de cobertura (elements no designats)		-	-
Guanys o pèrdues de valor comptabilitzats en el patrimoni net		-	-
Transferit a resultats		-	-
Altres reclassificacions		-	-
Instruments de deute a valor raonable amb canvis en altre resultat global		-12.699	-3.652
Guanys o pèrdues de valor comptabilitzats en el patrimoni net		-9.211	-716
Transferit a resultats		-3.488	-2.936
Altres reclassificacions		-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda		-	-
Guanys o pèrdues de valor comptabilitzats en el patrimoni net		-	-
Transferit a resultats		-	-
Altres reclassificacions		-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades		-	-
Impost sobre beneficis relatiu a elements que poden reclassificar-se a guanys o pèrdues		2.126	810
Resultat global total de l'exercici		32.045	30.090
Atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants)		78	6
Atribuïble als propietaris de la dominant		31.967	30.084

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius

Les notes 1 a 49 formen part integrant dels estats financers de 31 de desembre de 2022

Estats de canvis en el patrimoni net

Grup Crèdit Andorrà

31 de desembre de 2022

Patrimoni net atribuït a l'entitat dominant

	Fons propis						Interessos minoritaris	
	Capital (nota 24.1)	Altres reserves (nota 24.2)	Resultats atribuïbles als propietaris de la dominant	(-) Dividends a compte (nota 4)	Altres resultats global acumulat (nota 27)	Altres partides	Total patrimoni net	
En milers d'euros								
Saldo el 31 de desembre de 2021	63.102	419.967	32.978	-	-	7.178	523.052	
Efectes de la correcció d'errors (nota 1.3.1)	-	3.608	-	-	-	-	3.608	
Efectes dels canvis en les polítiques comptables	-	-	-	-	-	-	-	
Saldo ajustat l'1 de gener de 2021	63.102	423.575	32.978	-	-	7.178	526.660	
Reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-	
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-	
Venda o cancel·lació d'accions pròpies	-	-	-	-	-	-	-	
Reclassificació d'instruments financers del passiu al patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	
Transferències entre components del patrimoni net	-	32.978	-32.978	-	-	-	-	
Altres augmentos o disminucions del patrimoni net (vegeu nota 3 i 27)	-	701	-	-	-	2	703	
Resultat global total de l'exercici	-	-11.069	43.036	-	-	78	32.045	
Saldo el 31 de desembre de 2022	63.102	457.254	43.036	-	-	7.258	559.408	

Estats de canvis en el patrimoni net (continuació)

Grup Crèdit Andorrà

31 de desembre de 2021 (*)

En milers d'euros	Patrimoni net atribuït a l'entitat dominant (*)							
	Fons propis						Interessos minoritaris	
	Capital (nota 24.1)	Altres resultats global acumulat (nota 26)	Altres reserves (nota 24.2)	Resultats atribuïbles als propietaris de la dominant	(-) Dividends a compte (nota 4)	Altres resultats global acumulat (nota 26)		Altres partides
Saldos el 31 de desembre de 2020	63.102	2.721	393.960	30.040	-	-	14.071	503.894
Efectes de la correcció d'errors	-	-	-	-	-	-	-	-
Efectes dels canvis en les polítiques comptables	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ajustat l'1 de gener de 2021	63.102	2.721	393.960	30.040	-	-	14.071	503.894
Reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
Distribució de dividendes	-	-	-	-5.000	-	-	-	-5.000
Venda o cancel·lació d'accions pròpies (vegeu nota 24.1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Reclassificació d'instruments financers del passiu al patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferències entre components del patrimoni net	-	-	25.040	-25.040	-	-	-	-
Altres augmentos o disminucions del patrimoni net (vegeu nota 3 i 27)	-	-	967	-	-	-	-6.899	-5.932
Resultat global total de l'exercici	-	-2.894	-	32.978	-	-	6	30.090
Saldos el 31 de desembre de 2021	63.102	-173	419.967	32.978	-	-	7.178	523.052

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius
Les notes 1 a 49 formen part integrant dels estats financers de 31 de desembre de 2022

Estats de fluxos d'efectiu

Grup Crèdit Andorrà

En milers d'euros	Nota	2022	2021 (*)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		-211.744	197.364
Resultat de l'exercici		43.036	32.978
Ajustaments per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		-22.251	-28.109
Amortització	41	22.893	22.574
Altres ajustaments		-45.144	-50.683
Augment/disminució net dels actius d'explotació		-1.507.822	-51.846
Actius financers mantinguts per negociar		-34.730	8.999
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis en resultats		61.249	5.224
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats		-57.343	-59.949
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global		29.031	-160.462
Actius financers a cost amortitzat		-1.505.059	136.002
Altres actius d'explotació		-970	18.340
Augment/disminució net dels passius d'explotació		1.275.738	242.935
Passius financers mantinguts per negociar		33.016	-4.163
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats		43.052	47.572
Passius financers a cost amortitzat		1.217.182	200.546
Altres passius d'explotació		-17.512	-1.020
Cobraments/Pagaments per impost sobre els guanys		-445	1.406
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió		-70.410	-4.911
Pagaments		-84.555	-13.863
Actius tangibles	15	-57.672	-1.512
Actius intangibles	16	-20.169	-5.776
Inversions en negocis conjunts i associades		-	-
Entitats dependents i altres unitats de negoci		-61	-
Actius no corrents i passius classificats com a mantinguts per a la venda		-	-55
Inversions mantingudes fins al venciment		-	-
Altres pagaments relacionats amb activitats d'inversió		-6.653	-6.520
Cobraments		14.145	8.952
Actius tangibles		3.856	2.700
Actius intangibles		-	-
Inversions en negocis conjunts i associades		1.850	4.823
Entitats dependents i altres unitats de negoci		-	-
Actius no corrents i passius classificats com a mantinguts per a la venda		8.439	1.429
Inversions mantingudes fins el venciment		-	-
Altres cobraments relacionats amb activitats d'inversió		-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament		-	-5.000
Pagaments		-	-5.000
Dividends	4	-	-5.000
Valors representatius de deute		-	-
Amortització d'instruments de patrimoni propi		-	-
Adquisició d'instruments de patrimoni propi		-	-
Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament		-	-
Cobraments		-	-
Valors representatius de deute		-	-
Emissió d'instruments de patrimoni propi		-	-
Alienació d'instruments de patrimoni propi		-	-
Altres cobraments relacionats amb activitats de finançament		-	-
Efectes de les variacions de tipus de canvi		-2.471	-
Augment (disminució) net de l'efectiu i equivalents (A+B+C+D)		-284.625	187.453
Efectiu i equivalents a inici del període		587.245	399.792
Efectiu i equivalents a final del període		302.620	587.245

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius

Les notes 1 a 49 formen part integrant dels estats financers de 31 de desembre de 2022

Notes als estats financers

1. Introducció, bases de presentació i altra informació

1.1. Introducció

Crèdit Andorrà SA (en endavant, «el Banc», «l'Entitat» o «l'Entitat Dominant»), autoritzada l'any 1949, és una societat anònima que té per objecte social la pràctica de l'activitat bancària, que exerceix en l'àmbit de la banca comercial i de la banca privada, i està subjecta a la normativa i regulació de les entitats financeres operants a Andorra. Tanmateix, l'11 d'abril de 2011 l'Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF) va autoritzar la sol·licitud d'ampliació de l'objecte social del Banc per incloure-hi els serveis d'inversió i auxiliars previstos en els articles 5 i 6 de la Llei 13/2010, de 13 de maig.

El domicili social del Banc està situat a l'avinguda Meritxell, 80, Andorra la Vella, Principat d'Andorra.

Com es recull en el Registre de societats del Principat d'Andorra, l'Entitat és titular dels comerços següents: 905491-E, 907176-C, 909313-L, 910111-Y, 911727-W, 911728-V, 911729-U, 911730-P, 911731-N, 920683-J i 921634-M, sota la denominació de Crèdit Andorrà.

Crèdit Andorrà SA és l'entitat dominant de les participades que s'esmenten en la nota 3 i que, juntament amb el Banc, formen el Grup Crèdit Andorrà (en endavant, «el Grup»).

1.2. Bases de presentació

Els estats financers consolidats del Grup han estat formulats pel Consell d'Administració del Banc d'acord amb el marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup, que és el que s'estableix en (1) el Decret de 22 de desembre del 2016 pel qual s'aprova el marc comptable aplicable a les entitats operatives del sistema financer andorrà i als organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà de conformitat amb les Normes internacionals d'informació financera adoptades a la Unió Europea (NIIF-UE), que han estat alhora adoptades per Andorra (NIIF-Andorra), així com les seves modificacions posteriors (Decret de 12 de desembre de 2018, Decret de 27 de març de 2019, Decret del 29 de juliol de 2020, Decret de 24 de febrer de 2021, el Decret del 15 de desembre de 2021 i el Decret de 22 de desembre de 2022).

Els estats financers s'han preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts pel Banc i per la resta d'entitats integrades en el Grup, i es presenten d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que li és d'aplicació, de manera que mostren la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats i fluxos d'efectiu del Grup existents durant l'exercici corresponent.

Les xifres es presenten en milers d'euros, arrodonits al miler més proper, que és la moneda funcional i de presentació del Grup, llevat que s'indiqui explícitament que es fa servir una altra unitat monetària.

L'Autoritat Financera Andorrana (AFA), anteriorment Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF), és l'òrgan encarregat de la supervisió i el control de les entitats integrades en el sistema financer andorrà, així com també de la implementació del marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup.

Els estats financers del Grup, del Banc i de gairebé la totalitat de les entitats integrades dins del Grup corresponents a l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2022 es troben pendents d'aprovació per les juntes generals d'accionistes respectives. No obstant això, el Consell d'Administració del Banc considera que seran aprovats sense canvis.

Amb data 28 d'abril de 2022 la Junta General d'Accionistes del Banc va aprovar els estats financers individuals i consolidats corresponents a l'exercici 2021.

Els estats financers consolidats del Grup Crèdit Andorrà corresponents a l'exercici 2022 que s'adjunten s'han elaborat amb els mateixos principis, polítiques comptables i criteris que els aplicats en els estats financers

consolidats de l'exercici 2021, excepte els canvis normatius que han entrat en vigor l'1 de gener de 2022 i que es detallen en l'apartat 1.2.1. «Normes, modificacions i interpretacions obligatòries per als exercicis començats a partir de l'1 de gener de 2022». Per tant, en la seva preparació s'han tingut en compte les Normes internacionals d'informació financera adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE), que alhora han estat íntegrament adoptades per Andorra (NIIF-Andorra) mitjançant el Decret de data 22 de desembre del 2016, el Decret de data 12 de desembre de 2018 i el Decret de data 27 de març de 2019, el Decret de 29 de juliol de 2020, el Decret del 24 de febrer de 2021, el Decret del 15 de desembre de 2021 i el Decret de 22 de desembre de 2022.

Tanmateix, el 21 de desembre de 2018, l'AFA va publicar la *Guia supervisora relativa a l'aplicació de la NIIF 9: Gestió del risc de crèdit* (en endavant la Guia), versió que va estar actualitzada el 3 de novembre de 2020. Com es detalla en la secció «Introducció», la Guia recull les expectatives supervisores i les bones pràctiques en la implantació de la NIIF 9 per part de les entitats bancàries andorranes i en la gestió del risc de crèdit. Aquesta guia està disponible a la pàgina web de l'Autoritat Financera Andorrana (https://www.afa.ad/ca/assets/normativa/niif_9).

En les notes 2 i 3 es resumeixen els principis, les polítiques comptables i els criteris de valoració més significatius aplicats en la preparació dels estats financers consolidats. No hi ha cap principi comptable o criteri de valoració de caràcter obligatori i amb efecte significatiu en els estats financers consolidats que s'hagi deixat d'aplicar.

1.2.1. Normes, modificacions i interpretacions obligatòries per als exercicis començats a partir de l'1 de gener del 2022

Les següents són les normes i interpretacions més significatives per al Grup que han estat publicades per l'IASB i que han entrat en vigor al Principat d'Andorra a partir de l'1 de gener del 2022:

- NIC 16 (Modificació) «Immobilitzat material: imports percebuts abans de l'ús previst»: Es prohibeix deduir del cost d'un element de l'immobilitzat material qualsevol ingrés obtingut de la venda d'articles produïts mentre l'entitat està preparant l'actiu per al seu ús previst. Els ingressos per la venda d'aquestes mostres, juntament amb els costos de producció, ara es reconeixen en resultats. La modificació també aclareix que una entitat està provant si l'actiu funciona correctament quan avalua el rendiment tècnic i físic de l'actiu. El rendiment financer de l'actiu no és rellevant per a aquesta avaluació. Per tant, un actiu podria ser capaç d'operar segons el previst per la direcció i estar subjecte a amortització abans que hagi assolit el nivell de rendiment operatiu esperat per la direcció. La data efectiva d'aquestes modificacions és l'1 de gener del 2022.
- NIC 37 (Modificació) «Contractes de caràcter onerosos: costos del compliment d'un contracte»: La modificació explica que el cost directe de complir un contracte comprèn els costos incrementals de complir aquest contracte i una assignació d'altres costos que es relacionen directament amb el compliment dels contractes. També aclareix que abans de dotar una provisió separada per causa d'un contracte onerosos, l'entitat reconeixerà qualsevol pèrdua per deteriorament que hagi ocorregut en els actius utilitzats per complir el contracte, en comptes de sobre els actius dedicats a aquest contracte. La data efectiva d'aquestes modificacions és l'1 de gener del 2022.
- NIIF 3 (Modificació) «Referència al Marc conceptual»: S'ha actualitzat la NIIF 3 per referir-se al Marc Conceptual de 2018 a fi de determinar què constitueix un actiu o un passiu en una combinació de negocis (abans es referia al MC del 2001). A més, s'ha afegit una nova excepció a la NIIF 3 per a passius i passius contingents. La data efectiva d'aquestes modificacions és l'1 de gener del 2022.
- Millores Anuals de les NIIF. Cicle 2018 – 2020: Les modificacions afecten NIIF 1, NIIF 9, NIIF 16 i NIC 41 i apliquen als exercicis anuals que comencin a partir de l'1 de gener del 2022. Les principals modificacions es refereixen a:
 - NIIF 1 «Adopció per primera vegada de les NIIF»: La NIIF 1 permet una exempció si una dependent adopta les NIIF en una data posterior a la seva matriu. Aquesta modificació permet que les entitats que hagin pres aquesta exempció també mesuren les diferències de conversió acumulades utilitzant els imports comptabilitzats per la matriu, en funció de la data de transició d'aquesta última a les NIIF.

- NIIF 9 «Instruments financers»: La modificació aborda quins costos s'han d'incloure en la prova del 10% per a la baixa en comptes de passius financers. Els costos o honoraris podrien pagar-se a tercers o al prestador. Segons la modificació, els costos o honoraris pagats a tercers no s' inclouran en la prova del 10%.
- NIC 41 «Agricultura»: Aquesta modificació elimina el requisit d'excloure els fluxos d'efectiu per a impostos en mesurar el valor raonable segons la NIC 41.

Les normes i interpretacions publicades per l'IASB i que han entrat en vigor al Principat d'Andorra a partir de l'1 de gener del 2022 no han tingut un impacte significatiu en els estats financers del Grup del 2022.

1.2.2. Normes, modificacions i interpretacions emeses per l'IASB no vigents

Les següents són les normes i interpretacions més significatives per al Grup que han estat publicades per l'IASB però que no han entrat encara en vigor, bé perquè la data d'efectivitat és posterior a la data dels estats financers consolidats, o bé perquè encara no han estat adoptades per la UE ni el Principat d'Andorra.

- Normes, modificacions i interpretacions que encara no han entrat en aplicació però que es poden adoptar de manera anticipada en haver estat adoptades per la UE (i pel Principat d'Andorra).

Modificació de la NIC 1 «Desglossament de polítiques comptables».

Aquesta modificació es porta a terme per millorar els desglossaments sobre les polítiques comptables perquè proporcionin informació més útil als inversors i altres usuaris principals dels estats financers. La data efectiva d'aquesta modificació és l'1 de gener del 2023. La modificació està pendent de ser aprovada per part de la Unió Europea.

Modificació de la NIC 8 «Definició d'estimacions comptables».

Aquesta modificació té la finalitat d'ajudar a diferenciar entre els canvis d'estimació comptable i els canvis de política comptable. La data efectiva d'aquesta modificació és l'1 de gener del 2023. La modificació està pendent de ser aprovada per part de la Unió Europea.

Modificació de la NIC 12 «Impost diferit relacionat amb actius i passius que sorgeixen d'una única transacció».

En determinades situacions sota la NIC 12, les empreses estan exemptes de reconèixer impostos diferits quan reconeixen actius o passius per primera vegada (“exempció de reconeixement inicial”). Anteriorment, hi havia certa incertesa sobre si l'exempció aplicava a transaccions com arrendaments i obligacions de desballestament, transaccions per les quals es reconeixen tant un actiu com un passiu en el moment del seu reconeixement inicial. La modificació aclareix que l'exempció no aplica i per tant, hi ha l'obligació de reconèixer impostos diferits sobre aquestes transaccions.

La modificació entra en vigor per a exercicis que comencin a partir de l'1 de gener del 2023, si bé se'n permet l'aplicació anticipada.

NIIF 17 «Contractes d'assegurances».

La NIIF 17 reemplaça la NIIF 4 «Contractes d'assegurances», que permetia una àmplia varietat de pràctiques comptables. La nova norma canvia fonamentalment la comptabilitat per a totes les entitats que emetin contractes d'assegurances i contractes d'inversió amb components de participació discrecional. El juny del 2020, l'IASB va modificar la norma i va desenvolupar esmenes i aclariments específics destinats a facilitar la implantació de la nova norma, encara que no en van canviar els principis fonamentals.

La norma és d'aplicació per a exercicis anuals que comencin a partir de l'1 de gener del 2023, tot i que se'n permet l'aplicació anticipada si s'aplica la NIIF 9 «Instruments financers» en la data d'aplicació inicial de la NIIF 17 o abans de l'esmentada data.

Modificació de la NIIF 17 «Aplicació inicial de la NIIF 17 i la NIIF 9 — Informació comparativa».

L'IASB ha publicat una esmena de la NIIF 17 que introdueix modificacions d'abast limitat als requeriments de transició de la NIIF 17 «Contractes d'assegurança» i no afecta cap altre requeriment de la NIIF 17. La NIIF 17 i la NIIF 9 «Instruments financers» tenen diferents requeriments de transició. Per a algunes asseguradores, aquestes diferències poden provocar asimetries comptables puntuals entre els actius financers i els passius per contractes d'assegurança en la informació comparativa que presentin en els seus estats financers quan apliquin la NIIF 17 i la NIIF 9 per primera vegada. La modificació ajudarà les asseguradores a evitar aquestes asimetries i, per tant, millorarà la utilitat de la informació comparativa per als inversors.

Aquesta modificació és efectiva per als exercicis anuals que comencin a partir de l'1 de gener del 2023.

Tanmateix, el Decret 553/2022, del 22 de desembre del 2002, pel qual s'aproven determinades normes internacionals d'informació financera adoptades a la Unió Europea (NIIF-UE) i es modifica el Decret pel qual s'aprova el marc comptable aplicable a les entitats operatives del sistema financer andorrà i als organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà de conformitat amb les normes internacionals d'informació financera adoptades a la Unió Europea (NIIF-UE) que han estat alhora adoptades per Andorra (NIIF-Andorra), del 22 de desembre del 2016; estableix que la NIIF 17 entrarà en vigor a Andorra els exercicis anuals que comencin a partir de l'1 de gener del 2024, tot i que se'n permet l'aplicació anticipada a partir de l'1 de gener del 2023.

A data de formulació dels presents estats financers consolidats, el Banc ha decidit no exercir l'opció d'aplicació anticipada en cas que sigui possible.

A excepció de la NIIF 17, les normes, modificacions i interpretacions publicades per l'IASB però que no han entrat encara en aplicació a partir de l'1 de gener del 2022 no s'espera que tinguin un impacte significatiu en els estats financers del Banc a partir del 2022. Pel que fa a la NIIF 17, el Grup està treballant en el projecte d'adaptació a la nova normativa, que suposa l'anàlisi dels nous criteris comptables i l'adaptació dels sistemes de la informació que els suporten. En aquest sentit, el Grup espera exercir l'opció d'aplicació anticipada de la NIIF 17 abans que finalitzi l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2023.

- Normes, modificacions i interpretacions a les normes existents que no poden adoptar-se anticipadament o que no han estat adoptades per la UE ni pel Principat d'Andorra:

Modificació de la NIC 1 «Passius no corrents amb condicions (“covenants”)».

L'IASB ha emès una modificació de la NIC 1 «Presentació d'estats financers» en resposta a les inquietuds plantejades sobre l'aplicació de modificacions anteriors (al gener i al juliol del 2020) en relació amb la classificació de passius com a corrents o no corrents que haurien entrat en vigor per als exercicis començats a partir de l'1 de gener del 2023.

La nova modificació té com a objectiu millorar la informació proporcionada quan el dret a diferir el pagament d'un passiu està subjecte al compliment de condicions (*covenants*) dins dels dotze mesos posteriors a l'exercici sobre el qual s'informa.

La nova modificació és efectiva per als exercicis que comencin a partir de l'1 de gener del 2024 i anul·len les modificacions anteriors. Es permet l'aplicació anticipada de la modificació, si bé està pendent d'aprovació per part de la Unió Europea.

Les modificacions anteriors de la NIC 1 indicaven el següent, que ja han estat anul·lades amb aquesta modificació de la NIC 1 el 31 d'octubre del 2022:

NIC 1 (Modificació) «Classificació de passius com a corrents o no corrents»: Aquestes modificacions aclareixen que els passius es classifiquen com a corrents o no corrents depenent dels drets que existeixin al final de l'exercici sobre el qual s'està informant. La classificació no es veu afectada per les expectatives de l'entitat o els fets posteriors a la data de tancament de l'exercici (per exemple, la recepció d'una renúncia o un incompliment del pacte). La modificació també aclareix què vol dir la NIC 1 quan es refereix a la «liquidació» d'un passiu. La data efectiva d'aquestes modificacions és l'1 de gener del 2023, si bé se'n permet l'adopció anticipada.

No obstant al juliol va haver-hi una modificació per canviar la data d'entrada en vigor de la modificació l'1 de gener del 2023. Dites modificacions estan pendents d'aprovació per part de la Unió Europea.

Modificació de la NIIF 10 i de la NIC 28 «Venda o aportació d'actius entre un inversor i les seves associades o negocis conjunts».

Aquestes modificacions aclareixen el tractament comptable de les vendes i aportacions d'actius entre un inversor i les seves associades i negocis conjunts, que dependrà si els actius no monetaris venuts o aportats a una associada o negocis conjunts constitueixen un «negoci». L'inversor reconeixerà el guany o pèrdua completa quan els actius no monetaris constitueixin un «negoci». Si els actius no compleixen la definició de negoci, l'inversor es reconeix el guany o la pèrdua en la mesura dels interessos dels altres inversors. Les modificacions només s'aplicaran quan un inversor vengui o porti actius a la seva associada o negoci conjunt.

Originalment, aquestes modificacions eren prospectives i efectives per als exercicis anuals que comencessin a partir de l'1 de gener del 2016. No obstant, a final del 2015, l'IASB va prendre la decisió de posposar-ne la data de vigència (sense fixar una nova data concreta), ja que està planejant una revisió més àmplia que pugui resultar en la simplificació de la comptabilitat d'aquestes transaccions i d'altres aspectes de la comptabilització d'associades i negocis conjunts.

Modificació de la NIIF 16 «Passiu per arrendament en una venda amb arrendament posterior».

La NIIF 16 inclou requisits sobre com comptabilitzar una venda amb arrendament posterior en la data en què es duu a terme la transacció. No obstant això, no especificava com registrar la transacció després d'aquesta data. Aquesta modificació explica com una empresa ha de comptabilitzar una venda amb arrendament posterior després de la data de la transacció.

La data efectiva d'aquesta modificació és l'1 de gener del 2024, si bé se'n permet l'adopció anticipada. Aquesta modificació està pendent d'aprovació per part de la Unió Europea.

Les normes i interpretacions a les normes existents publicades per l'IASB que no poden adoptar-se anticipadament o que no han estat adoptades per la UE ni pel Principat d'Andorra però que no han entrat encara en vigor a partir de l'1 de gener del 2022 no s'espera que tinguin un impacte significatiu en els estats financers del Grup posteriors al 2022.

1.3. Comparació de la informació i correcció d'errors

1.3.1. Correcció d'errors

Tal com es menciona en la nota 3.6, el desembre del 2021 es va constituir SETAP 365, SA mitjançant l'aportació de les accions que Crèdit Andorrà, SA i el Comú de Canillo ostentaven de la societat Esports de Neu Soldeu-Incles, SA (ENSISA) i la pràctica totalitat de les accions que el Comú de la Massana ostentava de la societat

Estacions de Muntanya Arinsal/Pal, SAU. Aquesta operació va suposar que Crèdit Andorrà donés d'alta les accions de SETAP 365, SA al seu valor de mercat en el moment de la transacció i donés de baixa les accions d'ENSISA al seu valor en llibres.

Si bé, per error, Crèdit Andorrà no va reconèixer una part dels actius que va rebre en contraprestació de les seves accions d'ENSISA, consistent en un dret de cobrament equivalent al valor de mercat d'uns actius immobiliaris propietat d'ENSISA (prorratejat pel seu percentatge en el capital de la mateixa societat) que, per no estar afectes a l'explotació, no formaven part del valor de mercat del negoci de la neu canalitzat a través de SETAP 365. Per tant, el 31 de desembre de 2021, tant el capítol «Altres Actius» de l'estat de situació financera consolidat, com el capítol «Guanys o pèrdues al donar de baixa en comptes actius no financers, nets» de l'estat de resultats consolidat, estaven infravalorats en 3.608 milers d'euros (vegeu l'estat de canvis en el patrimoni net).

El 31 de desembre de 2022 Crèdit Andorrà ja ha cancel·lat el dret de cobrament mitjançant la recepció dels esmentats immobles, la propietat dels quals ha estat vehiculitzada pels accionistes originaris d'ENSISA a través de la societat de nova creació ENSISA Patrimoni 365, SL (vegeu nota 3.6).

1.3.2. Comparació de la informació

Les xifres corresponents al 31 de desembre de 2021 incloses en els estats financers consolidats adjunts es presenten únicament i exclusivament a efectes comparatius.

Excepte per als efectes de la correcció de l'error comentat en el punt anterior i per als efectes de l'adquisició de Vall Banc, SA explicats en la nota 3.5.1, els saldos presentats en aquests estats financers referents als exercicis 2022 i 2021 són comparables.

1.4. Aspectes crítics de valoració, estimació de les incerteses i judicis rellevants realitzats en l'aplicació de les polítiques comptables

La preparació dels estats financers consolidats requereix la utilització d'estimacions comptables rellevants, l'aplicació de judicis i la realització d'estimacions i hipòtesis. En aquest sentit, es resumeix tot seguit un detall dels aspectes que han implicat un grau més elevat de judici i complexitat o dels quals les hipòtesis i estimacions són significatives per a la preparació dels estats financers consolidats:

- El valor raonable de determinats actius i passius financers (nota 6).
- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius financers i del valor raonable de les garanties que hi van associades (nota 5.2.).
- Vida útil dels actius tangibles i intangibles (notes 15 i 16).
- Valor de recuperació dels fons de comerç, les diferències de primera consolidació i de la resta d'actius intangibles (nota 16).
- Les pèrdues per deteriorament dels actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda (nota 18).
- Les hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul dels passius per contractes d'assegurança (nota 20) i en el càlcul de passius i compromisos postocupació (nota 22).
- Valoració de les provisions per a la cobertura de contingències laborals, legals i fiscals (nota 21).
- Estimacions per al càlcul de l'impost sobre societats i actius i passius fiscals diferits (nota 45).
- El valor raonable dels actius identificables adquirits i els passius assumits en les combinacions de negocis (nota 3.5)

Tot i que les estimacions realitzades pels administradors del Banc en data 31 de desembre de 2022 s'han realitzat en funció de la millor informació disponible fins a la data, és possible que esdeveniments que puguin tenir lloc en el futur obliguin a modificar-les en els exercicis vinents. Aquesta modificació es faria de manera prospectiva, reconeixent els efectes del canvi d'estimació en els corresponents estats de resultats consolidats.

1.5. Informació rellevant relativa a la covid-19

Els exercicis 2020 i 2021 van estar marcats per la crisi de la covid-19 i les conseqüències econòmiques importants que, a causa de les mesures adoptades a molts països del món i a Andorra, tenien sobre els clients particulars i les empreses. Per aquest motiu, el Grup va prendre una sèrie de mesures, que es detallen tot seguit:

- Per pal·liar l'impacte econòmic, el Grup va adoptar determinades mesures principalment en relació amb carències i/o extensions de préstecs i crèdits, tant públiques com privades, i a finançament amb garantia del Govern, tal com preveia la normativa a la qual es fa referència en la nota 48.2.
- En l'àmbit de la valoració, estimació de les incerteses i judicis rellevants realitzats en l'aplicació de les polítiques comptables, tant pel que fa al risc de crèdit com al deteriorament d'altres actius, es va adoptar la recomanació de l'Autoritat Financera Andorrana (AFA), que, a partir de l'article 39 de la Llei 05/2020, va adoptar com a pròpies les guies o recomanacions publicades per l'EBA, l'IASB i l'ECB, i publicà la «Recomanació EB 01/2020: Guia supervisora sobre les carències o extensions, legislatives i no legislatives, dels préstecs o crèdits aplicats arran de la crisi de la covid-19», on, entre d'altres aspectes, en el pla comptable destacava l'aclariment publicat per l'IASB en data 27 de març del 2020 en què s'aclarien aspectes relacionats amb l'increment significatiu de risc i el càlcul de la pèrdua esperada, així com la importància de tenir en consideració en els models interns els efectes macroeconòmics derivats de la covid-19 i les mesures adoptades pels governs, o en cas de no ser possible efectuar ajustos experts a partir de la informació disponible en els seus models interns o en relació amb l'aplicació de la solució alternativa establerta en la «Recomanació EB 01/2018 – Guia supervisora relativa a l'aplicació de la NIIF 9 - Gestió de risc de crèdit» emesa per l'AFA el 21 de desembre de 2018 i actualitzada el 3 de novembre de 2020 per tal d'adaptar la guia a la *Guia supervisora sobre les carències o extensions, legislatives i no legislatives, dels préstecs o crèdits aplicats arran de la crisi de la covid-19* emesa el 10 de juny de 2020 i modificada el 28 de juliol del 2020 i el 19 de gener de 2021.

El 29 de setembre del 2021 es va publicar el Decret 323/2021 que regulava el retorn o la conversió en préstec del deute pendent corresponent al primer i segon programes extraordinaris d'aval per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2, posteriorment modificat pel Decret 180/2022 del 4 de maig del 2022 en resposta a la necessitat d'ampliar els terminis de presentació de les sol·licituds de conversió del deute en préstec (vegeu nota 48.2.4).

Si bé una vegada els nivells de contagis de la covid-19 s'han reduït dràsticament gràcies, entre d'altres, als programes internacionals de vacunació, l'exercici 2022 ha estat marcat per polítiques de *convivència* amb la covid-19. Aquests fets han permès la plena recuperació de l'activitat econòmica en bona part del mercat internacional i, per tant, també al Principat d'Andorra.

1.6 Informació relacionada amb el conflicte bèl·lic Rússia – Ucraïna

L'exercici 2022 ha estat marcat pel conflicte bèl·lic Rússia – Ucraïna, motiu pel qual el Govern va aprovar una sèrie de decrets per tal d'alinejar-se amb les sancions proposades per la Unió Europea, en què va fixar les mesures restrictives aplicables i publicar uns annexos amb els noms de les persones, entitats o els altres subjectes de dret objecte de la restricció, els quals han estat aplicats pel Grup (vegeu nota 48.3).

2. Principis i política comptable, i mètodes de valoració aplicats

En l'elaboració dels estats financers consolidats del Grup Crèdit Andorrà corresponents a l'exercici 2022 s'han aplicat els principis i polítiques comptables i criteris de valoració següents.

2.1. Instruments financers

2.1.1. Classificació dels actius financers

Els actius financers s'inclouen a l'efecte de la seva valoració en alguna de les categories següents:

- Actius financers a cost amortitzat.
- Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global.
- Actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats.
- Actius financers mantinguts per negociar.
- Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats.
- Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats.
- Derivats – Comptabilitat de cobertures.

Tanmateix, la classificació en les anteriors categories es realitza sobre la base dels dos elements següents:

- El **model de negoci** del Grup per a la gestió dels actius financers.

El model de negoci es defineix com la forma en què es gestionen els actius financers amb l'objectiu de generar fluxos d'efectiu. El model de negoci es determina considerant com es gestionen conjuntament els grups d'actius financers per tal d'assolir un objectiu concret. Per tant, el model de negoci no depèn de les intencions del Grup per a un instrument individual sinó que es determina per a un conjunt d'instruments.

En aquest sentit els diferents models de negoci que utilitza el Grup són:

- Manteniment dels actius per rebre els fluxos contractuals de l'actiu («HTC», en l'acrònim en anglès per a Held to Collect). Sota aquest model els actius es gestionen amb l'objectiu de cobrar els seus fluxos d'efectiu contractuals i no per obtenir un rendiment mitjançant la seva tinença o venda. No obstant, es permeten vendes anteriors al venciment dels actius sota determinades circumstàncies, com ara (1) vendes considerades com a poc freqüents o immaterials, (2) vendes d'actius pròxims al venciment, o (3) vendes motivades per un increment significatiu del risc de crèdit i aquelles efectuades per gestionar el risc de concentració.

Dintre de la cartera HTC, el Grup Crèdit Andorrà distingeix dos models de negoci clarament diferenciats i independents:

- Manteniment dels actius amb la finalitat d'obtenir fluxos contractuals a llarg termini («HTC-LT», en l'acrònim en anglès per a Held to Collect – Long Term). Mitjançant els instruments classificats sota aquest model de negoci, el Grup gestiona les necessitats de liquiditat del Grup generades pel deute a llarg termini i els seus fons propis. Els instruments que componen aquesta cartera són valors de renda fixa, tant públics com privats, nacionals o estrangers, que aprovi el COAPiR en cada moment de manera consistent amb l'objectiu esmentat. Aquest model de negoci es va interrompre a l'exercici 2020 arran d'una venda de cartera realitzada segons l'estratègia marcada pel Grup per als exercicis següents, consistent a potenciar el crèdit i la migració de posicions de clients cap a posicions de fora de balanç.

Tanmateix, durant el mes d'agost de 2022, a la vista del nou escenari caracteritzat per (1) la nova estructura de balanç assolida després de la incorporació dels actius i passius de Vall Banc (vegeu nota 3.5.1.), (2) la normalitat postpandèmia marcada per polítiques de *convivència* amb la covid-19 que feia preveure que no seria necessari continuar amb els nivells de liquiditat excepcionals mantinguts durant els últims dos exercicis, (3) els increments de tipus d'interès que molt previsiblement requeririen realitzar cobertures de la futura composició de l'estructura de balanç (passiu vs. fora de balanç), i (4) el temps transcorregut des de la venda de la cartera HTC-LT (30 mesos), Crèdit Andorrà va decidir reactivar el model de negoci HTC-LT.

- Manteniment dels actius amb la finalitat d'obtenir fluxos contractuals a curt i mig termini («HTC-ST», en l'acrònim en anglès per a Held to Collect – Short Term). Mitjançant els instruments classificats sota aquest model de negoci, el Grup gestiona les necessitats de liquiditat del Grup generades pels passius no inclosos en la cartera HTC-LT. Els instruments que componen aquesta cartera són valors de renda fixa, tant públics com privats, nacionals o estrangers, que aprovi el COAPiR en cada moment de manera consistent amb l'objectiu esmentat.

En cas de realitzar-se una venda de títols de la cartera HTC (tant HTC-LT com HTC-ST) com a conseqüència dels efectes produïts per la covid-19, aquesta no es consideraria un canvi del model de negoci ni una reclassificació comptable, ja que en el moment en què es va avaluar el model de negoci pels títols mantinguts en aquesta cartera, aquests van estar correctament classificats i dins del model de negoci no es van tenir en compte els impactes de la crisi provocada per la covid-19 en no tractar-se d'un escenari possible en aquell moment. En cas que les vendes realitzades associades a la crisi de la covid-19 haguessin estat significatives en valor o freqüència, aquestes també respectarien el model de negoci considerat sota la cartera HTC, ja que els motius que van originar aquestes vendes eren totalment extraordinaris i transitoris. En aquest sentit, el Banc va realitzar a inicis de l'exercici 2021 una venda d'instruments financers que formaven part de la cartera HTC-ST per mitigar els impactes produïts per la covid-19, sense que aquesta venda impliqués un canvi de model de negoci (vegeu la nota 37).

En aquest sentit, segons l'última actualització dels models de negoci, es defineix com a:

- Vendes poc freqüents o immaterials aquelles que no representen més d'un 10% del valor en llibres de cartera de títols durant la vida mitja de la cartera.
 - Vendes d'actius pròxims al venciment com aquelles que es realitzen dins dels últims 6 mesos abans del venciment del títol (normalment amb l'objectiu de facilitar la reinversió de la cartera de la manera més beneficiosa en termes de mercat) o un període inferior al 10% de la vida romanent del títol en el moment de la seva compra.
 - Vendes motivades per un increment significatiu del risc de crèdit com aquelles que es realitzen després que s'hagi produït (1) un *de-rating* de com a mínim dos esglaons des del moment de la seva adquisició i (2) que aquest *de-rating* porti o previsiblement pugui portar en un curt termini a un incompliment de les directrius d'inversió vigents en el Grup.
 - Vendes motivades per gestionar el risc de concentració, com aquelles que es realitzen amb l'objectiu de corregir un incompliment dels límits prudencials marcats en cada moment per la normativa d'aplicació o internament pel Grup, així com per evitar un previsible incompliment en el curt termini.
- Manteniment dels actius per obtenir un rendiment mitjançant la seva venda («HTS», en l'acrònim en anglès per a Held to Sell). Sota aquest model el Grup no busca la inversió en un actiu per rebre'n els fluxos contractuals, sinó que l'objectiu és aprofitar-se de fluctuacions en el valor de mercat dels actius per realitzar-los amb l'objectiu d'obtenir plusvàlues.
 - Combinació dels dos models de negoci anteriors, és a dir, manteniment dels actius per rebre els fluxos contractuals de l'actiu i per obtenir un rendiment mitjançant la seva venda («HTCS», en

L'acrònim en anglès per a Held to Collect and Sell). Aquest model de negoci implica la realització d'actius més freqüentment i amb valor superior.

L'objectiu d'aquest model de negoci és, a més de gestionar i assegurar la liquiditat òptima per fer front als compromisos per pagaments estructurals i recurrents, la generació de plusvàlues mitjançant vendes per complementar l'estat de resultats del Grup, no únicament des del punt de vista del marge financer, sinó del resultat de les operacions financeres.

En aquest sentit cal destacar que el model principal del Grup pel que fa a la tinença i gestió dels actius financers és el de manteniment dels actius per rebre els fluxos contractuals de l'actiu (HTC), seguit del de manteniment dels actius per rebre els fluxos contractuals de l'actiu i per obtenir un rendiment mitjançant la seva venda (HTCS) i, residualment, el de manteniment dels actius per obtenir un rendiment mitjançant la seva venda (HTS o *trading*).

- Les **característiques dels fluxos d'efectiu contractuals** dels actius financers.

Un actiu financer s'ha de classificar en el moment inicial en una de les categories següents:

- Aquells amb condicions contractuals consistents, en la data especificada, en fluxos d'efectiu que consisteixen solament en pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.
- La resta d'actius financers.

A efectes d'aquesta classificació, el principal d'un actiu financer és el seu valor raonable en el moment del seu reconeixement inicial. Tanmateix s'entén per interès la suma de la contraprestació pel valor temporal dels diners, pels costos de finançament i estructura així com pel risc de crèdit associat a l'import de principal pendent de cobrament durant un període concret, més un marge.

Si un actiu financer conté una clàusula contractual que pot modificar el calendari o l'import dels fluxos d'efectiu contractuals (com clàusules d'amortització anticipada o l'ampliació de la durada), el Grup determina si els fluxos d'efectiu que es generaran durant la vida de l'instrument a causa de l'exercici d'aquesta clàusula contractual són només pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent. Per fer-ho, es consideren els fluxos d'efectiu contractuals que es puguin generar abans i després de la modificació del calendari o import dels fluxos d'efectiu contractuals.

A la vegada, en cas que un actiu financer tingui en compte un ajust periòdic del tipus d'interès però la freqüència d'aquest ajust no coincideixi amb el termini del tipus d'interès de referència (per exemple, el tipus d'interès s'ajusta cada tres mesos al tipus a un any), el Grup avalua, en el moment del reconeixement inicial, aquest desajust en el component de l'interès per determinar si els fluxos d'efectiu contractuals representen només pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.

Les condicions contractuals que en el moment del reconeixement inicial tinguin un efecte mínim sobre els fluxos d'efectiu o depenguin de l'ocurrència d'esdeveniments excepcionals i molt improbables (com ara la liquidació de l'emissor) no impedeixen la seva classificació en les carteres de cost amortitzat o a valor raonable amb canvis registrats en un altre resultat global.

Per tant, el Grup classifica un actiu financer, als efectes de la seva valoració:

- En la cartera d'actius financers a cost amortitzat, quan es compleixin les dues condicions següents:
 - es gestiona amb un model de negoci que té com a objectiu mantenir actius financers per percebre fluxos d'efectiu contractuals (HTC), i
 - les condicions contractuals donen lloc a fluxos d'efectiu en dates especificades, que són només pagaments de principal i interessos sobre l'import de principal pendent.
- En la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, quan es compleixin les dues condicions següents:

- es gestiona amb un model de negoci l'objectiu del qual combina la percepció dels fluxos d'efectiu contractuals dels actius financers i la venda (HTCS), i
- les condicions contractuals donen lloc a fluxos d'efectiu en dates especificades que són només pagaments de principal i interessos sobre l'import de principal pendent.
- En la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en resultats: sempre que pel model de negoci del Grup per a la seva gestió o per les característiques dels seus fluxos d'efectiu contractuals no sigui procedent classificar-ho en alguna de les carteres anteriors.
- Dins la cartera d'actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats s'inclouen tots aquells instruments per als quals es compleixi alguna de les característiques següents:
 - s'originin o adquireixin amb l'objectiu de fer-los a curt termini;
 - siguin part d'un grup d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament per al qual hi hagi evidència d'actuacions recents per obtenir guanys a curt termini;
 - siguin instruments derivats que no compleixin la definició de contracte de garantia financera ni hagin estat designats com a instruments de cobertura comptable.

Constitueixen una excepció als criteris generals de valoració descrits anteriorment les inversions en instruments de patrimoni. Amb caràcter general, excepte per les participacions en organismes d'inversió col·lectiva, el Grup exerceix l'opció en el reconeixement inicial i de forma irrevocable per incloure en la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global inversions en instruments de patrimoni net que no es classifiquen com a mantinguts per negociar i que, en cas de no exercir l'opció, es classificarien com a actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats.

2.1.2. Classificació dels passius financers

El Grup classifica un passiu financer, als efectes de la seva valoració:

- Passius financers mantinguts per negociar. Aquesta cartera està integrada principalment pels passius financers adquirits o emesos amb la intenció de realitzar-los a curt termini o que formen part d'una cartera d'instruments financers, identificats i gestionats conjuntament, per a la qual hi ha evidència d'actuacions recents dirigides a obtenir guanys a curt termini. També es consideren passius financers mantinguts per negociar les posicions curtes de valors com a conseqüència de vendes d'actius adquirits temporalment amb pacte de retrocessió no opcional o de valors rebuts en préstec. Finalment, es consideren com a passius financers mantinguts per negociar els derivats actius i passius que no compleixen amb la definició de contracte de garantia financera ni han estat designats com a instruments de cobertura.
- Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats. S'hi inclouen, si escau, aquells passius financers designats pel Grup en el seu reconeixement inicial, com per exemple els passius financers híbrids que s'han de valorar íntegrament pel seu valor raonable o amb derivats financers per reduir l'exposició a variacions en el valor raonable, o es gestionen conjuntament amb passius financers i derivats a fi de reduir l'exposició global al risc de tipus d'interès.

En general, en aquesta categoria s'inclouen tots aquells passius financers dels quals, en ser-hi classificats, s'eliminen o es redueixen significativament incoherències en el seu reconeixement o valoració (asimetries comptables). Els passius financers d'aquesta categoria hauran d'estar sotmesos, permanentment, a un sistema de mesurament, gestió i control de riscos i resultats, integrat i consistent, que permeti comprovar que el risc es redueix efectivament. Els passius financers només es poden incloure en aquesta cartera en la data d'adquisició o quan s'originen.

- Passius financers a cost amortitzat. Es registren els passius financers que no s'han classificat com a mantinguts per negociar o com a altres passius financers a valor raonable amb canvis en resultats. Els

saldos que es registren en aquesta categoria responen a l'activitat típica de captació de fons de les entitats de crèdit, independentment de la forma d'instrumentalització i el termini de venciment.

2.1.3. Valoració dels instruments financers

Tots els instruments financers es registren inicialment pel seu valor raonable, que, si no hi ha evidència en contra, és el preu de la transacció.

Posteriorment, en una data determinada, el valor raonable d'un instrument financer correspon a l'import pel qual podria ser lliurat, si es tracta d'un actiu, o liquidat, si es tracta d'un passiu, en una transacció efectuada entre parts interessades, informades en la matèria, que actuïn en condicions d'independència mútua. La referència més objectiva del valor raonable d'un instrument financer és el preu que es pagaria per ell en un mercat actiu, transparent i profund, per la qual cosa s'agafa el preu de cotització o preu de mercat.

Quan no hi hagi preu de mercat, per estimar-ne el valor raonable es recorre al preu de transaccions recents d'instruments anàlegs i, en cas que no n'hi hagi, a models de valoració suficientment contrastats i reconeguts per la comunitat financera internacional, considerant les característiques específiques de l'instrument que s'ha de valorar i, molt especialment, els diferents tipus de risc associat a aquest instrument.

Excepte en els derivats de negociació, totes les variacions en el valor dels instruments financers per raó de la meritació d'interessos i conceptes assimilats es registren en l'estat de resultats de l'exercici en què es va produir la meritació. Els dividends percebuts d'altres societats es registren en l'estat de resultats de l'exercici en què neix el dret a percebre'ls.

Les variacions en les valoracions que es produeixen després del registre inicial per causes diferents de les esmentades en el paràgraf anterior es tracten com es descriu a continuació, en funció dels tipus dels actius i passius financers:

- Els instruments financers inclosos en els epígrafs «Actius financers mantinguts per negociar», «Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats», «Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats», «Passius financers mantinguts per negociar» i «Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats»; es valoren inicialment pel seu valor raonable i, posteriorment, les variacions que s'hi produeixen es registren amb contrapartida en resultats.
- De la seva banda, els instruments financers inclosos en «Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global» es valoren inicialment pel seu valor raonable i, posteriorment, les variacions que s'hi produeixen, netes del seu impacte fiscal, es registren amb contrapartida en l'epígraf «Altre resultat global acumulat» del patrimoni net.
- Els derivats es registren en l'estat de situació financera pel seu valor raonable. En el moment de la seva contractació, i llevat de prova en contra, el preu de transacció és el seu valor raonable i es registren com un actiu si aquest és positiu o com un passiu si és negatiu. En cas que en el moment de la contractació el preu difereixi del valor raonable, la diferència es registra immediatament en l'estat de resultats per als derivats classificats en els nivells 1 i 2 de la jerarquia de valor raonable.

Els canvis posteriors del valor raonable dels derivats es registren en l'estat de resultats, llevat si es tracta de derivats de comptabilitat de cobertura de fluxos d'efectiu, que es registren en l'epígraf «Altre resultat global acumulat» del patrimoni net.

Els derivats implícits en passius financers es poden registrar separatament com a derivats quan els seus riscos i característiques no estan estretament relacionats amb els de l'instrument o contracte principal, i sempre que es pugui donar un valor raonable fiable al derivat implícit considerat de forma independent. Els derivats implícits en actius financers no es poden registrar separatament com a derivats i, per tant, la totalitat de l'instrument financer híbrid s'ha de valorar a valor raonable amb canvis en l'estat de resultats.

- Els instruments financers inclosos en la cartera de «Actius financers a cost amortitzat» i «Passius financers a cost amortitzat» es valoren al seu cost amortitzat. El cost amortitzat és el cost d'adquisició corregit, en més o en menys segons el cas, pels reemborsaments de principal i la part imputada en resultats, mitjançant la utilització del mètode del tipus d'interès efectiu, de la diferència entre l'import inicial i el valor de reemborsament al venciment. A més, el cost amortitzat es minora per l'import de les correccions de valor motivades pel deteriorament experimentat pels actius.

El tipus d'interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala exactament el valor inicial d'un instrument financer amb els fluxos d'efectiu estimats per tots els conceptes fins al venciment o la cancel·lació. Per als instruments financers a tipus d'interès fix, el tipus d'interès efectiu coincideix amb el tipus d'interès contractual més, si escau, les comissions i els costos de transacció que formin part del rendiment financer. Per calcular el tipus d'interès efectiu dels instruments financers a tipus d'interès variable, s'utilitza el tipus d'interès variable com si fos fix fins a la propera revisió del tipus d'interès de referència.

2.2. Cobertures comptables

Consistentment amb el que estableix el punt 6.1.3. de la NIIF 9, el Grup, pel que fa a les cobertures de valor raonable sobre tipus d'interès d'una cartera d'actius o passius financers, aplica els requeriments sobre cobertures comptables en la NIC 39 en lloc dels que s'inclouen en la NIIF 9. Per tant, tenint en compte que el Grup només utilitza cobertures comptables de valor raonable sobre tipus d'interès, la comptabilització de cobertures comptables no presenta diferències amb les polítiques comptables establertes sota NIC 39.

El Grup utilitza derivats financers com a eina de gestió dels riscos financers. Quan aquestes operacions compleixen determinats requisits es consideren de cobertura.

Quan el Grup designa una operació com de cobertura comptable, es fa des del moment inicial de l'operació o dels instruments inclosos en l'esmentada cobertura, i l'operació es documenta de conformitat amb la normativa vigent. En la documentació de les operacions de cobertura s'identifiquen clarament l'instrument o els instruments coberts i l'instrument o els instruments de cobertura, a més de la naturalesa del risc que es pretén cobrir, i els criteris o mètodes seguits per valorar l'eficàcia de la cobertura durant tota la seva durada.

El Grup considera com a operacions de cobertura comptable les que són altament eficaces. Una cobertura comptable es considera altament eficaç si durant el termini previst de durada d'aquesta cobertura les variacions que es produeixen en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu atribuïts al risc cobert en l'operació de cobertura són compensades en la seva pràctica totalitat per les variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o dels instruments de cobertura.

Per mesurar l'efectivitat de les operacions de cobertura comptable s'analitza si des de l'inici i fins al final del termini definit per a l'operació de cobertura es pot esperar, de manera prospectiva, que els canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu de la partida coberta que siguin atribuïbles al risc cobert es compensaran gairebé en la seva totalitat pels canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o dels instruments de cobertura, i que, retrospectivament, els resultats de la cobertura han oscil·lat dins un rang de variació del 80% al 125% respecte del resultat de la partida coberta.

Els mètodes de valoració utilitzats per a l'estimació del valor raonable dels instruments coberts i de cobertura s'ajusten a les millors pràctiques de mercat i les mesures, tant retrospectives com prospectives, d'eficàcia satisfan el marc normatiu:

- L'eficàcia de la cobertura es troba dins l'interval 80%-125%.

La fórmula utilitzada per a l'avaluació retrospectiva de la cobertura és la següent:

$$80\% \geq \frac{(\text{Variació PV} + \text{realitzats del mes}) \text{ dels elements de cobertura}}{(\text{Variació PV} + \text{realitzats del mes}) \text{ dels elements coberts}} \leq 125\%$$

PV: *present value* o valor raonable és la valoració actual dels fluxos futurs de l'operació

Realitzats: fluxos ja liquidats de l'operació.

- L'avaluació es fa com a mínim en cadascun dels moments en què l'entitat prepara els estats financers anuals.

Com s'ha mencionat, les operacions de cobertura comptable efectuades pel Grup són en la seva totalitat cobertures de valor raonable, que cobreixen l'exposició a la variació en el valor raonable d'actius i passius financers o de compromisos en ferm no reconeguts encara, o d'una porció identificada dels esmentats actius, passius o compromisos en ferm, atribuïble al risc de tipus d'interès i sempre que afectin el resultat.

D'altra banda, el Grup cobreix el risc de tipus d'interès d'un determinat import d'actius sensibles al tipus d'interès, que formen part del conjunt d'instruments de la cartera de préstecs i bestretes a clients però que no estan identificats com a instruments concrets. Aquestes cobertures, que es denominen macro cobertures, també són de valor raonable.

En les cobertures de valor raonable, les diferències de valor produïdes tant en els elements de cobertura com en els elements coberts, per la part corresponent al tipus de risc cobert, es reconeixen en l'estat de resultats. En les macro cobertures de valor raonable, les diferències de valoració dels elements coberts, atribuïbles al risc de tipus d'interès, es registren directament en resultats, però la seva contrapartida, en lloc de registrar-se en els epígrafs en què es registren els elements coberts, es registra en els capítols «Actiu – Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès» o «Passiu – Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura del risc de tipus d'interès», en funció de la naturalesa de l'element cobert.

Quan els derivats de cobertura comptable deixen de complir els requisits per ser-ho es reclassifiquen com a derivats de negociació. En ser cobertures de valor raonable, els ajustos prèviament registrats a l'element cobert s'imputen a l'estat de resultats utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu resultant a la data d'interrupció de la cobertura.

El Grup cobreix de manera individualitzada el risc de mercat associat als derivats contractats amb clients mitjançant la contractació de derivats simètrics en mercat i els registra tots dos en la cartera de negociació. D'aquesta manera, el risc de posició, o risc de mercat generat per aquesta operativa, és poc significatiu.

2.3. Reclassificació d'instruments financers

Com estableix la NIIF 9, els actius es reclassifiquen si l'objectiu del model de negoci per un grup d'actius financers experimenta canvis significatius, si bé la norma preveu que aquesta circumstància es produeixi en comptades ocasions. En aquesta línia, es pressuposa que el model de negoci per a un actiu o classe d'actius financers canvia quan l'estratègia de l'entitat per a aquest actiu o classe d'actius es modifica. En aquest sentit, es pressuposa que, un cop que un actiu financer es reclassifiqui perquè el model de negoci per a aquest actiu hagi canviat, el model de negoci adoptat per l'entitat per a l'actiu no tornarà a canviar fins passat un període de temps de, almenys, 18 mesos.

Amb data 1 d'octubre de 2022 Banco Alcalá, SA. va registrar un canvi en el model de negoci d'una cartera de bons de deute sobirà de la Unió Europea que tenia reconeguts com a «Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global» i que s'han reclassificat a partir d'aquesta data a l'epígraf «Actius financers a cost amortitzat», al formar part des d'aquell moment d'un model de negoci per mantenir els actius financers per obtenir fluxos contractuals. A la data de la reclassificació, la cartera tenia un cost brut de 33.982 milers d'euros i un valor raonable de 29.748 milers d'euros. Aquest canvi de model de negoci s'ha realitzat complint tots els requisits establerts pel paràgraf 4.4.1. i següents de la NIIF 9 «Instruments financers», que requereix que els canvis siguin determinats per l'alta direcció de l'entitat com a resultat de canvis externs i interns que resultin significatius per les operacions de l'entitat i demostrables enfront tercers. En aquest sentit, el canvi de model de negoci ha tingut lloc en el context de la combinació de negocis de GBS Finanzas Investcapital A. V., SA que ha suposat l'adquisició d'una nova línia de negoci rellevant per a les activitats de Banco Alcalá, SA i el seu grup, i després d'haver estat aprovada pel seu Consell d'Administració amb data 28 de setembre de 2022. D'acord amb el paràgraf 5.6.5. de la NIIF 9, les pèrdues acumulades reconegudes fins a la data en altre resultat global s'han eliminat del patrimoni net i s'han ajustat contra el valor raonable dels actius financers a la data de reclassificació (4.234 milers d'euros en termes bruts, que equivalen a 2.964 milers d'euros deduït l'impacte fiscal). Com a resultat, els actius han passat a valorar-se a data de reclassificació com si sempre s'haguessin comptabilitzat a cost amortitzat. En cas que la cartera d'actius financers

mencionada no s'hagués reclassificat, l'import de les pèrdues acumulades que haguessin estat reconegudes a l'epígraf «Altres resultats globals acumulats» del patrimoni net de l'estat de situació financera consolidat del Grup el 31 de desembre de 2022 seria de 2.936 milers d'euros (4.195 milers d'euros en termes bruts).

La norma no permet la reclassificació de passius financers.

2.4. Actius que garanteixen operacions de finançament (Asset Encumbrance)

Vegeu la nota 5.3.2.

2.5. Compensació d'actius i passius financers

Els actius i passius financers es compensaran, i, en conseqüència, es presentaran en l'estat de situació financera pel seu import net, només quan es tingui el dret, legalment exigible, de compensar els imports dels instruments esmentats i la intenció de liquidar-ne la quantitat neta, o de fer l'actiu i procedir al pagament del passiu de forma simultània, amb les consideracions següents:

- El dret, exigible legalment, de compensar els imports reconeguts no ha de dependre d'un esdeveniment futur i ha de ser legalment executable en totes les circumstàncies, inclosos casos d'impagament o insolvència de qualsevol de les parts.
- S'admetran com a equivalents a "liquidacions per l'import net" aquelles liquidacions en què es compleixin les condicions següents: s'elimini la totalitat, o pràcticament la totalitat, del risc de crèdit i de liquiditat, i la liquidació de l'actiu i del passiu es faci en un únic procés de liquidació.

El 31 de desembre de 2022 i 2021 el Grup no informa de cap operació presentada pel seu import net.

2.6 Baixa d'instruments financers

Un actiu financer es dona totalment o parcialment de baixa de l'estat de situació financera quan expiren els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu de l'actiu financer o quan es transfereixen a un tercer separat del Grup.

El tractament comptable que cal aplicar a les transferències d'actius està condicionat pel grau i la manera com es traspassen a tercers els riscos i beneficis associats a la propietat dels actius que es transfereixen.

En aquest cas:

- Si es transfereixen de manera substancial a tercers els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu financer –com en el cas de les vendes incondicionals, les vendes amb pacte de recompra pel seu valor raonable en la data de recompra, les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa profundament fora de diner o les titulitzacions d'actius en què el cedent no reté finançaments subordinats ni concedeix cap tipus de millora creditícia als nous titulars, entre altres–, aquest actiu es dona de baixa de l'estat de situació financera i es reconeix simultàniament qualsevol dret o obligació retingut o sorgit com a conseqüència de la transferència.
- Si es retenen substancialment els riscos i avantatges inherents a la propietat de l'actiu financer transferit –com en el cas de les vendes d'actius financers amb pacte de recompra per un preu fix o pel preu de venda més la rendibilitat habitual d'un prestador, els contractes de préstec de valors en què el prestatari té l'obligació de tornar-los o actius similars i altres casos anàlegs–, no es dona de baixa de l'actiu i es continua valorant amb els mateixos criteris utilitzats abans de la transferència, a més que es reconeix comptablement:
 - Un passiu financer associat per un import igual al de la contraprestació rebuda, que es valora posteriorment al seu cost amortitzat, llevat que compleixi els requisits per classificar-lo com a altres passius a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.

- Els ingressos de l'actiu financer transferit, però no donat de baixa, i les despeses del nou passiu financer, sense compensar.
- Si no es transfereixen ni es retenen substancialment els riscos i avantatges inherents a la propietat de l'actiu financer transferit –com en el cas de les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa que no estan profundament dins ni fora de diner, les titulitzacions en què el cedent assumeix un finançament subordinat o un altre tipus de millores creditícies per una part de l'actiu transferit i altres casos semblants–, es distingeix entre:
 - Si l'entitat cedent no reté el control de l'actiu financer transferit, es dona de baixa de l'estat de situació financera i es reconeix qualsevol dret o obligació retingut o sorgit com a conseqüència de la transferència.
 - Si l'entitat cedent reté el control de l'actiu financer transferit, el continua reconeixent l'actiu de l'estat de situació financera per un import igual a la seva exposició als canvis de valor que pugui experimentar i reconeix un passiu associat a l'actiu financer transferit. L'import net de l'actiu transferit i el passiu associat és el cost amortitzat dels drets i obligacions retinguts si l'actiu es mesura pel cost amortitzat, o el valor raonable dels drets i obligacions retinguts si l'actiu transferit es mesura pel seu valor raonable.

El 31 de desembre de 2022 i 2021 el Grup no tenia viva cap titulització d'actius financers.

De la mateixa manera, els passius financers es donaran de baixa del passiu de l'estat de situació financera quan s'hagin pagat o cancel·lat les obligacions derivades del contracte, o quan hagin expirat.

2.7. Garanties financeres

2.7.1 Garanties financeres concedides

Es consideren garanties financeres els contractes pels quals s'exigeixen a l'emissor pagaments específics per reemborsar al creditor pel deute incorregut quan un deutor específic incompleix la seva obligació de pagament d'acord amb unes condicions contractuals, independentment de la manera com estigui instrumentada l'obligació, ja sigui una fiança (incloses les fiances per a la participació en subhastes i concursos), avals financers i tècnics, promeses d'aval formalitzades irrevocables, contractes d'assegurança o derivats de crèdit.

Els avals financers són qualsevol tipus d'aval que garanteixen, directament o indirectament, instruments de deute, com ara préstecs, crèdits, operacions d'arrendament financer i ajornament en el pagament de tot tipus de deutes.

Quan es formalitzen les garanties financeres i els contractes de garantia es reconeixen pel seu valor raonable més els costos de transacció, entès com la prima rebuda més el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs, en l'epígraf de l'actiu «Actius financers a cost amortitzat – Préstecs i bestretes», amb contrapartida en l'epígraf «Passius financers a cost amortitzat – Altres passius financers». Els canvis en el valor raonable dels contractes es registren com un ingrés financer en resultats.

Les carteres de garanties financeres i contractes de garantia, sigui quin sigui el seu titular, instrumentació o altres circumstàncies, s'analitzen periòdicament per determinar el risc de crèdit a què es troben exposades i, si escau, estimar l'import de les provisions que cal constituir. En aquest procés s'apliquen criteris similars als que s'estableixen per quantificar les pèrdues per deteriorament d'instruments de deute valorats al seu cost amortitzat, que es comenten en la nota 5.2.1.1.

Les provisions constituïdes per a aquests contractes estan registrades en l'epígraf «Provisions – Compromisos i garanties concedits» del passiu de l'estat de situació financera. Les dotacions i recuperacions de les provisions es registren en el capítol «Provisions o reversió de provisions» de l'estat de resultats.

En cas que calgui constituir una provisió específica per contractes de garantia financera, les corresponents comissions pendents de meritació es reclassifiquen de l'epígraf «Passius financers a cost amortitzat – Altres passius financers» a l'epígraf «Provisions – Compromisos i garanties concedits».

2.7.2 Garanties financeres rebudes

El Grup no ha rebut garanties significatives sobre les quals s'estigui autoritzat a vendre o pignorar sense que s'hagi produït un impagament per part del propietari de la garantia.

2.8 Deteriorament del valor dels actius financers

Un actiu financer es considera deteriorat quan hi ha una evidència objectiva d'un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que es van estimar en el moment de formalitzar-se la transacció, com a conseqüència que l'acreditat no pot o no podrà fer front als seus compromisos contractuals dins el termini establert i en la forma pertinent o quan no pugui recuperar-se'n íntegrament el seu valor en llibres. La disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix per si mateixa una evidència de deteriorament.

L'objectiu dels requeriments de la NIIF 9 sobre deteriorament de valor és que es reconeixin les pèrdues creditícies esperades de les operacions, avaluades sobre una base col·lectiva o individual, considerant tota la informació raonable i fonamentada disponible, incloent-hi la de caràcter prospectiu.

Com a criteri general, la correcció del valor en llibres dels instruments financers a causa del seu deteriorament s'efectua amb càrrec al capítol «Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats i guanys o pèrdues per modificació» de l'estat de resultats del període en què es manifesta l'esmentat deteriorament, i les recuperacions de les pèrdues per deteriorament registrades prèviament, en cas que es produeixin, es reconeixen en el mateix capítol de l'estat de resultats del període en què el deteriorament s'elimina o es redueix.

2.8.1. Instruments de deute valorats al seu cost amortitzat

2.8.1.1. Classificació en funció del risc d'insolvència

En funció del risc d'insolvència imputable al client o a l'operació, es classifiquen en alguna de les categories següents:

- **Risc normal (Stage 1, segons la terminologia en anglès):** comprèn totes les operacions que no compleixen els requisits per classificar-les en altres categories.
- **Risc normal amb increment significatiu del risc (Stage 2, segons la terminologia en anglès):** comprèn totes les operacions que, sense complir els criteris per classificar-les individualment com a risc dubtós o fallit, presenten increments significatius del risc de crèdit des del seu reconeixement inicial.

La classificació de les operacions com a risc normal amb increment significatiu del risc es fa per l'import del risc en la seva totalitat. Per a l'avaluació de l'augment significatiu del risc de crèdit es considera que l'anàlisi del risc de crèdit és una anàlisi multifactorial i integral. El Grup considerarà la informació raonable i fonamentada que sigui disponible sense esforç i sense cost desproporcionat i que sigui pertinent per a l'instrument financer concret que s'estigui avaluant.

Per a la determinació de l'augment significatiu del risc de crèdit de les operacions des del seu reconeixement inicial, el Grup ha definit un llindar basat en la variació negativa del *rating* intern de l'acreditat equivalent a la disminució de dos nivells de *rating* des del moment de l'originació inicial de l'operació, sempre que aquesta disminució hagi portat a l'acreditat a un nivell de *rating* igual o inferior a 6 (ja que evidenciarà que les condicions originalment pactades serien significativament diferents si l'operació s'originés o emetés novament a la data de referència). En aquest sentit, tot seguit es detallen els principals factors (*watch list factors*, segons la terminologia en anglès) que es consideren en el procés de valoració del *rating* i que, per tant, es tenen en compte a l'hora de classificar una operació com a risc normal amb increment significatiu del risc:

- canvis adversos de la situació financera, com un augment significatiu dels nivells d'endeutament, així com increments significatius de les ràtios de servei del deute, entenent com a tal la relació entre deute i fluxos de caixa d'exploració;
- caigudes significatives de la xifra de negoci o, en general, dels fluxos d'efectiu recurrents;
- reducció significativa dels marges d'exploració o de la renda recurrent disponible;
- alentiment del negoci o tendències desfavorables a l'operativa del titular que puguin causar un canvi significatiu de la capacitat del titular per complir les seves obligacions de deute de forma sostenible;
- per a operacions amb garantia real, empitjorament significatiu de la relació entre el seu import i el valor de la garantia, a causa de l'evolució desfavorable del valor de la garantia, o al manteniment o augment de l'import pendent d'amortització a causa de les condicions de pagament fixades (com ara, períodes perllongats de carència de pagament de principal, quotes creixents o flexibles, o terminis més dilatats);
- augments significatius del risc de crèdit d'altres operacions del mateix titular, o canvis significatius del comportament de pagament esperat del titular;
- augment significatiu del risc de crèdit a causa de problemes dels col·lectius en dificultats als quals pertany el titular o una variació desfavorable significativa al comportament del sector d'activitat econòmica al qual pertanyi el titular, així com l'augment de dificultats del grup econòmic d'acreditats relacionats als quals pertany el titular;
- canvis adversos en els entorns regulatoris o tecnològics en els quals opera el titular;
- litigis pendents del titular que poguessin afectar significativament la seva posició financera;
- titulars declarats en concurs de creditors (quan no procedeixi la seva classificació com a risc dubtós per raons diferents de la morositat).

Llevat de prova en contrari, es classifiquen com a risc normal amb increment significatiu del risc:

- les operacions en les quals existeixin imports vençuts amb més de 30 dies d'antiguitat;
- les operacions que hagin presentat saldos impagats amb una antiguitat superior a 30 dies en tres ocasions en un mateix exercici (la classificació es mantindrà durant un període de temps no inferior a 3 mesos a comptar des del dia en què es va produir el tercer impagament superior a 30 dies);
- les operacions amb fluxos contractuals de pagament amb una periodicitat superior a la mensual quan presentin imports vençuts amb més de 10 dies d'antiguitat (la classificació en mantindrà almenys fins al cobrament de la quota impagada i la subsegüent);
- els actius dubtosos per raons de morositat que deixin de presentar saldos impagats durant un termini superior a 90 dies (la classificació a risc normal amb increment significatiu del risc es mantindrà durant un període de temps no inferior a 3 mesos, i sempre que no es constati una evidència objectiva de deteriorament).

Les operacions de refinançament, refinançades o reestructurades es classifiquen dins de la categoria de risc normal amb increment significatiu del risc (1) en no procedir la seva classificació com a dubtoses a la data de refinançament o reestructuració, o (2) quan hagin estat reclassificades des de la categoria de risc dubtós en complir els criteris específics per a la seva reclassificació. Aquestes operacions romandran identificades com a risc normal amb increment significatiu del risc fins que es compleixin tots els requisits següents:

- que s'hagi conclòs, després d'una revisió exhaustiva de la situació patrimonial i financera del titular, que no és previsible que pugui tenir dificultats financeres i que, per tant, resulta altament probable que pugui complir amb les seves obligacions amb l'entitat en temps i forma;

- que hagi transcorregut un termini mínim de 2 anys des de la data de formalització de l'operació de reestructuració o refinançament, o, si fos posterior, des de la data de reclassificació des de la categoria de risc dubtós;
- que el titular hagi pagat les quotes meritedes de principal i interessos des de la data en la qual es va formalitzar l'operació de reestructuració o refinançament, o, si fos posterior, des de la data de reclassificació des de la categoria de dubtós. Addicionalment, serà necessari:
 - que el titular hagi satisfet, mitjançant pagaments regulars, un import equivalent a tots els imports (principal i interessos) que es trobessin vençuts a la data de l'operació de reestructuració o refinançament, o que es van donar de baixa com a conseqüència d'aquesta operació;
 - o bé, quan resulti més adequat, atenent a les característiques de les operacions, que s'hagin verificat altres criteris objectius que demostrin la capacitat de pagament del titular. Per tant, l'existència de clàusules contractuals que dilatin el reemborsament, com ara períodes de carència per al principal, implicarà que l'operació romanguí identificada com a risc normal amb increment significatiu del risc fins que es compleixin els criteris descrits en aquest apartat;
- que el titular no tingui cap altra operació amb imports vençuts més de 30 dies al final del període de prova.

Durant el període de 2 anys, un nou refinançament o reestructuració de les operacions de refinançament, refinançades, o reestructurades, o l'existència d'imports vençuts en aquestes operacions amb una antiguitat superior als 30 dies suposarà la reclassificació d'aquestes operacions a la categoria de risc dubtós per raons diferents de la morositat, sempre que estiguessin classificades en la categoria de risc dubtós abans de l'inici del període de prova.

En termes generals, sense perjudici dels criteris identificats anteriorment, les operacions en Stage 2 tornen a classificar-se com a risc normal en el moment en què desapareixen els indicis i/o debilitats identificats que en van aconsellar la classificació com a vigilància especial. Per contra, si aquests indicis i/o debilitats es confirmen, les operacions passen a classificar-se de dubtoses.

Els impactes de la pandèmia covid-19 en la qualitat creditícia de la cartera no van suposar cap criteri addicional d'increment significatiu del risc, a banda de les consideracions explicades a la nota 5.2.1.5.

- **Risc dubtós (Stage 3, segons la terminologia en anglès):** comprèn els instruments de deute, vençuts o no, en els quals, sense concórrer-hi les circumstàncies per classificar-los com a fallits, presenten dubtes raonables sobre el seu reemborsament total (principal i interessos) pel titular d'acord amb els termes pactats contractualment, així com les exposicions fora de balanç el pagament de les quals sigui de recuperació dubtosa.

La classificació de les operacions com a risc dubtós es fa per l'import del risc en la seva totalitat. L'anàlisi d'una operació per determinar si correspon classificar-la de risc dubtós es fa sense considerar les garanties associades a aquestes operacions.

Per raó de la morositat del client: comprèn l'import total dels instruments de deute, sigui quin sigui el titular i la garantia, que tinguin algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment, amb més de 90 dies d'antiguitat, llevat que sigui procedent classificar-los com a fallits. També s'inclouen en aquesta categoria les garanties concedides en què l'avalat ha incorregut en morositat.

Es classificaran també com a risc dubtós per raó de la morositat totes les operacions d'un titular o grup de titulars quan les operacions amb imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat siguin superiors al 20% dels imports pendents de cobrament de la totalitat d'operacions d'un titular o grup de titulars. Únicament als efectes de la determinació del percentatge assenyalat, es consideraran, al numerador,

l'import brut en llibres de les operacions dubtoses per raó de la morositat amb imports vençuts i, al denominador, l'import brut en llibres de la totalitat dels instruments de deute concedits al titular.

Als descoberts i altres saldos deutors a la vista sense venciment pactat, el termini per computar l'antiguitat dels imports vençuts es comptarà des de la data d'inici del saldo deutor.

A les operacions amb quotes d'amortització periòdica, la data del primer venciment a l'efecte de la classificació de les operacions en aquesta categoria serà la data de la quota més antiga a la qual romanguí vençut algun import per principal, interessos o despeses pactats contractualment.

A les operacions refinançades o reestructurades amb la finalitat d'evitar-ne la classificació com a risc dubtós per raó de la morositat o que romanguin en la categoria de risc dubtós, es considerarà com a data per al càlcul de la seva antiguitat, a l'efecte de determinar si procedeix la classificació com a risc dubtós per raó de la morositat, la data de l'import vençut més antic que s'hagi refinançat o reestructurat i que romanguí pendent de pagament, amb independència que com a conseqüència del refinançament o de la reestructuració les operacions refinançades tinguin imports vençuts o no. A aquests efectes, es consideren com a imports vençuts aquells imports que estiguessin vençuts en la data del refinançament i es considera com a data de venciment la data en la qual haguessin vençut si no s'hagués dut a terme el refinançament.

Tret que subsisteixin altres raons per classificar-les de risc dubtós, les operacions classificades en aquesta categoria es reclassifiquen a normal amb increment significatiu del risc si, com a conseqüència del cobrament de part dels imports vençuts, desapareixen les causes que en van motivar la classificació com a risc dubtós d'acord amb l'indicat en els paràgrafs anteriors i el titular no té imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat en altres operacions a la data de reclassificació a la categoria de risc normal. En aquest sentit els actius dubtosos per raons de morositat que deixin de presentar saldos impagats amb una antiguitat de 90 dies es mantenen en la categoria de normal amb increment significatiu del risc per a un període no inferior a 3 mesos.

Per raons diferents de la morositat del client: comprèn els instruments de deute, vençuts o no, en què sense concórrer-hi les circumstàncies per classificar-los en les categories de fallits o dubtosos per raó de la morositat del client, es presenten dubtes raonables sobre el seu reemborsament total, principal i interessos, en els termes pactats contractualment, així com les exposicions fora de balanç no qualificades de dubtoses per raó de la morositat del titular l'impagament de les quals sigui probable i la seva recuperació dubtosa.

Una operació s'inclou en aquesta categoria quan ha ocorregut un esdeveniment o diversos esdeveniments combinats, amb un impacte negatiu sobre els fluxos d'efectiu futurs estimats de l'operació. Es consideren, entre d'altres, els indicadors següents per determinar que ha tingut lloc l'esdeveniment o esdeveniments descrits:

- patrimoni net negatiu o disminució com a conseqüència de pèrdues del patrimoni net del titular en almenys un 50% durant l'últim exercici;
- pèrdues continuades o descens significatiu de la xifra de negocis o, en general, dels fluxos d'efectiu recurrents del titular;
- retard generalitzat dels pagaments o fluxos de caixa insuficients per atendre els deutes;
- estructura econòmica o financera significativament inadequada, o impossibilitat d'obtenir finançaments addicionals del titular;
- existència de qualificació creditícia, interna o externa, que posi de manifest que el titular es troba en situació d'impagament; i
- existència de compromisos vençuts del titular d'import significatiu enfront d'organismes públics o a empleats.

Així, en termes generals, s'inclouen en aquesta categoria les operacions de titulars que després d'una revisió individualitzada es determina que es troben en situacions que suposin un deteriorament de la seva solvència.

Adicionalment a les operacions qualificades en aquesta categoria després d'una revisió individualitzada, es qualificaran com a operacions dubtoses per raó diferent de la morositat les que compleixin algun dels criteris següents:

- operacions amb saldos reclamats o sobre els quals el Grup hagi decidit reclamar-ne judicialment el reemborsament, encara que estiguin garantits, així com les operacions sobre les quals el deutor hagi suscitat litigi de la resolució del qual depengui el cobrament;
- les operacions en les quals s'hagi iniciat el procés d'execució de la garantia real, incloses les operacions d'arrendament financer de les quals l'entitat hagi decidit rescindir el contracte per recuperar la possessió del bé;
- operacions dels titulars que estiguin declarats o consti que es declararan en concurs de creditors sense petició de liquidació;
- garanties concedides a avalats declarats en concurs de creditors per als quals consti que s'hagi declarat o s'hagi de declarar la fase de liquidació, o pateixin un deteriorament notori i irrecuperable de la solvència, encara que el beneficiari de l'aval no n'hagi reclamat el pagament;
- operacions de refinançament, que havent estat classificades a risc dubtós, i classificades com a risc normal amb increment significatiu del risc durant el període de prova, siguin refinançades o reestructurades novament o arribin a tenir imports vençuts amb una antiguitat superior als 30 dies.

Les operacions que compten amb carència de principal i interessos es classifiquen de dubtoses, tret que es pugui justificar la recuperació total dels fluxos d'efectiu contractuals, i llavors el Grup les classifica de risc normal amb increment significatiu del risc o normal, en funció de les característiques de l'operació.

Els impactes de la pandèmia covid-19 en la qualitat creditícia de la cartera no han suposat cap criteri addicional per a la classificació com a risc dubtós a banda de les consideracions explicades a la nota 5.2.1.5.

Llevat de prova en contrari, es reclassifiquen a la categoria de risc dubtós les operacions de refinançament, refinançades o reestructurades que compleixin algun dels següents criteris:

- se sustentin en un pla de pagaments inadequat. Entre d'altres supòsits, es considera que no existeix un pla de pagaments adequat quan aquest s'hagi incomplert reiteradament, s'hagi modificat per evitar incompliments o se sustenti en expectatives no confirmades per les previsions macroeconòmiques;
- incloguin clàusules contractuals que dilatin el reemborsament de l'operació mitjançant pagaments regulars. Entre d'altres, els períodes de carència superiors a 2 anys per a l'amortització del principal es consideraran clàusules amb aquestes característiques;
- presentin imports donats de baixa de l'estat de situació financera per considerar-se irrecuperables que superin les cobertures que resultessin d'aplicar els percentatges establerts per al segment de risc corresponent a les solucions alternatives per a risc normal amb increment significatiu del risc.

El refinançament o reestructuració d'una operació que estigués classificada prèviament com a risc dubtós:

- no produirà la seva reclassificació a la categoria de risc normal amb increment significatiu del risc o normal. Per considerar que la qualitat creditícia de l'operació ha millorat, el titular ha de demostrar consistentment durant un període de temps la seva capacitat de satisfer els pagaments amb les noves condicions contractuals;

- requerirà una anàlisi per determinar si procedeix la baixa de l'estat de situació financera de la totalitat de l'actiu financer existent seguint les polítiques establertes a aquest efecte. Quan escaigui la baixa, el nou actiu financer reconegut serà un actiu financer adquirit o originat amb deteriorament creditici; quan no es doni de baixa l'actiu existent, el Grup continuarà classificant-lo com a risc dubtós procedint, si escau, a la baixa parcial sobre els que hagi deixat de tindre drets o dels imports fallits.

Per procedir a la reclassificació a risc normal amb increment significatiu del risc d'una operació refinançada o reestructurada, serà necessari verificar tots els criteris que, amb caràcter general, determinen la classificació de les operacions en aquesta categoria i els criteris específics que es recullen a continuació:

- que s'hagi conclòs, després d'una revisió exhaustiva de la situació patrimonial i financera del titular, que no és previsible que pugui tenir dificultats financeres;
- que hagi transcorregut un període d'un any des de la data de refinançament o reestructuració;
- que el titular hagi pagat les quotes vençudes del principal i dels interessos, i que s'hagi reduït el principal renegociat, des de la data en la qual es va formalitzar l'operació de reestructuració o refinançament o, si fos posterior, des de la data de reclassificació de l'operació a les categories de dubtosos. Conseqüentment, l'operació no podrà presentar imports vençuts. Adicionalment, serà necessari:
 - que el titular hagi satisfet, mitjançant pagaments regulars, un import equivalent a tots els imports, principal i interessos, que es trobessin vençuts a la data de l'operació de reestructuració o refinançament, o que es van donar de baixa com a conseqüència d'ella;
 - o bé, quan resulti més adequat atenent a les característiques de les operacions, que s'hagin verificat altres criteris objectius que demostrin la capacitat de pagament del titular.

Per tant, l'existència de clàusules contractuals que dilatin el reemborsament, com períodes de carència per al principal, implicarà que l'operació romangui identificada com a risc dubtós fins que es compleixin els criteris descrits en aquest punt.

- que el titular no tingui cap altra operació amb imports vençuts de més de 90 dies a la data de reclassificació a la categoria de risc normal amb increment significatiu del risc de l'operació de refinançament, refinançada o reestructurada.

Quan el titular exerceixi l'ús de clàusules implícites de reestructuració o de refinançament, l'entitat haurà d'analitzar les causes per les quals el titular ha exercit aquestes clàusules i determinar si l'operació ha de classificar-se com a risc dubtós.

Els riscos de titulars declarats en concurs de creditors sense petició de liquidació es reclassifiquen a la categoria de risc normal amb increment significatiu del risc quan l'acreditat hagi pagat, almenys, el 25% dels crèdits de l'entitat afectats pel concurs –una vegada descomptada, si escau, la quitança acordada–, o hagin transcorregut dos anys de l'acte d'aprovació del conveni de creditors, sempre que aquest conveni s'estigui complint fidelment i que l'evolució de la situació patrimonial i financera de l'empresa elimini els dubtes sobre el reemborsament total dels debits, tot això tret que s'hagin pactat interessos notòriament inferiors als de mercat.

Els riscos en els quals s'incorri amb posterioritat a l'aprovació del conveni de creditors no necessitaran qualificar-se com a dubtosos sempre que es compleixi el conveni i no es tinguin dubtes raonables sobre el seu cobrament.

Tret que subsisteixin altres raons per classificar-les de dubtoses, les operacions classificades en aquesta categoria es podran reclassificar com a risc normal si desapareixen els dubtes raonables sobre el seu reemborsament total en els termes pactats contractualment i si el titular no té imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat en altres operacions a la data de reclassificació a la categoria de risc normal.

- **Risc fallit:** en aquesta categoria es classifiquen els instruments de deute, vençuts o no, per als quals després d'una anàlisi individualitzada es considera que tenen possibilitats remotes de recuperació i es procedeix a donar-los de baixa de l'actiu, sense perjudici de les actuacions que pugui dur a terme el Grup per intentar aconseguir cobrar-los fins que no s'hagin extingit definitivament els seus drets, sigui per prescripció, condonació o altres causes.

2.8.1.2. Cobertura del risc

El Grup calcula l'import necessari per a la cobertura del risc imputable al titular sempre que el risc no hagi estat transferit a fallit. La cobertura calculada o provisió es defineix com la diferència entre l'import en llibres brut de l'operació i el valor actualitzat de l'estimació dels fluxos d'efectiu que s'espera cobrar, descomptats amb el tipus d'interès efectiu de l'operació. En aquest sentit,

- als efectes de l'estimació de les cobertures, l'import del risc és per als instruments de deute, l'import en llibres brut i per a les exposicions fora de balanç, l'estimació de les quanties que s'espera desemborsar;
- el càlcul del valor present dels fluxos d'efectiu futurs estimats d'un actiu financer amb garanties eficaces reflectirà els fluxos d'efectiu que podrien resultar de l'execució d'aquestes garanties, menys els costos d'obtenció i venda de la garantia, independentment del fet que l'execució d'aquesta sigui probable o no.

D'acord amb la normativa aplicable, el mètode de càlcul de la cobertura està determinat en funció si l'acreditat és individualment significatiu i de la seva classificació comptable. Per als acreditats considerats com a individualment significatius (vegeu les casuístiques identificades en el paràgraf següent), la cobertura específica de les operacions s'estima de manera individualitzada, i la resta són objecte de tractament col·lectiu.

Sobre la base dels criteris de gestió i seguiment de risc de crèdit, per l'exercici 2022 i 2021 el Grup considera com a acreditats individualment com a significatius/rellevants aquells que compleixen qualsevol de les condicions següents:

- Acreditats en situació diferent de dubtós i una exposició total superior al 5% dels fons propis del Grup.
- Acreditats en situació de dubtós i amb una exposició total superior a 3 milions d'euros.

Tot i que la NIIF 9 no ho requereix, cal fer notar que Crèdit Andorrà també aplica un llinar quantitatiu a les operacions sense evidència objectiva de deteriorament (no dubtoses) pel que fa a ser elegibles per una anàlisi utilitzant models individualitzats experts. Aquesta decisió se sustenta en el fet que, per la seva dimensió, es considera que aquestes operacions difícilment es poden considerar com a homogènies amb la resta i, per tant, no compleixen la condició d'homogeneïtat que és la base per poder realitzar l'anàlisi col·lectiva d'un segment.

Adicionalment cal destacar que la unitat de Risc Creditici té la potestat de decidir que una operació o grup d'operacions s'inclouin en la població objecte d'anàlisi individual encara que *a priori* es compleixin les directrius marcades pel Grup per ser elegible per al càlcul col·lectiu. Aquest fet se sustenta en el fet que la unitat de Risc Creditici disposa de la informació necessària per determinar si un acreditat o una operació tenen unes característiques específiques que fan que el seu comportament, en termes de seguiment i recuperació del risc de crèdit, no sigui homogeni a la resta d'integrants del segment al qual pertany (*rating* intern o producte).

Per a més informació sobre la metodologia i models de càlcul de cobertures vegeu la nota 5.2.

2.8.2. Valors representatius de deute classificats com a actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global

El valor de mercat dels instruments de deute cotitzats es considera una estimació raonable del valor actual dels seus fluxos d'efectiu futurs.

Quan hi ha una evidència objectiva que les diferències negatives sorgides en la valoració d'aquests actius tenen origen en el seu deteriorament, es deixen de presentar en l'epígraf del patrimoni net «Altres resultats global acumulat – Elements que poden reclassificar-se a resultats – Canvis en el valor raonable d'actius financers

valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global» i es registra en l'estat de resultats l'import considerat com a deteriorament acumulat fins a aquest moment. En cas de recuperar-se posteriorment la totalitat o una part de les pèrdues per deteriorament, el seu import es reconeix en l'estat de resultats del període en què es produeix la recuperació.

2.8.3. Instruments de patrimoni classificats com actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global

Quan hi ha una evidència objectiva de deteriorament, com pot ser una disminució del 40% en el valor raonable o una situació de pèrdua continuada durant un període superior als 18 mesos, les minusvàlues latents es reconeixen seguint amb els criteris de registre de les pèrdues per deteriorament aplicats als valors representatius de deute classificats com actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global, excepte pel fet que qualsevol recuperació que es produeixi de les esmentades pèrdues es reconeix en l'epígraf del patrimoni net «Altres resultats globals acumulats – Elements que no poden reclassificar-se a resultats – Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global».

En la determinació si hi ha deteriorament, el Grup té en compte si hi ha factors en l'entorn tecnològic, de mercat, legals o d'un altre tipus en què opera l'entitat avaluada que puguin indicar que el cost de la inversió pot no ser recuperable. Així mateix, també es té en compte la volatilitat que mostra cada títol individualment en la seva cotització per determinar si és un percentatge recuperable mitjançant la seva venda en el mercat. Aquestes consideracions poden portar a l'existència de llindars diferents per a determinats títols o sectors dels esmentats en el paràgraf anterior.

2.8.4. Instruments de patrimoni valorats al cost d'adquisició

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de patrimoni valorats al seu cost d'adquisició equivalen a la diferència positiva entre el seu valor en llibres i el valor actual dels fluxos de caixa futurs esperats, actualitzats al tipus de rendibilitat de mercat per a altres valors similars. En l'estimació del deteriorament d'aquesta classe d'actius es pren en consideració el patrimoni net de l'entitat participada, llevat de «Altres resultats globals acumulats» degut a cobertures per fluxos d'efectiu, determinat en funció de l'últim estat de situació financera aprovat, corregit per les plusvàlues tàcites existents a la data de valoració.

Les pèrdues per deteriorament es registren en el resultat del període en què es manifesten, i minoren directament el cost de l'instrument.

2.9. Operacions en moneda estrangera

La moneda funcional i la moneda de presentació del Grup és l'euro. Conseqüentment, tots els saldos i transaccions expressats en monedes diferents de l'euro es consideren expressats en moneda estrangera.

S'entén per moneda funcional la moneda de l'entorn econòmic principal en què opera el Grup. Tanmateix, la moneda de presentació és aquella amb la qual el Grup elabora els seus estats financers.

Totes les transaccions en moneda estrangera es registren en el moment del seu reconeixement inicial, aplicant-hi la taxa de canvi de comptat entre la moneda funcional i la moneda estrangera.

Les partides monetàries en moneda estrangera, incloses les operacions de compravenda de divises contractades i no vençudes considerades de cobertura, es converteixen a euros utilitzant el tipus de canvi del dia en què es produeixen o en el seu defecte utilitzant el tipus de canvi mitjà del període. Les partides no monetàries valorades a cost històric es converteixen a euros aplicant-hi el tipus de canvi de la data d'adquisició i les partides no monetàries valorades a valor raonable, que es converteixen al tipus de canvi de la data de determinació del valor raonable.

Les operacions de compravenda de divises a termini contractades i no vençudes, que no són de cobertura, es valoren als tipus de canvi del mercat de divises a termini en la data de tancament de l'exercici.

Tot seguit es detallen els tipus de canvi a tancament de l'exercici.

	31.12.22	31.12.21
Dòlars americans	1,0666	1,1326
Francs suïssos	0,9847	1,0331
Lliures esterlines	0,8869	0,8403
Iens japonesos	140,66000	130,38001
Dòlars canadencs	1,4440	1,4393

Les diferències de canvi que es produeixen en convertir els saldos en moneda estrangera a la moneda funcional del Grup es registren, com a criteri general, en l'estat de resultats en el capítol «Diferències de canvi (guany o pèrdua), netes». Tanmateix, les diferències de canvi sorgides en variacions de valor de partides no monetàries es registren en l'epígraf del patrimoni net «Altre resultat global acumulat – Elements que poden reclassificar-se a resultats – Conversió de divises» de l'estat de situació, fins al moment que es realitzin, mentre que les diferències de canvi produïdes en instruments financers classificats a valor raonable amb canvis a resultats es registren en l'estat de resultats, sense diferenciar-les de la resta de variacions del seu valor raonable.

Per tal d'integrar en els estats financers del Grup els estats financers individuals de les filials a l'estranger amb moneda funcional diferent de l'euro, s'apliquen els criteris següents:

- Es converteixen els estats financers de les filials a l'estranger a la moneda de presentació del Grup. La conversió es fa aplicant el tipus de canvi utilitzat en la conversió de saldos en moneda estrangera, excepte per als ingressos i les despeses, que es converteixen al tipus de canvi mitjà del període.
- Es registra la diferència de canvi resultant en l'epígraf del patrimoni net «Altre resultat global acumulat – Elements que poden reclassificar-se a resultats – Conversió de divises» de l'estat de situació financera, fins a la baixa de l'element a què correspongui, moment en què es reclassificarà a l'estat de resultats.

2.10. Reconeixement d'ingressos i despeses

Tot seguit es resumeixen els criteris més significatius emprats pel Grup en el reconeixement dels seus ingressos i despeses.

2.10.1. Ingressos i despeses dels actius i passius financers

Els ingressos i les despeses dels instruments financers a cost amortitzat es reconeixen amb els criteris següents:

- Els interessos meritats es registren en l'estat de resultats, utilitzant el tipus d'interès efectiu de l'operació sobre l'import en llibres brut de l'operació (excepte en el cas d'actius dubtosos, en què s'aplica sobre el valor net comptable).
- Els canvis de valor restants es reconeixeran com a ingrés o despesa quan l'instrument financer sigui baixa de l'estat de situació financera, quan es reclassifiqui, i, en el cas dels actius financers, quan es produeixin pèrdues per deteriorament de valor o guanys per la seva posterior recuperació.

Els ingressos i les despeses dels instruments financers a valor raonable amb canvis en resultats es reconeixen d'acord amb els criteris següents:

- Els canvis de valor raonable es registren directament en l'estat de resultats. Es distingeix, per als instruments que no siguin derivats, entre la part atribuïble als rendiments meritats de l'instrument, que es registrarà com a interessos o com a dividends segons la seva naturalesa, i la resta, que es registrarà com a resultats d'operacions financeres en la partida que correspongui.

Com a excepció, el Grup reconeix els canvis de valor d'un passiu financer designat a valor raonable amb canvis en resultats, en cas que sigui aplicable, de la manera següent:

- L'import del canvi en el valor raonable del passiu financer atribuïble a canvis en el risc de crèdit propi d'aquest passiu es reconeix en un altre resultat global, que es transferiria directament a una partida de reserves si es produís la baixa d'aquest passiu financer, i
- l'import restant del canvi en el valor raonable del passiu es reconeix en el resultat de l'exercici.

Els ingressos i les despeses dels actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global es reconeixen d'acord amb els criteris següents:

- Els interessos meritats o, quan correspongui, els dividends meritats es reconeixeran en l'estat de resultats. Per als interessos es procedeix d'igual manera als actius a cost amortitzat.
- Les diferències de canvi es reconeixen en l'estat de resultats quan es tracti d'actius financers monetaris, i en un altre resultat global, quan es tracti d'actius financers no monetaris.
- Per al cas dels instruments de deute, les pèrdues per deteriorament de valor o els guanys per la seva posterior recuperació es reconeixen en l'estat de resultats.
- Els canvis de valor restants es reconeixen en un altre resultat global.

D'aquesta manera, quan un instrument de deute es valora a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, els imports que es reconeixeran en el resultat de l'exercici seran els mateixos que es reconeixerien si es valorés a cost amortitzat.

Quan un instrument de deute a valor raonable amb canvis en un altre resultat global es dona de baixa de l'estat de situació financera, la pèrdua o guany acumulat en el patrimoni net es reclassifica i passa al resultat del període.

En canvi, quan un instrument de patrimoni net a valor raonable amb canvis en un altre resultat global es dona de baixa de l'estat de situació financera, l'import de la pèrdua o guany registrat en un altre resultat global acumulat no es reclassifica a l'estat de resultats, sinó a una partida de reserves.

Els dividends percebuts d'altres societats es reconeixen com a ingrés en el moment en què neix el dret a percebre'ls, que és el de l'anunci oficial de pagament de dividend per l'òrgan adequat de la societat.

2.10.2. Comissions

El registre en l'estat de resultats dels ingressos i les despeses en concepte de comissions és diferent en funció de la seva naturalesa.

- Les comissions financeres, com per exemple les comissions d'obertura de préstecs i crèdits, formen part del rendiment integral o cost efectiu d'una operació financera i es reconeixen en el mateix capítol que els productes o costos financers, és a dir, a «Ingressos per interessos» i «Despeses per interessos». Les comissions que es cobren per endavant s'imputen a resultats durant la vida de l'operació, excepte si es compensen els costos directes relacionats.
- Per als instruments financers valorats pel seu valor raonable, amb canvis en resultats, l'import de la comissió es registra immediatament en l'estat de resultats.
- Les comissions no financeres, derivades de la prestació de serveis, es registren en els capítols «Ingressos per comissions» i «Despeses per comissions», al llarg del període de prestació del servei, excepte les que responen a un acte singular, que es meriten en el moment en què es produeixen.

2.10.3. Ingressos i despeses no financers

Es reconeixen comptablement d'acord amb el criteri de meritació.

2.10.4. Cobraments i pagaments diferits en el temps

Es reconeixen comptablement per l'import que resulta d'actualitzar financerament a taxes de mercat els fluxos d'efectiu previstos.

2.11. Fons d'inversió, fons de pensions i altres patrimonis gestionats

Els fons d'inversió i els fons de pensions gestionats per les societats consolidades no es registren en l'estat de situació financera consolidat del Grup, ja que els seus patrimonis són propietat de tercers. Les comissions meritades en l'exercici per aquesta activitat es registren en el capítol «Ingressos per comissions» de l'estat de resultats.

L'estat de situació financera consolidat tampoc no recull altres patrimonis gestionats/assessorats per les societats consolidades que són propietat de tercers i per la gestió/assessorament de la qual es percep una comissió.

2.12. Beneficis als empleats

Recull totes les formes de contraprestació concedida a canvi dels serveis prestats pels empleats del Grup o per indemnitzacions per cessament. Es poden classificar en quatre categories:

- Beneficis als empleats a curt termini.
- Beneficis postocupació.
- Altres beneficis als empleats a llarg termini.
- Beneficis per terminació.

2.12.1. Beneficis als empleats a curt termini

Correspon als beneficis dels empleats diferents d'indemnitzacions per cessament, que s'espera liquidar totalment abans dels dotze mesos següents al final del període anual sobre el qual s'informa, originats pels serveis que han prestat els empleats en aquest període. Inclou sous, salaris i aportacions a la seguretat social; drets per permisos retribuïts i absències retribuïdes per malaltia; participació en guanys, i incentius i beneficis no monetaris als empleats, com ara atencions mèdiques i lliurament de béns i serveis gratuïts o parcialment subvencionats.

El cost dels serveis prestats consta registrat en l'epígraf «Despeses d'administració – Despeses de personal» de l'estat de resultats.

2.12.2. Beneficis postocupació

Són beneficis postocupació tots els que el Grup ha assumit amb el seu personal i que es liquidaran després de finalitzar la seva relació laboral amb el Grup. Inclouen els beneficis per retir, com per exemple el pagament de pensions i els pagaments únics per retir, i altres beneficis postocupació, com ara la contractació d'assegurances de vida i d'atenció mèdica a empleats una vegada finalitzada la seva relació laboral.

2.12.2.1. Plans d'aportació definida

Els compromisos postocupació mantinguts pel Grup amb els seus empleats es consideren compromisos d'aportació definida quan es realitzen contribucions de caràcter predeterminat a una entitat separada, sense tenir obligació legal ni efectiva de fer contribucions addicionals si l'entitat separada no pot atendre les retribucions als empleats relacionades amb els serveis prestats en l'exercici corrent i en els anteriors. Les aportacions efectuades per aquest concepte en cada exercici es registren en l'epígraf «Despeses d'administració – Despeses de personal» de l'estat de resultats.

Els compromisos postocupació que no compleixin les condicions anteriors es consideren compromisos de prestació definida.

2.12.2.2. Plans de prestació definida

Es registra en l'epígraf «Provisions – Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació» del passiu de l'estat de situació financera el valor actual dels compromisos postocupació de prestació definida, nets del valor raonable dels actius del pla (vegeu les notes 22 i 22.1).

Es consideren actius del pla aquells amb els quals es liquidaran directament les obligacions del pla i compleixen les condicions següents:

- No són propietat del Grup sinó d'un tercer separat legalment i sense el caràcter de part vinculada.
- Només estan disponibles per pagar o finançar retribucions postocupació, i no estan disponibles per als creditors del Grup ni tan sols en situació concursal. Tampoc no poden retornar al Grup, excepte quan els actius que queden en el pla són suficients per complir totes les obligacions, del pla o del Grup, relacionades amb les retribucions postocupació o serveixen per reemborsar les retribucions postocupació que el Grup ja ha satisfet als empleats.

La totalitat dels compromisos de prestació definida del Banc està assegurada mitjançant pòlisses contractades amb Crèdit Assegurances SAU, entitat que forma part del perímetre de consolidació del Grup i, en conseqüència, aquests contractes d'assegurança no compleixen les condicions requerides per ser actius afectes al pla.

En el procés de consolidació s'incorporen els actius i passius de Crèdit Assegurances SAU, que inclouen les provisions matemàtiques de les pòlisses contractades, per la qual cosa en el procés de consolidació s'elimina l'import registrat en el capítol «Altres actius – Contractes d'assegurances vinculats a pensions» i es minora el capítol «Passius emparats per contractes d'assegurances i reassurances» pel mateix import.

Els beneficis postocupació es reconeixen de la manera següent:

- El cost dels serveis es reconeix en resultats i inclou els components següents:
 - El cost dels serveis del període corrent, entès com l'increment del valor actual de les obligacions que s'originen com a conseqüència dels serveis prestats en l'exercici pels empleats, es reconeix en l'epígraf «Despeses d'administració – Despeses de personal».
 - El cost dels serveis passats, que té l'origen en modificacions introduïdes en els beneficis postocupació ja existents o en la introducció de noves prestacions, així com el cost de reduccions, es reconeix en el capítol «Provisions o reversió de provisions».
 - Qualsevol guany o pèrdua que sorgeixi d'una liquidació del pla es registra en el capítol «Provisions o reversió de provisions».
- L'interès net sobre el passiu/(actiu) net de beneficis postocupació de prestació definida, entès com el canvi durant l'exercici en el passiu/(actiu) net per prestacions definides que sorgeix pel transcurs del temps, es reconeix en el capítol «Despeses per interessos» o en el capítol «Ingressos per interessos», en cas de resultar un ingrés, de l'estat de resultats.
- La revaluació del passiu/(actiu) net per beneficis postocupació de prestació definida es reconeix en el capítol «Un altre resultat global acumulat» del patrimoni net.
 - Les pèrdues i guanys actuàrials generats en l'exercici que tenen l'origen en les diferències entre hipòtesis actuàrials prèvies i la realitat, i en els canvis en les hipòtesis actuàrials utilitzades.
 - El rendiment dels actius afectes al pla, excloent-ne les quantitats incloses en l'interès net sobre el passiu/(actiu) per beneficis postocupació de prestació definida.
 - Qualsevol canvi en els efectes del límit de l'actiu, excloent-ne les quantitats incloses en l'interès net sobre el passiu/(actiu) per beneficis postocupació de prestació definida.

Tanmateix, diferents empreses del Grup gaudeixen d'altres plans de remuneració relacionats amb la jubilació, la totalitat dels quals correspon a esquemes d'aportació definida (vegeu la nota 2.12.2.1).

2.12.3. Altres beneficis als empleats a llarg termini

Les altres retribucions a llarg termini, enteses com els compromisos assumits amb el personal prejubilat (el que ha cessat de prestar els seus serveis al Grup però que, sense estar legalment jubilat, continua amb drets econòmics fins que passi a la situació legal de jubilat) es tracten comptablement segons el que s'ha establert anteriorment en els plans postocupació de prestació definida, amb l'excepció que les pèrdues i guanys actuàrials es reconeixen en el capítol «Dotacions o reversió de provisions» de l'estat de resultats.

2.12.4. Beneficis per terminació

El succés que dona lloc a aquesta obligació és la finalització del vincle laboral entre el Grup i l'empleat com a conseqüència d'una decisió del Grup per rescindir-lo, la creació d'una expectativa vàlida a l'empleat o la decisió d'un empleat d'acceptar beneficis per una oferta irrevocable del Grup a canvi de donar per finalitzat el contracte laboral.

Es reconeixen un passiu i una despesa des del moment en què el Grup no pot retirar l'oferta d'aquests beneficis feta als empleats o des del moment en què es reconeixen els costos per una reestructuració que suposi el pagament de beneficis per terminació. Aquests imports es registren com una provisió en l'epígraf «Provisions – Altres retribucions als empleats a llarg termini» del passiu de l'estat de situació financera, fins al moment que es liquidin.

2.13. Impostos

2.13.1. Impost sobre beneficis

En data 1 de desembre de 2011 el Consell General del Principat d'Andorra va aprovar la Llei 17/2011 de modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats (publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, número 80, en data 28 de desembre de 2011), segons la qual les societats anònimes i les societats limitades estan subjectes a un tipus de gravamen general del 10%. Aquesta llei va entrar en vigor l'endemà de ser publicada al BOPA i s'aplica als períodes impositius que s'iniciïn a partir de l'1 de gener del 2012.

La despesa per impost sobre beneficis es considera una despesa de l'exercici i es reconeix en el resultat, excepte si és conseqüència d'una transacció, els resultats de la qual es registren directament en el patrimoni net; en aquest cas, el seu efecte fiscal corresponent també es registra en el patrimoni net.

La despesa per impost sobre beneficis es calcula com a suma de l'impost corrent de l'exercici, que resulta d'aplicar el tipus de gravamen sobre la base imposable de l'exercici, i de la variació dels actius i passius per impostos diferits reconeguts durant l'exercici en resultats. La quantia resultant es minora per l'import de les deduccions que fiscalment són admissibles.

Es registren com a actius i/o passius per impostos diferits les diferències temporàries, les bases imposables negatives pendents de compensació i els crèdits per deduccions fiscals no aplicades. Aquests imports es registren aplicant-los el tipus de gravamen al qual s'espera recuperar-los o liquidar-los.

Tots els actius fiscals estan registrats al capítol «Actius per impostos» de l'actiu de l'estat de situació financera i es mostren segregats entre corrents, pels imports a recuperar en els propers dotze mesos, i diferits, pels imports a recuperar en exercicis posteriors.

De la mateixa manera, els passius fiscals estan registrats al capítol «Passius per impostos» del passiu de l'estat de situació financera i també es mostren segregats entre corrents i diferits. Com a corrents es recull l'import a pagar per impostos en els propers dotze mesos i com a diferits el que es preveu liquidar en exercicis futurs.

Els actius per impostos diferits només es reconeixen quan s'estima probable que reverteixin en un futur previsible i es disposarà de suficients guanys fiscals per poder recuperar-los.

En cada tancament comptable es procedeix a la revisió dels impostos fiscals diferits registrats per assegurar que es mantenen vigents i, si és necessari, s'ajusten d'acord amb les noves estimacions efectuades.

2.13.2. Impost general indirecte

El 21 de juny de 2012 es va publicar la Llei 11/2012, de l'impost general indirecte, en vigor des de l'1 de gener del 2013. Aquesta llei, que preveu un tipus de gravamen general del 4,5% excepte per als productes i serveis de primera necessitat, als quals s'aplica un tipus de gravamen superreduït (0%) o reduït (1%), i un tipus incremental del 9,5% aplicable als serveis bancaris i financers, en la disposició derogatòria revoca, entre d'altres, la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris i de serveis financers del 14 de maig de 2002.

Amb data 3 de juny del 2014, el Consell General del Principat d'Andorra va aprovar la Llei 10/2014 de modificació de la Llei 11/2012 de l'impost general indirecte, que va entrar en vigor l'1 de juliol del 2014. Aquesta llei suposa la limitació en la deducció de quotes suportades de l'impost només aplicable al sector financer. Així, aquest règim especial fixa un import màxim anual de deducció equivalent al 10% de les quotes repercutides amb el límit de l'impost suportat en la seva activitat subjecta però sense tenir en compte les operacions realitzades amb béns immobles.

El Grup comptabilitza en l'epígraf de l'actiu de l'estat de situació financera «Actius per impostos – Actius per impostos corrents» els saldos transitoris corresponents a l'IGI suportat i en l'epígraf del passiu de l'estat de situació financera «Passius per impostos – Passius per impostos corrents», els saldos transitoris corresponents a l'IGI repercutit mentre no s'hagi produït la liquidació definitiva amb l'organisme corresponent.

El Grup comptabilitza com a despesa les quotes suportades no deduïbles.

2.13.3. Impost sobre la renda dels no-residents fiscals

El 29 de desembre de 2010 es va aprovar la Llei 94/2010 de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, que grava la renda obtinguda al Principat d'Andorra per les persones físiques o jurídiques no residents fiscals en aquest territori.

El tipus de gravamen per als obligats tributaris d'aquest impost és de l'1,5% per a operacions de reassurança, del 5% per als cànons i del 10% amb caràcter general.

El Grup comptabilitza en l'epígraf de l'actiu de l'estat de situació financera «Actius per impostos – Actius per impostos corrents» els saldos transitoris corresponents a la recaptació de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals mentre no s'hagi produït la liquidació definitiva amb l'organisme corresponent.

2.13.4. Llei 5/2014, del 24 de abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques

Amb data 24 de abril del 2014, el Consell General del Principat d'Andorra va aprovar la Llei 5/2014 de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que va entrar en vigor l'1 de gener de 2015.

Aquesta llei constitueix un pilar bàsic del procés d'obertura econòmica del Principat d'Andorra, en la mesura en què suposa la creació d'un impost sobre la renda de les persones físiques homologable a l'existent en altres països de l'entorn, la Unió Europea i l'OCDE.

Aquest impost grava, entre d'altres, l'estalvi dels contribuents persones físiques. En concret, interessos i altres rendiments financers (rendiments del capital mobiliari) així com guanys o pèrdues de capital, a un tipus de gravamen del 10%.

El Grup comptabilitza en l'epígraf del passiu de l'estat de situació financera «Passius per impostos – Passius per impostos corrents» els saldos transitoris corresponents a la recaptació de l'impost sobre la renda de les persones físiques mentre no s'hagi produït la liquidació definitiva amb l'organisme corresponent.

2.13.5 Llei 5/2023, del 19 de gener, de mesures per a la reforma de la imposició directa i de modificació d'altres normes tributàries i duaneres

En data 8 de febrer del 2023, es va publicar al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra (BOPA) la Llei 5/2023, del 19 de gener, de mesures per a la reforma de la imposició directa i de modificació d'altres normes tributàries i duaneres, la qual implica una revisió global del sistema tributari del Principat. Especialment pel que fa a la imposició directa, s'introdueixen modificacions en l'impost sobre societats, que manté l'estructura bàsica, la modificació d'aspectes puntuals de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, així com la derogació de l'impost sobre plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries i la seva corresponent integració a la resta d'impostos sobre la renda existents al sistema fiscal del país. Dita Llei entrarà en vigor el dia 1 de gener del 2024 i serà d'aplicació als períodes impositius que s'iniciïn a partir de la data indicada.

2.14. Actius tangibles

Inclou l'import dels immobles, terrenys, mobiliari, vehicles, equips informàtics i altres instal·lacions adquirits en propietat o en règim d'arrendament financer. El capítol «Actius tangibles» de l'actiu de l'estat de situació financera es desglossa en dos epígrafs, «Immobilitzat material» i «Inversions immobiliàries».

El primer recull els actius tangibles d'ús propi i els actius cedits en arrendament operatiu. L'immobilitzat material d'ús propi està integrat pels actius que el Grup té per a ús actual o futur amb propòsits administratius o per a la producció o subministrament de béns i que s'espera que siguin utilitzats durant més d'un exercici econòmic.

En l'epígraf «Inversions immobiliàries» es recullen els actius que es mantenen per explotar-los en règim de lloguer o per obtenir-ne una plusvàlua mitjançant la venda.

Amb caràcter general, els actius tangibles es presenten al cost d'adquisició, net de l'amortització acumulada i de la correcció de valor que resulta de comparar el valor net de cada partida amb el corresponent import recuperable.

L'amortització es calcula aplicant el mètode lineal, sobre el cost d'adquisició dels actius menys el seu valor residual. En són una excepció els terrenys, que no s'amortitzen perquè s'estima que tenen una vida indefinida.

Les dotacions en concepte d'amortització dels actius tangibles s'efectuen amb contrapartida en el capítol «Amortització» de l'estat de resultats i, bàsicament, equivalen als percentatges d'amortització següents, determinats en funció dels anys de vida útil estimada dels diferents elements.

Vida útil dels actius tangibles	
Immobles	30 a 50 anys
Mobiliari	4 a 6 anys
Instal·lacions	8 a 10 anys
Equips informàtics	3 a 5 anys
Vehicles	5 anys

L'amortització dels actius per dret d'ús s'efectua amb contrapartida en el capítol «Amortització» de l'estat de resultats sobre la base del menor entre la vida útil de l'actiu subjacent i el termini del contracte d'arrendament amb els quals estan relacionats. El termini dels contractes d'arrendament es troba comprès entre 1 any i 20 anys.

Amb motiu de cada tancament comptable, el Grup analitza si hi ha indicis que el valor net dels elements tangibles del seu actiu excedeixi el seu corresponent import recuperable, entès aquest com l'import més elevat entre el seu valor raonable menys els costos de venda necessaris i el seu valor en ús.

Si es determina que hi ha indicis, es realitza un test de deteriorament per tal de verificar si cal reconèixer una pèrdua per deteriorament. Si és el cas, es registra amb càrrec a l'epígraf «Deteriorament net del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers» de l'estat de resultats, i es redueix el valor en llibres dels actius fins al seu import recuperable.

Després del reconeixement de la pèrdua per deteriorament s'ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització en proporció al valor en llibres ajustat i a la seva vida útil romanent.

De manera similar, quan es constata que s'ha recuperat el valor dels actius, es registra la reversió de la pèrdua per deteriorament reconeguda en períodes anteriors i s'ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització. En cap cas la reversió de la pèrdua per deteriorament d'un actiu no pot representar un increment del seu valor en llibres superior al que tindria si no s'haguessin reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

Així mateix, una vegada l'any o quan s'observen indicis que ho aconsellen, es revisa la vida útil estimada dels elements de l'immobilitzat i, si cal, s'ajusten les dotacions en concepte d'amortitzacions en l'estat de resultats d'exercicis futurs.

Les despeses de conservació i manteniment es carreguen en el capítol «Despeses d'administració – Altres despeses d'administració» de l'estat de resultats. Igualment, els ingressos d'explotació de les inversions immobiliàries es registren en el capítol «Altres ingressos d'explotació» de l'estat de resultats, mentre que les despeses d'explotació associades es registren en el capítol «Altres despeses d'explotació».

2.15. Actius intangibles

Tenen la consideració d'actius intangibles els actius no monetaris identificables que no tenen aparença física i que sorgeixen com a conseqüència d'una adquisició a tercers o que han estat desenvolupats internament.

2.15.1. Fons de comerç i diferències de primera consolidació

El fons de comerç i diferències de primera consolidació representen el pagament anticipat efectuat per l'entitat adquirent pels beneficis econòmics futurs procedents d'actius que no han pogut ser identificats individualment i reconeguts per separat. Només es registra fons de comerç quan les combinacions de negoci es fan a títol oneros.

En els processos de combinacions de negoci, el fons de comerç sorgeix com a diferència positiva entre:

- La contraprestació lliurada més, si s'escau, el valor raonable de les participacions prèvies en el patrimoni del negoci adquirit i l'import dels socis externs.
- El valor raonable net dels actius identificats adquirits menys els passius assumits.

El fons de comerç es registra en l'epígraf «Actius intangibles – Fons de comerç» i no s'amortitza en cap cas.

Amb motiu de cada tancament comptable o quan hi hagi indicis de deteriorament es procedeix a estimar si s'ha produït algun deteriorament que en redueixi el valor recuperable per sota del cost net registrat i, en cas afirmatiu, es procedeix al seu oportú sanejament amb contrapartida en l'epígraf «Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers – Fons de comerç» de l'estat de resultats. Les pèrdues per deteriorament no són objecte de reversió posterior.

2.15.2. Altres actius intangibles

Aquesta partida inclou l'import dels actius intangibles identificables; entre d'altres conceptes, actius intangibles sorgits en combinacions de negoci i els programes informàtics.

Són de vida útil indefinida quan, sobre la base de les anàlisis efectuades de tots els factors rellevants, es conclou que no hi ha un límit previsible del període durant el qual s'espera que generin fluxos d'efectiu nets a favor del Grup i de vida útil definida per als casos restants.

Els actius intangibles de vida útil indefinida no s'amortitzen. No obstant això, amb motiu de cada tancament comptable, o sempre que hi hagi indicis de deteriorament, es revisen les vides útils romanents per tal d'assegurar que aquestes continuen sent indefinides o, en cas contrari, procedir en conseqüència.

Els actius intangibles amb vida útil definida s'amortitzen en funció d'aquesta, aplicant-hi criteris similars als adoptats per a l'amortització dels actius tangibles.

La despesa per l'amortització d'aquests actius es registra en el capítol «Amortització» de l'estat de resultats i, bàsicament, equivalen als percentatges d'amortització següents, determinats en funció dels anys de vida útil estimada dels diferents elements.

Vida útil dels actius intangibles	
Aplicacions informàtiques	5 a 10 anys
Altres	5 a 10 anys

En relació amb la informació desglossada en el quadre anterior, la norma general del Grup és amortitzar els actius intangibles de vida útil definida en un màxim de 5 anys, si bé hi ha certs actius que per les seves característiques, especificitats i rellevància s'amortitzen a 10 anys. Aquests actius es corresponen principalment amb (1) el *core* bancari (Avaloq), i (2) carteres de clients adquirides com a part de combinacions de negoci per a les quals, en el procés de valoració dels negocis adquirits, es va considerar una vida útil de 10 anys o més.

Les pèrdues que es produeixen en el valor registrat d'aquests actius, ja siguin de vida útil indefinida com definida, es reconeixen comptablement amb contrapartida en l'epígraf «Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers – Altres actius intangibles» de l'estat de resultats. Els criteris per al reconeixement de les pèrdues per deteriorament d'aquests actius i, si s'escau, de les recuperacions de pèrdues per deteriorament registrades en exercicis anteriors són similars als aplicats per als actius tangibles.

2.15.2.1. Programes informàtics desenvolupats per la mateixa entitat

Els programes informàtics desenvolupats internament es reconeixen com a actius intangibles quan, entre d'altres requisits, es compleix que es té la capacitat per utilitzar-los o vendre'ls, i a més són identificables i se'n pot demostrar la capacitat de generar beneficis econòmics en el futur.

Les despeses en què s'ha incorregut durant la fase d'investigació es reconeixen directament en el resultat de l'exercici en què s'incorren, i no es poden incorporar posteriorment al valor en llibres de l'actiu intangible.

2.16. Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda, i Passius inclosos en grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda

Els actius registrats en aquests epígrafs de l'estat de situació financera recullen el valor en llibres de les partides individuals, o integrades en un conjunt (grup de disposició) o que formen part d'una unitat de negoci que es pretén alienar (operacions en interrupció), la venda dels quals és altament probable que tingui lloc en les condicions en què aquests actius es troben actualment en el termini d'un any a comptar de la data a què es refereixen els estats financers. Addicionalment, es poden classificar com a mantinguts per a la venda els actius que s'espera alienar en el termini d'un any però el retard ve causat per fets i circumstàncies fora del control del Grup i hi ha prou evidències que el Grup es manté compromès amb el seu pla per vendre. La recuperació del valor en llibres d'aquestes partides tindrà lloc previsiblement a través del preu que s'obtingui en la seva alienació.

Concretament, els actius immobiliaris o altres actius no corrents rebuts per cancel·lar, totalment o parcialment, les obligacions de pagament de deutors per operacions creditícies es consideren «Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda», llevat que s'hagi decidit fer un ús continuat d'aquests actius.

Els actius no corrents mantinguts per a la venda es valoren inicialment, de manera general, per l'import més baix entre l'import en llibres dels actius financers aplicats i el valor raonable menys els costos de venda de l'actiu a adjudicar:

- Per a l'estimació de les cobertures dels actius financers aplicats es pren com a import a recuperar de la garantia el valor raonable menys els costos de venda estimats de l'actiu adjudicat quan l'experiència de vendes del Grup ratifica la seva capacitat de realitzar aquest actiu al seu valor raonable. Aquest import en llibres recalculat es compara amb l'import en llibres previ i la diferència es reconeix com un increment o un alliberament de cobertures, segons que correspongui.
- Per determinar el valor raonable menys els costos de venda de l'actiu a adjudicar el Grup parteix, com a valor de referència, del valor de mercat atorgat en taxacions realitzades per experts independents en el moment de l'adjudicació o recepció. A aquest valor de mercat s'hi aplica un ajust pels costos de venda.

Posteriorment al reconeixement inicial, el Grup compara l'import en llibres amb el valor raonable menys els costos de venda i registra qualsevol possible deteriorament addicional en l'estat de resultats.

Per fer-ho, el Grup actualitza la valoració de referència que serveix per a l'estimació del valor raonable amb una freqüència màxima d'entre 1 i 2 anys. L'esmentat valor raonable es determina sobre la base de les taxacions o valoracions efectuades per experts independents que tenen una antiguitat màxima de 2 anys. Pel que fa als actius que figuren a l'actiu de l'estat de situació financera el 31 de desembre de 2021, el Grup ha obtingut taxacions actualitzades del 100% dels actius no corrents classificats com a mantinguts per a la venda.

Pel que fa a les taxacions utilitzades pel Grup, la totalitat d'aquestes taxacions estan realitzades per professionals independents al Grup que tenen els mitjans humans i tècnics adients per fer les valoracions.

Tot i no existir normativa de referència per a taxacions, al Principat d'Andorra està vigent el Decret d'aprovació de la modificació del Reglament urbanístic.

En aquest sentit, les metodologies de valoració es consideren adequades per a l'objectiu que es persegueix amb la valoració. En concret, les principals metodologies de valoració utilitzades pels experts independents amb què treballa el Grup serien:

- **Mètode residual estàtic.** Per determinar el valor de taxació s'estima el valor d'esgotar l'edificabilitat d'un terreny/parcel·la afegint, si s'escau, l'import que s'espera obtenir de qualsevol ús alternatiu de la part del terreny/parcel·la que no es planteja edificar, tenint en compte el seu cost associat i un factor corrector (si s'escau), així com les comissions de la societat promotora (consistent en els requeriments de l'ordre ECO/805/2003).
- **Mètode de la comparació.** S'estableixen les qualitats i característiques de l'immoble susceptible de ser determinades en la valoració. Sobre aquesta base es realitza un estudi de mercat comparable per establir-ne el preu de mercat. Posteriorment, les característiques i els indicadors de qualitat dels immobles s'estandarditza i es determina el preu de la propietat sobre la base dels comparables (consistent en els requeriments de l'ordre ECO/805/2003).
- **Mètode de cost.** Es determina el cost de reemplaçament net mitjançant el càlcul de l'import que suposaria edificar un terreny/parcel·la, s'hi afegeixen els costos addicionals (sense tenir en compte els beneficis de la promoció) i se sostrau la depreciació (consistent en els requeriments de l'ordre ECO/805/2003).
- **Mètode combinat.** Aquest mètode és una combinació del mètode de cost (consistent en els requeriments de l'ordre ECO/805/2003) i del mètode de comparació (consistent en els requeriments de l'ordre ECO/805/2003):
 - Es realitza una anàlisi qualitativa de l'immoble i un estudi de mercat per determinar el valor del sòl per posteriorment calcular el cost de reemplaçament.
 - Es realitza una estimació del coeficient de mercat determinat per la relació entre el valor de mercat de l'immoble i el cost de rehabilitar-lo o edificar-lo, exclosos els beneficis del promotor (obtingut prèviament mitjançant el mètode de cost).

- El valor de mercat és el resultat del producte entre el valor de reemplaçament i el coeficient de mercat.

Els actius no corrents mantinguts per a la venda no s'amortitzen mentre romanen en aquesta categoria.

Les pèrdues per deteriorament d'un actiu, o grup de disposició es reconeixen en el capítol «Guany (pèrdua) per baixa d'actius no corrents en venda no admissibles com a activitats interrompudes» de l'estat de resultats. Els guanys d'un actiu no corrent mantingut per a la venda per increments posteriors del valor raonable (menys els costos de venda) augmenten el seu valor en llibres i es reconeixen en el mateix capítol de l'estat de resultats fins a un import igual al de les pèrdues per deteriorament anteriorment reconegudes.

2.17. Arrendaments

2.17.1. Entrada en vigor de la NIIF 16

Amb l'entrada en vigor de la NIIF 16, l'1 de gener de 2019, es buscava establir els principis de reconeixement, mesurament, presentació i desglossament dels arrendaments. La nova norma va introduir un únic model de comptabilitat per a l'arrendatari, en què es requereix que aquest reconegui en els seus estats financers els actius i passius de tots els seus contractes d'arrendament, de manera similar al tractament dels arrendaments financers establert en la NIC 17.

Per als arrendadors es manté substancialment el model dual, recollit en la NIC 17, en què es distingeix entre arrendament financer i arrendament operatiu.

Durant l'exercici 2020, l'International Accounting Standard Board (IASB) va publicar una modificació a la NIIF 16 «Reduccions del lloguer relacionada amb la covid-19» que proporciona una solució pràctica opcional als arrendataris a l'hora d'avaluar si la concessió d'un lloguer relacionada amb la covid-19 és una modificació de l'arrendament. En cas d'optar per aquesta solució pràctica, els arrendataris comptabilitzaran les reduccions dels lloguers com si no fossin modificacions dels arrendaments. Aquesta modificació de la NIIF 16 no suposa canvis per als arrendadors que han d'aplicar els requisits actuals de la norma i considerar si hi ha hagut o no una modificació del contracte d'arrendament corresponent. Aquesta modificació s'aplica a partir de l'1 de juny de 2020.

Durant els exercicis 2022 i 2021 Crèdit Andorrà no ha tingut modificacions rellevants dels contractes de lloguer en què el Grup actués com a arrendatari; per tant, la modificació esmentada de la NIIF 16 no ha tingut efectes rellevants en els estats financers del Grup.

2.17.2. Tractament comptable quan el Grup és l'arrendatari

L'arrendatari, en el moment inicial, ha d'avaluar si el contracte constitueix o conté un arrendament. És a dir, si el contracte constitueix o conté el dret de controlar l'ús d'un actiu concret durant un determinat període de temps a canvi d'una contraprestació. El Grup, seguint amb l'establert en la NIIF 16, en el moment de la seva entrada en vigor no va tornar a avaluar els seus contractes per determinar si tenen la consideració d'arrendament, sinó que va considerar com a arrendament tots aquells contractes que tenien la consideració d'arrendament segons la NIC 17.

En el moment inicial es registra un passiu per arrendament del bé subjacent pel valor actual dels pagaments per arrendaments pendents, descomptats utilitzant el tipus d'interès implícit a l'arrendament, si aquest és fàcilment determinable. En cas contrari, s'utilitza el tipus d'interès incremental de l'endeutament de la societat del Grup que és titular del contracte d'arrendament.

El passiu per arrendament es registra en l'epígraf «Passius financers a cost amortitzat – Altres passius financers» de l'estat de situació financera consolidada (vegeu nota 19). La despesa financera es registra en la rúbrica «Despeses per interessos– Passius financers a cost amortitzat» de l'estat de resultats consolidat (vegeu nota 34).

En el moment inicial es registra un actiu per dret d'ús, pel valor del passiu d'arrendament ajustat per qualsevol pagament efectuat abans o en la data d'inici del contracte, pels costos directes i/o l'estimació dels costos futurs per desmantellament, eliminació de l'actiu subjacent o tornar-lo en les condicions exigides en el contracte.

L'esmentat actiu es registra en l'epígraf «Actiu tangible – Immobilitzat material» de l'estat de situació financera consolidada (vegeu nota 15).

Per als arrendaments a curt termini i els arrendaments en què l'actiu subjacent és d'escàs valor, tal com permet l'excepció de la NIIF 16, el Grup reconeix la despesa directament en l'estat de resultats de l'exercici, sense reconèixer-ne el dret d'ús ni el passiu financer.

El Grup valora el passiu per arrendament incrementant l'import en llibres per reflectir els interessos sobre el passiu per arrendament i reduint l'import en llibres per reflectir els pagaments per arrendament efectuats.

L'actiu per dret d'ús es valora al cost menys l'amortització acumulada, que es registra en la rúbrica «Amortització – Actius tangibles» de l'estat de resultats consolidat (vegeu nota 41), menys les pèrdues per deteriorament del valor acumulades, si correspon, i reflectint qualsevol nova valoració del passiu per arrendament.

La norma requereix, després del moment inicial d'aplicació, avaluar el valor del passiu per arrendament per reflectir els canvis en els pagaments, ocasionats per canvis en el termini, canvis en les opcions inherents al contracte o canvis en l'índex d'actualització de pagaments, entre d'altres.

2.17.3. Tractament comptable quan el Grup és l'arrendador

Els contractes en què el Grup és l'arrendador són classificats com a financers o operatius.

2.17.3.1 Arrendaments financers

Tenen la consideració d'arrendaments financers les operacions en les quals, substancialment, tots els riscos i els avantatges que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament es transfereixen a l'arrendatari.

Les operacions en què el Grup intervé com a arrendador del bé es registren com un finançament prestat en el capítol «Préstecs i partides a cobrar» de l'actiu de l'estat de situació financera per l'import resultant de la suma dels valors actuals dels fluxos a cobrar de l'arrendatari. Aquests fluxos incorporen el preu d'exercici de l'opció de compra a favor de l'arrendatari al venciment del contracte, en els casos en què aquest preu d'exercici sigui suficientment inferior al valor raonable del bé a la data de venciment de l'opció, de manera que sigui raonablement probable que s'hagi d'exercir.

Els ingressos financers es registren en resultats, en els epígrafs «Ingressos per interessos».

El 31 de desembre de 2022 i 2021 el Grup, en el cas d'actuar com a arrendador, no té contractes de lloguer que compleixin les condicions per considerar-los arrendaments financers.

2.17.3.2 Arrendaments operatius

Es tracten com a arrendaments operatius les operacions en les quals, substancialment, tots els riscos i els avantatges que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament, i també la seva propietat, es mantenen per a l'arrendador.

El cost d'adquisició dels béns arrendats figuren registrats en l'epígraf «Actius tangibles» de l'estat de situació financera. Els actius s'amortitzen utilitzant els mateixos criteris que es fan servir per a la resta d'actius tangibles d'ús propi, i els ingressos corresponents a aquests contractes es reconeixen en el capítol «Altres ingressos d'explotació» de l'estat de resultats.

2.17.4. Transaccions de venda amb arrendament posterior

En aquelles operacions en les quals es vengui un actiu propietat del Grup a un tercer i, amb posterioritat a la venda d'aquest actiu, es procedeixi a l'arrendament per part del Grup del bé venut, s'analitza si les condicions del contracte compleixen els requisits perquè la venda sigui considerada com la venda efectiva de l'actiu

subjacent; és a dir, es produeix la transferència del control de l'actiu al comprador, segons s'estableix a la NIIF 15 «Ingressos procedents de contractes de clients».

Si la transferència es pot considerar una venda, el Grup:

- Dona de baixa l'actiu transferit.
- Reconeix la venda a valor raonable.
- Reconeix un actiu per dret d'ús per un import igual a l'import en llibres previ de l'actiu que es relaciona amb el dret d'ús conservat pel Grup.
- Es reconeix un passiu per arrendament.
- Reconeix només el guany o pèrdua relacionada amb els drets transferits a «l'arrendador – comprador».

Si la transferència no compleix els requisits per ser considerada com una venda, el Grup continua reconeixent l'actiu objecte de la transacció i reconeix un passiu financer equivalent a la contraprestació rebuda.

El 31 de desembre de 2022 i 2021, el Grup té registrada una operació de venda amb arrendament posterior corresponent a la seu social de la matriu. Aquesta operació, que té l'origen en l'exercici 2014, es va registrar com a arrendament operatiu. Amb l'entrada en vigor de la NIIF 16, aquesta operació ha estat reconeguda a l'estat de situació financera consolidat seguint els nous criteris establerts per aquesta norma.

2.18. Actius contingents

Els actius contingents sorgeixen per successos inesperats o no planificats dels quals neix la possibilitat d'una entrada de beneficis econòmics. Els actius contingents no són objecte de reconeixement en l'estat de situació financera i d'aquesta manera no es registra un ingrés que potser mai no es materialitza.

Els actius contingents són objecte d'avaluació continuada amb l'objectiu d'assegurar que la seva evolució es reflecteix adequadament en els estats financers. Quan l'entrada de beneficis econòmics passa a ser pràcticament certa, es procedeix al reconeixement de l'ingrés i de l'actiu en els estats financers del període en què ha tingut lloc aquest canvi. Si l'entrada de beneficis econòmics s'ha convertit en probable, s'informa en notes sobre el corresponent actiu contingent.

2.19. Provisions i passius contingents

Les provisions cobreixen obligacions presents en la data de formulació dels estats financers sorgides com a conseqüència de fets passats dels quals es poden derivar perjudicis patrimonials i se'n considera probable l'ocurrència; són concrets respecte a la naturalesa, però indeterminats respecte a l'import i/o moment de cancel·lació.

En els estats financers del Grup es recullen totes les provisions significatives respecte de les quals s'estima que la probabilitat que calgui atendre l'obligació és més elevada que la probabilitat que no calgui fer-ho. Les provisions es registren en el passiu de l'estat de situació financera en funció de les obligacions cobertes, d'entre les quals s'identifiquen els fons per a pensions i obligacions similars, les provisions per a impostos i les provisions per a compromisos i garanties concedits.

Les provisions, que es quantifiquen tenint en consideració la millor informació disponible sobre les conseqüències del succés en què porten la seva causa i són reestimades amb motiu de cada tancament comptable, s'utilitzen per afrontar les obligacions específiques per a les quals van ser originàriament reconegudes. Es procedeix a la reversió, total o parcial, quan aquestes obligacions deixen d'existir o disminueixen.

Quan hi ha l'obligació present però no és probable que hi hagi una sortida de recursos que incorporin beneficis econòmics, es registra com a passius contingents. Els passius contingents poden evolucionar de manera diferent de la inicialment esperada, per la qual cosa són objecte de revisió continuada per tal de determinar si aquesta eventualitat de sortida de recursos s'ha convertit en probable. Si es confirma que la sortida de recursos és més probable que es produeixi que no pas que no es produeixi, es reconeix la corresponent provisió en el passiu de l'estat de situació financera.

Les provisions es registren en el capítol «Provisions» del passiu de l'estat de situació financera en funció de les obligacions cobertes. Els passius contingents es reconeixen en comptes d'ordre.

2.20. Operacions d'assegurança

El Grup aplica els requeriments establerts en la NIIF 4 «Contractes d'assegurança» a tots els actius i passius dels seus estats financers consolidats que es deriven de contractes d'assegurança, d'acord amb la definició prevista en aquesta norma.

El Grup efectua operacions d'assegurances i reassegurances de manera directa a través del Grup Assegurador.

Els contractes d'assegurança suposen la transferència d'un risc determinat i quantificable a canvi d'una prima periòdica o única. Els efectes sobre els fluxos de caixa del Grup seran derivats d'una desviació en els pagaments previstos, una insuficiència en la prima establerta o ambdós.

En el capítol «Actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança» es recullen els imports que les entitats consolidades tenen dret a rebre amb origen en els contractes de reassegurança que mantenen amb terceres parts i, més concretament, la participació de la reassegurança en les provisions tècniques constituïdes per les entitats d'assegurança consolidada.

Almenys un cop l'any s'analitza si aquests actius estan deteriorats (si existeix evidència objectiva, resultat d'un succés ocorregut després del reconeixement inicial de l'actiu en qüestió, que el Grup pot no rebre les quantitats establertes contractualment, i pot quantificar-se fiablement la quantitat que no es rebrà). En aquest cas es registrarà la pèrdua corresponent al resultat consolidat i es donaran de baixa els anomenats actius.

En el capítol «Passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança» es registren les provisions tècniques registrades per entitats consolidades per tal de cobrir reclamacions amb origen en els contractes d'assegurança que mantenen vigents al tancament de l'exercici.

Els resultats de les companyies d'assegurança per la seva activitat asseguradora es registren en funció de la seva naturalesa en els capítols corresponents de l'estat de resultats consolidat.

D'acord amb les pràctiques comptables generalitzades en el sector assegurador, les entitats d'assegurances consolidades abonen a resultats els imports de les primes que emeten i carreguen al resultat el cost dels sinistres als quals s'ha de fer front quan es produeix la liquidació final d'aquests. Aquestes pràctiques comptables obliguen les entitats asseguradores a periodificar al tancament de cada exercici tant els imports abonats i no meritats a aquesta data com els costos incorreguts no carregats.

Al tancament de cada exercici es comprova si la valoració dels passius per contractes d'assegurança o reassegurança reconeguts en l'estat de situació financera consolidat és adequada, calculant la diferència entre els imports següents:

- les estimacions actuals de futurs fluxos d'efectiu conseqüència dels contractes d'assegurança de les entitats consolidades. Aquestes estimacions inclouran tots els fluxos d'efectiu, així com els costos de la tramitació de les reclamacions; i
- el valor reconegut en l'estat de situació financera consolidat dels seus passius per contractes d'assegurança, net de qualsevol despesa d'adquisició diferit o actiu intangible relacionat, tal com

L'import satisfet per l'adquisició, en la suposició de compra per l'entitat, dels drets econòmics derivats d'un conjunt de pòlisses de la seva cartera a favor d'un intermediari.

Si en aquest càlcul s'obté un import positiu, aquesta deficiència es carregarà contra els resultats.

Els conceptes més significatius que formen part de les provisions tècniques es desglossen tot seguit.

- **Provisions per a primes no consumides.** La constitueix la fracció de la prima meritada en l'exercici que ha de ser imputada al període corresponent entre el 31 de desembre i la finalització del període de cobertura de la pòlissa. Es determinen pòlissa a pòlissa, sobre la base de les primes de tarifa meritades durant l'exercici, en funció dels dies que resten des de la data de tancament de l'exercici actual fins al venciment del contracte al qual es refereix la prima.
- **Provisió per a prestacions.** Recullen les estimacions efectuades individualment de les responsabilitats del Grup amb origen en els sinistres pendents de liquidació o pagament al tancament de l'exercici, com també una estimació de les obligacions que es poden derivar per al Grup, com a conseqüència dels sinistres esdevinguts abans d'aquesta data i pendents de declaració.
- **Provisió matemàtica.** Es calcula com la diferència entre el valor actual actuarial de les obligacions futures del Grup i les del prenedor o assegurat. Es determinen pòlissa a pòlissa sobre la base de les característiques tècniques de cada modalitat.
- **Provisió per la participació en beneficis i extorns.** Recull l'import dels beneficis meritats a favor dels prenedors, assegurats o beneficiaris, en virtut del comportament experimentat del risc assegurat.
- **Provisions tècniques de la reasserança cedida.** En l'actiu de l'estat de situació financera es mostren les provisions tècniques cedides a la reasserança, determinades sobre la base dels mateixos criteris utilitzats per l'assegurança directa, d'acord amb els contractes de reasserança.
- **Provisions tècniques relatives a l'assegurança de vida quan el risc de la inversió l'assumeix el prenedor.** Aquestes provisions reflecteixen el valor dels actius específicament afectes o als resultants d'utilitzar els índexs o actius fixats com a referència per determinar el valor econòmic dels drets dels prenedors. Es doten les oportunes provisions addicionals quan els riscos no són assumits íntegrament pel prenedor.

2.21. Estat de fluxos d'efectiu

Els conceptes utilitzats en la presentació dels estats de fluxos d'efectiu són els següents:

- **Fluxos d'efectiu:** entrades i sortides de diners en efectiu i dels seus equivalents; és a dir, les inversions a curt termini de gran liquiditat i baix risc d'alteracions en el seu valor.
- **Activitats d'explotació:** s'utilitza el mètode indirecte per a la presentació dels fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació, que reflecteix el flux procedent de les activitats típiques de les entitats de crèdit, així com d'altres activitats que no es poden qualificar com d'inversió o de finançament.
- **Activitats d'inversió:** les d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini, com ara participades i inversions estratègiques i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents.
- **Activitats de finançament:** activitats que produeixen canvis en la composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació, com els passius financers subordinats.

2.22. Estats de resultat global

En aquest estat es presenten els ingressos i les despeses reconeguts com a conseqüència de l'activitat del Grup durant l'exercici, i es distingeix entre els registrats com a resultats en l'estat de resultats i els altres ingressos i despeses reconeguts directament en el patrimoni net.

Les partides utilitzades en la presentació de l'estat són les següents:

- Guanys i pèrdues de l'exercici.
- L'import net dels ingressos i les despeses reconeguts transitòriament com a «Altres resultats globals» en el patrimoni net.
- L'import net dels ingressos i les despeses reconeguts definitivament com a «Altres resultats globals» en el patrimoni net.
- L'impost sobre beneficis meritat pels conceptes anteriors.
- El resultat global total de l'exercici calculat com la suma dels conceptes anteriors.

2.23. Estat de canvis en el patrimoni net

En aquest estat es presenten tots els canvis produïts en el patrimoni net del Grup, inclosos els originats en canvis en els criteris comptables i en correccions d'errors. En l'estat es presenta una conciliació del valor en llibres al començament i al final de l'exercici de totes les partides que formen el patrimoni net.

- Els ajustos per canvis en les polítiques comptables i correccions d'errors inclouen els canvis en el patrimoni net que sorgeixen com a conseqüència de la reexpressió retroactiva dels saldos dels estats financers, i es distingeixen els que tenen origen en canvis en les polítiques comptables dels que corresponen a correcció d'errors.
- El resultat global total de l'exercici recull, de manera agregada, el total de les partides registrades en l'estat de resultat global indicades anteriorment.

Tanmateix es presenten altres variacions en el patrimoni net, com poden ser augments o disminucions de capital, distribució de dividends, operacions amb instruments de capital propis, pagaments amb instruments de capital propis, traspassos entre partides del patrimoni net i qualsevol altre increment o disminució del patrimoni net.

3. Perímetre i principals polítiques comptables de consolidació

Els estats financers consolidats comprenen, a més de les dades corresponents a l'Entitat Dominant, la informació corresponent a les entitats dependents, negocis conjunts, associades i, si s'escau, estructurades consolidables. El procediment d'integració dels elements patrimonials d'aquestes societats es fa en funció del tipus de control o influència que s'hi exerceix.

La consolidació dels resultats generats per les societats que s'integren en el Grup en un exercici es realitza tenint en compte, únicament, els relatius al període comprès entre la data d'adquisició i el tancament de l'exercici. Així mateix, la consolidació dels resultats generats per les societats alienades en l'exercici s'efectua tenint en compte, únicament, els relatius al període comprès entre l'inici de l'exercici i la data d'alienació.

En el procés de consolidació s'han eliminat tots els saldos i les transaccions importants entre les societats que integren el Grup en la proporció que els correspongui en funció del mètode de consolidació aplicat.

En l'annex I (que és part integrant d'aquesta nota) es facilita informació significativa sobre les societats que s'integren en el Grup.

3.1. Entitats dependents

Les entitats dependents són aquelles sobre les quals el Grup té el control, situació que es produeix quan el Grup està exposat, o té dret, a rendiments variables procedents de la seva implicació en la participada i té la capacitat d'influir en aquests rendiments a través del seu poder sobre aquesta.

Perquè es consideri que hi ha control han de concórrer les circumstàncies següents:

- Poder. Un inversor té poder sobre una participada quan té drets en vigor que li proporcionen la capacitat de dirigir-ne les activitats rellevants, és a dir, les que afecten de manera significativa els rendiments de la participada.
- Rendiments. Un inversor està exposat, o té dret, a rendiments variables per la seva implicació en la participada quan els rendiments que obté per aquesta implicació poden variar en funció de l'evolució econòmica de la participada. Els rendiments de l'inversor poden ser només positius, només negatius o alhora positius i negatius.
- Relació entre poder i rendiments. Un inversor controla una participada si, no tan sols té poder sobre aquesta i està exposat, o té dret, a uns rendiments variables per la seva implicació en aquesta, sinó també la capacitat d'utilitzar el seu poder per influir en els rendiments que obté per aquesta implicació en la participada.

En el moment de prendre el control d'una entitat dependent, el Grup aplica, sense excepcions per raons de la seva activitat, el mètode d'adquisició que preveu el marc normatiu (vegeu la nota 3.5), llevat que es tracti de l'adquisició d'un actiu o grup d'actius.

Els estats financers de les entitats dependents es consoliden amb els de l'Entitat Dominant mitjançant el mètode d'integració global, que consisteix en l'agregació dels actius, passius i patrimoni net, ingressos i despeses, de naturalesa similar, que consten en els seus estats financers individuals.

El valor en llibres de les participacions, directes i indirectes, en el capital de les entitats dependents s'elimina amb la fracció del patrimoni net de les entitats dependents que aquelles representen. La resta de saldos i transaccions entre les societats consolidades s'eliminen en el procés de consolidació.

La participació de tercers en el patrimoni net consolidat del Grup es presenta en el capítol «Interessos minoritaris» del patrimoni net, i la part del resultat de l'exercici atribuïble a aquests es presenta en el capítol «Resultat de l'exercici - Atribuïble a interessos minoritaris» de l'estat de resultats.

Quan es produeix la pèrdua de control d'una entitat dependent, els actius, els passius, els interessos minoritaris i les altres partides que puguin estar reconeguts en ajustos per valoració s'han de donar de baixa de l'estat de situació financera consolidat i s'ha de registrar el valor raonable de la contraprestació rebuda, així com de qualsevol inversió romanent. La diferència entre aquests dos valors es reconeix en el resultat consolidat.

3.2. Negocis conjunts

Són aquelles entitats sobre les quals es tenen acords contractuals de control conjunt, en virtut dels quals les decisions sobre les activitats rellevants les prenen de manera unànime les altres entitats amb qui comparteix el control.

Les inversions en negocis conjunts es valoren per aplicació del mètode de la participació, és a dir, per la fracció del patrimonial net que representa la participació de cada entitat en el seu capital una vegada considerats els dividendes percebuts d'aquestes i altres eliminacions patrimonials.

3.3. Entitats associades

Són entitats associades aquelles sobre les quals el Grup exerceix una influència significativa, que es manifesta, en general, encara que no exclusivament, pel fet de mantenir una participació, directa o indirecta, del 20% o més dels drets de vot de la participada. En els estats financers consolidats, les entitats associades es valoren pel mètode de la participació.

En els annexos I.3 i I.4. s'inclou un detall de les societats que s'integren en el perímetre de consolidació del Grup pel mètode de la participació, en què es pot observar tant el valor al qual figuren les esmentades participacions

en els llibres individuals (valor net en llibres) com el valor al qual figuren en els llibres consolidats (valor de posada en equivalència).

3.4. Entitats estructurades

Una entitat estructurada és una entitat que ha estat dissenyada de manera que els drets de vot o similars no siguin el factor decisiu a l'hora de decidir qui controla l'entitat.

En els casos en què un grup participa en entitats, o les constitueix, per a la transmissió de riscos o altres fins, o amb l'objectiu de permetre l'accés als clients a determinades inversions, es determina, considerant el que estableix el marc normatiu, si hi ha control, segons s'ha descrit anteriorment, i, per tant, si han de ser objecte de consolidació o no. En particular, es prenen en consideració, entre d'altres, els factors següents:

- Anàlisi de la influència del Grup en les activitats rellevants de l'entitat que puguin arribar a influir en l'import dels seus rendiments.
- Compromisos implícits o explícits del Grup per donar suport financer a l'entitat.
- Identificació del gestor de l'entitat i anàlisi del règim de retribucions.
- Existència de drets d'exclusió (possibilitat de revocar els gestors).
- Exposició significativa del Grup als rendiments variables dels actius de l'entitat.

Entre aquestes entitats es troben els denominats «fons de titulització d'actius», que són consolidats en els casos en què, basant-se en l'anàlisi anterior, es determina que el Grup n'ha mantingut el control.

En el cas de les societats i els fons d'inversió i de pensions gestionats pel Grup (en la major part dels casos, fons detallistes sense personalitat jurídica sobre els quals els inversors adquireixen unitats alíquotes que els proporcionen la propietat del patrimoni gestionat), es considera que no compleixen amb els requeriments del marc normatiu per considerar-los entitats estructurades.

En aquest sentit, durant els exercicis 2022 i 2021 el Grup no ha mantingut inversions en entitats estructurades, i per tant, el perímetre de consolidació no conté cap entitat estructurada.

3.5. Combinacions de negocis

Una combinació de negocis és una transacció, o qualsevol altre esdeveniment, pel qual el Grup obté el control d'un negoci o diversos. El registre comptable de les combinacions de negocis s'efectua per aplicació del mètode de l'adquisició.

D'acord amb aquest mètode, l'entitat adquirent ha de reconèixer en els seus estats financers els actius adquirits i els passius assumits, considerant també els passius contingents, segons el seu valor raonable, inclosos els que l'entitat adquirida no tenia reconeguts comptablement. Alhora, aquest mètode requereix l'estimació del cost de la combinació de negocis, que normalment es correspon amb la contraprestació lliurada, definit com el valor raonable, en la data d'adquisició, dels actius lliurats, dels passius incorreguts davant dels antics propietaris del negoci adquirit i dels instruments de patrimoni emesos, si escau, per l'entitat adquirent.

El Grup reconeix un fons de comerç en els estats financers consolidats si en la data d'adquisició hi ha una diferència positiva entre:

- la suma de la contraprestació lliurada més l'import de tots els interessos minoritaris i el valor raonable de les inversions prèvies en el negoci adquirit, i
- el valor raonable dels actius i passius reconeguts.

Si la diferència és negativa, es registra en l'epígraf «Fons de comerç negatiu reconegut en resultats» de l'estat de resultats consolidat.

En els casos en què l'import de la contraprestació depengui d'esdeveniments futurs, qualsevol contraprestació contingent és reconeguda com a part de la contraprestació lliurada i mesurada pel seu valor raonable en la data d'adquisició. Així mateix, els costos associats a l'operació no formen part, a aquests efectes, del cost de la combinació de negocis.

Si el cost de la combinació de negocis o el valor raonable assignat als actius, passius o passius contingents de l'entitat adquirida no es pot determinar de manera definitiva, la comptabilització inicial de la combinació de negocis es considerarà provisional. En tot cas, el procés ha de quedar completat en el termini màxim d'un any des de la data d'adquisició i amb efecte en aquesta data.

Els interessos minoritaris en l'entitat adquirida es valoren prenent com a base el percentatge proporcional dels actius nets identificats de l'entitat adquirida. En el cas de compres i alienacions d'aquests interessos minoritaris es comptabilitzen com a transaccions de capital quan no donen lloc a un canvi de control, no es reconeix cap pèrdua ni guany en el resultat consolidat i no es torna a valorar el fons de comerç inicialment reconegut. Qualsevol diferència entre la contraprestació lliurada o rebuda i la disminució o l'augment dels interessos minoritaris, respectivament, es reconeix en reserves.

3.5.1. Combinació de negocis amb Vall Banc, SAU

3.5.1.1. Adquisició de Vall Banc, SA

L'11 de febrer de 2022, una vegada rebudes les autoritzacions pertinents dels organismes supervisors andorrans i espanyols, i realitzada l'escissió de les posicions de deute de clients en situació de risc dubtós i fallit així com els actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes (vegeu nota 3.5.1.1.1.), Crèdit Andorrà va formalitzar la compra del 100% del capital social de Vall Banc, SA, (en endavant «Vall Banc»), entitat que fins aleshores era propietat del fons J. C. Flowers & Co, i ratificava així l'acord anunciat el setembre del 2021. En aquest sentit, tot i que la compra de Vall Banc es va formalitzar l'11 de febrer de 2022, Crèdit Andorrà ha utilitzat com a data de primera consolidació el 31 de gener de 2022, en compliment de l'establert en la secció intitulada «Determinació de la data d'adquisició» de la NIIF-3 «Combinacions de negocis».

Vall Banc, SA és la societat matriu del Grup Vall Banc, el qual, a la data de l'adquisició, tenia les participades següents: Vall Banc Fons, SAU (100%), Vall Banc Assegurances, SAU (100%), Serveis i Mitjans de Pagament XXI, SA (20%) i Argenta Patrimonios, EAF, SL (90%).

Amb l'adquisició per Crèdit Andorrà del 100% de les accions, l'entitat adquirida va passar a denominar-se Vall Banc SAU.

Amb aquesta adquisició, Crèdit Andorrà ha consolidat el seu lideratge en el mercat andorrà i ha més que superat els objectius recollits en el seu Pla Estratègic 2021-2023.

3.5.1.1.1. Projecte d'escissió parcial de Vall Banc, SA a favor d'una societat de responsabilitat limitada

De conformitat amb l'article 80.2 de la Llei 20/2007, de 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, amb data 28 d'octubre del 2021 el Consell d'Administració de Vall Banc, SA va aprovar el projecte d'escissió (el «Projecte d'escissió»), que es va sotmetre, per a la seva aprovació amb data 28 d'octubre del 2021, a la Junta General d'Accionistes de Vall Banc, SA

L'escissió parcial proposada va implicar:

- (i) la transmissió dels actius, empleats, finançament i recursos que conformaven una unitat econòmica, que constituïen una unitat de negoci autònoma, és a dir, un conjunt d'elements materials i humans capaços de funcionar pels seus propis mitjans, en bloc, a la Societat Beneficiària de Nova Creació (en endavant la «Societat Beneficiària de Nova Creació» o «Pleyade 21, SL»);

- (ii) la supervivència de Vall Banc, que va continuar sent titular de la resta d'actius i passius empresarials no escindits, i
- (iii) la constitució de la Societat Beneficiària de Nova Creació, que va adquirir per ministeri de la llei (successió universal) els béns, drets i obligacions corresponents als actius, empleats, finançament i recursos que conformaven la unitat econòmica que li va transferir Vall Banc, SA (en endavant «l'Escissió»).

De conformitat amb l'article 18 de la llei esmentada, com a aportació en espècie l'aportació de la unitat econòmica es va sotmetre a un informe pericial (informe d'expert independent) previ a l'atorgament de l'escriptura pública d'escissió que va avalar la valoració de la unitat econòmica.

El perímetre de l'escissió que configurava la unitat econòmica estava compost per les tipologies d'actius següents a data 30 de juny del 2021, pel saldo i la classificació a data de l'escissió (és a dir, per exemple, un deute classificat com a risc dubtós el 30 de juny de 2021 pot haver-se escindit com un actiu immobiliari adjudicat per haver-se rebut aquest últim en pagament del deute entre la data del 30 de juny de 2021 i la data de l'escissió):

- Les posicions de deute de clients en situació de risc dubtós (fase 3).
- Les posicions de deute de clients classificades com a fallides.
- Actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes.

El detall del valor net comptable i del valor raonable el 31 de desembre de 2021 dels actius que componien el perímetre de l'escissió, que en compliment de l'article 18 de la llei esmentada va ser calculat per un expert independent, és com segueix:

En milers d'euros	Valor Comptable	Valor Raonable
Actius financer a cost amortitzat - Prèstecs i bestretes - Fase 3	72.487	72.487
Actius tangibles - Inversions immobiliàries	4.378	4.373
Actius no corrents i grups alineables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda (Actius adjudicats)	44.436	45.720
Fallits	-	570
Total	121.301	123.150

A continuació de l'escissió, els accionistes de Vall Banc, SA en aquella data van passar a ser titulars de totes les participacions socials representatives del capital social de la Societat Beneficiària de Nova Creació (de conformitat amb la relació de bescanvi que s'estableix a continuació), de manera que van rebre un nombre de participacions socials de la Societat Beneficiària de Nova Creació proporcional a la seva participació a Vall Banc, SA en el moment de l'efectivitat de l'escissió.

Com a conseqüència de l'escissió, Vall Banc va reduir els seus fons propis en un import igual, euro per euro, al capital social i prima aportat a la Societat Beneficiària de Nova Creació en el moment de la seva constitució.

La suma del capital social més la prima d'emissió de Pleyade 21, SL es va valorar en 20.000 milers d'euros, import igual al valor net comptable de la unitat econòmica transmesa en el marc de l'escissió, i que corresponia a la diferència entre el valor dels actius traspasats en data 31 de gener del 2022 (119.668 milers d'euros, dels quals 54.954 milers d'euros corresponen al valor, a data d'escissió, de les posicions de deute de clients en situació de risc dubtós i 64.714 milers d'euros corresponien al valor, a data d'escissió, dels actius immobiliaris) i el finançament pont aportat per Vall Banc, SA (99.668 milers d'euros). Els únics actius del perímetre inicial que, per motius regulatoris, finalment no es van poder escindir eren 4 pòlisses de crèdit per un valor net comptable de 1.136 milers d'euros i 3 avals per un import de 53 milers d'euros, els riscos i beneficis dels quals s'assumeixen

per Pleyade 21, SL mitjançant contractes de derivats (en el cas de les pòlisses) o garanties a primera demanda (en el cas dels avals).

Tanmateix, mitjançant l'aplicació dels recursos obtinguts d'un finançament concedit per Crèdit Andorrà, SA l'11 de febrer del 2022, Pleyade 21, SL va cancel·lar íntegrament el finançament pont atorgat per Vall Banc, SA en el moment de l'escissió.

L'operació d'escissió parcial de Vall Banc, SA (societat escindida) a favor de la societat Pleyade 21, SL (societat beneficiària) es va acollir al règim fiscal especial de les operacions de reorganització empresarial i de modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats; de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques; de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari; de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, i de la Llei 21/2006, del 14 de desembre, de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials. Posteriorment, en data 18 de gener del 2023, la Direcció Adjunta d'Inspecció Tributària (d'ara en endavant, DAIT) va emetre una resolució en què considerava que, per diversos motius, no resultava d'aplicació el règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial. Crèdit Andorrà no comparteix el criteri de la DAIT i, per tant, ha presentat recurs en via administrativa davant la Comissió Tècnica Tributària. Tot i això, consistentment amb els continguts del contracte de compravenda, la discrepància descrita no ha tingut, ni s'espera que tingui en el futur, cap impacte en l'estat de situació financera ni en l'estat de resultats de Crèdit Andorrà.

3.5.1.2. Assignació del preu pagat als actius i passius del negoci adquirit

Tot i que el preu inicialment pactat per la compra de Vall Banc, SA s'havia establert en 60 milions d'euros, en virtut de l'establert en la clàusula 4.3. del contracte de compravenda, Crèdit Andorrà va comunicar a la part venedora una sèrie de discrepàncies sobre el valor dels fons propis de Vall Banc el 31 de gener de 2022, i va resultar dit procés en l'acceptació per part dels venedors d'un ajust negatiu del preu de compra per un import de 1.500 milers d'euros, els quals seran cobrats per Crèdit Andorrà abans del cinquè aniversari de la data de compra. Crèdit Andorrà ha comptabilitzat l'esmentat dret de cobrament en el capítol «Actius financers no mantinguts per a negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats» (vegeu nota 9.2.).

Tot seguit es presenta una taula resum amb el valor comptable i valor raonable dels actius i passius del Grup Vall Banc el 31 de gener de 2022 (data que, com hem mencionat, ha estat la utilitzada per a la primera consolidació) i el valor de la diferència negativa de primera consolidació aflorada al comparar el valor raonable dels fons propis adquirits amb el preu de compra definitiu.

En milers d'euros	Valor Comptable	Ajustos de Valor Raonable	Valor Raonable
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	207.497		207.497
Actius financers mantinguts per negociar	2.086		2.086
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	23.972		23.972
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	301.975		301.975
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	38.376		38.376
Actius financers a cost amortitzat	295.175	-	295.175
Préstecs i bestretes	295.175		295.175
Valors representatius de deute	-		-
Inversions en negocis conjunts i associades	32		32
Actius tangibles	64.687	-340	64.347
Actius intangibles	10.108	-9.917	191
Actius per impostos	1.311		1.311
Altres actius	4.799	-61	4.738
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-		-
Total actiu	950.018	-10.318	939.700
Passius financers mantinguts per negociar	1.370		1.370
Passius financers a cost amortitzat	857.902		857.902
Provisions	2.219		2.219
Passius per impostos	1.336		1.336
Altres passius	10.818		10.818
Total passiu	873.645	-	873.645
Total patrimoni net atribuible als propietaris de la dominant	76.319	-10.318	66.001
Total patrimoni net atribuible als minoritaris	54		54
Total patrimoni net i passiu	950.018	-10.318	939.700
Contraprestació lliurada			58.500
Diferència negativa de consolidació			7.501

En el procés d'assignació del preu de compra pagat (o «PPA» – Purchase Price Allocation, segons la seva denominació en anglès), el resultat del qual es resumeix a la columna «Ajustos de valor raonable», s'han considerat els aspectes següents:

- Com, excepte pel que fa a la cartera d'inversió creditícia, la pràctica totalitat dels instruments financers ja estaven classificats en carteres reconegudes a valor raonable (Vall Banc no tenia cartera d'instruments financers de renda fixa lligada a un model de negoci basat en el manteniment dels actius per rebre els fluxos contractuals «HTC»), en el PPA no s'han identificat diferències entre el valor en llibres i el valor raonable d'aquests instruments financers.
- Tenint en compte l'escissió de les posicions de deute de clients en situació de risc dubtós i fallit (vegeu nota 3.5.1.1.1.), i la duració i qualitat creditícia de la cartera romanent adquirida, s'ha considerat que el valor de mercat de la cartera creditícia classificada en «Actius financers a cost amortitzat» no diferia de manera significativa del seu valor en llibres a la data d'adquisició.

- El valor raonable de la cartera d'actius immobiliaris s'ha obtingut tenint en compte les taxacions disponibles i altres paràmetres. En aquest ordre de idees, és important recordar que Vall Banc no tenia cap immoble procedent d'adjudicacions (vegeu nota 3.5.1.1.1.).
- S'han desreconegut els actius tangibles (principalment equipaments informàtics) pels quals s'havia pres la decisió de discontinuar-ne el seu ús.
- S'han desreconegut els actius intangibles per fons de comerç o carteres de clients originats en combinacions de negoci prèvies.
- S'han desreconegut els actius intangibles per aplicacions informàtiques ja que Crèdit Andorrà, SA ha decidit discontinuar-ne el seu ús.
- Finalment, Crèdit Andorrà, SA no ha identificat cap actiu o passiu contingent de Vall Banc, SA que, segons les NIIF-UE, requerissin comptabilitzar-se per un valor raonable diferent al comptable a la data de compra.

Per tant, com a resultat del procés descrit anteriorment i, tal com es pot observar al quadre anterior, el Grup Crèdit Andorrà ha registrat un resultat positiu equivalent a la diferència negativa de consolidació per 7.501 milers d'euros a l'epígraf «Fons de comerç negatiu reconegut en resultats» del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt. Aquest ingrés ha estat utilitzat per Crèdit Andorrà per compensar els costos incorreguts en el procés d'integració operativa, financera i mercantil endegat amb posterioritat a la data de compra de Vall Banc, procés que va concloure de manera substancial el 30 de juny de 2022, quan es va inscriure en el registre mercantil Andorrà la dissolució de Vall Banc, SAU (vegeu nota 3.5.1.3.).

Pel que fa als costos incorreguts per Crèdit Andorrà durant el procés d'integració operativa, financera i mercantil mencionat en el paràgraf anterior, han ascendit a un mínim de 9.415 milers d'euros, els quals han estat reconeguts sota l'epígraf «Despeses d'administració – Despeses de personal» (5.678 milers d'euros) i «Despeses d'administració – Altres despeses d'administració» (3.737 milers d'euros). Per tant, els guanys de l'exercici que es mostren a l'estat de resultats consolidat no inclouen cap impacte net positiu no recurrent provinent de la compra i posterior absorció de Vall Banc per part de Crèdit Andorrà.

3.5.1.3. Fusió per absorció de Vall Banc, SAU per part de Crèdit Andorrà, SA

L'11 d'abril de 2022, els consells d'administració de Crèdit Andorrà, SA i Vall Banc, SAU van subscriure el Projecte de fusió per absorció de Vall Banc (societat absorbida) per part de Crèdit Andorrà (societat absorbent), elaborat de conformitat amb el que disposa l'article 79 del text refós vigent de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, aprovat pel MI Govern d'Andorra en la sessió del dia 5 de desembre del 2018, mitjançant Decret legislatiu publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, núm 75, de 12 de desembre del 2018. En el projecte de fusió es va deixar constància que la fusió per absorció de Vall Banc per part de Crèdit Andorrà quedava supeditada a l'obtenció de l'autorització preceptiva de l'Autoritat Financera Andorrana.

L'operació projectada consistia en una fusió per absorció que causava la dissolució –sense liquidació– i l'extinció de la societat absorbida i la transmissió en bloc del seu patrimoni social a la societat absorbent, que l'adquiria per successió universal. Tanmateix, com que la societat absorbida estava participada íntegrament i directa –en un cent per cent (100%)– per la societat absorbent, la fusió es va projectar sense una ampliació de capital de la societat absorbent ni bescanvi d'accions.

De conformitat amb l'article 79.2 de la Llei de societats, els balanços de fusió de la societat absorbent i de la societat absorbida van ser els balanços respectius del darrer exercici econòmic, és a dir, els tancats en data 31 de desembre de 2021, degudament auditats per PricewaterhouseCoopers Auditores, SL (pel que fa a la societat absorbent) i per Ernst&Young, SL (pel que fa a la societat absorbida).

Consistentment amb l'establert per la Norma Internacional de Informació Financera 3 «Combinacions de Negocis», la data a efectes comptables de la fusió es va marcar com la data en la qual la societat absorbent va adquirir el control de la societat absorbida en els termes de la normativa esmentada, és a dir el 31 de gener de

2022, data que, de fet, és la que ja havia estat utilitzada prèviament per la societat absorbent com a data de primera consolidació de la societat absorbida en els seus estats financers consolidats (vegeu nota 3.5.1.1.). Per tant, els ajustos que es mostren en la columna «Ajustos de valor raonable» del quadre resum del procés d'assignació del preu de compra pagat («PPA») (vegeu nota 3.5.1.2.), s'han integrat en l'estat de situació financera individual de Crèdit Andorrà des del moment de la fusió.

La fusió per absorció s'ha acollit al règim especial establert pel text refós de la Llei 17/2017, del 20 d'octubre, de règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial i de modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats; de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques; de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari; de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, i de la Llei 21/2006, del 14 de desembre, de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries, aprovat pel MI Govern d'Andorra en la seva sessió del dia 7 de febrer del 2018, mitjançant Decret legislatiu publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, núm. 9, de 14 de febrer del 2018; atès que queda emmarcada dins de la definició «d'operació de fusió» que preveu la lletra c) de l'apartat 1 de l'article 2 de la llei esmentada.

El projecte de fusió va ser aprovat per la Junta General d'Accionistes de Crèdit Andorrà i per l'accionista únic de Vall Banc en data 19 de maig de 2022.

El 21 de juny de 2022, l'Autoritat Financera Andorrana va atorgar l'autorització prèvia sol·licitada per a la fusió.

Finalment, el 30 de juny de 2022, va quedar inscrita en el Registre de Societats del Principat d'Andorra la dissolució de Vall Banc, SAU.

3.6. Principals participades que s'integren en el perímetre de consolidació del Grup i canvis en el perímetre de consolidació

Tot seguit s'inclou una breu descripció de l'objecte social i principals característiques de les principals societats o subgrups que componen el perímetre de consolidació el 31 de desembre de 2022 i 2021.

- **Credi-Invest SA** és una societat gestora d'organismes d'inversió.

Crèdit Andorrà SA és la societat depositària dels organismes d'inversió andorrans i Banque de Patrimoines Privés SA, dels organismes d'inversió luxemburguesos.

Aquesta societat, així com els organismes d'inversió que gestiona, estan sotmesos a la supervisió i el control de l'AFA.

Els productes oferts per Credi-Invest SA es comercialitzen sota el nom de Crèdit Andorrà Asset Management.

En data 8 de febrer de 2011, l'INAF va autoritzar la sol·licitud d'ampliació d'activitats de Credi-Invest SA per tal de poder realitzar la gestió discrecional i individual de carteres i prestar serveis d'assessorament en matèria d'inversió.

- **Crèdit Inicatives SA** és una societat de capital risc. El 31 de desembre de 2022 i 2021 la cartera de participades d'aquest subgrup estava formada per SPA SA (25%) i CLIGE SA (25%).
- **Patrigest SAU** és una societat patrimonial de tinença i gestió d'actius. El 31 de desembre de 2022 la cartera de participades d'aquest subgrup estava formada per Casamanya Ltd. (50% participada directament per Crèdit Andorrà SA; 49,97% per Patrigest SAU, i 0,03% per persones físiques), Credi-Invest SA (20%) i CA México Asesores Patrimoniales, SA de CV (0,00001%). En aquest sentit cal destacar que en data 30 de desembre de 2022 es va aprovar la dissolució de Casamanya, Ltd amb efectes el 31 de desembre de 2022, per la qual cosa la societat es troba en procés de liquidació i que en data de la formulació dels presents estats financers consolidats encara no ha finalitzat.

- **Crèdit Capital Immobiliari, SA** és una societat patrimonial que té com a única activitat la tinença i gestió d'immobles del Grup.
- **Crèdit Andorrà Panamá Holding SA** és una societat filial al 100% de Crèdit Andorrà, SA que té com a únic objecte social la realització de les funcions de societat matriu del subgrup Crèdit Andorrà Panamá.

El mes de setembre de 2008 la Superintendencia de Bancos de Panamá (autoritat supervisora en aquell país) va concedir a Crèdit Andorrà una llicència internacional bancària. Posteriorment, el 17 de novembre de 2008, Banco Crèdit Andorrà (Panamá) SA, societat participada al 100% per Crèdit Andorrà Panamá Holding SA, va iniciar l'activitat.

L'exercici 2009 el Grup Crèdit Andorrà va obtenir de la Comisión Nacional de Valores de la República de Panamá una llicència per operar a través de la societat de valors Crèdit Andorrà Panamá Securities SA. Aquesta filial, societat participada al 100% per Crèdit Andorrà Panamá Holding SA, orienta els seus serveis al corretatge i l'assessorament financer.

Amb l'objectiu de maximitzar l'eficiència i les sinergies del subgrup, una vegada obtingudes les autoritzacions pertinents, el 30 de juny de 2012 es va realitzar la fusió per absorció de Banco Crèdit Andorrà (Panamá) SA amb Crèdit Andorrà Panamá Securities SA, i va quedar com a única societat resultant la primera, amb llicència bancària internacional i de casa de valors.

Adicionalment a les societats esmentades anteriorment, el 31 de desembre de 2022 i 2021 el subgrup consolidable Crèdit Andorrà Panamá està format també per les societats següents: Crèdit Andorrà Panamá Patrimonial, SA (100%) i Private Investment Management Advisors Panamá, SA (100%). Tanmateix, el 31 de desembre de 2021 el subgrup també tenia la participada Crèdit Andorrà Panamá Call Center, SA (100%) (societat inactiva des de la seva constitució), si bé, com a part del procés d'eficiència de l'estructura del Grup, aquesta societat va ser liquidada en data 5 d'abril de 2022.

El Consell d'Administració de Crèdit Andorrà, reunit en data de 18 de desembre del 2019, va proposar procedir al tancament de la llicència bancària de Banco Crèdit Andorrà, SA (Panamá) i mantenir la llicència de valors de Crèdit Andorrà Panamá Securities, SA. Si bé, a causa de les dificultats que la covid-19 hagués implicat en la gestió operativa del procés, no ha estat fins al 15 de novembre del 2022 que s'ha presentat davant de la Superintendencia de Bancos de Panamá l'expedient de liquidació voluntària i cessament d'operacions emparades sota la llicència bancària internacional. L'autorització va ser aprovada per la Superintendencia de Bancos de Panamá el 13 de gener de 2023 i notificada el 30 de gener de 2023.

El pla de liquidació voluntària estipula, entre d'altres, els aspectes següents:

- Els préstecs vigents a la data d'aprovació seran mantinguts fins al seu venciment i els préstecs amb operativa de valors o reinversió en portafolis d'inversions podran ser renovats i es mantindran sota la llicència de casa de valors.
- Per als dipòsits a termini, es mantindran fins al seu venciment.
- Se cessaran les operacions normals relacionades amb l'activitat bancària internacional a partir de l'aprovació per part del regulador i es mantindran les autoritzades per llei per portar a terme el procés de liquidació voluntària de les operacions bancàries.
- Les activitats emprades sota la llicència de casa de valors no tindran canvis en la seva operativa i es podran seguir realitzant, inclòs l'atorgament de préstecs per a la compra de valors com una activitat emprada per la llicència de casa de valors.
- Posteriorment que es completi el procés de liquidació es procedirà al canvi de la raó social legal de l'entitat.

Tenint en compte el contingut del pla de liquidació voluntària (del qual es desprèn que es tracta d'un cessament parcial d'activitat en el qual el valor comptable dels actius afectats es recuperarà principalment pel seu ús continuat fins al venciment), segons estableix la NIIF 5, Crèdit Andorrà no presenta en discontinuïtat la informació financera relacionada en l'activitat de Banco Crèdit Andorrà (Panamá), SA sota la llicència bancària.

En l'annex III es presenta la situació financera el 31 de desembre de 2022 i el resultat integral corresponent a l'exercici anual acabat a la mateixa data de Banco Crèdit Andorrà (Panamá), SA per tipologia d'activitat.

- **Informàtica Crèdit Andorrà, SLU.** Societat patrimonial que té com a única activitat la tinença i gestió de l'immobilitzat informàtic (tant material com immaterial) del Grup.
- **Banque de Patrimoines Privés, SA.** El 20 d'abril de 2011 Crèdit Andorrà va concloure el procés d'adquisició del 100% del capital del banc luxemburguès Banque de Patrimoines Privés, SA.

L'adquisició de Banque de Patrimoines Privés, SA va ser una adquisició estratègica, amb l'objectiu de reforçar la presència del Grup en el mercat europeu, i especialment en el negoci de la banca privada internacional.

- **Banco Alcalá, SA.** L'11 d'octubre de 2011 Crèdit Andorrà va concloure el procés d'adquisició del 85% del capital del banc espanyol Banco Alcalá, SA i de les seves filials Gesalcalá, SA SGIIC i Alcalá Pensiones EGFP, SA (ambdues participades al 100% per Banco Alcalá, SA).

El 4 de febrer de 2013, un vegada obtingut el vistiplau dels diferents reguladors (INAF, Banco de España i CNMV espanyola), Banco Alcalá, SA va ampliar capital un 15%, que va ser subscrit íntegrament pels dos nous socis estratègics locals, cosa que va diluir la participació de Crèdit Andorrà del 85% al 72,25%.

Amb data 7 de gener de 2016 el Banc va adquirir un 9,0301% de les accions de Banco Alcalá, SA que estaven en mans dels accionistes minoritaris i va deixar la participació del Banc el 31 de desembre del 2016 en el 81,3%.

Amb data 23 de maig de 2018 el Banc va adquirir un 3,7% de les accions de Banco Alcalá, SA, que estaven en mans dels accionistes minoritaris i va deixar la participació del Banc el 31 de desembre del 2018 en el 85,0%.

Durant l'exercici 2020 Crèdit Andorrà, SA va adquirir un 5,00% de les accions de Banco Alcalá, SA que estaven en mans d'un dels accionistes minoritaris i que va deixar la participació del Banc en el 89,9%. L'import desemborsat va excedir de 465 milers d'euros l'import del passiu reconegut a la data, en compliment de l'establert en la NIIF 10. El Banc, tal com permet la normativa comptable d'aplicació, va optar per reconèixer aquesta diferència contra reserves.

Addicionalment, durant el mes de novembre del 2020, Banco Alcalá, SA va donar entrada en l'accionariat a un nou accionista minoritari, amb una participació del 9,0% del capital social, cosa que va deixar la participació del Banc en el 81,9%. L'entrada d'aquest nou accionista s'emmarca en l'estratègia de creixement del negoci i el desenvolupament d'aliances estratègiques.

El 31 de desembre de 2022, el Grup, en compliment de l'establert per la NIIF 10 «Estats financers consolidats», té reconegut un passiu per import de 2.635 milers d'euros en concepte de la valoració de certes opcions de venda sobre les accions de la filial espanyola titularitat dels accionistes minoritaris de Banco Alcalá, SA (2.348 milers d'euros el 31 de desembre del 2021). Com que els riscos i beneficis de la propietat de les accions romanen en els minoritaris (i no en el Banc) fins a l'eventual moment d'exercici de les opcions, tant el reconeixement inicial com qualsevol ajust posterior es realitza contra reserves.

En data 24 de gener del 2022, una vegada rebudes les autoritzacions pertinents dels organismes supervisors andorrans i espanyols, Banco Alcalá, SA va adquirir el 100% del capital social de l'agència de valors GBS Finanzas Investcapital AV, SA. Aquesta operació, que s'emmarca en el projecte de

creixement del Grup, té com a objectiu l'adquisició d'una nova línia de negoci per a la filial espanyola. Pel que fa als termes econòmics de l'operació, aquesta s'ha estructurat mitjançant l'establiment d'un mecanisme de determinació del preu que s'estendrà durant els tres exercicis següents a la data de la compra, període durant el qual es mesuraran una sèrie de mètriques en funció de les quals es determinaran els diferents pagaments a compte i el pagament final a realitzar. En aquest sentit, el 31 de desembre de 2022 l'operació ha comportat el reconeixement d'un fons de comerç de 14.630 milers d'euros reconegut a l'epígraf «Actius intangibles – Fons de Comerç» (vegeu nota 16.1.) i un passiu financer per 9.750 milers d'euros reconegut a l'epígraf «Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats – Altres passius financers» (vegeu nota 10), corresponent a la part del preu contingent pendent de pagament a la data.

Banco Alcalá, SA està orientat a la gestió global de patrimonis per a clients privats i institucionals, i disposa d'oficines a Barcelona, Madrid i València.

- **CA Holding Luxembourg SARL.** Societat hòlding amb domicili a Luxemburg, va ser constituïda el 29 de setembre de 2011.

El 31 de desembre de 2022 CA Holding Luxembourg SARL únicament incorpora una societat com a part del seu perímetre de consolidació:

- CA Holding España SAU (100%). La societat té com a únic objecte social la realització de les funcions de societat matriu. El 31 de desembre de 2022 i 2021 la societat únicament tenia el 100% de CA Vincles Actuarial Chile SPA.

Tanmateix, el 31 de desembre de 2021 CA Holding Luxembourg SARL tenia també com a participades:

- CA México Asesores Patrimoniales, SA de CV. Durant l'exercici 2022, una vegada obtingudes les autoritzacions pertinents, s'ha realitzat una operació acordió, procés mitjançant el qual els nous accionistes de la societat han passat a ser Crèdit Andorrà, SA (99,99999%) i Patrigest, SA (0,00001%).
- Crèdit Andorrà Asset Management Luxembourg SA (100%). Societat gestora de dret luxemburguès creada durant l'exercici 2014 amb l'objecte de prestar serveis de gestió i assessorament a vehicles d'inversió col·lectiva del Grup i de tercers. Com a part de l'estratègia d'optimització i eficiència de l'estructura societària del Grup, Crèdit Andorrà, durant l'exercici 2020, va prendre la decisió de discontinuar l'activitat de Crèdit Andorrà Asset Management Luxembourg SA i continuar realitzant l'activitat de gestió i assessorament a través de Credi-Invest, SA amb el suport, temporal, d'una gestora de dret luxemburguès independent del Grup. El 31 de desembre del 2021 aquesta societat es presenta en discontinuïtat en l'epígraf «Guanys o pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes» de l'estat de resultats del Grup. La societat ha estat liquidada definitivament el 4 de març de 2022.
- **Beta Capital Securities LLC.** El 30 de setembre de 2011 Crèdit Andorrà va concloure el procés d'adquisició del 80% del capital social de Beta Capital Management LP, societat de valors amb seu a Miami (Estats Units d'Amèrica). Addicionalment, en la mateixa operació, Crèdit Andorrà també va adquirir el 80% de Beta Capital Management LLC (Estats Units). Crèdit Andorrà US GP LLC va ser creada a l'efecte de ser la societat hòlding del subgrup, en què és la titular de l'1% del capital de Beta Capital Management LP (Crèdit Andorrà SA és el titular del restant 79% del capital) i del 80% del capital de Beta Capital Management LLC.

El 12 de juny de 2014 Crèdit Andorrà SA va comprar la participació que els accionistes minoritaris tenien a Beta Capital Management LP i Beta Capital Management LLC per un import de 6.953 milers de dòlars americans i va passar d'un percentatge de participació del 80% el 31 de desembre de 2013 al percentatge del 100% el 31 de desembre de 2014. L'esmentada compra es va realitzar en el context de l'exercici de l'opció de venda que els accionistes minoritaris de la filial tenien davant Crèdit Andorrà SA pel total de la seva participació.

Durant l'exercici 2015 es va procedir a canviar la denominació social de Beta Capital Management LP, que va passar a denominar-se Beta Capital Securities LLC.

Durant l'exercici 2018, amb l'objectiu de millorar la gestió del subgrup i potenciar la capacitat de reinversió dels resultats obtinguts per les societats que el componen, el Grup va procedir a reordenar la titularitat de les participacions de les societats que conformen el subgrup Beta. Crèdit Andorrà US GP LLC va passar a ser l'accionista únic de Beta Capital Securities LLC i de Beta Capital Management LLC, alhora que Crèdit Andorrà SA va quedar com a únic accionista de la holding nord-americana. La titularitat última de les diferents societats no es va veure alterada, atès que abans de la reordenació ja eren filials al 100% (directament o indirectament) de Crèdit Andorrà SA.

En dates 16 i 28 de novembre del 2018, Crèdit Andorrà va rebre les autoritzacions corresponents de la Financial Industry Regulatory Authority (FINRA) i de l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) per incrementar les activitats de Beta Capital Securities LLC amb l'operativa de *self-clearing*, cosa que va permetre a la filial actuar en l'àmbit de la liquidació i custòdia de valors, tant en les transaccions intermediades des de Beta Capital Securities LLC com eventualment per tercers. Tanmateix aquesta nova llicència ha permès a la filial nord-americana realitzar crèdits en l'àmbit dels serveis que presta als clients.

Una vegada obtinguda l'aprovació per part de la Financial Industry Regulatory Authority (Finra) als diferents processos operatius, es va emprendre l'operativa de *self-clearing* en data 16 d'octubre de 2019.

- **CA Perú Sociedad Agente de Valores de Bolsa.** El 28 de setembre del 2012 es va adquirir el 51% de Krese Sociedad Intermediaria de Valores SAC de la República de Perú. L'objecte originari de la societat era la prestació de serveis financers relacionats amb el mercat de valors del Perú, si bé l'objecte social va ser modificat per incloure-hi la prestació de serveis de casa de borsa, i va quedar finalment inscrita en la Superintendencia del Mercado de Valores (SMV) de Perú sota la denominació actual.

El 2 d'octubre del 2013 la Junta General d'Accionistes de l'esmentada societat va acordar una reducció de capital social a zero i una ampliació simultània posterior mitjançant la capitalització del finançament, fet que va provocar que la participació de Crèdit Andorrà SA passés a ser del 100% en no ser subscript pels accionistes minoritaris.

En data 30 de desembre del 2018, CA Perú Sociedad Agente de Valores de Bolsa va cessar les seves operacions borsàries com a societat de valors de borsa i, tal com estableix la normativa d'aplicació local, va iniciar el procés de traspàs dels clients a una casa de borsa tercera local.

El 31 de desembre del 2020 la totalitat dels clients ja van estar traspassats i la societat estava en liquidació, motiu pel qual se'n va canviar la denominació per CA Perú SAC *en liquidación* i va passar a presentar-se en discontinuïtat en l'epígraf «Guanys o pèrdues després d'impostos procedents d'activitats ininterrompudes» de l'estat de resultats del Grup dels estats financers consolidats a partir del 31 de desembre del 2020.

- **Crèdit Assegurances, SAU.** Societat dominant del subgrup Crèdit Assegurances, té com a objecte social la pràctica d'operacions d'assegurança i la cobertura de riscos sobre la base de contractes de dret privat, inclosa la branca de vida en qualsevol de les seves modalitats. Es troba subjecta a les disposicions legals establertes en la Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra (vegeu nota 48.1.9). La societat té com a accionista únic Crèdit Andorrà, SA.

Durant l'exercici 2018 Enterprise Risk Management SA (ERM, SA), societat participada al 90% per Crèdit Assegurances (i al 10% per Crèdit Andorrà, SA des del mes de juliol del 2019) i el holding RSM van arribar a un acord per combinar els seus negocis de corredoria i consultoria. L'operació va donar lloc a un nou subgrup que canalitzava la seva inversió a través del holding Enterprise Risk Special Management, SL (ERSM). Enterprise Risk Special Management, SL estava participada per ERM, SA (51%) i RSM (49%), i tenia com a participacions directes el 100% d'RSM Correduría de Seguros, SA, ERM Consultoría, SA i ERM Correduría de Seguros y Reaseguros, SL.

Tanmateix, durant l'exercici 2021 Enterprise Risk Management SA va vendre la totalitat de la seva participació en el hòlding Enterprise Risk Special Management SL (ERSM) comportant unes plusvàlues de 5.134 milers d'euros (vegeu la nota 37).

Durant l'exercici 2019, Crèdit Andorrà i Caser Seguros van arribar a un acord pel qual la companyia espanyola va entrar a formar part del negoci assegurador de vida risc del Grup a Andorra. Arran d'aquest acord, Caser Seguros va passar a ser el titular del 51% de CA Vida Assegurances (nova companyia constituïda al sol efecte de segregar el negoci de vida risc de Crèdit Assegurances i permetre així la transacció amb Caser Seguros) i el 49% restant va quedar sota la titularitat de Crèdit Assegurances. Aquesta transacció de banca assegurances, que es va executar i elevar a públic formalment abans del 31 de desembre del 2019, una vegada obtingudes totes les autoritzacions dels reguladors pertinents, va ser la primera d'aquesta naturalesa signada al Principat d'Andorra. L'esmentada operació va comportar també la signatura d'un contracte de comercialització en exclusiva dels productes de vida risc a través de la xarxa d'oficines de Crèdit Andorrà al Principat, així com la signatura de diferents contractes de prestació de serveis entre les parts. Com a part del preu de venda, Crèdit Assegurances, SAU (la societat venedora) va reconèixer un actiu financer envers Caser Seguros (la societat compradora) per un import de 6.200 milers d'euros, el cobrament del qual estava condicionat al compliment del pla de negoci acordat entre ambdues parts per als 5 exercicis següents, en què es podria arribar a cobrar com a màxim 6.250 milers d'euros (0 milers d'euros en el pitjor dels escenaris). El 31 de desembre del 2021, a la vista del compliment del pla de negoci acordat, el Grup presentava l'esmentat actiu financer en els seus estats financers consolidats per un valor de 6.200 milers d'euros. Degut al fet que, com a resultat de l'operació descrita, el valor de la participació comptabilitzada era superior als fons propis de la societat, l'Entitat inclou la participació de CA Vida Assegurances en el test de deteriorament que es descriu en la nota 16.1, sense que s'evidenciï la necessitat de realitzar cap ajust al seu valor en llibres.

Durant l'exercici 2022 Crèdit Andorrà i Caser Seguros han arribat a un acord per eliminar el caràcter contingent del segon tram del pagament, en haver cobrat Crèdit Assegurances 3.250 milers d'euros per aquest concepte abans del tancament de l'exercici 2022. Tanmateix, el 9 de febrer de 2023 Crèdit Assegurances ha cobrat els 3.000 milers d'euros romanents en haver-se complert amb escriure el pla de negoci acordat. Per tant, en la data de formulació dels presents estats financers consolidats, Crèdit Assegurances ha cobrat íntegrament els 6.250 milers d'euros (vegeu nota 9.2).

Durant l'exercici 2020, el Grup Crèdit Andorrà va entrar en el negoci del Grup Assegur. D'una banda, Actiu Assegurances, entitat participada per Crèdit Assegurances, va adquirir el 50% d'Assegur Diversos, negoci especialitzat en productes de no-vida; d'altra banda, el Banc va entrar a formar part de l'accionariat d'Assegur Vida amb la compra del 50% de les accions. L'operació s'emmarcava en l'estratègia del Grup de buscar aliances que garantissin el creixement futur de manera recurrent, incrementessin la capacitat de desenvolupament del negoci assegurador i sumessin valor afegit per als clients d'ambdues companyies. El 31 de desembre de 2020, el Banc i Actiu Assegurances tenien control comú del Grup Assegur, per la qual cosa es consolidava pel mètode de la participació.

Tanmateix, consistentment amb l'acord arribat amb Caser Seguros esmentat anteriorment, durant l'exercici 2021 Crèdit Assegurances, SAU va vendre el 19,6506% de la participació en Actiu Assegurances al Grup Caser Seguros, una transacció que va comportar unes plusvàlues de 2.403 milers d'euros (vegeu la nota 37).

Com a resultat de, entre d'altres, l'operació descrita en el paràgraf anterior, Caser Seguros va adquirir el control d'Assegur i Assegur Diversos, fet que va derivar en l'exercici del dret de compra que el canvi de control concedia al propietari de l'altre 50% d'Assegur i Assegur Diversos. Com a resultat, el 29 de juliol de 2022, el Banc i Actiu Assegurances van vendre les respectives participacions en Assegur i Assegur Diversos.

El 31 de desembre del 2022 i 2021, respectivament, el subgrup Crèdit Assegurances incloïa les societats andorranes Actiu Assegurances, SA (24,9994% i 24,9994%), Financera d'Assegurances, SA (12,79% i 12,79%), Línia Asseguradora Andorrana, SL (12,79% i 12,79%), Consell Assegurador, SA (10,23% i

10,23%) i CA Vida Assegurances, SAU (49% i 49%), a més de la societat espanyola Enterprise Risk Management, SA (90% i 90%).

- **SETAP 365, SA.** Societat constituïda el desembre del 2021 mitjançant l'aportació de les accions que Crèdit Andorrà, SA i el Comú de Canillo ostentaven de la societat Esports de Neu Soldeu-Incles, SA (Ensisa) i la pràctica totalitat de les accions que el Comú de la Massana ostentava de la societat Estacions de Muntanya Arinsal-Pal, SAU. Com a resultat de les valoracions dels actius aportats per cadascun dels accionistes esmentats, l'accionariat de SETAP 365, SA va quedar format pel Comú de Canillo (40,24%), Crèdit Andorrà, SA (39,80%) i el Comú de la Massana (19,96%).

Ensisa, de la qual SETAP 365, SA ostenta el 99,68% de les accions, gestiona l'estació d'esquí de Soldeu-el Tarter a Canillo (Andorra) i a la vegada és propietària del 50% de Neus de Valira SA (Nevasa), societat andorrana que té com a finalitat l'explotació comercial de Grandvalira. Tanmateix, EMAP, de la qual SETAP 365, SA ostenta el 99,99% de les accions, gestiona el domini esquiable de Pal-Arinsal.

La nova societat SETAP 365, SA va néixer de la voluntat dels accionistes d'unificar el negoci de la neu, cosa que permetrà guanyar eficiència en la gestió i competitivitat en els mercats internacionals.

Aquesta transacció va suposar un bescanvi comercial de dos actius (les accions d'Ensisa entregades a canvi de les accions de SETAP 365, SA), els quals tenen una configuració totalment diferenciada (en termes de riscos, abast del negoci, etc.), fet que es tradueix que els fluxos d'efectiu derivats del nou negoci es veïessin modificats de manera significativa en relació amb els del negoci original i, en conseqüència, el seu valor raonable.

Tanmateix, la naturalesa i l'abast dels acords assolits entre els diferents accionistes en relació amb el govern de SETAP, 365 es va traduir en l'existència d'un control conjunt de la nova societat (a diferència del cas d'Ensisa, on Crèdit Andorrà només tenia una influència significativa). Per tant, el Grup Crèdit Andorrà va passar de consolidar Ensisa pel mètode de la participació per tenir influència significativa (vegeu la nota 3.3.), a consolidar SETAP 365 pel mètode de la participació, si bé, en aquest cas, en tractar-se d'una societat sota control conjunt (vegeu la nota 3.2.).

Així, en l'exercici 2021, l'operació va suposar que Crèdit Andorrà donés d'alta les accions de SETAP 365, SA al seu valor de mercat en el moment de la transacció i donés de baixa les accions d'Ensisa al seu valor en llibres, fet que li va suposar unes plusvàlues de 14.973 milers d'euros en els estats financers consolidats del Grup Crèdit Andorrà (vegeu la nota 37 i la nota 1.3).

El valor de mercat de SETAP 365, SA és determinat per un expert independent de reconegut prestigi internacional, mitjançant l'aplicació de la metodologia de fluxos de caixa descomptats sobre la base de les projeccions financeres de la societat, entre d'altres, durant el període romanent de les concessions (incloses les sinergies esperades de la combinació dels negocis aportats) i utilitzant un cost mitjà ponderat de capital (WACC – acrònim en anglès per a Weighted Average Cost of Capital) amb un escenari central al voltant del 9,6% (7,2% el 31 de desembre de 2021).

- **CA Life Insurance Experts Compañía de Seguros y Reaseguro,s SAU (CA Life).** Societat participada per Crèdit Andorrà en un 44%, que desenvolupa l'activitat en el ram de les assegurances de vida a Espanya des de l'exercici 2013.
- **CA México Asesores Patrimoniales, SA de CV.** Societat participada per Crèdit Andorrà, SA (99,99999%) i Patrigest S.A. (0,00001%), que té com a objecte social la prestació de serveis d'assessoria patrimonial a Mèxic.
- **Serveis de Mitjans de Pagaments XXI SA (Sermipa XXI).** Societat participada per Crèdit Andorrà, SA en un 33,3% que té per objecte social i activitat principal la prestació de serveis vinculats amb l'ús de targetes de crèdit i dèbit i altres mitjans de pagament.

- **Clíniques Geriàtriques SA (CLIGE SA).** Societat participada per Crèdit Andorrà en un 25% a través de la filial Crèdit Iniciatives, SA que té per objecte social i activitat principal l'exploració de centres d'assistència geriàtrica.
- **Societat Pirenaica d'Aparcaments, SA (SPA SA).** Societat participada per Crèdit Andorrà en un 25% a través de la filial Crèdit Iniciatives, SA que té per objecte social i activitat principal la gestió, promoció i explotació d'aparcaments.
- **CA Vincles Actuarial, SLU.** Durant l'exercici 2019 Crèdit Andorrà SA va adquirir el 100% d'aquesta consultora actuarial a Crèdit Assegurances, SAU.
- **Ensisa Patrimonis 365, SL.** Societat participada per Crèdit Andorrà en un 49,57%, que té com a objecte social la gestió i explotació del patrimoni immobiliari propi (vegeu nota 1.3.).
- **VB Assegurances, SAU.** Societat participada per Crèdit Andorrà en un 100% com a resultat de l'adquisició de Vall Banc (vegeu nota 3.5.), és una societat que té com a objecte social la pràctica d'operacions d'assegurança de vida.
- **VB Fons, SAU.** Societat participada per Crèdit Andorrà en un 100% com a resultat de l'adquisició de Vall Banc (vegeu nota 3.5.), és una societat gestora d'organismes d'inversió. En aquest sentit, cal destacar que en data 29 de novembre de 2022 es va aprovar la dissolució de Vall Banc Fons, SAU, que va ser publicada al BOPA el 14 de desembre de 2022, per la qual cosa la societat es troba en procés de liquidació, procés que en la data de la formulació dels presents estats financers consolidats encara no ha finalitzat. Aquesta societat no es presenta com a operació ininterrompuda el 31 de desembre de 2022 en ser immaterial.

La variació dels exercicis 2022 i 2021 del capítol «Inversions en negocis conjunts i associades» de l'estat de situació financera del Grup, en què s'inclouen les inversions mantingudes pel mètode de la participació, correspon principalment a la integració de la variació del patrimoni net que representa la participació del Banc en les diferents participades així com a les transaccions corporatives descrites relacionades amb SETAP 365, SA (inclosa Ensisa Patrimonis 365, SL) i amb el negoci assegurador.

Tanmateix, pel que fa als principals canvis del perímetre de consolidació del Grup durant els exercicis 2022 i 2021, vegeu la descripció que s'inclou en els paràgrafs anteriors referent a les principals participades que componen el perímetre de consolidació.

4. Sistema de retribució a l'accionista

4.1. Proposta de distribució del resultat

La proposta de distribució de resultats individuals que el Consell d'Administració de Crèdit Andorrà, SA ha proposat a la Junta General d'Accionistes per als exercicis 2022 i 2021 és la següent (en milers d'euros):

En milers d'euros	31.12.2022	31.12.2021
Resultat de l'exercici	33.218	30.808
Dividend a compte	-	-
Dividend complementari	11.000	-
Dotació reserva indisponible Comunicat 227/12	2.778	5.079
Dotació reserva indisponible fons garantia dipòsits	-	-
Traspàs a reserves voluntàries	19.440	25.729
Resultats pendents d'aplicació	-	-

El resultat de les societats consolidades en el Grup es distribuirà en la forma en què acordin les juntes d'accionistes respectives.

4.2. Benefici atribuït per acció

El benefici bàsic per acció es determina com el quocient entre el resultat net consolidat atribuït a l'Entitat Dominant en el període i el nombre mitjà ponderat de les accions en circulació durant aquest període, exclòs el nombre mitjà de les accions pròpies mantingudes durant aquest període.

Per procedir al càlcul del benefici diluït per acció, tant l'import del resultat atribuïble als accionistes ordinaris com la mitjana ponderada de les accions en circulació, net de les accions pròpies, s'ajusten per a tots els efectes de dilució inherents a les accions ordinàries potencials.

Tot seguit es presenta el càlcul del benefici per acció corresponent als exercicis 2022 i 2021:

	31.12.2022	31.12.2021
A. Resultat atribuït a l'Entitat Dominant (en milers d'euros)	43.036	32.978
B. Nombre mitjà ponderat d'accions en circulació	894.396	894.396
Benefici bàsic per acció (en euros) (A/B)	48,12	36,87

El nombre mitjà ponderat d'accions en circulació es calcula tenint en compte les accions A en circulació i les accions E, considerant el període que han estat en circulació sense tenir el titular l'obligació o el dret a revendre-les al Banc (vegeu la nota 24).

El 31 de desembre de 2022 i 2021 no existeixen accions potencialment dilutives. Per aquest motiu el benefici bàsic per acció i el benefici diluït per acció coincideixen.

5. Gestió del risc

5.1 Introducció i visió general

La gestió del risc al Grup Crèdit Andorrà té com a objectiu assolir un nivell de control eficient de tots els riscos als quals el Grup està o pot estar exposat, per tal de garantir el manteniment d'un perfil de risc moderat/baix i d'un criteri conservador en el desenvolupament de les oportunitats de negoci.

En els apartats següents es proporciona informació detallada de: (1) el perfil de risc del Grup Crèdit Andorrà; (2) l'estratègia del Grup en la gestió dels diferents riscos a què es troba exposat, inclosa una descripció de com s'estructura el govern corporatiu en matèria de gestió de riscos, com se n'assegura la independència de les àrees de negoci i com es promou una cultura de riscos a tot el Grup, i (3) una descripció detallada de l'exposició a cada tipologia de risc i les polítiques i procediments implementats per realitzar-ne el control.

5.1.1. Marc normatiu d'aplicació i principals magnituds

El 23 de gener del 2019 es va publicar al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra la Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió (en endavant la Llei 35/2018).

Aquesta llei, que va entrar en vigor l'endemà de la seva publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, estableix normes en matèria de:

- Requisits prudencials generals que les entitats bancàries i les empreses d'inversió han de complir en relació amb:
 - els requisits de fons propis relatius a elements plenament quantificables, uniformes i normalitzats del risc de crèdit, del risc de mercat, del risc operatiu i del risc de liquidació;
 - els requisits destinats a limitar les grans exposicions;
 - els requisits de liquiditat relatius a elements del risc de liquiditat plenament quantificables, uniformes i normalitzats;
 - els requisits d'informació relatius als incisos i), ii), i iii), i en matèria de palanquejament;
 - els requisits de divulgació pública.
- La supervisió prudencial d'entitats per part de l'AFA de manera que sigui compatible amb les normes reglamentàries aplicables.
- Els requisits de publicació de l'AFA en l'àmbit de la regulació i la supervisió prudencial de les entitats.

Tanmateix en data 13 de març del 2019, es va publicar al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el Decret pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial de les entitats bancàries i les empreses d'inversió.

La Llei 35/2018 i posteriors modificacions obliga a mantenir, a 31 de desembre de 2022, una ràtio de liquiditat (LCR) de com a mínim el 100%. A nivell de solvència, l'aplicació de les disposicions transitòries establertes a la Llei, juntament amb el requeriment addicional efectuat per l'AFA en el seu procés de revisió i avaluació supervisora, estableixen uns requeriments mínims de capital ordinari (CET1) del 8,70%. Addicionalment, el Grup Crèdit Andorrà ha de mantenir una ràtio mínima de capital Tier 1 del 10,20%, així com una ràtio mínima total del 12,20%.

La regulació anteriorment esmentada té com a objectiu transposar al Principat d'Andorra un marc normatiu equivalent al de la normativa prudencial de la Unió Europea, la Directiva 2013/36/UE de requeriments de capital (CRD IV) i el Reglament 575/2013 de requeriments de capital (CRR), així com les normes tècniques que la desenvolupen.

En relació amb el càlcul de la pèrdua esperada comptable, l'Autoritat Financera Andorrana va desenvolupar i publicar el desembre de 2018 la *Guia supervisora relativa a l'aplicació de la NIIF 9: Gestió del risc de crèdit*, que és el document de referència en aquest àmbit, i que va ser actualitzada el 3 de novembre de 2020.

Adicionalment, el Grup Crèdit Andorrà, en la seva tasca de control, gestió i govern del risc, té en compte els principals estàndards europeus i documents consultius, entre els quals:

- *Corporate governance principles for Bank*, del Bank of International Settlements.
- *Guidelines on common procedures and methodologies for the Supervisory Review and Evaluation Process*, de l'European Banking Authority.
- *Guidelines on internal governance*, de l'European Banking Authority.
- *Guidelines on Credit Institutions, credit risk management practices and accounting for expected credit losses*, de l'European Banking Authority.

5.1.2. Govern i organització

El Consell d'Administració del Grup Crèdit Andorrà és el màxim responsable en l'establiment, l'aprovació i la supervisió de les directrius estratègiques en matèria de riscos. Aquestes directrius estratègiques, així com el marc de control intern de riscos i l'establiment d'uns límits que reflecteixen l'apetit al risc del Grup queden definits en les polítiques, que aprova el Consell d'Administració.

La Comissió d'Auditoria i Riscos, la presidència de la qual l'ocupa un conseller independent, té la missió d'establir i supervisar el marc de control intern de Crèdit Andorrà per tal que sigui adequat i efectiu, que inclogui l'establiment de funcions de risc, de compliment i d'auditoria interna competents, robustes i independents, i que assegurui un entorn adequat per a l'elaboració de la informació comptable i financera. La comissió assumeix igualment, per delegació, la funció clau d'establir i supervisar l'estratègia general de riscos i la política de riscos del Banc i del Grup que encapçala, incloses la seva tolerància i el seu apetit al risc, el marc de gestió de riscos, així com les quantitats, els tipus i la distribució, tant del capital com dels fons propis, necessaris per cobrir els riscos de l'Entitat i del Grup.

El sistema de govern corporatiu del Grup Crèdit Andorrà s'estructura en un marc que defineix les responsabilitats en la gestió del risc seguint el model de les tres línies de defensa que recomana el Comitè de Supervisió Bancària de Basilea en els *Principis de govern corporatiu per a bancs*. Aquestes línies de defensa estan segregades jeràrquicament i treballen amb suficient independència i coordinació entre elles per tal d'assolir els objectius establerts en les polítiques aprovades pel Consell d'Administració.

- La primera línia de defensa la formen les unitats de negoci i les àrees de suport (incloses les especialitzades en riscos), que duen a terme la gestió de riscos d'acord amb unes polítiques i límits globals establerts pel Consell d'Administració. Dins d'aquesta mateixa línia hi ha un primer nivell de control de riscos en què es verifica que la gestió i l'exposició per tipus de risc s'adeqüen a allò que estableix el Consell d'Administració.
- La segona línia de defensa la constitueixen l'àrea de Riscos Globals i l'àrea d'Assessoria Jurídica, Prevenció del Blanqueig i Compliment Normatiu, que vetllen pel control efectiu dels riscos i asseguren que es gestionen d'acord amb la voluntat d'assoliment de risc definit pel Consell d'Administració. La direcció de l'àrea de Riscos Globals i la direcció de l'àrea d'Assessoria Jurídica, Prevenció del Blanqueig i Compliment Normatiu tenen accés directe al Consell d'Administració, a través de la Comissió d'Auditoria i Riscos.

- Finalment, l'àrea d'Auditoria Interna, com a tercera línia de defensa, avalua periòdicament que les polítiques, els mètodes i els procediments siguin adequats i en comprova la implantació efectiva. L'Auditoria Interna del Grup depèn funcionalment del conseller delegat i jeràrquicament de la Comissió d'Auditoria i Riscos.

Aquest model de tres línies de defensa es complementa amb un enfoc matricial en la coordinació de la gestió dels riscos de les diferents entitats internacionals que formen part del Grup.

- Les diferents àrees de control i gestió de riscos en l'àmbit corporatiu són les encarregades d'establir els principis corporatius, que queden recollits en les polítiques, que aprova el Consell d'Administració. Tanmateix són responsables de fer un seguiment i control del perfil de riscos de totes les entitats del Grup, vetllant pel compliment de les polítiques corporatives.
- Localment, cada entitat disposa d'unes unitats de gestió de riscos que, en coordinació amb les àrees corporatives, apliquen els principis corporatius i els adapten a la seva realitat local en funció del seu model de negoci i de les regulacions vigents.

Dins d'aquesta estructura organitzativa amb unitats de gestió de riscos locals i corporatives especialitzades per tipologia de risc, l'àrea de Riscos Globals i l'àrea d'Assessoria Jurídica, Prevenció del Blanqueig i Compliment Normatiu tenen la funció de posar a disposició de l'Alta Direcció i específicament de la Comissió d'Auditoria i Riscos una visió integral del perfil dels riscos als quals es troba exposat el Grup, amb un àmbit d'actuació global, tant en la tipologia de riscos com des del punt de vista geogràfic.

Per sobre d'aquest model organitzatiu de les funcions de control i gestió de riscos, l'Alta Direcció ha establert diversos comitès per a la presa de decisions en la gestió de riscos.

- El Comitè d'Actius, Passius i Riscos (COAPiR) és l'òrgan que estableix les estratègies d'inversió dels recursos propis i de la gestió dels actius i passius d'acord amb les directrius que emanen del Consell d'Administració i del Comitè Executiu. A més de la gestió especialista del risc estructural de balanç, el COAPiR, com a comitè de riscos, realitza també un seguiment integral dels riscos als quals es troba exposat el Grup. El COAPiR es reuneix, com a mínim, amb periodicitat mensual i, addicionalment, sempre que les circumstàncies així ho aconsellin.
- La Comissió Superior de Crèdits (CSC) és l'òrgan independent d'alt nivell que aprova les operacions creditícies a clients a partir de certs llindars i sempre que aquestes operacions reuneixen certes característiques que impedeixen que siguin aprovades per nivells inferiors (Comitè d'Àrea de Crèdits i Comitè d'Oficina, que també tenen certes facultats d'aprovació delegades). La CSC es reuneix, com a mínim, amb periodicitat setmanal i, addicionalment, sempre que les circumstàncies així ho aconsellin.
- El Comitè de Prevenció del Blanqueig i Finançament del Terrorisme (CPBFT) és l'òrgan de control intern i de comunicació establert en virtut de la Llei de prevenció del blanqueig. Té com a competències l'organització i la vigilància del compliment de les normes per la lluita contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme. D'entre els seus membres es designen els representants de l'entitat davant de la Uifand.

5.1.3. Cultura de riscos

El Grup considera que per mantenir una activitat inversora amb un perfil de risc de nivell baix/moderat i conservador és fonamental disposar d'una cultura de riscos en tota l'organització, articulada, entre d'altres, sobre la base de les palanques següents:

- Implicació del Consell d'Administració (que té dos consellers independents), mitjançant l'aprovació de les polítiques en matèria de gestió de riscos.
- Establiment de marcs de control i gestió de riscos per a cada tipologia de risc, amb unes responsabilitats definides i uns límits d'assumpció de risc clarament establerts.

- Creació de departaments especialistes en el control i la gestió de cada tipologia de risc per assegurar una adequada segregació de funcions entre les àrees de negoci i les de control de riscos.
- Desenvolupament de plans de formació en gestió de riscos per a tots els nivells de l'estructura organitzativa, en funció de les necessitats de cada nivell de responsabilitat, amb l'objectiu que tothom sigui conscient dels riscos inherents a la seva activitat així com de les polítiques, procediments i límits interns existents.

5.1.4. Tipologies de riscos a què es troba o es pot trobar exposat el Grup

Per l'activitat que desenvolupa el Grup, els principals riscos a què es troba o es pot trobar exposat i que són objecte del marc de control i gestió de riscos del Grup són els següents:

- **Risc de crèdit, inclòs el risc de concentració.** És el risc de pèrdua originat per la impossibilitat per part dels clients del Grup, emissors o contraparts, de fer front a les seves obligacions financeres vers les entitats del Grup. El risc de crèdit inclou el risc de contrapart originat per determinades transaccions financeres de mercat. El risc de crèdit pot veure's intensificat a causa del risc de concentració individual, sectorial o geogràfic.
- **Risc operacional.** És el risc de pèrdues degut a fallades o a la inadequació de procediments, persones, sistemes interns o a causa d'esdeveniments externs, inclòs el risc jurídic.
- **Risc de liquiditat.** És el risc de pèrdues degut a no disposar d'efectiu o actius líquids suficients per poder fer front a les obligacions de pagament a temps i a un cost raonable.
- **Risc estructural de tipus d'interès.** És el risc originat per possibles variacions en els tipus d'interès amb un possible impacte sobre els beneficis o el valor net dels actius. Queda exclòs d'aquesta definició el risc de tipus d'interès de la cartera de negociació.
- **Risc estructural de tipus de canvi.** És el risc de pèrdues originades per les posicions netes estructurals en divises, degudes als moviments adversos del tipus de canvi de les divises estrangeres respecte a la divisa de referència del Grup, que és l'euro.
- **Risc de mercat.** És el risc de pèrdues produïdes a la cartera de negociació, tant en posicions dins com fora de balanç, degut a moviments adversos dels paràmetres de mercat, la seva volatilitat o a la correlació entre aquests paràmetres.
- **Risc de compliment.** Risc de pèrdues degut a sancions administratives per no complir amb les obligacions legals que emanen de les regulacions que són d'aplicació a qualsevol entitat del Grup.
- **Risc de blanqueig.** El risc de blanqueig de diners i de finançament del terrorisme s'ha d'entendre com aquell en què el Grup pugui ser utilitzat per canalitzar, encobrir o convertir fons de procedència il·lícita o bé per a la provisió o reunió de fons amb finalitats terroristes.
- **Risc actuarial.** Risc que s'origina per l'activitat asseguradora desenvolupada pel Grup. És un risc que sorgeix com a conseqüència dels compromisos adquirits per la subscripció de pòlisses de vida i no-vida per part de clients, i que genera una exposició a riscos específics del negoci assegurador, com són el risc de preu de prima, el risc de mortalitat o el risc d'increment a la sinistralitat.
- **Risc estratègic.** Risc inherent a les decisions d'àmbit estratègic o al canvi de factors externs, com ara la competència o l'entorn regulatori, que poden impactar en el model de negoci o a la dificultat d'assolir els objectius, amb el consegüent impacte en els resultats i la solvència.
- **Risc reputacional.** És el possible impacte negatiu que un determinat esdeveniment pugui provocar i que afecti negativament la imatge del Grup, la qualitat dels seus serveis o la transparència en la seva gestió. Aquest impacte es pot produir tant en els clients com en els empleats, mercats financers, accionistes, contraparts, administracions públiques o supervisors.

5.2. Gestió del risc de crèdit

El risc de crèdit és el més significatiu de l'estat de situació financera del Grup i es deriva principalment de l'activitat comercial bancària, asseguradora i de l'operativa de tresoreria.

Tot seguit es mostra la distribució, per capítols i epígrafs dels estats financers consolidats, de l'exposició màxima del Grup al risc de crèdit el 31 de desembre de 2022 i 2021, sense deduir les garanties reals ni les millores creditícies obtingudes per assegurar el compliment de les obligacions de pagament, desglossada segons la naturalesa dels instruments financers.

En milers d'euros	Nota	31.12.2022	31.12.2021
Actius financers mantinguts per negociar	9.1	57.315	20.271
Derivats		51.489	19.335
Valors representatius de deute		5.826	936
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	9.2	4.450	6.200
Valors representatius de deute		-	-
Préstecs i bestretes		4.450	6.200
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	10	136.717	77.541
Valors representatius de deute		136.717	77.541
Préstecs i bestretes		-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	11	198.634	236.735
Valors representatius de deute		198.634	236.735
Actius financers a cost amortitzat		5.179.797	3.667.083
Préstecs i bestretes	12	3.307.141	2.851.450
Entitats de crèdit		683.111	466.751
Clients		2.624.030	2.384.699
Valors representatius de deute	13	1.872.656	815.633
Derivats - Comptabilitat de cobertures	14	1.413	-
Compromisos i garanties concedides	29	775.344	651.954
Compromisos de préstecs concedits		596.757	502.473
Garanties financeres concedides		178.587	149.442
Altres compromisos i garanties concedides		-	39
Exposició màxima al risc de crèdit		6.353.670	4.659.784

L'exposició màxima del Grup Crèdit Andorrà al risc de crèdit el 31 de desembre de 2022 i 2021 no difereix de manera significativa dels valors comptables mostrats en el quadre anterior.

5.2.1 Risc de crèdit amb la clientela (préstecs, bestretes i compromisos amb clients)

El departament d'Operacions Creditícies i Gestió d'Actius Adjudicats és la responsable de la gestió del risc de crèdit amb la clientela i es regeix pels principis següents:

- Criteri de prudència.
- Anàlisi del perfil de risc de cada client a través d'un sistema d'*scoring* propi.

- Maximització de les garanties per mitigar el risc de crèdit.
- Acompanyament a les empreses en el seu pla de negoci.

5.2.1.1. El cicle de gestió del risc de crèdit

Admissió i concessió

La unitat de Concessions és responsable d'estudiar la viabilitat de les operacions i el seu retorn d'acord amb els termes contractuals mitjançant l'anàlisi acurada dels factors quantitius i qualitius que l'envolten. En aquest sentit, tot seguit es detallen alguns dels factors principals que s'analitzen i es tenen en compte en el procés de concessió.

1. **Finalitat i viabilitat de l'operació i del client.** És política del Grup sustentar l'anàlisi i l'aprovació d'operacions en la capacitat intrínseca de devolució de dites operacions. L'anàlisi profunda de la finalitat de qualsevol operació i de la capacitat de generació de fluxos de caixa, més enllà de les garanties reals associades, conformen la capacitat de devolució i, en conseqüència, el seu risc creditici.

La relació de Crèdit Andorrà amb els clients té una vocació de futur i busca plantejaments a llarg termini. En aquest sentit, quan un sol·licitant forma part d'un determinat grup econòmic, el procés de concessió es realitza tenint en compte aquest fet, atès que l'esdevenir del sol·licitant està clarament condicionat per allò que esdevingui al grup.

Per tal de facilitar l'homogeneïtzació dels diferents factors que envolten el risc de crèdit de l'acreditat i/o l'operació/producte, i poder facilitar i homogeneïtzar així la presa de decisions (tant en la fase de concessió com de seguiment), el Grup utilitza un sistema d'avaluació del risc de crèdit basat en la combinació de dos factors: (1) els *ratings* interns assignats als clients, i (2) la segmentació de producte en termes de risc (diferent de la segmentació comercial).

Així, el *rating* intern es defineix com un sistema d'avaluació del risc de crèdit per mitjà del qual s'atorga a un deutor (o potencial deutor) una qualificació creditícia en forma d'escala de puntuació. Tanmateix mitjançant la combinació del *rating* intern amb la de tipologia de producte de risc, el Grup assigna a l'operació una probabilitat d'incompliment de les obligacions concretes i/o que vol contraure (en endavant, probabilitat de *default* o PD).

D'acord amb la política del Grup, el *rating* s'estableix a l'inici de la relació creditícia amb el client i es revisa periòdicament amb caràcter obligatori. El *rating* té una validesa màxima de 12 mesos, motiu pel qual necessàriament es renova com a màxim anualment o amb un horitzó temporal més curt davant de qualsevol alerta significativa en l'operativa i/o variació d'alguns dels factors que puguin afectar la seva situació. En aquest sentit:

- El Comitè d'Oficina realitza la validació dels *ratings* dels clients amb operacions de nivell d'aprovació d'oficina, segons la Norma de facultats per a la concessió d'operacions d'actiu.
- El Comitè de Crèdits realitza la validació dels *ratings* dels clients amb operacions que estiguin dins el seu nivell segons la Norma de facultats per a la concessió d'operacions d'actiu. En termes generals, aquest comitè s'encarrega de l'estudi, la resolució i el control de totes aquelles operacions per a les quals té capacitat de decisió fins a un import màxim de 1.000 milers d'euros.
- La Comissió Superior de Crèdits realitza la validació dels *ratings* dels clients amb operacions d'aquest nivell segons la Norma de facultats per a la concessió d'operacions d'actiu. La Comissió Superior de Crèdits és l'òrgan amb el nivell màxim de decisió en la concessió d'operacions i dona continuïtat a l'estudi i a la validació d'aquelles operacions que excedeixen les facultats d'aprovació del Comitè de Crèdits. Tanmateix, està sota la supervisió contínua del Consell d'Administració del Banc, que supervisa totes les operacions superiors a 10.000 milers d'euros.

Tant el Comitè de Crèdits com la Comissió Superior de Crèdits poden demanar la revisió i/o la modificació d'un *rating*, i la unitat de Seguiment del departament d'Operacions Creditícies i Gestió d'Actius Adjudicats realitza mostres de *rating* per supervisar-ne l'actualització i la qualitat en la formalització.

El Grup disposa d'una norma per a la valoració del *rating* en la qual s'estableixen els factors qualitius i quantitius que han de considerar-se en l'assignació d'un *rating*. Tanmateix, la mateixa norma defineix les ponderacions que cadascun d'aquests factors tindrà en el resultat de l'avaluació. El valor del *rating* està comprès entre 1 i 10, en funció de la capacitat de pagament, i es distribueix de la manera següent:

Òptim	10-9
Bo	8-7
Vigilància	6
Vigilància especial	5 i 4
Baix	3-1

Així mateix, tots aquells acreditats que han realitzat un impagament (per motius objectius o subjectius), deixen de mantenir-se en termes de *rating* intern i passen a classificar-se a partir d'aquell moment com a incompliment (*default*). Finalment, el Grup té en compte el *rating* com a part del procés de concessió de risc, ja que la Norma de facultats per a la concessió d'operacions d'actiu (1) limita l'import màxim de risc que pot concedir cadascun dels comitès, i (2) estableix un nivell mínim d'*spread* de crèdit aplicable a les operacions d'inversió creditícia.

Tot seguit es presenta una taula amb el detall de la inversió creditícia, per *rating* intern, inclosos el saldo dels compromisos i les garanties concedits a clients el 31 de desembre de 2022 i 2021.

31.12.22

En milers d'euros	Préstecs i bestretes				Compromisos i garanties				Total			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Rating 10 i 9	473.279	9.609	-	482.888	225.859	1	-	225.860	699.138	9.610	-	708.748
Rating 8 i 7	1.515.297	19.228	-	1.534.525	507.141	1.822	-	508.963	2.022.438	21.050	-	2.043.488
Rating 6	227.255	350.571	-	577.826	29.971	6.196	-	36.167	257.226	356.767	-	613.993
Rating 5 i 4	174	14.196	-	14.370	-	171	-	171	174	14.367	-	14.541
Rating 3, 2 i 1	14	532	-	546	-	3	-	3	14	535	-	549
Default (incompliment)	-	-	150.679	150.679	-	-	3.912	3.912	-	-	154.591	154.591
Sense rating	104	155	-	259	-	268	-	268	104	423	-	527
Valor comptable brut	2.216.123	394.291	150.679	2.761.093	762.971	8.461	3.912	775.344	2.979.094	402.752	154.591	3.536.437
Cobertura risc de crèdit	-8.759	-56.611	-67.243	-132.613	-1.338	-878	-603	-2.819	-10.097	-57.489	-67.846	-135.432
Valor comptable net	2.207.364	337.680	83.436	2.628.480	761.633	7.583	3.309	772.525	2.968.997	345.263	86.745	3.401.005

31.12.21

En milers d'euros	Préstecs i bestretes				Compromisos i garanties				Total			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Rating 10 i 9	405.462	46	-	405.508	184.277	4	-	184.281	589.739	50	-	589.789
Rating 8 i 7	1.291.453	16.560	-	1.308.013	411.728	160	-	411.888	1.703.181	16.720	-	1.719.901
Rating 6	159.741	213.411	-	373.152	20.110	3.986	-	24.096	179.851	217.397	-	397.248
Rating 5 i 4	59.180	211.622	-	270.802	12.225	13.310	-	25.535	71.405	224.932	-	296.337
Rating 3, 2 i 1	64	8.759	-	8.823	-	581	-	581	64	9.340	-	9.404
Default (incompliment)	-	-	156.839	156.839	-	-	1.109	1.109	-	-	157.948	157.948
Sense rating	98	167	-	265	4.125	339	-	4.464	4.223	506	-	4.729
Valor comptable brut	1.915.998	450.565	156.839	2.523.402	632.465	18.380	1.109	651.954	2.548.463	468.945	157.948	3.175.356
Cobertura risc de crèdit	-6.011	-60.288	-66.204	-132.503	-1.512	-1.815	-313	-3.640	-7.523	-62.103	-66.517	-136.143
Valor comptable net	1.909.987	390.277	90.635	2.390.899	630.953	16.565	796	648.314	2.540.940	406.842	91.431	3.039.213

Tot seguit es presenta la taula amb el detall de la inversió creditícia, per segmentació de producte en termes de risc, inclosos el saldo dels compromisos i les garanties concedits a clients el 31 de desembre de 2022 i 2021. El risc associat al volum avalat pel Govern a causa de la pandèmia per la covid-19 es troba al segment «Bancs centrals i administracions centrals» i s'ha mitigat d'acord amb aquesta contrapart.

31.12.22	Préstecs i bestretes				Compromisos i garanties				Total			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
En milers d'euros												
Bancs centrals i administracions centrals	62.858	-	-	62.858	36.147	-	-	36.147	99.005	-	-	99.005
Altres administracions públiques i parapúbliques	54.048	-	-	54.048	11.608	-	-	11.608	65.656	-	-	65.656
Empreses financeres	189.279	8.266	193	197.738	84.058	3.732	-	87.790	273.337	11.998	193	285.528
Empreses altres	1.240.300	103.336	94.232	1.437.868	410.411	3.275	3.899	417.585	1.650.711	106.611	98.131	1.855.453
Exposicions garantides amb hipoteques sobre primer habitatge/comercial	380.854	28.152	49.007	458.013	20.752	138	-	20.890	401.606	28.290	49.007	478.903
Exposicions garantides amb hipoteques sobre terrenys	13.730	142.721	-	156.451	687	-	-	687	14.417	142.721	-	157.138
Minorista - PIME	23.021	445	637	24.103	4.916	93	12	5.021	27.937	538	649	29.124
Minorista palanquejament	35.644	277	-	35.921	31.617	-	-	31.617	67.261	277	-	67.538
Minorista altres	94.868	3.390	174	98.432	44.551	289	1	44.841	139.419	3.679	175	143.273
Finançament especulatiu béns immobles	101.008	107.704	6.436	215.148	108.903	934	-	109.837	209.911	108.638	6.436	324.985
Finançament capital risc i alternatiu	20.513	-	-	20.513	9.321	-	-	9.321	29.834	-	-	29.834
Valor comptable brut	2.216.123	394.291	150.679	2.761.093	762.971	8.461	3.912	775.344	2.979.094	402.752	154.591	3.536.437
Cobertura per risc de crèdit	-8.759	-56.611	-67.243	-132.613	-1.338	-878	-603	-2.819	-10.097	-57.489	-67.846	-135.432
Valor comptable net	2.207.364	337.680	83.436	2.628.480	761.633	7.583	3.309	772.525	2.968.997	345.263	86.745	3.401.005

31.12.21	Préstecs i bestretes				Compromisos i garanties				Total			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
En milers d'euros												
Bancs centrals i administracions centrals	91.979	361	49	92.389	36.219	-	-	36.219	128.198	361	49	128.608
Altres administracions públiques i parapúbliques	51.085	-	-	51.085	9.231	-	-	9.231	60.316	-	-	60.316
Empreses financeres	169.241	5.313	594	175.148	55.682	45	607	56.334	224.923	5.358	1.201	231.482
Empreses altres	1.048.992	144.414	77.526	1.270.932	447.808	14.470	334	462.612	1.496.800	158.884	77.860	1.733.544
Exposicions garantides amb hipoteques sobre primer habitatge/comercial	327.675	35.003	22.394	385.072	15.000	250	156	15.406	342.675	35.253	22.550	400.478
Exposicions garantides amb hipoteques sobre terrenys	7.152	147.174	49.015	203.341	23	-	-	23	7.175	147.174	49.015	203.364
Minorista - PIME	23.724	792	673	25.189	10.899	97	12	11.008	34.623	889	685	36.197
Minorista palanquejament	32.676	287	17	32.980	11.550	50	-	11.600	44.226	337	17	44.580
Minorista altres	85.125	2.871	135	88.131	24.785	309	-	25.094	109.910	3.180	135	113.225
Finançament especulatiu béns immobles	63.670	114.350	6.436	184.456	18.863	3.159	-	22.022	82.533	117.509	6.436	206.478
Finançament capital risc i alternatiu	14.679	-	-	14.679	2.405	-	-	2.405	17.084	-	-	17.084
Valor comptable brut	1.915.998	450.565	156.839	2.523.402	632.465	18.380	1.109	651.954	2.548.463	468.945	157.948	3.175.356
Cobertura per risc de crèdit	-6.011	-60.288	-66.204	-132.503	-1.512	-1.815	-313	-3.640	-7.523	-62.103	-66.517	-136.143
Valor comptable net	1.909.987	390.277	90.635	2.390.899	630.953	16.565	796	648.314	2.540.940	406.842	91.431	3.039.213

2. **Nivell de garanties de l'operació.** Tanmateix, encara que es compleixi el criteri bàsic que la capacitat de devolució de l'operació ha de venir garantida per la mateixa viabilitat de l'operació finançada i per part dels acreditats que la desenvoluparan, també és de consideració l'obtenció de garanties addicionals, en especial en aquelles operacions de llarg termini.

Sent així, es considera com a garantia el conjunt de béns i/o solvències que estan afectats per assegurar el compliment d'una obligació. Cada operació creditícia té, d'acord amb l'anàlisi realitzada, un percentatge de cobertura de la garantia sobre l'import finançat (*value-to-loan*) o (*loan-to-value*) en termes de finançament sobre import de la garantia. D'acord amb les diferents finalitats d'operacions creditícies també s'estableixen límits mínims de cobertura, que només en rares ocasions es poden traspasar i en cap cas sense les validacions del Comitè de Crèdits i/o de la Comissió Superior de Crèdits.

Tanmateix, igual que succeïa amb el nivell del risc de crèdit, el nivell i qualitat de col·lateralització també té implicació en el preu de l'operació, atès que els col·laterals elegibles són mitigants de l'exposició al risc de crèdit i, per tant, es consideren com a factor determinant del preu o el marge de crèdit. Així, per exemple, en el cas de les operacions amb garantia hipotecària de segon habitatge, la política del Grup és incrementar la prima de risc de l'operació respecte al que s'aplicaria en una operació de finançament de primer habitatge.

Pel que fa a les operacions lombardes de palanquejament, relacionades amb el negoci de banca privada, la quantitat, qualitat i nivells de liquiditat dels col·laterals financers que les garanteixen són el principal factor analitzat en el procés de concessió. En aquest sentit, s'estableixen uns límits a la facilitat creditícia en el moment de la concessió (*lending value*) sobre la base del valor de mercat de cada actiu i la seva liquiditat. Els *loan-to-value* contractuals han de ser respectats durant tota la vida de l'operació que es garanteix. En cas d'incompliment:

- Quan el saldo del crèdit, en relació amb el valor de mercat de les garanties, resulta igual o superior al percentatge de maniobra pactat en el contracte de pignoració, s'exigeix a l'acreditat la reposició de garanties suficients.
- Quan el saldo del crèdit, en relació amb el valor de mercat de les garanties, resulta igual o superior al percentatge d'execució pactat en el contracte de pignoració, es procedeix a instruir la venda parcial o total dels actius.

Tot seguit es presenta una taula amb el detall de la inversió creditícia a la clientela el 31 de desembre de 2022 i 2021 per nivell de garantia (LTV) i tipologia.

31.12.22 En milers d'euros	Préstecs i bestretes				Garantia dinerària i valors				Garantia hipotecària			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
LTV >= 100%	162.062	76.690	100.522	339.274	93.332	74	-	93.406	27.281	59.021	83.272	169.574
LTV >= 80%	139.877	4.839	2.856	147.572	53.768	718	-	54.486	105.746	4.422	3.213	113.381
LTV >= 50%	536.482	210.490	30.142	777.114	333.718	7.884	-	341.602	523.429	340.875	54.900	919.204
LTV >= 25%	620.049	65.312	3.716	689.077	609.315	1.094	-	610.409	1.060.275	163.505	9.644	1.233.424
LTV <= 25%	238.097	14.805	1.215	254.117	996.437	21.318	-	1.017.755	1.094.396	103.486	12.364	1.210.246
Garantia personal	519.556	22.155	12.228	553.939	-	-	-	-	-	-	-	-
Valor brut	2.216.123	394.291	150.679	2.761.093	2.086.570	31.088	-	2.117.658	2.811.127	671.309	163.393	3.645.829

31.12.21	Préstecs i bestretes				Garantia dinerària i valors				Garantia hipotecària			
	En milers d'euros	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3
LTV ≥ 100%	145.283	75.483	109.994	330.760	79.438	54	-	79.492	33.663	58.887	94.035	186.585
LTV ≥ 80%	83.382	7.730	6.857	97.969	16.991	362	-	17.353	79.411	8.228	7.687	95.326
LTV ≥ 50%	489.020	286.854	4.001	779.875	277.697	2.728	-	280.425	530.833	483.371	6.888	1.021.092
LTV ≥ 25%	507.309	50.827	23.799	581.935	557.952	433	-	558.385	784.792	148.257	73.158	1.006.207
LTV < 25%	214.044	16.026	1.852	231.922	1.186.202	4.809	-	1.191.011	778.326	95.561	17.130	891.017
Garantia personal	476.960	13.645	10.336	500.941	-	-	-	-	-	-	-	-
Valor brut	1.915.998	450.565	156.839	2.523.402	2.118.280	8.386	-	2.126.666	2.207.025	794.304	198.898	3.200.227

El segment d'operacions amb garantia personal inclou les exposicions amb administracions públiques i entitats parapúbliques, que el 31 de desembre de 2022 ascendia a 56.158 milers d'euros (52.263 milers d'euros el 31 de desembre de 2021).

3. **Termini de l'operació.** El termini és la durada de l'operació sol·licitada i és una variable crítica que afegeix incertesa a l'operació. Els terminis de les operacions han de ser coherents amb la finalitat, atenent a la natura de la inversió a finançar. En termes generals, la política del Grup preveu:

- Les operacions de pòlissa de crèdit (destinades a finançar palanquejaments garantits amb valors, circulants d'empreses, situacions temporals d'inversió, etc.) es realitzen per al termini màxim d'un any (12 mesos).
- Les operacions per a un termini de devolució superior a 5 anys (60 mesos) requeriran de garanties reals o avals suficients.

Per a més informació sobre els terminis de les operacions que formen part del capítol «Préstecs i bestretes a client» vegeu la nota 5.3.1.

4. **Preu de l'operació.** El preu ha de cobrir la totalitat de costos i riscos associats a l'operació i deixar com a romanent el benefici objectiu de l'operació. En aquest sentit, com ja s'ha mencionat en els punts anteriors, els diferents factors de risc i els seus mitigants formen part de les polítiques de facultats de concessió i afecten els llindars de preu admissibles en cada cas. Tanmateix, el Grup treballa de manera continuada en els seus models interns de risc de crèdit (basats en *ratings* interns, productes de risc i l'anàlisi de factors externs) amb l'objectiu de millorar contínuament la mesura i la valoració (i en conseqüència, en l'assignació de preus) del risc de crèdit (vegeu l'apartat «Seguiment»).

Seguiment

La gestió adequada del risc de crèdit fa imprescindible un seguiment continuat dels acreditats durant tota la vida de les seves operacions. L'objecte del seguiment del risc són els acreditats titulars d'instruments de deute i exposicions fora de balanç que comportin risc de crèdit.

El resultat de l'actuació del seguiment és (1) establir una conclusió que determini la qualitat del risc assumit amb un acreditat (actualització del *rating* intern) i (2) estimar el deteriorament de les operacions dels acreditats objecte del seguiment sobre la base de les qualificacions de nivell de risc resultants del punt anterior.

Ambdós objectius es poden assolir de manera individualitzada o de manera col·lectiva. El Grup estableix els llindars per determinar l'enfoc adient a realitzar sobre la base de l'optimització del binomi cost/risc.

1. **Determinació de la qualitat del risc** assumit amb un acreditat (*rating* intern) amb posterioritat al moment de la concessió.

Com es mencionava en la secció de «Concessió», el *rating* s'ha d'establir o revisar amb caràcter obligatori a tots els clients que tinguin operacions d'inversió creditícia vigents. El *rating* té una validesa màxima de 12

mesos, motiu pel qual necessàriament es renova anualment tant si implica la presentació d'una nova operació d'actiu com si no.

El gestor del compte i el responsable o director de l'oficina del client és l'encarregat d'iniciar de manera periòdica el procés de seguiment que ha de concloure en l'actualització del *rating*. Com s'ha mencionat en l'apartat de «Concessió», la validació dels *ratings* es realitza en última instància pels Comitès d'Oficina, el Comitè de Crèdits i la Comissió Superior de Crèdits en funció de la Norma de facultats vigent en cada moment.

El procés de seguiment periòdic es realitza, documenta i supervisa d'una manera més exhaustiva depenent dels nivells de risc (tant pel que fa a l'exposició nominal com de nivell de risc identificat).

Com es menciona en la nota 2.8.1.1. «Classificació en funció del risc d'insolvència», el Grup ha definit una sèrie de llindars en termes de variació dels factors implicats (principalment el *rating* intern) des del moment de la concessió/originació amb l'objectiu d'identificar operacions amb increment significatiu del risc (*stage 2*).

Seguiment individualitzat dels acreditats o grups econòmics amb nivells de risc significatiu

Aquest seguiment individualitzat dels nivells de risc significatiu o grans riscos es realitza mitjançant la formalització periòdica d'informes exhaustius de seguiment. En aquest sentit es considera que els acreditats que compleixin els requeriments següents han de ser objecte de seguiment individualitzat:

- Tots els titulars o grups de risc total superior a 5.000 milers d'euros.
- Una mostra dels titulars o grups amb risc entre 100 milers d'euros i 5.000 milers d'euros, en funció de la seva qualificació de *rating*.

L'informe de seguiment ha de cobrir forçosament els aspectes següents considerats com a crítics:

- Establir quina és la situació econòmica i financera de l'acreditat.
- Revisar la valoració de les garanties que donen cobertura a cadascun dels riscos.
- Valorar la capacitat de generació de fons futurs a partir de l'anàlisi de la posició en el mercat i de les perspectives del sector.
- Marcar, si s'escau, la política d'actuació per a cada acreditat a través del pla d'acció.
- Aproximar una anàlisi de risc-rendibilitat per poder establir polítiques de preus adients.

Finalment, l'informe resultant del procés de seguiment ha d'incloure el raonament del *rating* que té el client i proposar-ne un de nou si correspon.

La unitat de Seguiment és responsable de la qualificació definitiva dels acreditats quan el resultat de l'informe de seguiment comporti un *rating* diferent que la qualificació feta per la oficina o les àrees de negoci, i en tot cas quan la qualificació resultant de l'informe de seguiment sigui inferior a 5.

Per tant, el procés de seguiment de la qualitat del risc d'una operació i/o acreditat culmina amb una actualització no només del *rating* intern sinó també de l'*staging* que correspon a l'operació, el qual, entre d'altres, determinarà la metodologia a seguir per al càlcul de les cobertures per deteriorament (vegeu punt 2 següent) i per al reconeixement d'interessos (vegeu la nota 2.10.1).

Tot seguit es mostra el moviment dels préstecs i bestretes a clients per tipologia durant l'exercici 2022 i 2021.

En milers d'euros	Préstecs i bestretes				Compromisos i garanties			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Valor en llibres el 31.12.21	1.915.998	450.565	156.839	2.523.402	632.465	18.380	1.109	651.954
Canvis en stage								
Transfer de stage 1 a 2	-24.058	24.058	-	-	-4.609	4.609	-	-
Transfer de stage 2 a 3	-	-28.411	28.411	-	-	-3.189	3.189	-
Transfer de stage 3 a 2	-	543	-543	-	-	304	-304	-
Transfer de stage 2 a 1	31.178	-31.178	-	-	8.773	-8.773	-	-
Originació neta	41.026	-58.670	-30.313	-47.957	85.935	-5.008	-82	80.845
Adjudicacions i insolutudacions	-	-	-840	-840	-	-	-	-
Altres moviment NIIF 3 - CN (*)	251.979	37.384	1.062	290.425	40.407	2.138	-	42.545
Reconeixement de fallits	-	-	-3.937	-3.937	-	-	-	-
Valor en llibres el 31.12.22	2.216.123	394.291	150.679	2.761.093	762.971	8.461	3.912	775.344

(*) Combinació negoci Vall Banc, SA (vegeu nota 3.5.1)

En milers d'euros	Préstecs i bestretes				Compromisos i garanties			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Valor en llibres el 31.12.20	1.753.253	535.159	153.657	2.442.069	598.227	26.430	1.958	626.615
Canvis en stage								
Transfer de stage 1 a 2	-7.027	7.027	-	-	-369	369	-	-
Transfer de stage 2 a 3	-	-21.364	21.364	-	-	-301	301	-
Transfer de stage 3 a 2	-	247	-247	-	-	62	-62	-
Transfer de stage 2 a 1	25.103	-25.103	-	-	3.448	-3.448	-	-
Originació neta	144.669	-45.401	-14.657	84.611	31.159	-4.732	-1.086	25.341
Adjudicacions i insolutudacions	-	-	-	-	-	-	-	-
Reconeixement de fallits	-	-	-3.278	-3.278	-	-	-2	-2
Valor en llibres el 31.12.21	1.915.998	450.565	156.839	2.523.402	632.465	18.380	1.109	651.954

2. Estimació del deteriorament de les operacions i acreditats.

La direcció de Riscos té la missió de construir, mantenir i fer el seguiment dels sistemes de mesurament del risc de crèdit. Aquesta direcció és independent de les àrees de negoci, per garantir que els criteris de valoració no tinguin interferències derivades de consideracions comercials.

El mesurament del risc, i per tant la seva cobertura, s'articula al voltant dels **conceptes bàsics** que es descriuen tot seguit.

- **Incompliment.** L'incompliment (*default*, en anglès) es defineix com l'existència d'una evidència objectiva de deteriorament que hauria d'implicar que un acreditat no pugui fer front al pagament de la totalitat de la seva exposició creditícia.

Crèdit Andorrà classifica les diferents operacions exposades a risc de crèdit sobre la base de criteris objectius i subjectius, si bé l'existència d'impagaments d'antiguitat superior a 90 dies és una evidència de deteriorament considerada com a irrefutable.

Per tant, una operació o grup d'operacions es poden classificar com a dubtoses o amb incompliment ja sigui per motius de la morositat del client o per motius diferents a la morositat del client (vegeu la nota 2.8).

- **Exposició.** L'exposició (EAD, acrònim en anglès d'*exposure at default*) estima quin serà el deute pendent en cas d'incompliment del client. Aquesta magnitud és especialment rellevant per a aquells instruments financers que tenen una estructura d'amortització variable en funció de les disposicions que en faci el client (comptes de crèdit, targetes de crèdit i, en general, qualsevol finançament redisonible).

L'obtenció d'aquesta estimació es basa en el saldo contractual segons el quadre d'amortització pactat amb el client i amb l'exposició actual més un factor de conversió del risc de crèdit contingent (límit disponible) que té com a objectiu estimar quina seria l'exposició efectiva en el moment del *default*. Aquest factor de conversió es determina sobre la base dels requeriments que la normativa de referència marca en aquests casos per al càlcul del consum de capital per risc de crèdit (CRD IV / CRR).

- **Probabilitat d'incompliment.** La probabilitat d'incompliment (PD, acrònim en anglès de *probability of default*) estima la probabilitat que un acreditat no faci front a la totalitat de la seva exposició creditícia.

Crèdit Andorrà realitza l'estimació de les PD d'acord amb la seva experiència històrica de mora i hi incorpora les mesures necessàries per ajustar els resultats al cicle econòmic, amb l'objectiu d'oferir mesures relativament estables a llarg termini, que poden diferir de les taxes d'incompliment observades en cada moment (PD PiT, acrònim en anglès per a *point in time*).

Aquesta mètrica està implantada com a part de la gestió del negoci bancari, ja que es calcula sobre la base de les principals dimensions sobre les quals es basa la gestió del risc de crèdit en el Grup: el *rating* intern de l'acreditat, segmentació del client i la tipologia de producte en termes de risc.

L'agrupació de les operacions a partir de segments homogenis que coincideix amb les principals dimensions de gestió és el que permet agrupar els riscos a partir d'una mateixa taxa de morositat anticipada i, per tant, és la base per poder desenvolupar polítiques de preus ajustades al risc en cadascun dels segments amb un nivell de granularitat adient.

En aquest sentit el Grup realitza l'estimació de les següents tipologies de PD:

- i. **PD Lifetime.** És la probabilitat que un acreditat no faci front a la totalitat del deute durant la totalitat de la vida esperada de l'operació. Pel llarg horitzó de l'estimació, per tal d'estimar la PD Lifetime el Grup projecta una sèrie d'escenaris possibles (escenari central, escenari optimista i escenari conservador) mitjançant l'ús de sèries temporals i la incorporació de paràmetres *forward-looking* que han demostrat històricament una bona correlació amb els nivells d'incompliment o *default* (principalment, el PIB). Així, la PD Lifetime és la mitjana ponderada dels escenaris considerats, als quals s'assigna una ponderació, establint un escenari central, un escenari conservador i un escenari optimista.
 - ii. **PD 12 mesos.** És la probabilitat que un acreditat no faci front a la totalitat del deute durant els pròxims 12 mesos. A causa del curt horitzó de l'estimació, per tal d'estimar la PD 12 mesos el Grup no projecta escenaris possibles mitjançant la incorporació de paràmetres *forward-looking*, ja que per definició la diferència entre els diferents escenaris seria immaterial.
- **Severitat.** La severitat (LGD en l'acrònim en anglès per a *loss given default*) correspon al percentatge del deute que no es podrà recuperar en cas d'incompliment del client.

Crèdit Andorrà realitza un seguiment permanent dels resultats dels procediments de recuperació de deutes. Com a resultat d'aquest procediment, basat en observacions històriques, es realitza una expectativa de quina seria (1) la recuperació que s'espera obtenir de l'execució i liquidació de les garanties disponibles (temps esperat d'adjudicació i venda, costos de venda, ajustos de valoració,

etc.), i (2) la recuperació que s'espera obtenir directament per la cura de l'acreditat sense haver de recórrer a adjudicacions.

En aquest sentit, l'expectativa del valor de recuperació es realitza en termes del valor actual net sobre la base del tipus d'interès inicial de l'operació. En el cas de les garanties, es realitza l'estimació depenent de la tipologia de garantia (garantia dinerària, garantia de valors, garantia hipotecària terrenys i garantia hipotecària immobles) i en el cas de la recuperació, directament de l'acreditat en funció del temps transcorregut des del moment de l'incompliment o *default*.

- **Pèrdues creditícies esperades.** Les pèrdues creditícies esperades corresponen a la diferència entre tots els fluxos d'efectiu contractuals d'un actiu financer i tots els fluxos d'efectiu que s'espera rebre (és a dir, la totalitat de la insuficiència de fluxos d'efectiu), descomptada al tipus d'interès efectiu original o, per als actius financers comprats o originats amb deteriorament creditici, al tipus d'interès efectiu ajustat per la qualitat creditícia, o el tipus d'interès en la data a la qual es refereixen els estats financers quan sigui variable.

En el cas dels compromisos de préstec concedits, es comparen els fluxos d'efectiu contractuals que es deurién al Grup en el cas de la disposició del compromís de préstec i els fluxos d'efectiu que aquest espera rebre si es disposa del compromís. En el cas de garanties financeres concedides, es consideraran els pagaments que el Grup espera fer menys els fluxos d'efectiu que aquest espera rebre del titular garantit.

El Grup estima els fluxos d'efectiu de l'operació durant la seva vida esperada, i en els casos en què no sigui possible estimar la vida esperada de forma fiable, s'utilitza el termini contractual romanent de l'operació.

Entre els fluxos d'efectiu que es tenen en compte s'inclouen els procedents de la venda de garanties reals rebudes, tenint en compte els fluxos que s'obtidrien de la seva venda, menys l'import dels costos necessaris per a la seva obtenció, manteniment i posterior venda, o altres millores creditícies que formin part integrant de les condicions contractuals, com les garanties financeres rebudes.

- **Pèrdues creditícies esperades en la vida de l'operació:** són les pèrdues creditícies esperades resultants de l'estimació de possibles esdeveniments d'incompliment (durant la vida esperada de l'operació donada una exposició i unes garanties (vegeu la definició de PD Lifetime).
- **Pèrdues creditícies esperades en 12 mesos:** són la part de les pèrdues creditícies esperades durant la vida de l'operació que correspon a les pèrdues creditícies esperades resultants dels esdeveniments d'incompliment que es poden produir en l'operació els 12 mesos següents a la data de referència (vegeu la definició de PD 12 mesos).

Metodologia per a l'estimació de les pèrdues creditícies esperades

El càlcul de les cobertures es pot realitzar de manera individualitzada o de manera col·lectiva. En aquest sentit el Grup estableix els l·lindars (vegeu la nota 2.8) per determinar l'enfoc adient a realitzar sobre la base dels requeriments de la normativa comptable (NIIF 9), dels nivells d'homogeneïtzació de les operacions i de l'optimització del binomi cost/risc.

Anàlisi col·lectiva. Crèdit Andorrà divideix el procés d'estimació col·lectiva de les pèrdues creditícies esperades en dues fases:

- a. Càlcul de les necessitats de cobertures per pèrdues creditícies esperades segons les «solucions alternatives desenvolupades per l'AFA».

Com a part de la *Guia supervisora relativa a l'aplicació de la NIIF 9: Gestió del risc de crèdit* (vegeu nota 1.2), l'AFA va publicar uns percentatges de cobertura com a solució alternativa per cobrir les pèrdues creditícies esperades per a una sèrie de segments identificats per l'organisme regulador. Segons s'explicita en la Guia, aquests percentatges han estat estimats per l'AFA sobre la base de la seva

experiència com a supervisor del sistema bancari andorrà, les dades històriques d'impagaments, les pèrdues creditícies de les entitats andorranes i una estimació de l'evolució futura de les principals variables macroeconòmiques. En conseqüència, l'AFA considera que representen una estimació fiable de les pèrdues esperades de les operacions concedides a agents econòmics del Principat d'Andorra.

Per tal d'adaptar la solució alternativa al model *best-estimate* de l'Entitat, s'hauran d'aplicar graduacions pròpies al model general a través dels percentatges de cobertura i descomptes de garanties proposats.

- b. Contrast de raonabilitat de les cobertures calculades mitjançant els models interns desenvolupats pel Grup.

El Grup, mitjançant els models interns desenvolupats, estima les pèrdues creditícies esperades d'una operació de manera que aquestes pèrdues reflecteixin:

- un import ponderat i no esbiaixat, determinat mitjançant l'avaluació d'una sèrie de resultats possibles;
- el valor temporal dels diners, i
- la informació raonable i fonamentada que estigui disponible en la data de referència, sense cost ni esforç desproporcionat, sobre successos passats, condicions actuals i previsions de condicions econòmiques futures.

Per a la determinació de cobertures per pèrdues creditícies s'utilitzen models d'estimació de la probabilitat d'incompliment (PD), de la severitat en cas de fallida (LGD), models de valor recuperable de garanties hipotecàries (*haircuts*) i ajustos per incorporar els efectes *lifetime* i *forward-looking*.

Els models utilitzats en la determinació de la cobertura estan basats en la metodologia de descompte de fluxos esperats (tant procedents de l'acreditat com de les garanties), els quals s'han estimat segons l'experiència interna d'incompliments i recuperacions en les carteres.

En aquest sentit, en els casos dels *stages* 2 i 3 (per als quals la NIIF 9 requereix el reconeixement de les pèrdues esperades durant tota la vida de l'operació - *lifetime*) el Grup genera un escenari base sobre el futur encaminat sobre les variables econòmiques, així com un escenari conservador i un escenari favorable que li permeten ajustar, en base ponderada a la seva probabilitat, les estimacions de pèrdua esperada. Per al cas de les operacions en *stage* 1 només s'utilitza un escenari central sobre la base d'un horitzó temporal de 12 mesos (el resultat d'incloure o no diferents escenaris seria similar a causa de l'horitzó tan curt utilitzat per al càlcul de provisions). Pel que fa als *stages* 2 i 3, els escenaris descrits al paràgraf anterior s'incorporen mitjançant la utilització de PD mitjanes ponderades resultants dels escenaris considerats (vegeu la definició de PD Lifetime i de PD 12 mesos).

Definició d'escenaris sobre variables macroeconòmiques

L'objectiu de l'aplicació de diferents escenaris és recollir la no-linealitat en el càlcul del deteriorament comptable. Per aquest objectiu s'estimen les provisions necessàries davant de diferents escenaris d'evolució de l'entorn macroeconòmic.

El procediment establert pel Grup a tal efecte considera:

- El tractament d'inputs econòmics, estadístics i financers obtinguts de fonts externes (Departament d'Estadística d'Andorra, Banc Central Europeu, etc.)
- La realització de previsions de les variables econòmiques i financeres d'interès per obtenir els diferents escenaris considerats. S'ha considerat la sèrie històrica del PIB real d'Andorra, i les projeccions del PIB del Banc Central Europeu i del Departament d'Estadística d'Andorra amb un horitzó temporal de 3 anys.

S'han extrapolat les probabilitats d'incompliment dels diferents segments de la cartera creditícia (vegeu la nota 5.2.1.1. «El cicle de gestió del risc de crèdit – Admissió i concessió») mitjançant un model lineal autoregressiu construït a partir de les dades històriques i de les projeccions realitzades en els diferents escenaris.

Tot seguit s'inclou una taula amb els resultats de les projeccions realitzades del PIB real andorrà.

Variable	Any projectat	Escenari central	Escenari conservador	Escenari optimista
PIB	2022	3,10%	2,80%	3,40%
	2023	0,90%	-0,90%	2,70%
	2024	1,90%	1,90%	1,90%

Aquestes dades van ser projectades al decurs de l'exercici 2022 sobre la base de les estimacions del Banc Central Europeu i del Departament d'Estadística del Govern d'Andorra, preveient un encara incert moment del cicle econòmic, havent resultat un PIB real provisional del 8,80%, molt per sobre del previst a l'escenari optimista, principalment amb el fort impuls dels sectors construcció i serveis.

L'aplicació dels escenaris possibilita el càlcul de la pèrdua esperada en una exposició tantes vegades com escenaris s'han plantejat, en què la provisió és la mitjana ponderada de les pèrdues esperades. Com s'ha mencionat anteriorment, per a l'estimació de la pèrdua esperada per risc de crèdit el Grup ha definit les ponderacions següents en funció de la probabilitat estimada d'ocurrència: (1) escenari central amb una probabilitat d'ocurrència del 40%; (2) escenari conservador amb una probabilitat d'ocurrència del 40% i (3) escenari optimista amb una probabilitat d'ocurrència del 20%.

Definició de proves retrospectives

A fi d'assegurar la fiabilitat i la coherència de les estimacions de cobertures, el Grup ha dissenyat proves retrospectives (*backtesting*), mitjançant les quals contrasta les estimacions efectuades amb les pèrdues reals efectivament observades i proves de comparació i referència (*benchmarking*), mitjançant les quals contrasta les estimacions amb les estimacions de pèrdua esperada a l'efecte de solvència i qualsevol altra referència que es consideri rellevant.

Una vegada contrastat el resultat obtingut de l'aplicació de les solucions alternatives desenvolupades per l'AFA amb els resultats que ofereixen els models interns de Crèdit Andorrà (amb, si és el cas, la consegüent anàlisi de les principals diferències), es conclou que les cobertures reconegudes no difereixen significativament de les estimades pròpies.

En aquest sentit, el Grup procedeix a registrar preferiblement, de forma transitòria i conservadora, les pèrdues esperades obtingudes de l'aplicació de les solucions alternatives desenvolupades per l'AFA sense graduacions pròpies, a l'espera de disposar d'un històric de contrast més representatiu que estabilitzi el model *best-estimate* de l'Entitat.

Anàlisi individualitzada. La cobertura específica de les operacions s'estima mitjançant una anàlisi experta i detallada dels fluxos del client, tenint en compte la situació del titular i els fluxos que s'espera recuperar.

Els procediments de seguiment individualitzat s'apliquen en carteres amb exposicions de risc rellevant i/o que presenten característiques específiques, i consisteixen en l'elaboració d'informes periòdics sobre els grups econòmics dels acreditats amb la finalitat d'avaluar l'existència d'evidència objectiva de deteriorament i/o increment significatiu del risc de crèdit des del reconeixement inicial de l'acreditat.

El Grup disposa d'un manual metodològic per a la realització de les anàlisis individuals complint la NIIF 9. En aquesta guia es distingeix entre:

a. Metodologia a aplicar en l'anàlisi individualitzada per a les operacions en *stage 2 i 3* (Lifetime).

Per determinar el valor recuperable d'aquells acreditats objecte d'estimació individualitzada, el Grup ha desenvolupat una metodologia de càlcul que planteja un doble enfoc sota el qual, preveient les particularitats de la inversió creditícia, s'estableix un mètode de càlcul de l'import de la pèrdua per deteriorament de valor associat a cada actiu financer individualment en els diferents escenaris definits i tenint en compte la informació *forward-looking* disponible. Els enfoc que inclou la metodologia són els següents:

- Enfocament de descompte de fluxos de caixa al servei del deute. S'utilitza en aquells casos en què, tot i presentar l'acreditat evidències d'un increment significatiu del risc de crèdit, s'estima que l'acreditat té la capacitat de generar fluxos lliures de caixa futurs en el desenvolupament del seu negoci que li permeten la devolució del deute. En aquest sentit, cal destacar que en les projeccions dels escenaris optimista i base es considera un últim flux residual amb l'objectiu d'incorporar el valor terminal com a conseqüència de l'aplicació del principi "d'empresa en funcionament".
- Enfocament de recuperació de garanties reals. Estima la recuperabilitat en funció de les garanties reals de què disposa l'acreditat, pressuposant una eventual execució dels actius col·laterals. Aquesta metodologia s'aplica a acreditats sense capacitat de generar fluxos de caixa lliures amb el desenvolupament del seu propi negoci, per la qual cosa es veuen obligats a liquidar actius per fer front al pagament dels deutes.

En aquest enfocament es realitza una anàlisi de l'eficàcia de les garanties a tenir en compte. Entre els factors que es consideren en aquesta anàlisi hi hauria: el temps necessari per a l'execució de les garanties, la capacitat per a la seva realització per part de l'Entitat així com l'experiència en la seva realització.

- Enfocament mixt. En ocasions hi ha la possibilitat de combinar les dues metodologies anteriors ja que el deutor disposa de garanties no essencials per a la generació de fluxos de caixa al servei del deute que poden ser utilitzades per fer front al pagament del deute. El valor de les garanties es considera en calcular l'estimació de l'import recuperable (valor terminal).

b. Metodologia a aplicar en l'anàlisi individualitzada per a les operacions en *stage 1* (12 mesos).

L'anàlisi individualitzada d'acreditats significatius o no homogenis en situació normal té un tractament metodològic diferent dels descrits en el punt anterior, ja que es calculen pèrdues creditícies esperades durant 12 mesos, a diferència dels *stages 2 i 3*, on les pèrdues es calculen sobre un horitzó Lifetime.

En aquest sentit, no s'incorporen en la metodologia d'anàlisi individualitzada ni informació *forward-looking* ni escenaris macroeconòmics, ja que el resultat d'incloure'ls o no fer-ho, seria similar per a l'horitzó únicament de 12 mesos. En general la metodologia que es desenvolupa és la d'ajustar les provisions que resultarien d'aplicar el model col·lectiu mitjançant l'ajustament de la PD i LGD (la que li correspondria en funció de la combinació del *rating* intern del client i producte de risc analitzat) sobre la base del criteri expert de l'analista, ja que a causa del seu coneixement exhaustiu i detallat de la situació financera de l'acreditat, pot ajustar de manera més específica els paràmetres que es desprenen del model col·lectiu.

Tot seguit es presenta el detall dels crèdits i bestretes a clients, juntament amb els seus nivells de cobertura, en funció de la seva situació de morositat, de la metodologia utilitzada per al càlcul de la seva cobertura i, si s'escau, dels dies d'impagament.

En milers d'euros	Prèstecs i bestretes a clients		Compromisos i garanties concedides a clients		Total clients	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
No en default (Stage 1 i 2)						
Banes centrals i administracions centrals	62.858	92.340	36.147	36.219	99.005	128.559
Altres administracions públiques i parapúbliques	54.048	51.085	11.608	9.231	65.656	60.316
Empreses financeres	197.545	174.554	87.790	55.727	285.335	230.281
Empreses altres	1.343.636	1.193.406	413.686	462.278	1.757.322	1.655.684
Exposicions garantides amb hipoteques sobre primer habitatge/comercial	409.006	362.678	20.890	15.250	429.896	377.928
Exposicions garantides amb hipoteques sobre terrenys	156.451	154.326	687	23	157.138	154.349
Minorista - PIME	23.466	24.516	5.009	10.996	28.475	35.512
Minorista palanquejament	35.921	32.963	31.617	11.600	67.538	44.563
Minorista altres	98.258	87.996	44.840	25.094	143.098	113.090
Finançament especulatiu béns immobles	208.712	178.020	109.837	22.022	318.549	200.042
Finançament capital risc i alternatiu	20.513	14.679	9.321	2.405	29.834	17.084
Valor brut	2.610.414	2.366.563	771.432	650.845	3.381.846	3.017.408
Cobertura risc de crèdit	-65.370	-66.299	-2.216	-3.327	-67.586	-69.626
Valor net	2.545.044	2.300.264	769.216	647.518	3.314.260	2.947.782
En default (Stage 3)						
<= 30 dies	3.729	76.303	3.912	953	7.641	77.256
<= 60 dies	133	626	-	-	133	626
<= 90 dies	67.671	18.737	-	-	67.671	18.737
<= 180 dies	341	483	-	156	341	639
<= 365 dies	1.084	4.368	-	-	1.084	4.368
> 365 dies	77.721	56.322	-	-	77.721	56.322
Valor brut	150.679	156.839	3.912	1.109	154.591	157.948
Cobertura risc de crèdit	-67.243	-66.204	-603	-313	-67.846	-66.517
Valor net	83.436	90.635	3.309	796	86.745	91.431
Total	2.628.480	2.390.899	772.525	648.314	3.401.005	3.039.213

Gestió i recuperació de la morositat

L'activitat recuperadora es concep com un circuit integral de gestió que s'inicia fins i tot abans de l'incompliment o l'exigibilitat de l'obligació. És l'àrea Comercial la primera responsable del procés de gestió de la morositat.

Els principis de la gestió de la morositat inclouen:

- **La prevenció.** És un dels principis més importants en la detecció primerenca del risc d'impagament per poder gestionar-lo i normalitzar la situació fins i tot abans que s'arribi a produir.
- **Orientació al client.** Les gestions recuperadores estan adreçades a ajudar el client a trobar solucions davant situacions d'irregularitats en els pagaments. Aquestes gestions, a més, són alhora una forma de fidelització dels clients.

Les incidències es gestionen de manera unitària, és a dir, considerant totes les posicions del client i no cadascuna de les posicions amb incidències per separat. També es té en compte la vinculació del client dins un grup econòmic o amb altres clients.

- **Anticipació.** En la mesura en què es pugui, se cerca actuar amb la màxima anticipació possible per aconseguir solucions primerenques i avançar-se a l'actuació d'altres creditors, per tal d'assolir un millor posicionament davant els deutors i la resta de creditors.

El Grup realitza reunions periòdiques entre els responsables del departament d'Operacions Creditícies i Gestió d'Actius Adjudicats i les unitats de negoci, amb l'objectiu de fer un seguiment continu de totes aquelles operacions que tenen el *rating* en suspens, és a dir, en situació de morositat o *default*, així com aquelles que tenen indicis d'increment de risc, com poden ser operacions vençudes, etc. En aquestes reunions es realitza el seguiment dels diferents plans d'acció marcats i s'analitzen els resultats dels processos de recuperació de la morositat o premorositat (principalment operacions amb saldos vençuts).

Quinzenalment es realitza un seguiment dels objectius de recuperació, en què se separa la població que ja està en fase de *default* de la que encara no ho està; per tant, és important la gestió del període de curació abans que s'hagi de classificar com a deteriorat.

Refinançament i reestructuració d'operacions

Aquestes operacions corresponen a aquelles en què el client ha presentat, o es preveu que pugui presentar, dificultats financeres per atendre les seves obligacions de pagament en els termes contractuals vigents i, per aquest motiu s'ha procedit a modificar, cancel·lar o formalitzar una nova operació.

Com a norma general, les operacions refinançades o reestructurades i les noves operacions efectuades per al seu refinançament es classifiquen en la categoria de risc normal amb increment de risc. Tanmateix, tenint en compte les característiques concretes de l'operació es classifiquen en risc dubtós quan compleixen els criteris generals per classificar-les com a tals (per a més informació vegeu la nota 2.8.1.1. «Classificació en funció del risc d'insolvència»).

L'exposició del Grup a operacions que han estat refinançades i que el 31 de desembre de 2022 i 2021 no han estat curades ascendeix a 337.314 milers d'euros i a 368.841 milers d'euros, respectivament.

Actius adquirits en pagament de deutes

Tot i que Crèdit Capital Immobiliari, SA té com a única activitat la tinença i gestió d'immobles, la política seguida pel Grup és que aquesta societat instrumental administri els immobles d'ús propi del Grup i que sigui el Banc el que mantingui i gestioni directament els actius adquirits en pagament de deutes originats com a part del negoci bancari.

Per norma general, el Banc adquireix actius immobiliaris en pagament de deute mitjançant els canals següents:

- **Adjudicació** en subhasta com a conclusió d'un procediment d'execució judicial hipotecària. Els preus de concurrència en subhasta es fixen, amb els límits determinats per la legislació d'aplicació en cada moment, d'acord amb taxacions actualitzades fetes per experts independents (vegeu la nota 2.16).
- Mitjançant processos d'**insolutum dació** o donació en pagament per part dels acreditats amb la posterior subrogació i cancel·lació dels deutes. En aquest cas els preus es determinen amb la referència de les últimes taxacions disponibles. Per motius de practicitat i diligència, la política del Grup és prioritzar, sempre que sigui possible tant logísticament com financerament, la via de la insolutum dació.

En qualsevol dels dos casos anteriors, és la unitat de Recuperacions la que gestiona tot el procés, amb la col·laboració de l'àrea d'Assessoria Jurídica, Prevenció del Blanqueig i Compliment Normatiu.

Per a més informació sobre el volum d'actius procedents de pagament de deutes (mitjançant adjudicació o insolutum dació) vegeu la nota 18.

L'estratègia dissenyada i implementada pel Grup per a la gestió / comercialització d'aquests actius és principalment la venda mitjançant una sèrie d'acords amb diferents agents de la propietat immobiliària (API), als quals remunera amb una comissió de comercialització per cada unitat venuda.

5.2.1.2. Moviment de provisions per deteriorament

Tot seguit es presenta el moviment de les provisions per deteriorament d'actius financers concedits a la clientela el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	Préstecs i bestretes				Compromisos i garanties			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Cobertura per risc de crèdit el 31.12.21	-6.011	-60.288	-66.204	-132.503	-1.512	-1.815	-313	-3.640
Moviments amb impacte en dotacions netes	-528	9.091	-4.482	4.081	246	937	-290	893
Canvis en el staging								
Transfer de stage 1 a 2	117	-117	-	-	180	-180	-	-
Transfer de stage 2 a 3	-	2.312	-2.312	-	-	294	-294	-
Transfer de stage 3 a 2	-	-350	350	-	-	-	-	-
Transfer de stage 2 a 1	-3.676	3.676	-	-	-886	886	-	-
Canvis en models (sol·lucions alternatives, actualització supòsits, metodologia, etc.)	-	-	-	-	-	-	-	-
Originació neta i canvis estimacions	3.031	3.570	-2.520	4.081	952	-63	4	893
Moviments amb impacte en Marge Financer	-	-	-401	-401	-	-	-	-
Impacte reconeixement interesos stage 3 (vegeu nota 2.10.1)	-	-	-401	-401	-	-	-	-
Moviments sense canvis en resultats	-2.220	-5.414	3.844	-3.790	-72	-	-	-72
Adjudicacions i insolitudacions	-	-	840	840	-	-	-	-
Reconeixement de fallits	-	-	3.937	3.937	-	-	-	-
Altres moviment NIIF 3 - CN (*)	-2.160	-5.408	-152	-7.720	-38	-	-	-38
Altres moviments	-60	-6	-781	-847	-34	-	-	-34
Cobertura per risc de crèdit el 31.12.22	-8.759	-56.611	-67.243	-132.613	-1.338	-878	-603	-2.819

(*) Combinació negoci Vall Banc, SA (vegeu nota 3.5.1)

En milers d'euros	Préstecs i bestretes				Compromisos i garanties			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Cobertura per risc de crèdit el 31.12.20	-6.208	-58.868	-66.645	-131.721	-941	-1.465	-281	-2.687
Moviments amb impacte en dotacions netes	314	-1.417	-1.995	-3.098	-571	-345	-34	-950
Canvis en el staging								
Transfer de stage 1 a 2	810	-810	-	-	4	-4	-	-
Transfer de stage 2 a 3	-	217	-217	-	-	3	-3	-
Transfer de stage 3 a 2	-	-56	56	-	-	-46	46	-
Transfer de stage 2 a 1	-172	172	-	-	-34	34	-	-
Canvis en models (sol·lucions alternatives, actualització supòsits, metodologia, etc.)	-	-2.009	-3.748	-5.757	-	-	-	-
Originació neta i canvis estimacions	-324	1.069	1.914	2.659	-541	-332	-77	-950
Moviments amb impacte en Marge Financer	-	-	-459	-459	-	-	-	-
Impacte reconeixement interesos stage 3 (vegeu nota 2.10.1.)	-	-	-459	-459	-	-	-	-
Moviments sense canvis en resultats	-117	-3	2.895	2.775	-	-5	2	-3
Adjudicacions i insolitudacions	-	-	-	-	-	-	-	-
Reconeixement de fallits	-	-	3.278	3.278	-	-	2	2
Altres moviments	-117	-3	-383	-503	-	-5	-	-5
Cobertura per risc de crèdit el 31.12.21	-6.011	-60.288	-66.204	-132.503	-1.512	-1.815	-313	-3.640

5.2.1.3. Principals magnituds

El 31 de desembre de 2022 i 2021, la taxa de morositat se situa en el 5,46% i 6,22%, respectivament (4,37% i 4,97% considerant també els compromisos i garanties concedides a clients). Tanmateix, el 31 de desembre de 2022 i 2021, la taxa de cobertura de les provisions constituïdes sobre els actius dubtosos se situa en 44,63% i 42,21%, respectivament (43,89% i 42,11% considerant també els compromisos i garanties concedides a clients). Així mateix, la ràtio de cobertura, entesa com el nivell total de provisions respecte al volum d'exposició a operacions en *stage* 3, ascendeix a 88,01% el 31 de desembre del 2022 (84,48% el 31 de desembre del 2021).

5.2.1.4. Concentració sectorial i geogràfica

El Grup Crèdit Andorrà monitoritza la concentració del risc de crèdit. Tot seguit es presenta el detall de la inversió creditícia per sector econòmic i regió geogràfica el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	Préstec i bestretes a clients		Dels quals en incompliment		Cobertura per risc de crèdit	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Concentració per sector						
Sector públic	33.798	34.732	-	-	-122	-123
Societats financeres	215.157	251.058	633	568	-1.116	-1.223
Societats no financeres	1.579.491	1.363.699	100.367	84.250	-83.525	-83.650
Agricultura, ramaderia i pesca	3.037	1.166	1	-	-5	-5
Indústries extractives	7	15	-	-	-	-
Indústria manufacturera	25.636	23.398	33	-	-411	-411
Construcció	280.837	244.003	7.079	6.437	-27.748	-30.934
Comerç a l'engròs i al detall	222.701	194.909	18.303	17.154	-10.620	-10.331
Transport i emmagatzematge	20.193	17.734	241	24	-273	-86
Hoteleria	56.721	59.259	20	90	-1.391	-1.589
Informació i comunicacions	43.792	43.278	1	-	-12	-11
Activitats immobiliàries	377.988	111.928	64.676	1.743	-30.863	-3.374
Activitats professionals	285.487	434.834	9.946	58.692	-6.348	-30.517
Administració pública i seguretat social	22.360	17.531	-	-	-	-
Educació	7.863	8.051	-	-	-50	-37
Activitats sanitàries i serveis socials	3.909	3.154	-	-	-14	-13
Activitats artístiques i recreatives	59.502	60.306	-	-	-67	-138
Altres serveis	169.458	144.133	67	110	-5.723	-6.204
Particulars	932.647	873.913	49.679	72.021	-47.850	-47.507
Total exposició per sector	2.761.093	2.523.402	150.679	156.839	-132.613	-132.503
Concentració geogràfica						
Andorra	2.096.131	1.897.921	148.197	154.490	-130.563	-131.075
Espanya	308.185	278.593	2.170	2.111	-1.177	-1.261
França	4.541	3.724	12	5	-60	-5
Altres països de la zona euro	130.898	122.883	199	109	-409	-88
Altres països d'Europa	10.056	19.238	-	-	-39	-21
Llatinoamèrica i Carib	155.677	149.196	4	23	-341	-25
Altres	55.605	51.847	97	101	-24	-28
Total exposició per regió	2.761.093	2.523.402	150.679	156.839	-132.613	-132.503

5.2.1.5. Impacte de la covid-19

La declaració de la pandèmia per la Covid-19 durant l'exercici 2020 i les mesures adoptades en molts països en general i a Andorra en particular, amb restriccions a l'activitat econòmica i al moviment de persones –necessàries per fer-hi front– han tingut conseqüències econòmiques que s'han allargat fins l'exercici 2022.

L'economia andorrana va seguir una dinàmica suavitzada respecte d'altres països europeus, on les mesures restrictives han impactat amb gran duresa el sector empresarial i els particulars.

Per tal de minimitzar els possibles impactes tant a mitjà com a llarg termini, Govern va aprovar una sèrie de mesures des de l'inici de la pandèmia. Aquestes mesures inclouen ajudes econòmiques que tot seguit es descriuen (vegeu nota 48.2).

- Programa extraordinari d'avalis aprovat pel Govern a través del Decret d'aprovació d'un programa extraordinari d'avalis per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2, de 24 de març de 2020, i les seves modificacions posteriors.
- L'aprovació de la llei de mesures excepcionals, que estableix mesures com la moratòria o carència dels préstecs i crèdits (Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2).
- Programa extraordinari d'avalis aprovat per Govern a través del Decret d'aprovació d'un segon programa extraordinari d'avalis per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2, de 20 de maig de 2020, i les seves modificacions posteriors.
- L'aprovació de la llei de mesures excepcionals, que incorpora modificacions sobre la Llei 5/2020 i estableix noves carències legislatives (Llei 16/2020, del 4 de desembre, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2), i les seves posteriors modificacions (Llei 1/2021 del 28 de gener, Llei 3/2021 del 18 de març, Llei 6/2021 del 15 d'abril de 2021, Llei 17/2021 del 17 de juny de 2021 i, finalment, Llei 34/2021 del 16 de desembre de 2021).
- L'aprovació del Decret 323/2021, del 29 de setembre del 2021, i la seva posterior modificació, Decret 180/2022 del 5 de maig del 2022, que regula el retorn o la conversió en préstec del deute pendent corresponent al primer i al segon programes extraordinaris d'avalis per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2.

D'altra banda, l'11 de juny de 2020, el sector financer, representat per l'Andorran Banking, va acordar un programa de carències sectorials, adoptades per l'AFA en els mateixos termes que les legislatives, amb l'objectiu de respondre a aquelles situacions que, no estant cobertes per les mesures normatives, necessitaven d'una resposta adequada del sector des d'un punt de vista social i econòmic. Aquest acord va ser modificat successivament en data 17 de juliol de 2020 i 11 de desembre del 2020 per tal de donar suport a les mesures anteriors seguint les directrius de l'European Banking Authority i prorrogar la data d'aplicació fins el 31 de març del 2021.

A tal efecte, diverses institucions internacionals, entre les quals l'International Accounting Standard Board (IASB), l'European Banking Authority (EBA), l'European Central Bank (ECB) i l'European Securities and Market Authority (ESMA), han emès directrius per aclarir el tractament de les moratòries així com per garantir una aplicació coherent entre els diferents països.

A partir de l'article 4.2.a) de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) amb la Recomanació EB01/2020 *Guia supervisora sobre les carències o extensions, legislatives i no legislatives, dels préstecs o crèdits aplicats arran de la crisi de la Covid-19*, i en seguiment a l'apartat 7 de l'article 39 de la Llei 05/2020, adopta com a pròpies:

- en el pla comptable, els aclariments publicats en data 27 de març de 2020 per l'International Accounting Standards Board (IASB) sota el nom *IFRS9 and covid-19. Accounting for expected credit losses applying IFRS 9 Financial Instruments in the light of current uncertainty resulting from the COVID-19 pandemic*.

- en el pla supervisor, les mesures adoptades i publicades l'1 d'abril de 2020 per l'European Central Bank (ECB) sota el nom *IFRS 9 in the context of the coronavirus (COVID-19) pandemic – Guidance on the use of forecast to estimate the ECL during the COVID-19 pandemic*, i
- en el pla prudencial, les mesures adoptades per l'Autoritat Bancària Europea (EBA) en la guia *EBA/GL/2020/02 Guidelines on legislative and non-legislative moratoria on loan repayments applied in the light of the COVID-19 crisis*, de data 2 d'abril del 2020. Aquesta guia va ser posteriorment modificada per la guia *EBA/GL/2020/15 Guidelines on legislative and non-legislative moratoria on loan repayments applied in the light of the COVID-19 crisis*, que estableix el 31 de març 2021 com a nou termini de la seva aplicació, pròrroga per sol·licitar la carència sectorial aprovada per l'Andorran Banking en data 11 de desembre del 2020, que s'alineja amb la modificació prèviament referida de la guia de l'EBA.

Tots els períodes de carència aplicats arran la crisi de la Covid-19 van finalitzar de forma prèvia al tancament de l'exercici 2021.

Tot seguit s'inclou un detall de les operacions finançades amb avals del Govern vives el 31 de desembre de 2022 i 2021:

31.12.22

En milers d'euros	Nombre d'operacions	Import concedit	Import de risc viu	Import disponible	Data promig de venciment
Societats no financeres	490	69.499	60.847	0	05/01/2027
Agricultura, ramaderia i pesca	-	-	-	-	-
Indústries extractives	-	-	-	-	-
Indústria manufacturera	23	877	771	-	30/12/2026
Construcció	47	4.067	3.453	-	06/05/2026
Comerç a l'engròs i al detall	135	29.230	26.062	-	08/04/2027
Transport i emmagatzematge	23	5.421	4.858	-	30/09/2026
Hosteleria	103	6.805	5.236	-	16/07/2026
Activitats immobiliàries	95	11.173	9.871	-	09/12/2026
Administració pública i seguretat social	2	1.177	1.066	-	01/04/2029
Educació	11	398	327	-	12/11/2026
Activitats sanitàries i serveis socials	11	360	312	-	25/11/2026
Altres serveis	40	9.991	8.891	-	14/04/2026
Particulars	11	1.006	914	-	06/05/2027
Total operacions vigents	501	70.505	61.761	0	16/01/2027

31.12.21

En milers d'euros	Nombre d'operacions	Import concedit	Import de risc viu	Import disponible	Data promig de venciment
Societats no financeres	766	99.021	90.495	574	22/04/2022
Agricultura, ramaderia i pesca	-	-	-	-	-
Indústries extractives	-	-	-	-	-
Indústria manufacturera	47	4.026	3.604	-	22/04/2022
Construcció	82	6.680	5.822	-	22/04/2022
Comerç a l'engròs i al detall	206	50.180	45.469	-	20/04/2022
Transport i emmagatzematge	34	5.668	5.042	15	19/04/2022
Hosteleria	149	6.878	6.445	-	22/04/2022
Activitats immobiliàries	143	12.356	11.755	-	24/04/2022
Administració pública i seguretat social	2	1.177	1.177	-	15/04/2022
Educació	12	404	380	-	26/04/2022
Activitats sanitàries i serveis socials	28	580	504	-	23/04/2022
Altres serveis	63	11.071	10.296	558	24/04/2022
Particulars	20	1.068	1.029	-	21/04/2022
Total operacions vigents	786	100.088	91.523	574	21/04/2022

Aquest conjunt de crèdits tots estan classificats com *stage 1* i avalats al 100% pel Govern d'Andorra.

En aquest sentit, pel que fa a l'estimació de les pèrdues esperades destaca:

- **Tractament de l'increment significatiu del risc**

L'aclariment publicat per l'IASB, adoptat per l'AFA com a propi en la Recomanació EB 01/2020, en data 27 de març del 2020, sota el nom *IFRS9 and Covid-19. Accounting for expected credit losses applying IFRS 9 Financial Instruments in the light of current uncertainty resulting from the covid-19 pandemic*, aclareix que les entitats, per avaluar tant l'increment significatiu de risc com la pèrdua esperada, han d'analitzar els canvis durant tota la vida esperada de l'instrument financer i han de basar-se en informació raonable i suportable que estigui disponible sense un cost excessiu.

Així mateix, les entitats bancàries hauran de tenir en consideració en els seus models interns els efectes macroeconòmics derivats de la Covid-19 i les mesures adoptades pels governs; i en cas que no sigui possible incorporar aquests efectes, hauran d'efectuar ajustos experts de forma contínua sobre la base de la informació disponible en cada moment en els seus models interns o en relació amb l'aplicació de la solució alternativa establerta en la *Guia supervisora relativa a l'aplicació de la NIIF 9 – Gestió de risc de crèdit*, emesa per l'AFA el 21 de desembre del 2018 i la seva posterior modificació del 3 de novembre del 2020.

- **Tractament de les carències**

La carència aprovada pel Govern durant el 2020, i modificada durant el 2021, va suposar l'ajornament del pagament dels préstecs (capital i interessos), no contemplant la condonació d'aquestes quotes.

Des del punt de vista prudencial, l'AFA va adoptar dins de la Recomanació EB 01/2020 la guia publicada per l'EBA, en data 2 d'abril del 2020, *EBA/GL/2020/02 Guidelines on legislative and non-legislative moratoria on loan repayments applied in the light of the COVID-19 crisis* per aclarir quines moratòries no desencadenen automàticament en un canvi en la classificació de risc i en quins casos l'avaluació ha de ser cas a cas, així com l'aplicació de la definició d'impagament pel que fa al tractament de la reestructuració o del refinançament.

En data 21 de setembre de 2020, l'EBA va emetre la guia *EBA/GL/2020/15 Guidelines on legislative and non-legislative moratoria on loan repayments applied in the light of the COVID-19 crisis*, mitjançant la qual decideix reactivar la guia EBA/GL/2020/02 i va establir el 31 de març de 2021 com a nou termini per a la seva aplicació. No obstant, a causa de l'augment significatiu del risc que alguns clients i empreses poguessin esdevenir insolvents i de la importància de reflectir aquest risc en les posicions de capital dels bancs, la reactivació de les directrius va estar condicionada a restriccions addicionals, que es van aplicar també a les carències existents. En concret:

- Es va limitar el període de temps de vigència de les carències o extensions, que no podia superar els 9 mesos.
- Aquesta limitació no s'aplicava a les carències o extensions atorgades abans del 30 de setembre de 2020 la durada de les quals superés els 9 mesos.
- Per a les carències atorgades entre l'1 d'octubre i l'1 de desembre de 2020, es podien aplicar les directrius de l'EBA sempre que complissin els seus requisits.
- Es va introduir un requisit addicional de documentació a trametre al Supervisor en relació amb els plans per avaluar la probabilitat d'impagament de les exposicions subjectes a carències legislatives i no legislatives.

Tot i l'estipulat per la guia EBA/GL/2020/02 i tenint en compte les condicions establertes en l'article 49 de la Llei 16/2020, que regulava les noves carències legislatives, i amb l'objectiu que aquesta guia de l'EBA s'adeqüés a les especificitats del mercat andorrà, des de l'AFA es va considerar que:

- (i) la Guia també s'aplicava a les carències legislatives que s'haguessin posat en marxa abans del 30 de juny del 2021, i
- (ii) no seria d'aplicació el termini màxim de nou mesos.

En data 29 de setembre del 2021, va entrar en vigor el Decret 323/2021, el qual va ser modificat pel Decret 180/2022 del 5 de maig del 2022. Aquest Decret té com a objecte establir el procediment de retorn o de conversió en préstec del deute pendent amb les entitats bancàries en el marc dels programes extraordinaris d'avalis concedits a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2 i regulats en el *Decret del 24-3-2020 d'aprovació d'un programa extraordinari d'avalis per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2* i el *Decret del 20-5-2020 d'aprovació d'un segon programa extraordinari d'avalis per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2*, així com les modificacions subsegüents.

• Actualització d'escenaris macroeconòmics

- En l'àmbit supervisor, les mesures adoptades pel ECB i publicades en data 1 d'abril del 2020 sota el nom IFRS 9 in the context of the coronavirus (COVID-19) pandemic – Guidance on the use of forecast to estimate the ECL during the COVID-19 pandemic. En aquesta guia, el ECB recomana a les entitats que s'evitin els supòsits procíclics, adverteix sobre la sensibilitat de les variables macroeconòmiques en els models col·lectius i recomana l'ús d'aquestes variables a llarg termini en la mesura en què aquestes siguin representatives.
- Com a mesura prudencial, davant la situació econòmica mundial causada per la pandèmia per la Covid-19, durant l'exercici 2020 el Grup va aplicar una metodologia específica per calcular les pèrdues esperades en un escenari advers *lockdown*, resultant en un *add-on* genèric.

Per a la determinació d'aquest *add-on*, es va desenvolupar un model col·lectiu d'afectació en el conjunt del sector financer andorrà reunit en l'Andorran Banking. Aquest model parteix d'unes hipòtesis d'acord amb les millors pràctiques del sector a escala internacional i amb les recomanacions emeses pel Banc Central Europeu: deteriorament d'operacions en *stage 1* i *stage 2*, projeccions macroeconòmiques en diferents escenaris per incloure l'efecte *forward-looking* (el PIB com a catalitzador de la crisi i la seva comparabilitat amb la situació econòmica del país),

deteriorament de les garanties mitigants en forma d'increment dels *haircuts* aplicats, i disminució de la ràtio de cura de les operacions en situació dubtosa. Pel càlcul de l'impacte en la cartera aprovisionada de forma individual al *stage 3* no es va contemplar probabilitat de cura, i el *haircut* de garanties hipotecàries es va substituir per una projecció deteriorada del valor futur de venda en funció del PIB.

Al següent quadre es detalla la metodologia dels impactes modelitzats per stage:

Escenari lockdown	
Stage 1	a) El 4% d'EAD a l'stage 1 passa a l'stage 2 multiplicat pel rati de cobertura mitjà de l'stage 2. a) Projeccions lockdown en base a l'efecte forward-looking de PD.
Stage 2	b) El 4% d'EAD a l'stage 2 passa a l'stage 3 multiplicat pel rati de cobertura mitjà de l'stage 3 per impagaments de 90 a 180 dies. a) Increment del haircut de garanties hipotecàries (9% en anàlisi col·lectiu i segons projecció macroeconòmica en anàlisi individualitzat)
Stage 3	b) Decrement en el rati de cura del 10% en anàlisi col·lectiu.

Aquests criteris es reflecteixen en un augment de les ràtios de mora projectades i una reducció en la recuperabilitat de les operacions impagades. En el quadre següent, corresponent a l'exercici 2020, es pot observar l'*add-on* genèric que es va aplicar a tancament de l'exercici corresponent.

<small>31.12.20</small> En milers d'euros	Col·lectiu	Individualitzat	Total
Stage 1	698	699	1.397
Stage 2	-53	2.063	2.010
Stage 3	437	7.156	7.593
Total	1.082	9.918	11.000

Donat que els potencials impactes de la pandèmia, directes i indirectes, es reflexa en l'estimació dels paràmetres de risc de crèdit mitjançant les mitges a llarg termini de les taxes de mora (PD) i els percentatges de recuperació (LGD) en funció del seu pes assignat sobre el total de les observacions disponibles; es va concloure que, amb el calibratge vigent durant l'exercici 2021, no va ser possible observar un impacte complet de la pandèmia en les estimacions col·lectives de la cartera d'inversió creditícia.

En línia amb aquesta afirmació i amb la intenció d'ampliar el marge de conservadorisme davant la situació d'incertesa romanent, es va optar per incloure l'impacte de la pandèmia en els paràmetres de risc de forma implícita mitjançant el calibratge a tancament de 2020 i revisar l'*add-on* genèric de forma experta en funció de l'evolució de la solvència observada global dels acreditats, obtenint el següent *add-on* a tancament de l'exercici 2021.

31.12.21			
En milers d'euros	Col·lectiu	Individualitzat	Total
Stage 1	698	699	1.397
Stage 2	0	0	0
Stage 3	437	3.407	3.844
Total	1.135	4.106	5.241

Tanmateix, considerant el context actual mundial, el qual es caracteritza per una manca de visibilitat sobre la finalització del conflicte bèl·lic Rússia-Ucraïna, els elevats nivells d'IPC, els tipus d'interès a l'alça, i l'increment del preu mig dels habitatges; fets que de manera combinada podrien marcar un punt d'inflexió amb increment de les taxes de mora; Crèdit Andorrà ha decidit, aplicant criteri expert, mantenir el add-on genèric en els estats financers a 31 de desembre de 2022.

31.12.22			
En milers d'euros	Col·lectiu	Individualitzat	Total
Stage 1	698	699	1.397
Stage 2	0	0	0
Stage 3	437	3.407	3.844
Total	1.135	4.106	5.241

5.2.2. Dipòsits interbancaris i valors representatius del deute

5.2.2.1. Risc de contrapartida i liquidació

Tot seguit es presenta una taula amb la composició del saldo del capítol préstecs i bestretes a entitats de crèdit el 31 de desembre de 2022 i 2021, segons la qualitat creditícia de la contrapart.

En milers d'euros	A cost amortitzat	
	31.12.22	31.12.21
Entre AAA i AA-	245.005	-
Entre A+ i BBB	434.413	420.352
BBB-	3.693	46.221
Entre BB+ i B+	-	-
Entre B i CCC	-	-
D	-	-
N/D	-	178
Valor comptable brut	683.111	466.751
Cobertura per risc de crèdit	-	-
Valor comptable net	683.111	466.751

A fi i efecte de controlar el risc de contrapart i liquidació, i en bona mesura el risc de concentració en les entitats financeres, el COAPiR aprova límits d'exposició per contrapart per a diferents horitzons temporals dins i fora de balanç.

El 31 de desembre de 2022 i 2021 el Grup no té posicions vençudes o impagades amb entitats de crèdit.

El 31 de desembre de 2022 i 2021 el Grup reconeix la totalitat de la seva exposició amb entitats de crèdit com a risc normal (*stage 1*).

Tanmateix, es presenta tot seguit la taula amb la composició del saldo amb valors representatius de deute el 31 de desembre de 2022 i 2021, segons la qualitat creditícia de l'emissor i el model de valoració en què figuren en l'estat de situació financera.

En milers d'euros	A cost amortitzat		VR amb canvis en altre resultat global		VR amb canvis en resultats		Total	
	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21
Entre AAA i AA-	642.912	465.326	139.232	147.869	-	-	782.144	613.195
Entre A+ i BBB	1.174.518	342.326	39.060	88.866	68.424	14.523	1.282.002	445.715
BBB-	47.194	7.055	16.415	-	992	-	64.601	7.055
Entre BB+ i B+	1.992	1.091	-	-	34.481	20.493	36.473	21.584
Entre B i CCC	-	-	-	-	11.300	-	11.300	-
D	-	-	-	-	-	-	-	-
N/D	6.821	-	3.927	-	27.346	43.461	38.094	43.461
Valor comptable brut	1.873.437	815.798	198.634	236.735	142.543	78.477	2.214.614	1.131.010
Cobertura per risc de crèdit	-781	-165	-	-	-	-	-781	-165
Valor comptable net	1.872.656	815.633	198.634	236.735	142.543	78.477	2.213.833	1.130.845

El 31 de desembre de 2022 i 2021 la cartera de valors representatius de deute no presenta posicions vençudes o impagades.

El 31 de desembre de 2022 i 2021 el Grup reconeix la totalitat de la cartera de valors representatius de deute com a risc normal (*stage 1*).

El saldo de la cartera de valors representatius de deute el 31 de desembre de 2022 i 2021, amb *rating* BBB+, inclou el deute del Govern d'Andorra, per un import de 163.916 milers d'euros i 142.375 milers d'euros, respectivament.

Mitjançant un model intern d'assignació d'exposició per contrapart, que té com a intenció l'establiment d'un criteri intern i objectiu de mesura de la qualitat creditícia de les diferents contrapartides interbancàries i entitats financeres, el Grup pretén assignar el límit màxim d'exposició, d'acord amb el ventall de límits que es considerin en cada moment. Posteriorment, es procedeix a realitzar una assignació homogènia, equitativa per a cada filial del Grup Crèdit Andorrà alhora que es respecta el límit màxim d'exposició assignat.

Pel que fa a l'exposició de les contraparts financeres no recollida en el balanç, s'estableix una graella de coeficients, segons el venciment dels actius, per ponderar el consum dels actius concentrats fora del balanç. També s'estableix un sostre màxim per contrapart financera, sumant el consum total dins i fora del balanç.

Des de l'àrea de Riscos Globals també es realitza el seguiment i el control del risc de liquidació, mitjançant l'assignació de límits de risc de liquidació per a cada entitat financera de crèdit. El risc de liquidació és el risc que una de les parts del contracte financer no faci entrega d'un actiu o del valor monetari d'un actiu en la data de liquidació establerta del contracte amb l'altra contrapart.

El límit de risc de liquidació per a una entitat financera de crèdit és, com a mínim, el resultant del límit màxim de l'exposició assignada pel model d'exposició per contrapart.

5.2.2.2. Concentració sectorial i geogràfica

Dins del risc de crèdit es presta una atenció particular al risc de contrapartida i a la diversificació sectorial i geogràfica. Aquests són regularment monitoritzats, respectant sempre els límits establerts pel COAPiR.

Tot seguit es presenta el detall de l'exposició amb entitats de crèdit per regió geogràfica el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	Préstecs i bestretes a entitats de crèdit	
	31.12.22	31.12.21
Concentració geogràfica		
EUA	-	-
França	213.963	111.367
Espanya	260.387	353.253
Alemanya	16.015	-
Luxemburg	190.011	-
Altres	2.735	2.131
Total	683.111	466.751

Es presenta també el detall de les carteres de valors representatius de deute per sector econòmic i regió geogràfica el 31 de desembre de 2022 i 2021:

En milers d'euros	Valors representatius de deute		Cobertura per risc de crèdit	
	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21
Concentració per sector				
Sector públic	2.010.447	953.454	-678	-96
Entitats de crèdit i altres financeres	117.252	108.506	-62	-31
Societats no financeres	86.915	69.050	-41	-38
Total exposició per sector	2.214.614	1.131.010	-781	-165
Concentració geogràfica				
Itàlia	633.557	99.084	-504	-25
EUA	693.425	482.485	-14	-5
França	19.353	16.663	-11	-6
Espanya	541.227	211.439	-107	-34
Alemanya	16.434	1.190	-1	-1
Regne Unit	54.563	58.348	-15	-16
Andorra	166.276	142.375	-104	-51
Resta	89.779	119.426	-25	-27
Total exposició per geografia	2.214.614	1.131.010	-781	-165

El risc de país és el risc que concorre en les contraparts residents en un determinat país per circumstàncies diferents al risc comercial habitual. En funció de l'evolució econòmica dels països, la seva situació política, el marc regulatori i institucional, i el *rating* assignat per les agències de qualificació creditícia a cada país, el Grup classifica les seves operacions realitzades amb tercers i assigna a cada grup els percentatges de provisió per insolvència que es derivi de dita anàlisi.

Pel que fa a l'exposició per zona geogràfica, el COAPiR estableix límits percentuals d'exposició màxima a l'àmbit de país o grups de països segons el cas, amb l'objectiu de controlar la concentració màxima en determinades geografies.

En l'import consolidat a euros, calculat per cada país, s'inclouen les inversions dins de balanç o en comptes d'ordre que comportin una exposició a un país concret.

5.2.2.3. Moviment de provisions per deteriorament

Tot seguit es presenta el moviment de les provisions per deteriorament dels préstecs i bestretes a entitats de crèdit i valors representatius de deute durant els exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	31.12.21	Dotacions netes	Diferències de canvi i altres	31.12.22
Préstecs i bestretes a entitats de crèdit	-	-	-	-
Valors representatius de deute	-165	-616	-	-781
Total cobertures	-165	-616	-	-781

En milers d'euros	31.12.20	Dotacions netes	Diferències de canvi i altres	31.12.21
Préstecs i bestretes a entitats de crèdit	-	-	-	-
Valors representatius de deute	-518	353	-	-165
Total cobertures	-518	353	-	-165

5.2.3. Derivats

Amb l'objectiu de mitigar l'exposició al risc de contrapartida, el Grup manté una sòlida base de contractes de garantia. Gairebé la totalitat dels riscos assumits per l'operativa sobre instruments derivats està coberta per la signatura dels contractes estandaritzats ISDA i/o CMOF, que tenen en compte en les seves clàusules la possibilitat de compensar els fluxos de cobrament i pagament pendents entre les parts per a tota l'operativa coberta per aquests contractes.

D'altra banda, el Grup té signats contractes de col·lateral (CSA) amb les contrapartides interbancàries, que serveixen de garantia del valor de mercat de les operacions de derivats.

El Grup col·lateralitza totes les operacions de derivats amb entitats financeres, i el mateix passa amb les operacions amb compromís de recompra, cobertes mitjançant contractes GMRA (Global Master Repurchase Agreement) o similars.

Tot seguit es presenta el detall de l'exposició neta al risc de crèdits per operativa amb derivats el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	Import nominal		Import brut		Col·lateral net (CSA)		Exposició neta	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Actius mantinguts per negociar	1.371.092	995.297	51.489	19.335				
Actius de cobertura	45.023	-	1.413	-				
Valor comptable brut - Actiu	1.416.115	995.297	52.902	19.335				
Passius mantinguts per negociar	-1.372.248	-892.340	-53.960	-20.944				
Passius de cobertura	-13.523	-61.451	-511	-13.087				
Valor comptable brut - Passiu	-1.385.771	-953.791	-54.471	-34.031				
Total exposició neta	30.344	41.506	-1.569	-14.696	-42.368	21.700	-43.937	7.004

Consistentment amb les pràctiques de mercat, els acords CSA contenen clàusules per determinar els nivells a partir dels quals es requereix l'intercanvi de col·laterals i, per tant, les exposicions netes no han de ser zero. Si bé, tenint en compte la qualitat creditícia de les contraparts i els límits marcats per l'intercanvi de col·laterals, el Grup considera que el risc de crèdit associat a aquesta operativa és immaterial. Tanmateix, la xifra d'«Import brut – Passius mantinguts per a negociar» i, per tant la d'«Exposició neta» corresponents a l'exercici 2022 i 2021, inclou el valor de l'opció de venda titularitat dels accionistes de Banco Alcalá SA (vegeu la nota 3.6).

5.3. Gestió del risc de liquiditat

El risc de liquiditat és el risc que es deriva de les dificultats potencials per complir amb les obligacions associades als passius que es liquiden mitjançant l'entrega d'efectiu o d'un altre actiu financer. El risc de liquiditat representa, per tant, el risc de no disposar de fons suficients per fer front a les obligacions de pagament a tercers o d'haver de fer-ho a un cost més elevat.

L'àrea de Riscos Globals és la responsable del seguiment, del control i del *reporting* al Comitè d'Actius i Passius i Riscos (COAPiR) del risc de liquiditat i de les ràtios i mètriques de liquiditat regulatòries i de gestió corresponents. El COAPiR és l'òrgan responsable de definir els objectius de gestió de la liquiditat, la determinació d'estratègies d'inversió de les carteres i la presa de decisions sobre les propostes de gestió de balanç.

L'objectiu fonamental que se segueix en relació amb el risc de liquiditat consisteix en l'establiment d'un entorn de control i gestió robustos que garanteixin que es pugui fer front en tot moment, mitjançant actius líquids d'elevada qualitat i altres instruments i processos existents al Grup, als compromisos de pagament de forma puntual; així com disposar d'un *buffer* de liquiditat suficient per possibilitar el desenvolupament dels negocis i l'assoliment dels objectius estratègics del Grup.

La mesura del risc de liquiditat s'enfoca des d'un punt de vista de les necessitats de liquiditat, és a dir, efectuar una presa de decisions sobre com cobrir aquestes necessitats. Aquestes mesures han de cobrir tant el curt termini com el mitjà/llarg termini, i sempre amb una visió global, recollint tant les posicions minoristes com les majoristes.

El Grup disposa d'un pla de contingència del risc de liquiditat en què es preveuen mesures en l'àmbit comercial i institucional per poder fer front a diferents escenaris de crisi de caràcter sistèmic i/o idiosincràtic.

5.3.1. Exposició al risc de liquiditat: anàlisi del venciment d'actius i passius financers

Tot seguit es presenta el desglossament dels saldos per venciments romanents contractuals, sense tenir en compte, si fos el cas, els ajustaments per valoració ni per deteriorament:

En milers d'euros	Valor en llibres	Menys 1 mes	1-3 mesos	De 3 mesos a 1 any	1-5 anys	Més de 5 anys
31 de desembre de 2022						
Actius financers (entrades)						
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	302.620	302.620	-	-	-	-
Préstecs i partides a cobrar	3.311.591	697.847	156.957	1.016.192	1.217.215	223.380
Entitats de crèdit	683.111	608.032	630	72.959	-	1.490
Clients	2.628.480	89.815	156.327	943.233	1.217.215	221.890
Valors representatius de deute	2.213.833	5.698	37.468	287.630	1.424.298	458.739
Derivats	52.902	723	802	6.640	24.665	20.072
Valor comptable	5.880.946	1.006.888	195.227	1.310.462	2.666.178	702.191
Passius financers (sortides)						
Dipòsits de bancs centrals	78.653	67	128	78.458	-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	73.547	73.547	-	-	-	-
Dipòsits de clients	5.219.871	403.842	528.461	805.242	3.446.940	35.386
Valors representatius de deute a cost amortitzat	51.582	-	-	3.500	14.000	34.082
Passius financers a valor raonable	159.212	5.328	11.000	13.218	129.666	-
Passius financers a cost amortitzat	56.930	58	789	3.475	19.433	33.175
Altres passius financers	3.795	-	-	-	-	3.795
Derivats	54.471	749	904	6.483	23.976	22.359
Valor comptable	5.698.061	483.591	541.282	910.376	3.634.015	128.797
31 de desembre de 2021						
Actius financers (entrades)						
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	587.245	587.245	-	-	-	-
Préstecs i bestretes	2.857.650	551.085	304.763	883.836	710.095	407.871
Entitats de crèdit	466.751	466.505	-	27	219	-
Clients	2.390.899	84.580	304.763	883.809	709.876	407.871
Valors representatius de deute	1.130.845	33.123	153.411	113.671	679.596	151.044
Derivats	19.335	7.262	1.574	4.231	5.142	1.126
Valor comptable	4.595.075	1.178.715	459.748	1.001.738	1.394.833	560.041
Passius financers (sortides)						
Dipòsits de bancs centrals	51.196	24	-	31.121	20.000	51
Dipòsits d'entitats de crèdit	103.530	15.602	-	87.928	-	-
Dipòsits de clients	4.001.096	38.656	403.882	275.436	3.229.786	53.336
Valors representatius de deute a cost amortitzat	51.582	-	-	-	-	51.582
Passius financers a valor raonable	125.910	158	54.254	29.776	41.249	473
Passius financers a cost amortitzat	59.304	44	738	3.209	19.990	35.323
Altres passius financers	3.599	-	-	-	-	3.599
Derivats	34.031	1.965	2.254	2.980	9.807	17.025
Valor comptable	4.430.248	56.449	461.128	430.450	3.320.832	161.389

El venciment de certes partides que apareixen als quadres anteriors (principalment els dipòsits de clients sense venciment contractual) s'ha estimat sobre la base de l'experiència històrica de durades efectives; aquesta informació és coherent amb la utilitzada pel Grup en la seva gestió de la liquiditat.

Tanmateix el Grup té compromisos i garanties concedits (vegeu nota 5.2), si bé una part significativa d'aquests imports arribarà al venciment sense que sigui utilitzada o es materialitzi cap obligació de pagament pel Grup, motiu pel qual el saldo conjunt d'aquests compromisos no pot ser considerat com una necessitat futura certa de liquiditat o finançament a concedir a tercers al Grup.

5.3.2. Liquiditat disponible

Crèdit Andorrà té una àmplia disponibilitat d'actius líquids. Aquests actius es poden classificar sota criteris regulatoris i interns en diferents nivells segons el grau de liquiditat que, al mateix temps, determinarà el descompte (*haircut*) aplicat a efectes d'LCR. Tot seguit es defineixen en termes genèrics aquests nivells:

- Nivell 1: monedes i bitllets, reserves en bancs centrals i valors representatius de deute sobirà i/o garantits per governs centrals o agències supranacionals amb una qualificació creditícia d'almenys AA.
- Nivell 2A: valors representatius de deute sobirà i/o garantits per governs centrals o agències supranacionals amb una qualificació creditícia inferior a AA, deute corporatiu no financer amb una qualificació creditícia d'almenys AA i determinades cèdules hipotecàries.
- Nivell 2B: deute corporatiu no financer amb una qualificació creditícia d'almenys BBB (*investment grade*) i renda variable cotitzada no financer.

Tot seguit es presenta la taula amb els volums en valor de mercat dels actius líquids del nivell 1 al 2B corresponents a la definició realitzada anteriorment, el 31 de desembre de 2022 i 2021, en la qual es diferencia entre els que es troben actualment disponibles per poder obtenir liquiditat addicional i els que no:

En milers d'euros	Descomptat (<i>encumbered</i>)	No descomptat (<i>unencumbered</i>)	Total	<i>Haircut</i> mitjà	Liquiditat disponible
31 de desembre de 2022					
Nivell 1	81.432	2.132.197	2.213.629	0%	2.132.197
Nivell 2A	-	-	-	15%	-
Nivell 2B	-	23.316	23.316	50%	11.658
Total actius	81.432	2.155.513	2.236.945	0,54%	2.143.855

En milers d'euros	Descomptat (<i>encumbered</i>)	No descomptat (<i>unencumbered</i>)	Total	<i>Haircut</i> mitjà	Liquiditat disponible
31 de desembre de 2021					
Nivell 1	143.853	1.185.123	1.328.976	0%	1.185.123
Nivell 2A	-	-	-	15%	-
Nivell 2B	-	1.267	1.267	50%	633
Total actius	143.853	1.186.390	1.330.243	0,05%	1.185.756

El nivell d'actius líquids disponibles i el *haircut* mitjà del 0,54% el 31 de desembre de 2022 (0,05% el 31 de desembre de 2021) evidencia la qualitat excel·lent de la cartera del Grup.

5.3.3 Principals magnituds

Un cop derogat el Comunicat tècnic núm. 107 en matèria de ràtios de liquiditat segons l'establert en el Comunicat núm. 255/19 de l'AFA de 27 de març de 2019, es comença a reportar la ràtio de liquiditat LCR segons els estàndards europeus, com s'estableix en l'article 81 de la Llei 35/2018 de 20 de desembre de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

La ràtio de liquiditat LCR es calcula i es reporta mensualment, sota les directrius del Reglament d'execució (UE) 2016/322 de la Comissió, de 10 de febrer de 2016. Aquesta ràtio compara el nivell d'actiu líquids en relació amb les sortides netes de liquiditat a 30 dies, que tal com estableix la disposició transitòria segona, el 31 de desembre de 2022 es requereix que no sigui inferior al 100%.

El Grup Crèdit Andorrà ha mantingut aquesta ràtio folgadoament per sobre del 100%.

A continuació es presenta una taula amb les ràtios de liquiditat individual i consolidada el 31 de desembre de 2022 i 2021.

	31.12.22	31.12.21
Individual	181,34%	162,61%
Consolidada	157,71%	141,96%

Adicionalment es monitoritza i reporta amb caràcter trimestral el conjunt de mètriques regulatòries NSFR sota criteris del Reglament (UE) núm. 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, ALMM sota criteris del Reglament EU 2016/313, d'1 de març de 2016 i *Asset Encumbrance*.

5.4. Gestió del risc de mercat

El risc de mercat sorgeix com a conseqüència de l'activitat mantinguda en els mercats financers, mitjançant instruments financers el valor dels quals pot veure's afectat per variacions en les condicions de mercat, reflectides en canvis en els diferents actius i factors de risc financer. En tots els casos, el risc de mercat es refereix a la pèrdua potencial sobre la rendibilitat o el valor de la cartera derivada dels moviments desfavorables dels tipus o preus de mercat.

A fi i efecte de procedir al seguiment i control dels riscos de mercat assumits pel Grup, el COAPiR aprova una estructura de límits globals que s'articula mitjançant l'existència de:

- Límits d'inversió geogràfics, per tipus de mercat i instruments autoritzats.
- Límits d'inversió per *rating* emissor mínim.
- Límits d'inversió per concentració per risc país.
- Límits de volum per cartera o subcartera.
- Límits per pèrdua màxima acumulada anual, trimestral i mensual.
- Límits per posició oberta de divisa.

El departament de Supervisió de Riscos de l'àrea de Riscos Globals és el responsable del seguiment i control d'aquests límits i dels riscos assumits.

5.4.1. Exposició al risc de mercat (actius reconeguts a valor de mercat)

La taula següent mostra les exposicions dels actius i passius subjectes al risc de mercat en les carteres de negociació i no-negociació el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	Valor en llibres	Cartera de negociació	Cartera de no-negociació
31 de desembre de 2022			
Actius subjectes a risc de mercat	542.575	60.400	482.175
Derivats	52.902	51.489	1.413
Resta	489.673	8.911	480.762
Passius subjectes a risc de mercat	223.433	53.960	169.473
Derivats	54.471	53.960	511
Resta	168.962	-	168.962

En milers d'euros	Valor en llibres	Cartera de negociació	Cartera de no-negociació
31 de desembre de 2021			
Actius subjectes a risc de mercat	530.885	23.224	507.661
Derivats	19.335	19.335	-
Resta	511.550	3.889	507.661
Passius subjectes a risc de mercat	159.941	20.944	138.997
Derivats	34.031	20.944	13.087
Resta	125.910	-	125.910

5.4.2. Supervisió del risc de mercat

En relació amb les mesures, el control i la gestió dels diferents riscos, el Grup basa el seguiment del risc de mercat en la metodologia VaR.

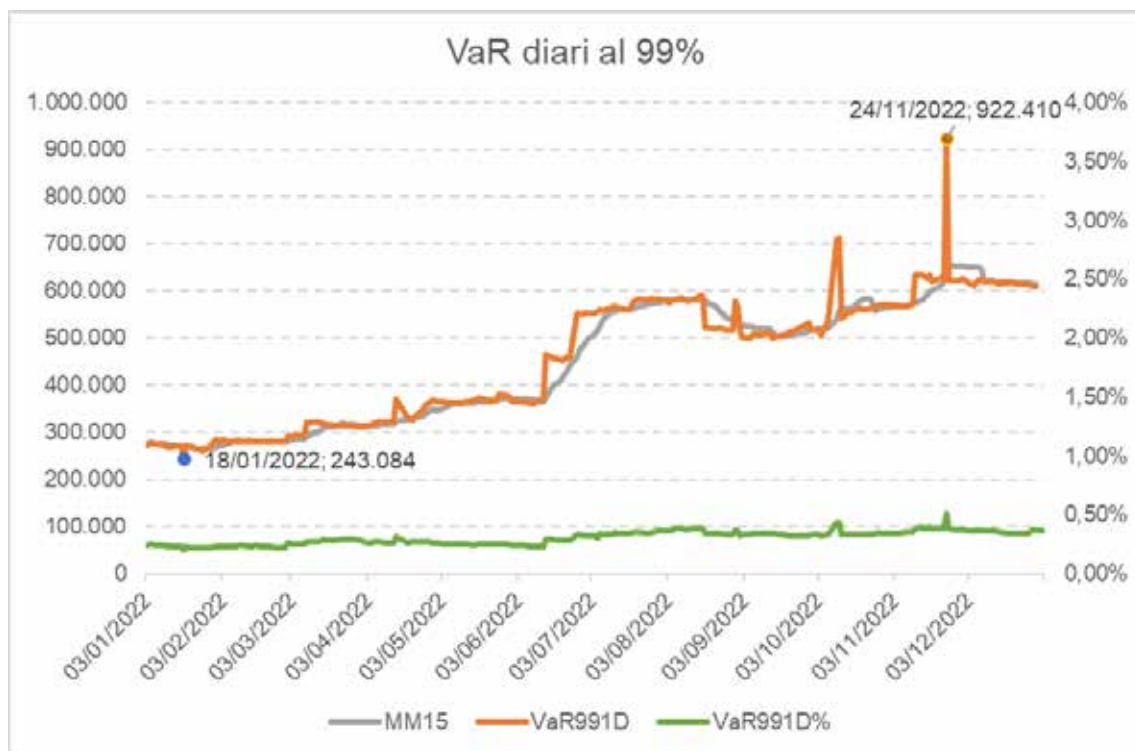
La metodologia de càlcul de VaR del Grup és la simulació històrica, que calcula l'impacte sobre el valor de la cartera actual de les variacions històriques dels factors de risc, tenint en compte les variacions dels últims 250 dies i un horitzó temporal d'un dia.

Tot i que el VaR és una eina important per mesurar el risc de mercat, les hipòtesis en les quals es fonamenta el model són l'origen de certes limitacions. Entre aquestes limitacions, es pot identificar que és una mètrica que no recull el risc de liquiditat de les posicions, un risc que pot provocar un increment en el temps de la tinença de l'actiu a la cartera, pel fet de no haver-hi liquiditat suficient al mercat per poder tancar la posició, així com un increment del cost de la liquidació de la posició en els actius menys líquids i que incrementa d'aquesta forma les pèrdues potencials. D'altra banda, un nivell de confiança del 99% no reflecteix les potencials pèrdues que es produeixin més enllà d'aquest rang. Dit altrament, dins del model emprat hi ha una probabilitat de l'1% que les pèrdues excedeixin el VaR calculat. Una altra limitació del VaR és que es calcula sobre la base de les posicions de tancament del dia i, per tant, no reflecteix les contribucions de les posicions de *trading* intradia.

Una altra limitació d'aquesta metodologia és que l'ús de les dades històriques per determinar el possible rang de les variacions futures no cobreix aquells escenaris que no s'han produït en el passat ni aquells que són excepcionals.

Per tal de complementar les limitacions de la metodologia VaR s'estableixen límits de màximes pèrdues acumulades (*stop loss*) a diferents horitzons temporals: mensuals, trimestrals i anuals, així com límits de concentració per tal de limitar-ne els potencials efectes en les carteres de *trading*.

A sota es presenta el gràfic amb el resum del VaR diari de la cartera de negociació durant l'exercici 2022.

Tot seguit es presenta un resum del VaR a 1 dia amb un nivell de confiança del 99% de la cartera de negociació el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	Var		Mitjà		Màxim		Mínim	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Risc de tipus de canvi	-	-	-	-	-	-	-	-
Risc de tipus d'interès	-	-	-	-	-	-	-	-
Risc de crèdit	573	154	379	205	869	341	149	82
Risc de renda variable	104	141	144	130	243	271	102	102
Altres	118	46	75	90	118	185	43	46
Efecte diversificació	-185	-66	-143	-125	N/A	N/A	N/A	N/A
Total	610	275	455	300	922	389	243	255

Els màxims i mínims anuals de la taula anterior s'expressen de forma individual per factor de risc i/o VaR total. És per això que, en aquest cas, la suma dels diferents factors no és igual al VaR total i no aplica la inclusió d'un efecte de diversificació únic.

5.5. Risc estructural de tipus d'interès

L'exposició al risc de tipus d'interès s'ha d'entendre com el possible impacte de les variacions del tipus d'interès de referència a les masses de balanç. Aquest impacte pot produir variacions adverses en el valor econòmic i/o marge financer del Grup.

El COAPiR és l'òrgan responsable de definir els objectius de gestió del risc de tipus d'interès, la determinació d'estratègies d'inversió de les carteres, les estratègies de cobertura i la presa de decisions sobre les propostes de gestió del risc estructural.

L'àrea de Riscos Globals és la responsable de mesurar, analitzar, controlar i reportar al COAPiR el risc de tipus d'interès a què es troba exposat el Grup. Per dur a terme aquesta tasca de manera adient, el Grup disposa d'un grup de treball relacionat amb la gestió d'actius i passius (ALM) integrat per l'àrea d'Inversions, Innovació i Transformació Digital, l'àrea de Planificació Financera, Operacions i Mitjans i l'àrea de Riscos Globals. Aquest grup s'encarrega d'analitzar i validar, prèviament a la presentació al COAPiR, tant els informes de seguiment del risc estructural com les propostes de gestió dels actius de l'estat de situació financera.

El departament de Gestió de Balanç i Estructuració és el responsable de la implementació operacional de les decisions del COAPiR en la gestió del risc de tipus d'interès estructural.

El control i seguiment de la gestió del risc estructural de tipus d'interès es realitza mitjançant una sèrie d'eines i modelitzacions l'objectiu de les quals és mostrar el perfil de risc, i sobre la base de les quals s'estableixen uns límits màxims d'exposició:

- Mesura de la sensibilitat i anàlisi d'escenaris davant de moviments del tipus d'interès i avaluació dels impactes que puguin afectar de manera important el Grup. Els escenaris utilitzats preveuen tant moviments paral·lels de la corba de tipus d'interès com canvis de pendent i de curvatura.
- Les mètriques que s'analitzen en els escenaris de sensibilitat són el marge financer i el valor econòmic. La sensibilitat del marge financer està centrada en el curt i mitjà termini, mentre que la sensibilitat del valor econòmic està centrada en el mitjà i llarg termini. Aquestes mesures es complementen i permeten una visió global del risc estructural a escala de Grup.
- *Gaps* estàtics de venciment i repreu, que permeten analitzar la diferència entre els actius i passius sensibles a diferents terminis i, sobre la base d'aquests, la possible sensibilitat a la variació de tipus.

Els models emprats requereixen addicionalment l'elaboració d'un conjunt d'hipòtesis en el comportament d'algunes masses de l'estat de situació financera per tal de modelitzar un comportament el més proper a la realitat possible. D'entre aquestes hipòtesis cal destacar les referents a contractes amb opcionalitats i les d'aquells contractes sense venciment contractual, com poden ser els comptes a la vista. En aquests casos es consideren hipòtesis de comportament sobre la base de les dades històriques d'aquestes masses.

El model de gestió del risc estructural de tipus d'interès es troba sotmès a una revisió periòdica per part de l'auditoria interna i externa del Grup.

5.5.1. Anàlisi de 'gaps'

El *gap* estàtic mostra la distribució dels venciments i de les revisions de tipus d'interès a una data concreta. Per a les masses de l'estat de situació financera sense venciment contractual, se n'analitza la sensibilitat als moviments dels tipus d'interès, juntament amb la granularitat i estabilitat, considerant addicionalment l'opcionalitat implícita de cancel·lació anticipada d'alguns productes per part del client. La taula següent resumeix el *gap* de repreu de tipus d'interès de tots els actius i passius financers, excloses les carteres que recullen l'activitat de negociació.

En milers d'euros	Valor en llibres	Menys de 3 mesos	3-6 mesos	6-12 mesos	1-5 anys	Més de 5 anys	No sensible
31 de desembre de 2022							
Efectiu, saldos d'efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	302.620	270.311	-	-	-	-	32.309
Préstecs i partides a cobrar	3.311.591	1.479.594	380.606	562.495	203.710	684.221	965
Entitats de crèdit	683.111	416.693	9.341	7.380	-	249.697	-
Clients	2.628.480	1.062.901	371.265	555.115	203.710	434.524	965
Valors representatius de deute	2.213.833	37.793	26.629	245.361	966.148	937.902	-
Altres actius	58.285	-	-	-	-	-	58.285
Total actiu	5.886.329	1.787.698	407.235	807.856	1.169.858	1.622.123	91.559
Passius financers a cost amortitzat	5.484.378	1.078.534	23.176	132.880	3.197.677	1.048.315	3.796
Dipòsits de bancs centrals	78.653	-	-	58.719	-	19.934	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	73.547	73.547	-	-	-	-	-
Dipòsits de clients	5.219.871	1.004.929	22.387	70.686	3.178.244	943.625	-
Valors representatius de deute	51.582	-	-	-	-	51.582	-
Altres passius financers	60.725	58	789	3.475	19.433	33.174	3.796
Passius financers a valor raonable	159.212	15.852	2.000	9.234	132.126	-	-
Altres passius	83.092	-	-	-	-	-	83.092
Total passiu	5.726.682	1.094.386	25.176	142.114	3.329.803	1.048.315	86.888
Efectes derivats de cobertura del risc de tipus d'interès	-	57.647	-1.676	-3.259	-17.932	-34.780	-
Total net	159.647	750.959	380.383	662.483	-2.177.877	539.028	4.671

En milers d'euros	Valor en llibres	Menys de 3 mesos	3-6 mesos	6-12 mesos	1-5 anys	Més de 5 anys	No sensible
31 de desembre de 2021							
Efectiu, saldos d'efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	587.245	498.027	-	-	-	-	89.218
Préstecs i partides a cobrar	2.857.650	1.575.736	564.989	468.284	91.346	82.850	74.445
Entitats de crèdit	466.751	466.532	-	-	219	-	-
Clients	2.390.899	1.109.204	564.989	468.284	91.127	82.850	74.445
Valors representatius de deute	1.130.845	181.614	112.601	10.759	676.137	149.734	-
Altres actius	42.546	-	-	-	-	-	42.546
Total actiu	4.618.286	2.255.377	677.590	479.043	767.483	232.584	206.209
Passius financers a cost amortitzat	4.270.307	489.382	197.407	262.723	3.152.924	56.120	111.751
Dipòsits de bancs centrals	51.196	51.145	-	-	-	-	51
Dipòsits d'entitats de crèdit	103.530	25.113	78.417	-	-	-	-
Dipòsits de clients	4.001.096	413.124	118.990	262.723	3.152.924	4.538	48.797
Valors representatius de deute	51.582	-	-	-	-	51.582	-
Altres passius financers	62.903	-	-	-	-	-	62.903
Passius financers a valor raonable	125.910	33.925	37.377	14.864	39.271	473	-
Altres passius	65.253	-	-	-	-	-	65.253
Total passiu	4.461.470	523.307	234.784	277.587	3.192.195	56.593	177.004
Efectes derivats de cobertura del risc de tipus d'interès	-	55.232	-2.610	-1.597	-20.454	-30.571	-
Total net	156.816	1.787.302	440.196	199.859	-2.445.166	145.420	29.205

5.5.2. Anàlisi de sensibilitat

La mesura de sensibilitat sobre el marge financer mostra el possible impacte en el repreuament de les operacions que s'inclouen en l'estat de situació financera provocat pels canvis en la corba de tipus d'interès. Aquesta sensibilitat s'obté comparant la simulació del marge financer més probable amb altres escenaris de previsió de baixada o pujada de tipus i pertorbacions en el pendent de la corba.

L'anàlisi de sensibilitat que es realitza no pressuposa un mínim a zero per als trams de la corba amb tipus d'interès negatius; concretament, el Grup té implementades les hipòtesis que es deriven de les Directrius sobre la gestió del risc d'interès en activitats diferents de les de negociació (EBA/GL/2018/02) i dels principis d'*Interest Rate Risk in the Banking Book* (IRRBB) del BIS, que consideren, en resum:

- L'aplicació de sis escenaris: *parallel shock up*; *parallel shock down*; *steepener shock* (baixada de tipus d'interès a curt termini i pujada de tipus d'interès a llarg termini); *flattener shock* (pujada de tipus d'interès a curt termini i baixada de tipus de interès a llarg termini); *short rates shock up* i *short rates shock down*.
- L'establiment d'un *floor* a la corba desplaçada a l'escenari de baixada de tipus de -100 punts bàsics (pb) per als venciments immediats; el *floor* augmenta 5 pb per any, fins a arribar a un 0% per als venciments a 20 anys o superiors.
- A cada escenari de tipus s'agreguen linealment els impactes de marge, d'una banda, i de valor econòmic, d'una altra, de cada divisa; es ponderen pel 50% els impactes d'aquelles divises que generin un increment en l'escenari.
- Diferents *shocks* segons la divisa amb l'objectiu de capturar l'heterogeneïtat dels entorns econòmics entre jurisdiccions.
- L'ajust per la remuneració de saldos a la vista inestables considerant les assumpcions de comportament als diferents escenaris d'increment de tipus de interès.
- La sensibilitat del valor econòmic als tipus d'interès mesura quin és l'impacte en el valor actual de les masses de l'estat de situació financera davant variacions en els tipus d'interès. Aquesta sensibilitat s'obté comparant el càlcul del valor econòmic del Grup i considerant les variacions en els tipus d'interès de mercat, i dividint el resultat entre els recursos propis Tier 1 del Grup.

Les sensibilitats del valor econòmic i del marge financer a variacions paral·leles de la corba de tipus d'interès el 31 de desembre de 2022 i el 31 de desembre de 2021 és la següent.

En milers d'euros	Sensibilitat del valor econòmic		Sensibilitat del marge financer	
	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21
Escenari <i>parallel shock up</i>	4,5%	13,4%	19,6%	28,9%
Escenari <i>parallel shock down</i>	-9,1%	-10,7%	-19,8%	-9,9%

5.6. Risc estructural del tipus de canvi

És el risc de pèrdues originades per les posicions netes estructurals en divises a causa de la variació del tipus de canvi de les divises respecte a la divisa de referència del Grup, que és l'euro. El Grup té en el seu estat de situació financera actius i passius en divises diferents de l'euro, per la consolidació de filials que operen en altres divises, per l'activitat comercial amb els clients que operen en diferents divises i per l'activitat inversora del Grup en actius amb divises estrangeres.

El COAPiR és l'encarregat de definir i supervisar les estratègies de gestió d'aquest tipus de risc, per tal de controlar els impactes que la fluctuació dels tipus de canvi pot tenir en la solvència del Grup i en el contravalor en euros de les inversions i els resultats de les filials amb divises diferents a l'euro.

L'àrea d'Inversions, Innovació i Transformació Digital és l'encarregada de controlar diàriament l'exposició global en cada divisa, posició calculada de forma agregada per a la posició de comptat i a terme. Sobre aquesta posició oberta neta de divisa s'estableix un límit de volum màxim d'exposició per al conjunt de les divises. Per tal de gestionar aquesta exposició, l'àrea pot realitzar cobertures amb operacions de comptat, a terme i mitjançant productes derivats. Aquest límit màxim de posició oberta en divisa és de 5.000 milers d'euros.

Tot seguit es presenta la posició oberta a les principals divises a les quals el Banc té exposició oberta (contravalorat a euros), calculada tant amb les operacions de comptat com les operacions a terme, a tancament de 2022 i 2021.

Posició oberta (en milers d'euros)	31.12.22	31.12.21
USD	-469	-287
MXN	53	3

5.7. Risc operacional

El Grup Crèdit Andorrà, en aplicació del criteri establert pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea, defineix el risc operacional com el risc de pèrdua resultant de la inadequació o fallades en els processos, personal i sistemes interns, o bé a causa d'esdeveniments externs. En aquesta definició àmplia s'inclouen diverses tipologies de risc, com són el frau, les pràctiques comercials, el risc de conducta, el risc legal, el risc tecnològic, la ciberseguretat o els errors humans, però queden explícitament exclòs riscos com l'estratègic o de negoci i el risc reputacional.

Atès l'ampli abast del risc operacional, tant per les diverses tipologies de risc com pel fet que hi estan exposats qualsevol procés, sistema, persona i línia de negoci, el Grup ha decidit gestionar de forma activa el risc operacional establint els objectius següents en la seva gestió:

- Identificar les exposicions al risc operacional en totes les entitats que formen part del Grup Crèdit Andorrà i en tots els seus processos.
- Avaluar el grau d'exposició al risc operacional i l'efectivitat de l'entorn de control actual, amb l'objectiu de fer un seguiment del perfil de risc operacional del Grup i prioritzar la gestió dels riscos.
- Gestionar els riscos operacionals mitjançant la definició de plans de millora i de mitigació.
- Fer un seguiment continu del risc operacional, identificant noves fonts de risc operacional o canvis en el grau d'exposició al risc operacional, mantenint en tot moment l'Alta Direcció informada de l'evolució del perfil de risc operacional del Grup.

5.7.1. Model de govern corporatiu en la gestió del risc operacional

La Direcció General i el Consell d'Administració s'involucren de forma directa en la gestió del risc operacional mitjançant l'aprovació de la política de gestió d'aquest risc i el seguiment periòdic de l'evolució del perfil de risc del Grup.

El departament de Supervisió de Riscos, que forma part de l'àrea de Riscos Globals, és l'encarregat de dur a terme el desenvolupament del marc de gestió del risc operacional a tot el Grup. Exerceix en aquest àmbit les funcions principals següents:

- Assistir el Consell d'Administració en l'aprovació d'una política de gestió de risc operacional que estableix un marc de gestió que permet identificar, avaluar i gestionar els riscos operacionals.
- Establir les metodologies d'identificació, avaluació i seguiment del risc operacional, així com dotar el Grup de les eines necessàries per poder implantar aquestes metodologies.
- Liderar el procés d'autoavaluació del risc operacional i del recull de les pèrdues per risc operacional que es materialitzen en les diferents entitats que formen part del Grup.
- Promoure una cultura del risc operacional mitjançant accions com la definició de polítiques i procediments en matèria de risc operacional, l'establiment de la figura del coordinador de risc operacional en cada departament i les accions formatives d'aquests coordinadors.
- Fer un seguiment del perfil de risc operacional del Grup mantenint l'Alta Direcció informada de la seva evolució.

El coordinador de risc operacional, a més de les seves funcions dins del departament, desenvolupa en interlocució directa amb la funció corporativa de control de risc operacional, la identificació, avaluació, gestió i comunicació dels esdeveniments de risc operacional al seu departament.

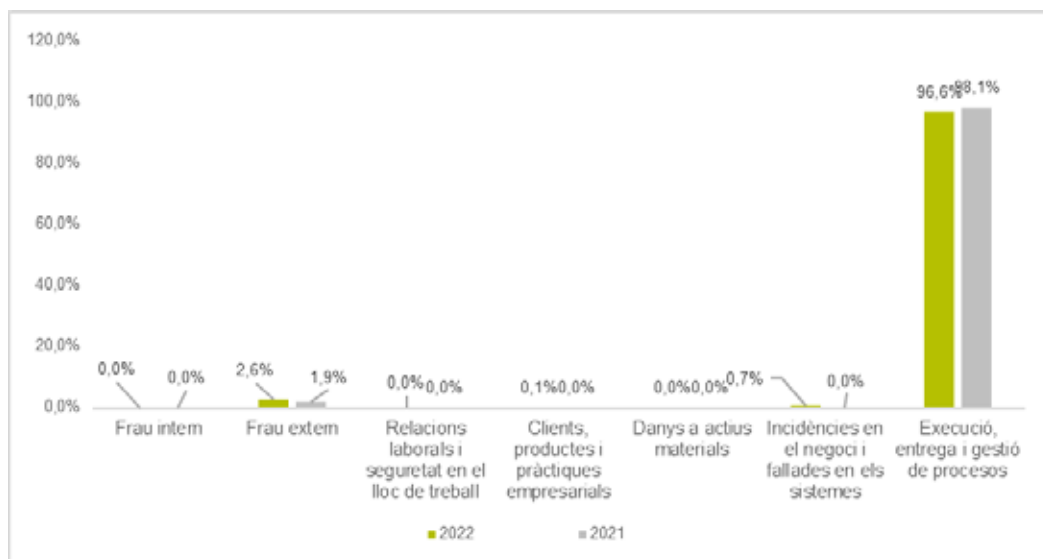
5.7.2. Eines i metodologies per a la gestió del risc operacional

El marc de gestió del risc operacional que ha definit el Grup Crèdit Andorrà preveu la integració de metodologies quantitatives i qualitatives que permeten combinar la visió retrospectiva de les pèrdues que s'han materialitzat al Grup amb una visió prospectiva de l'exposició al risc futur que proporciona l'autoavaluació dels riscos i controls i l'anàlisi d'escenaris.

Els pilars sobre els quals es fonamenta la metodologia de gestió del risc operacional són els següents.

- **Base de dades de pèrdues internes per risc operacional CAM-ROP (control, anàlisi i mitigació de risc operacional).** El Grup ha desenvolupat una base de dades interna en la qual es recullen els esdeveniments de pèrdua per risc operacional. Aquesta base de dades és una eina quantitativa que permet conèixer i analitzar el perfil de risc operacional a partir de les pèrdues comptabilitzades, i que han estat analitzades i classificades sobre la base de la seva tipologia de risc, línia de negoci i departament afectat, seguint els criteris fixats pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea. La base de dades CAM-ROP ha estat desenvolupada internament al Banc i té un històric de pèrdues per risc operacional des de l'any 2013. Juntament amb la base de dades de pèrdues per risc operacional el Grup té aprovades unes polítiques i procediments que permeten al departament de Supervisió de Riscos rebre la informació relativa a totes les pèrdues operacionals que es materialitzen a totes les entitats que formen part del Grup Crèdit Andorrà.

Durant els exercicis 2022 i 2021 la distribució percentual de les pèrdues per risc operacional en funció de les tipologies de risc operacional de Basilea ha estat la següent:

- **Autoavaluació de riscos operacionals i controls.** L'autoavaluació és una metodologia qualitativa que complementa la visió retrospectiva de la base de dades interna mitjançant la identificació dels riscos operacionals inherents a tots els processos de les diferents entitats del Grup, els controls que existeixen per tal de mitigar aquests riscos, i una avaluació realitzada de forma prospectiva de la probabilitat i severitat del risc residual resultant, després de tenir en compte la mitigació proporcionada pels controls existents.

La metodologia d'autoavaluació que ha definit el Grup integra tècniques com l'anàlisi d'escenaris i de pèrdues per risc operacional externes, que en determinats riscos operacionals ajuden a realitzar una avaluació qualitativa més acurada del nivell d'exposició al risc, quan no es disposa d'una base històrica suficient.

Per tal de suportar aquest procés d'autoavaluació el Grup va desenvolupar l'eina ARC-ROP (autoavaluació de riscos i controls de risc operacional), que a més de convertir-se en el repositori de processos, riscos operacionals i controls de tot el Grup, proporciona les funcionalitats necessàries per tal de dur a terme la metodologia d'autoavaluació definida i generar els mapes de riscos operacionals.

- **Càlcul de capital regulatori.** La Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió suposa l'adaptació al marc legal andorrà de la directiva de la Unió Europea CRD IV i el reglament CRR. Aquesta llei introdueix el requeriment de fons propis per risc operacional i permet a les entitats acollir-se al mètode de l'indicador bàsic o al mètode estàndard, previ compliment d'una sèrie de requisits recollits en la Llei i de la notificació al supervisor. El Grup realitza el càlcul de requeriments de fons propis per risc operacional d'acord amb la metodologia de l'indicador bàsic. Aquest càlcul permet obtenir el requeriment de fons propis que cal mantenir per tal d'assegurar la solvència del Grup per pèrdues inesperades a causa del risc operacional.
- **Seguiment i reporting.** El departament de Supervisió de Riscos realitza un *reporting* ascendent i descendent de la situació del risc operacional. El *reporting* ascendent es fa de forma periòdica al COAPiR i a l'Alta Direcció amb les pèrdues operacionals materialitzades, així com de l'evolució de l'autoavaluació. El *reporting* descendent es realitza cap als departaments de tot el Grup per informar-los de l'evolució del seu perfil de risc operacional.

5.8. Risc de compliment i conducta

Els objectius del Grup en matèria de riscos d'incompliment i conducta són: (1) minimitzar la probabilitat que es produeixin incompliments de la legislació vigent i la normativa interna; i (2) que les irregularitats que eventualment puguin produir-se s'identifiquin, s'informin i es resolguin amb celeritat. A més, derivat de determinades actuacions del Banc, es pot produir una pèrdua de confiança en l'Entitat o risc reputacional.

Els dits riscos es poden definir de la manera següent:

- El risc d'incompliment és el risc d'incórrer en sancions legals o administratives i pèrdues financeres o de reputació per l'incompliment de lleis, regulacions, normes internes i codis de conducta aplicables a l'activitat bancària.
- El risc de conducta es refereix als riscos relacionats amb el comportament del personal del Banc i respecte al tracte amb els clients i inversors, a la venda abusiva de productes financers, a l'incompliment de les normes i/o a l'abús dels mercats.
- El risc reputacional és el risc derivat d'actuacions del Banc que puguin ocasionar una publicitat negativa relacionada amb les seves pràctiques i relacions de negoci, que comportin una pèrdua de confiança en l'Entitat i, per aquesta via, afectar-ne la solvència.

El model organitzatiu del Banc està basat en la identificació i gestió dels riscos, i part d'aquests riscos s'articulen entorn de l'àrea d'Assessoria Jurídica, Compliment Normatiu i Prevenció del Blanqueig, que, entre d'altres funcions, té encomanada la gestió dels riscos de compliment i conducta.

L'estratègia del Grup per minimitzar aquests riscos se sustenta en els pilars següents:

- La supervisió de la gestió i control dels riscos d'incompliment i conducta mitjançant una estructura de comitès dissenyats per l'Alta Direcció en els quals es tracten aquests riscos: Comitè Executiu, Comitè d'Actius, Passius i Riscos; Comitè d'Estratègia, Comitè Superior de Crèdits, Comitè Deontològic i Comitè de Prevenció del Blanqueig, que exerceix la funció d'Òrgan de Control Intern i Comunicació (OCIC).
- L'existència d'unes polítiques corporatives que es confeccionen utilitzant com a base tant la legislació andorrana i internacional com les bones pràctiques en la matèria. Aquestes polítiques són objecte de revisió i verificació de manera centralitzada i periòdica.
- La potenciació del departament de Compliment Normatiu com un departament independent de les funcions de les àrees de negoci. A més, en tant que segona línia, el departament té encomanada la vigilància del compliment de la normativa legal aplicable i de la normativa interna, la supervisió del compliment del Codi ètic del Grup Crèdit Andorrà i del Reglament intern de conducta en els mercats de valors de Crèdit Andorrà, SA, així com de fer propostes de millora.
- La redacció de normes i procediments que desenvolupen el contingut de les polítiques i codis del Grup abans esmentats i que són aprovats pels òrgans corresponents del Banc.
- L'existència d'un Servei d'Atenció al Client, responsable de la tramitació i gestió de les queixes i de les reclamacions dels clients i usuaris de serveis del Grup, per tal de poder identificar els motius d'insatisfacció, aportar solucions adequades en cada cas i fer propostes de millora. A més, la Chief Compliance Officer (CCO) és la titular del Canal de Denúncia (Whistleblowing), un canal anònim que permet als empleats qualsevol comportament, acció o fet que es detecti en el si de l'organització i que pugui constituir una infracció de la legalitat vigent i/o de les normes de conducta del Grup.

El Consell d'Administració del Banc és el responsable d'aprovar, dins de l'àmbit del risc de compliment i conducta, els documents que defineixen el marc d'actuació de l'Entitat, que a dia d'avui són:

- El Codi ètic del Grup Crèdit Andorrà.
- El Reglament intern de conducta en els mercats de valors de Crèdit Andorrà, SA.
- La Política de gestió de conflictes d'interès de Crèdit Andorrà, SA.

- La Política de compliment normatiu.
- La Política de prevenció del blanqueig de diners o valors i del finançament del terrorisme.
- La Política de protecció d'actius.
- La Política d'incentius.

La comunicació de la funció de compliment a la Comissió d'Auditoria i Riscos es realitza periòdicament, a través de la direcció de l'àrea d'Assessoria Jurídica, Compliment Normatiu i Prevenció del Blanqueig, i mitjançant la presentació de l'informe trimestral que prepara la mateixa funció.

5.8.1. Departament de Compliment Normatiu

El departament de Compliment Normatiu és el departament intern, de caràcter independent, responsable de la identificació, avaluació, supervisió i informació, de manera efectiva, independent i contínua, del risc d'incompliment de la legislació vigent i la normativa interna, així com d'assessorar l'Alta Direcció en matèria de compliment normatiu i donar orientació i formació al personal.

Les principals funcions del departament de Compliment Normatiu són:

- Reportar periòdicament a l'Alta Direcció de l'Entitat els resultats de l'avaluació basada en riscos de compliment, manifestar els aspectes més rellevants que s'hagin pogut produir i indicar particularment si s'han adoptat les mesures apropiades en cas que s'hagin detectat deficiències.
- Identificar i avaluar el risc de compliment per determinar els objectius principals de les activitats de supervisió i assessorament a realitzar i que desemboca, entre d'altres, en la definició d'un pla d'acció per a l'exercici.
- Promoure i desenvolupar la cultura de compliment mitjançant la redacció de polítiques i altra normativa interna, així com realitzar accions formatives i d'assessorament.

Les responsabilitats del departament comprenen les matèries següents, entre d'altres: a) la protecció de l'inversor en la prestació de serveis d'inversió i auxiliars; b) el Reglament intern de conducta en els mercats de valors i abús de mercat; c) la Política de gestió de conflictes d'interès; d) l'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal (FATCA, QI i CRS); e) el servei de gestió de reclamacions i canal de denúncia; f) la protecció de dades de caràcter personal; g) el seguiment legislatiu de totes les jurisdiccions on té presència el Grup Crèdit Andorrà.

El departament s'ha consolidat com una funció de control de segona línia que reporta a l'Alta Direcció de manera independent a través de la direcció de l'àrea d'Assessoria Jurídica, Compliment Normatiu i Prevenció del Blanqueig. Durant el 2021, el departament va impulsar l'aprovació de les següents polítiques:

- Política de protecció d'actius de Crèdit Andorra, SA.
- Política d'incentius.

Finalment, la funció ha participat en els projectes següents:

- Banca Responsable – UNEP FI.
- Reglament SFDR – ESG.
- Projecte LIBOR.

5.9 Risc de blanqueig de diners i de finançament del terrorisme

El risc de blanqueig de diners i de finançament del terrorisme s'ha d'entendre com aquell en què l'Entitat pot ser utilitzada per canalitzar, encobrir o convertir en lícits fons o valors de procedència il·lícita o bé per a la provisió o reunió de fons o valors amb finalitats terroristes.

El blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme són una preocupació a escala nacional i internacional que provoca, entre d'altres, danys en termes de reputació en les institucions financeres i que en debiliten les relacions amb els intermediaris, els reguladors i amb el públic en general. Al Grup Crèdit Andorrà, totes les àrees de negoci i filials tenen com a objectiu estratègic disposar d'un sistema de prevenció del blanqueig de capitals i de finançament del terrorisme avançat, eficaç i permanentment adaptat a les normatives i estàndards nacionals i internacionals de regulació de la matèria, a fi de fer front a l'aparició de noves tècniques per part de persones i d'organitzacions criminals i evitar que les entitats integrants del Grup puguin ser utilitzades amb fins il·lícits que podrien afectar la reputació del Grup i/o dels països on es desenvolupen activitats.

Per aquest motiu, el Grup Crèdit Andorrà basa la seva política de prevenció i lluita contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, en les línies d'actuació següents:

- Disposar d'una adequada estructura organitzativa, de mitjans humans i materials per a la prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, amb la finalitat de desenvolupar el negoci bancari, assegurador i qualsevol altre que exerceixin les entitats del Grup, d'acord amb la normativa vigent i emprant les millors pràctiques de cada sector.
- Disposar de polítiques, procediments interns, sistemes de prevenció i control, per tal d'impedir la utilització de les entitats integrants del Grup per canalitzar operacions de blanqueig de capitals o finançament del terrorisme.
- Disposar dels procediments i mitjans necessaris (interns i externs) per comunicar la detecció d'indicis o operacions susceptibles d'estar relacionades amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme o qualsevol altre que determini la legislació vigent.
- Promoure que tots els empleats del Grup estiguin degudament formats i coneguin les polítiques, procediments i normativa vigent en matèria de prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, en especial la relacionada amb la identificació, el coneixement del client i la detecció d'operativa sospitosa.
- Sotmetre les seves polítiques, normes internes i procediments a revisions periòdiques d'auditoria interna i externa.

Per tal de prevenir aquest risc, el Grup Crèdit Andorrà adopta mesures adequades per identificar, avaluar i comprendre els seus riscos de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme i considera tots els factors de risc rellevants abans de determinar el nivell global de risc i les mesures de mitigació apropiades. Aquests factors de risc inclouen els relatius a clients, països o zones geogràfiques, productes, serveis, operacions o canals de distribució.

Les entitats del Grup adopten les mesures adequades per identificar, avaluar i comprendre els seus riscos de blanqueig de diners o valors i de finançament del terrorisme mitjançant l'elaboració periòdica d'avaluacions i definicions del risc (*risk assessment*), i, concretament pel que fa al Banc, a través de la confecció d'un estudi de risc individual (ERI) degudament documentat i aprovat pel Consell d'Administració.

Les polítiques, procediments, mesures i controls per mitigar els riscos han de ser consistents amb aquesta autoavaluació, amb l'objectiu de detectar aquelles àrees més vulnerables i en les quals, per tant, s'hauran de concentrar bona part dels esforços i mesures de control per reduir o mitigar el risc associat.

Adicionalment a la política esmentada anteriorment, el Grup disposa de les eines següents per evitar que les entitats que formen part del Grup puguin ser utilitzades amb finalitats il·lícites:

- Un sistema de classificació de clients basat en un enfocament de riscos (RBA), d'acord amb els millors estàndards internacionals, l'aprovació dels quals requereix diferents nivells jeràrquics i organitzatius.
- Existència de comitès prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (OCIC).

- Recursos humans amb dedicació exclusiva o compartida, amb una estructura de suport adequada al risc i a la grandària de cada entitat.
- Procediments que desenvolupen la política abans esmentada i que s'adapten i s'actualitzen periòdicament. Aquests procediments són confeccionats per les unitats de Compliment de cada entitat participada o pel departament de Prevenció del Blanqueig del Banc i s'aproven pels òrgans competents en funció de la tipologia de document.
- Eines tecnològiques de tipus divers que permeten realitzar controls de PBCFT, ja sigui identificació de persones políticament exposades, supervisió automàtica d'operacions i control de transferències i clients, entre d'altres.
- Supervisió periòdica i independent, que en funció de cada entitat, pot ser realitzada per un expert extern contractat per la mateixa filial, pel regulador o bé pel departament d'Auditoria Interna del Grup, la funció del qual és corporativa. En relació amb aquest punt, el seguiment per part de la funció corporativa del Banc és permanent, a través de la sol·licitud de la informació i documentació periòdica que permet acreditar el grau d'avenç en el compliment de les mesures a adoptar recomanades per ella mateixa i pels auditors interns i externs.
- Durant el període que determinin les autoritats corresponents, comptat a partir de la finalització de la corresponent relació de negoci o transacció o operació, es conserva: (1) còpia dels documents exigibles en aplicació de les mesures de deguda diligència; i (2) original o còpia verificada dels documents o els registres que acreditin adequadament les operacions, els intervinents i les relacions de negoci.
- Programes de formació específics, complementats per formacions que en ocasions s'inicien al Banc i que persegueixen millorar la formació en aquest camp.

5.9.1. Òrgan de Control Intern i Comunicació

En cadascuna de les jurisdiccions en les quals el Grup realitza la seva activitat es nomena un Comitè de Prevenció del Blanqueig, que exerceix la funció d'Òrgan de Control Intern i Comunicació (OCIC).

En conseqüència, aquest òrgan és l'encarregat de l'organització i la vigilància del compliment de les normes per a la prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.

El Comitè de Prevenció del Blanqueig ha d'assumir les responsabilitats següents:

- Controlar i avaluar de forma regular l'adequació i l'eficàcia de les mesures i els procediments establerts de prevenció del blanqueig, així com les mesures adoptades per combatre les possibles deficiències de l'Entitat en el compliment de les seves obligacions.
- Assessorar i assistir les persones responsables de la realització dels serveis i les activitats de negoci.
- Verificar el compliment permanent i eficaç de les obligacions de l'Entitat, els seus administradors, la direcció general i el seu personal, d'acord amb la legislació andorrana de prevenció i lluita contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme i la normativa interna d'aplicació. El Comitè de Prevenció del Blanqueig ha d'estar dotat de l'autoritat, disposar dels mitjans humans, formatius, materials, tècnics i organitzatius adequats per complir les seves funcions i tenir accés a tota la informació i documentació relativa a la identificació de clients, a la resta de documentació relativa al compliment de les obligacions de diligència deguda, als registres de les transaccions i a qualsevol altra informació rellevant.

5.9.2. Departament de Prevenció del Blanqueig i del Finançament del Terrorisme

El departament de Prevenció del Blanqueig i del Finançament del Terrorisme és la unitat especialitzada en matèria de prevenció del blanqueig de capitals o valors i del finançament del terrorisme (PBCFT) integrada a l'àrea d'Assessoria Jurídica, Compliment Normatiu i Prevenció del Blanqueig, i de la qual depèn jeràrquicament i funcionalment. Exerceix les funcions assignades pel CCO i, en el seu cas, pel Comitè de Prevenció del Blanqueig, en el marc de les obligacions de vigilància del compliment de les normes de prevenció del blanqueig i de lluita contra el finançament del terrorisme, especialment en referència a la diligència deguda de clients i l'escrutini continu de les seves operacions.

El departament té un paper rellevant en el manteniment d'un alt nivell de sensibilització sobre la prevenció del blanqueig o valors i el finançament del terrorisme en tot l'àmbit de l'organització. En aquest marc, ha elaborat i distribuït el curs d'actualització i de formació continuada en aquesta matèria tant per a l'Entitat com per a totes les filials andorranes.

La direcció del departament comunica a l'OCIC les declaracions internes de sospita trameses pels empleats o responsables de l'Entitat, així com les sol·licituds de ratificació per part de l'OCIC de les anàlisis de propostes d'obertura de compte i d'operacions sospitoses fetes per iniciativa pròpia o resultants de l'escrutini continu de les operacions i clients.

El departament participa activament en el desenvolupament dels sistemes de control de la prevenció, que inclouen una avaluació i actualització contínua de dit sistema i de la seva efectivitat i assessora i assisteix les persones responsables de la realització dels serveis i les activitats de negoci.

El departament té accés immediat a tota la documentació relativa a la identificació dels clients, a la resta de documents relatius al compliment de les obligacions de diligència deguda, als registres de transaccions i a qualsevol altra informació rellevant en la matèria; centralitza i gestiona, per la via dels representants davant la UIFAND, la resposta sense demora a les sol·licituds d'informació addicional que els dirigeixi la UIFAND; i disposa i gestiona les bases de dades i les eines informàtiques en matèria de prevenció del blanqueig i del finançament del terrorisme de l'Entitat.

Durant l'exercici 2022 s'ha actualitzat l'estudi de risc individual (ERI) de 2019, en compliment de l'article 5 de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme (PBFT), modificada per la Llei 21/2019, de 28 de novembre i la Llei 37/2021, de 16 de desembre i l'article 3 del seu Reglament de desenvolupament (Decret 76/2022, de 2 de març). Aquesta avaluació, que inclou l'actualització de l'anàlisi exhaustiva de l'exposició al risc de BCFT (risc inherent i procediments/controls de mitigació que determinen el risc residual) de totes les entitats del Grup que es consideren entitats obligades segons la legislació vigent, va concloure que el risc global de BCFT inherent al Grup és moderat i es manté l'exposició al risc residual com a «baixa-moderada» en coherència amb els nivells d'apetit al risc definits pel Consell d'Administració.

6. Valor raonable dels instruments financers

6.1. Introducció i visió general

El valor raonable d'un instrument financer correspon a l'import pel qual podria ser lliurat, si es tracta d'un actiu, o liquidat, si es tracta d'un passiu, en una transacció efectuada entre parts interessades, informades en la matèria, que actuïn en condicions d'independència mútua. La referència més objectiva del valor raonable d'un instrument financer és el preu que se'n pagaria en un mercat actiu, transparent i profund, per la qual cosa s'agafa el preu de cotització o preu de mercat.

Quan no hi hagi preu de mercat, per estimar-ne el valor raonable es recorre al preu de transaccions recents d'instruments anàlegs i, en cas que no n'hi hagi, a models de valoració suficientment contrastats i reconeguts per la comunitat financera internacional, considerant les característiques específiques de l'instrument que s'ha de valorar i, molt especialment, els diferents tipus de risc associats a aquest. Tanmateix els models han d'imposar la impossibilitat d'arbitratge.

És responsabilitat del departament de Control Intern de Riscos i Validació de l'àrea de Riscos Globals la determinació d'aquests preus no observables al mercat.

Tots els instruments financers es classifiquen en un dels nivells següents, en funció de la metodologia utilitzada en l'obtenció del valor raonable:

- Nivell I: valoració realitzada utilitzant directament la mateixa cotització de l'instrument financer referida a mercats actius, observable i capturable de fonts independents. És a dir, preus cotitzats en mercats actius.

- Nivell II: valoració realitzada mitjançant l'aplicació de tècniques que utilitzen variables obtingudes de mercat. És a dir, les hipòtesis considerades corresponen a dades de mercat observables directament o indirectament, o preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars.
- Nivell III: valoració realitzada mitjançant l'aplicació de tècniques que per algunes de les hipòtesis significatives utilitzen variables no obtingudes de dades observables de mercat.

6.2. Valor raonable dels actius i passius financers

Es presenta tot seguit el valor en llibres el 31 de desembre de 2022 i 2021 dels actius i passius financers del Grup i el seu corresponent valor raonable desglossat segons la metodologia de valoració utilitzada en l'estimació del seu valor raonable.

31.12.22			Valor en	Valor			
En milers d'euros	Nota	llibres	raonable	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	
Actius financers mantinguts per negociar	9	60.400	60.400	3.706	56.194	500	
Derivats		51.489	51.489	5	51.484	-	
Instruments de patrimoni		3.085	3.085	2.585	-	500	
Valors representatius de deute		5.826	5.826	1.116	4.710	-	
Préstecs i bestretes		-	-	-	-	-	
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		131.829	131.829	122.094	-	9.735	
Instruments de patrimoni		127.379	127.379	122.094	-	5.285	
Valors representatius de deute		-	-	-	-	-	
Préstecs i bestretes		4.450	4.450	-	-	4.450	
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	10	136.717	136.717	118.144	12.738	5.835	
Valors representatius de deute		136.717	136.717	118.144	12.738	5.835	
Altres		-	-	-	-	-	
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	11	212.216	212.216	198.634	-	13.582	
Instruments de patrimoni		13.582	13.582	-	-	13.582	
Valors representatius de deute		198.634	198.634	198.634	-	-	
Actius financers a cost amortitzat	12	5.179.797	4.988.956	1.681.835	-	3.307.121	
Préstecs i bestretes		3.307.141	3.307.121	-	-	3.307.121	
Entitats de crèdit		683.111	684.611	-	-	684.611	
Clients		2.624.030	2.624.010	-	-	2.624.010	
Valors representatius de deute		1.872.656	1.681.835	1.681.835	-	-	
Derivats de cobertura	14	1.413	1.413	-	1.413	-	
Total actiu		5.722.372	5.531.531	2.124.413	70.345	3.336.773	
Passius financers mantinguts per negociar	9	53.960	53.960	-	53.960	-	
Derivats		53.960	53.960	-	53.960	-	
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	10	168.962	168.962	-	168.829	133	
Passius financers a cost amortitzat	19	5.484.378	5.484.378	-	-	5.484.378	
Dipòsits en bancs centrals		78.653	78.653	-	-	78.653	
Dipòsits en entitats de crèdit		73.547	73.547	-	-	73.547	
Dipòsits de clients		5.219.871	5.219.871	-	-	5.219.871	
Altres passius financers		112.307	112.307	-	-	112.307	
Derivats de cobertura	14	511	511	-	511	-	
Total passiu		5.707.811	5.707.811	-	223.300	5.484.511	

31.12.21			Valor en	Valor			
En milers d'euros	Nota	llibres	raonable	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	
Actius financers mantinguts per negociar	9	23.224	23.224	3.007	20.217	-	
Derivats		19.335	19.335	-	19.335	-	
Instruments de patrimoni		2.953	2.953	2.953	-	-	
Valors representatius de deute		936	936	54	882	-	
Préstecs i bestretes		-	-	-	-	-	
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	9.1	179.872	179.872	150.007	-	29.865	
Instruments de patrimoni		173.672	173.672	150.007	-	23.665	
Valors representatius de deute		-	-	-	-	-	
Préstecs i bestretes		6.200	6.200	-	-	6.200	
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	10	77.541	77.541	35.016	22.327	20.198	
Valors representatius de deute		77.541	77.541	35.016	22.327	20.198	
Altres		-	-	-	-	-	
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	11	250.248	250.248	232.349	4.386	13.513	
Instruments de patrimoni		13.513	13.513	-	-	13.513	
Valors representatius de deute		236.735	236.735	232.349	4.386	-	
Actius financers a cost amortitzat	12	3.667.083	3.676.611	687.641	124.281	2.864.689	
Préstecs i bestretes		2.851.450	2.864.689	-	-	2.864.689	
Entitats de crèdit		466.751	466.751	-	-	466.751	
Clients		2.384.699	2.397.938	-	-	2.397.938	
Valors representatius de deute	13	815.633	811.922	687.641	124.281	-	
Derivats de cobertura	14	-	-	-	-	-	
Total actiu		4.197.968	4.207.496	1.108.020	171.211	2.928.265	
Passius financers mantinguts per negociar	9	20.944	20.944	-	18.596	2.348	
Derivats		20.944	20.944	-	18.596	2.348	
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	10	125.910	125.910	-	125.777	133	
Passius financers a cost amortitzat	19	4.270.307	4.270.307	-	-	4.270.307	
Dipòsits en bancs centrals		51.196	51.196	-	-	51.196	
Dipòsits en entitats de crèdit		103.530	103.530	-	-	103.530	
Dipòsits de clients		4.001.096	4.001.096	-	-	4.001.096	
Altres passius financers		114.485	114.485	-	-	114.485	
Derivats de cobertura	14	13.087	13.087	-	13.087	-	
Total passiu		4.430.248	4.430.248	-	157.460	4.272.788	

6.3. Actius i passius financers reconeguts a Fair Value – Nivell 2 i 3

6.3.1. Principals mètodes de valoració, hipòtesis i 'inputs' utilitzats

Tot seguit es presenten els principals mètodes de valoració, hipòtesis i *inputs* utilitzats en l'estimació del valor raonable dels instruments financers classificats en el nivell 2 i 3, segons la tipologia d'instrument financer.

Instruments financers	Valor raonable		Principals tècniques de valoració	Principals 'inputs' utilitzats		
	31.12.22	Nivell 2			Nivell 3	
Valors representatius de deute						
Actius financers mantinguts per negociar	4.710	-	Mètode de valor present (descompte de fluxos de caixa futurs)	<ul style="list-style-type: none"> - Taxes de prepagament - Risc de crèdit de l'emissor - Tipus d'interès de mercat - Nivells dels <i>benchmark</i> de mercat 		
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	-				
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	12.738	5.835				
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-				
Actius financers a cost amortitzat	-	-				
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	168.829	133				
Actius i passius a cost amortitzat						
Préstecs i partides per cobrar	-	3.307.121	Mètode de valor present (descompte de fluxos de caixa futurs)	<ul style="list-style-type: none"> - Taxes de prepagament - Risc de crèdit de l'emissor - Tipus d'interès de mercat 		
Passius financers a cost amortitzat	-	5.484.378				
Instruments de patrimoni						
Actius financers mantinguts per negociar	-	500	Patrimoni net Preus comparables (preus d'instruments similars)	<ul style="list-style-type: none"> - Valor liquidatiu emès pels administradors dels organismes d'inversió col·lectiva - Preus d'instruments similars o <i>benchmarks</i> de mercat 		
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	5.285				
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	13.582				
Préstecs i bestretes						
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	4.450	Mètode de valor present (descompte de fluxos de caixa futurs)	<ul style="list-style-type: none"> - Taxes de prepagament - Risc de crèdit de l'emissor - Tipus d'interès de mercat 		
Derivats						
Derivats de negociació						
Actius	51.484	-	<ul style="list-style-type: none"> - Crèdit: probabilitat de <i>default</i> - Tipus de canvi: descompte de fluxos, Black-Scholes - Valors representatius de deute: descompte de fluxos - Renda variable: Black-Scholes i descompte de fluxos - Tipus d'interès: descompte de fluxos - Interest Rate Swaps, Call Money Swaps i FRA: descompte de fluxos - Caps/Floors: Libor Market Model - Opcions sobre valors representatius de deute: Black-Scholes 	<ul style="list-style-type: none"> - Tipus de canvi - Preus futurs cotitzats en mercats o serveis de consens - Tipus d'interès de mercat - Preus d'actius subjacents: accions, fons, <i>commodities</i> - Volatilitats observades en mercat o en serveis de consens - Nivells <i>spread</i> de crèdit dels emissors - Dividends cotitzats 		
Passius	53.960	-				
Derivats de cobertura						
Actius	1.413	-				
Passius	511	-				

Instruments financers	Valor raonable		Principals tècniques de valoració	Principals 'inputs' utilitzats		
	31.12.21	Nivell 2			Nivell 3	
Valors representatius de deute						
Actius financers mantinguts per negociar	882	-	Mètode de valor present (descompte de fluxos de caixa futurs)	<ul style="list-style-type: none"> - Taxes de prepagament - Risc de crèdit de l'emissor - Tipus d'interès de mercat - Nivells dels <i>benchmark</i> de mercat 		
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	-				
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	22.327	20.198				
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	4.386	-				
Actius financers a cost amortitzat	124.281	-				
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	125.777	133				
Actius i passius a cost amortitzat						
Préstecs i partides per cobrar	-	2.864.689	Mètode de valor present (descompte de fluxos de caixa futurs)	<ul style="list-style-type: none"> - Taxes de prepagament - Risc de crèdit de l'emissor - Tipus d'interès de mercat 		
Passius financers a cost amortitzat	-	4.270.307				
Instruments de patrimoni						
Actius financers mantinguts per negociar	-	-	Patrimoni net Preus comparables (preus d'instruments similars)	<ul style="list-style-type: none"> - Valor liquidatiu emès pels administradors dels organismes d'inversió col·lectiva - Preus d'instruments similars o <i>benchmarks</i> de mercat 		
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	23.665				
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	13.513				
Préstecs i bestretes						
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	6.200	Mètode de valor present (descompte de fluxos de caixa futurs)	<ul style="list-style-type: none"> - Taxes de prepagament - Risc de crèdit de l'emissor - Tipus d'interès de mercat 		
Derivats						
Derivats de negociació						
Actius	19.335	-	<ul style="list-style-type: none"> - Crèdit: probabilitat de <i>default</i> - Tipus de canvi: descompte de fluxos, Black-Scholes - Valors representatius de deute: descompte de fluxos - Renda variable: Black-Scholes i descompte de fluxos - Tipus d'interès: descompte de fluxos - Interest Rate Swaps, Call Money Swaps i FRA: descompte de fluxos - Caps/Floors: Libor Market Model - Opcions sobre valors representatius de deute: Black-Scholes 	<ul style="list-style-type: none"> - Tipus de canvi - Preus futurs cotitzats en mercats o serveis de consens - Tipus d'interès de mercat - Preus d'actius subjacents: accions, fons, <i>commodities</i> - Volatilitats observades en mercat o en serveis de consens - Nivells <i>spread</i> de crèdit dels emissors - Dividends cotitzats 		
Passius	18.596	2.348				
Derivats de cobertura						
Actius	-	-				
Passius	13.087	-				

En el cas dels instruments reconeguts a cost amortitzat, en els quals el tipus d'interès és variable, o en els de tipus fix amb venciments inferiors a un any (per als quals el risc de tipus d'interès no es considera material), el Grup considera que el seu valor en llibres (inclosos ajustos de valoració per cobertures del risc de crèdit) no difereix de manera significativa del seu valor raonable.

Tot seguit s'inclou una descripció més detallada de les principals tècniques mencionades en els quadres anteriors.

- **Valor actual net (mètode del valor present).** Aquest model utilitza els fluxos futurs de caixa de cada instrument, que estan establerts en els diferents contractes, i els descompta per calcular-ne el valor actual. Els *inputs* necessaris poden ser observables en mercat o no. Alguns exemples serien:
 - Corbes de tipus d'interès. Per a la valoració de qualsevol instrument financer, és necessari disposar dels factors de descompte per a cadascuna de les dates en què estigui situat un flux. El procés aplicat al càlcul de corbes de tipus d'interès cupó zero és conegut com a *bootstrapping* i es basa en el càlcul dels factors de descompte als diferents terminis per a les referències seleccionades segons el procés que es detalla a continuació: primer es calculen els factors de descompte generats pels dipòsits i els futurs dels dipòsits i, posteriorment, per als *swaps*, cadascun en la seva divisa.
 - Diferencial de crèdit. El diferencial de crèdit representa la diferència en el rendiment d'un instrument i la taxa de referència, i reflecteix el rendiment addicional que un participant en el mercat demanaria per prendre el risc de crèdit d'aquest instrument. Per tant, el diferencial de crèdit d'un instrument forma part de la taxa de descompte que s'utilitza per calcular el valor present dels fluxos futurs de caixa. El procés aplicat al càlcul de corbes de contrapart, o diferencial de crèdit, quantifica el descompte addicional per aplicar a una emissió per l'efecte del risc de l'emissor i es basa en la cotització dels *credit default swaps* (CDS) de l'emissor. Per a aquells emissors per als quals no existeix CDS, el diferencial de crèdit es calcula a partir dels valors representatius de deute cotitzats de l'emissor.
 - Taxa de recuperació. Es defineix com el percentatge del capital i interessos que s'espera recuperar d'un instrument de deute que ha estat impagat.
- **Preus comparables** (preus d'instruments similars). S'utilitzen preus d'instruments comparables, índex de referència o *benchmark* de mercat per calcular el valor raonable d'un instrument financer realitzant ajustos posteriors per tenir en compte diferències que hi poden haver entre l'instrument valorat i el que es pren com a referència. També es pot simplement assumir que el preu de mercat d'un instrument equival al de l'altre.
- **Patrimoni net.** Representa el valor total de tots els actius i passius d'una societat, fons, etcètera i és publicat pels administradors o societat gestora del vehicle d'inversió.
- **Black-Scholes.** El model de Black-Scholes ha estat el model sobre el qual s'han desenvolupat els principals mercats organitzats i els contractes bilaterals (*over the counter* – OTC) d'opcions simples de compra i venda. El model de Black-Scholes es basa en els supòsits següents: (1) els preus dels subjacents constitueixen una distribució browniana geomètrica; (2) és possible prendre posicions curtes en el subjacent; (3) no hi ha oportunitat d'arbitratge; (4) les negociacions del mercat són contínues; (5) no hi ha costos de transacció; (6) tots els subjacents són divisibles; (7) és possible prendre prestat i prestar efectiu al tipus d'interès lliure de risc, i (8) el preu de l'acció segueix un recorregut aleatori, en el qual l'esperança matemàtica i la desviació estàndard són constants. Com es pot observar, les opcions aporten una nova variable financera que en condiciona la valoració: la volatilitat de l'actiu subjacent.

Ajustos a la valoració per risc d'incompliment

A la valoració dels actius que es troben subjectes a risc de crèdit emissor, aquest risc s'incorpora en el procés de valoració a través de l'ajust de valor de crèdit (CVA). Aquest concepte pretén mesurar l'ajustament que s'ha de realitzar sobre el valor del derivat sota el supòsit que aquest estigüés lliure de risc per obtenir-ne el valor ajustat al risc d'incompliment per la contrapart (valor ajustat al risc = valor lliure de risc – CVA).

Els imports corresponents als ajustos de valoració del risc de crèdit emissor de les posicions el 31 de desembre de 2022 van ascendir a -275 milers d'euros (-410 milers d'euros el 31 de desembre de 2021).

6.3.2. Anàlisi de la sensibilitat

El 31 de desembre de 2022 l'efecte en els resultats de canviar les principals hipòtesis utilitzades en la valoració dels instruments financers d'actiu de nivell 3 per altres hipòtesis raonablement possibles (prenent com a hipòtesi favorable el desplaçament paral·lel de la corba a la baixa en 100 punts bàsics i com a hipòtesi desfavorable el desplaçament paral·lel de la corba en 100 punts bàsics a l'alça) seria de +3.033 milers d'euros i -4.908 milers d'euros, respectivament (+5.430 milers d'euros i -5.514 milers d'euros, respectivament, el 31 de desembre de 2021).

6.3.3. Moviment de l'exercici dels actius i passius classificats com a nivell 3

Tot seguit es presenta el moviment dels exercicis 2022 i 2021 dels actius i passius classificats de nivell 3:

En milers d'euros	2022		2021	
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu
Saldo inicial	2.928.265	-4.272.788	3.063.914	-4.075.341
Ajustos de valoració registrats en pèrdues i guanys	10.402	-	1.157	-
Ajustos de valoració no registrats en pèrdues i guanys	-	-	-	-
Compres, vendes i liquidacions	112.114	-353.821	-136.806	-197.442
Entrades NIF 3 - C.N(*)	285.992	-857.902	-	-
Entrades / (sortides) netes de nivell 3	-	-	-	-5
Diferències de canvi i altres	-	-	-	-
Saldo final	3.336.773	-5.484.511	2.928.265	-4.272.788

(*) Combinació de negoci Vall Banc SA (vegeu nota 3.5.1)

Durant els exercicis 2022 i 2021 no s'han produït traspassos significatius d'instruments financers valorats a valor raonable entre els diferents nivells de valoració.

7. Segments d'operació

7.1. Bases de segmentació

La informació per segments de negoci té com a objectiu dur a terme el control, el seguiment i la gestió interna de l'activitat i dels resultats del Grup Crèdit Andorrà, i es construeix en funció de les diferents línies de negoci establertes segons l'estructura i l'organització del Grup. El Consell d'Administració és el màxim òrgan en la presa de decisions operatives de cada negoci.

Per definir els segments de negoci es tenen en compte els riscos inherents, les particularitats de gestió i l'àrea geogràfica de cadascun. Així mateix, per a la segregació per negocis de l'activitat i els resultats es prenen com a base les unitats de negoci bàsiques, sobre les quals es disposa de xifres comptables i de gestió. S'apliquen els mateixos principis generals que els emprats en la informació de gestió del Grup, i els criteris de mesurament, valoració i principis comptables aplicats són bàsicament iguals que els emprats en l'elaboració dels estats financers, sense que hi hagi assignacions asimètriques.

Els resultats i volums de negoci per segments es presenten en quatre grans segments de negoci:

- **Banca privada.** És la principal activitat del Grup i la línia de negoci especialitzada en l'assessorament i la gestió integral de patrimoni i inversions de clients. Està organitzada per àrees geogràfiques, que són Andorra per als clients residents en aquesta geografia; Europa, on s'engloben principalment el mercat espanyol i la plaça de Luxemburg; Amèrica, que inclou principalment el mercat llatinoamericà, i Noves Geografies, àrea destinada a donar servei a clients de l'Europa de l'Est, l'Àfrica i l'Orient Mitjà.

- **Banca comercial.** Recull el client domèstic d'Andorra, al qual s'ofereix productes i serveis dirigits al finançament i l'estalvi, fonamentalment. Així mateix, s'hi engloba la banca d'empreses, dirigida a oferir un servei especialitzat a l'empresa i el comerç així com al sector públic.
- **Negoci assegurador.** Inclou la totalitat del negoci d'assegurances del Grup, enfocat als rams de vida, salut i accidents en els mercats andorrà i espanyol principalment.
- **Departament d'inversions.** Correspon als departaments de Tresoreria i Mercats de Capitals i de Gestió d'Actius del Grup, incloses la gestió i administració de vehicles d'inversió.

7.2. Informació per segment d'operació

Tot seguit es presenten els resultats i el volum de negoci del Grup Crèdit Andorrà dels exercicis 2022 i 2021 per segments de negoci.

En milers d'euros	Banca privada	Banca comercial	Negoci assegurador	Inversions, SSCC i ajustos	Total 31.12.22
Marge d'interessos	33.661	34.208	-	-10.004	57.865
Resultat d'explotació net	102.193	49.565	3.025	30.686	185.469
Resultat de l'explotació (1)	82.139	43.897	-236	-105.223	20.577
Resultat de l'exercici	81.928	43.897	2.858	-85.569	43.114
Actiu	958.088	1.645.520	2.950	154.535	2.761.093
Passiu	2.752.429	2.149.062	-	318.380	5.219.871
Fora de balanç	16.096.576	557.713	-	366.302	17.020.591
Volum de negoci	19.807.093	4.352.295	2.950	839.217	25.001.555

(1) Resultat d'explotació net menys despeses d'administració i amortitzacions

En milers d'euros	Banca privada	Banca comercial	Negoci assegurador	Inversions, SSCC i ajustos	Total 31.12.21
Marge d'interessos	12.523	26.130	-	-6.178	32.475
Resultat d'explotació net	74.296	41.146	10.603	48.737	174.782
Resultat de l'explotació (1)	57.250	35.952	8.353	-70.213	31.342
Resultat de l'exercici	57.236	35.952	9.546	-69.750	32.984
Actiu	827.102	1.639.697	6.200	50.403	2.523.402
Passiu	2.159.339	1.681.430	-	160.327	4.001.096
Fora de balanç	13.545.680	499.181	-	318.952	14.363.813
Volum de negoci	16.532.121	3.820.308	6.200	529.682	20.888.311

(1) Resultat d'explotació net menys despeses d'administració i amortitzacions

La definició dels diferents components del volum de negoci que es mostra en les taules anteriors és la marcada internament pel Grup i, per tant, pot diferir de les partides comptables presentades en altres apartats dels estats financers.

8. Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Efectiu	38.379	35.044
Saldos d'efectiu en bancs centrals	18.947	311.914
Altres dipòsits a la vista	245.294	240.287
Total	302.620	587.245

9. Actius i passius mantinguts per negociar i actius no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats

9.1. Actius financers mantinguts per negociar

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Actius no derivats		
Instrumentos de patrimoni	3.085	2.953
Instrumentos cotitzats	2.585	2.953
Instrumentos no cotitzats	500	-
Valors representatius de deute	5.826	936
Deute públic i bancs centrals	-	-
Entitats de crèdit	4.705	882
Altres societats financeres	1.121	54
Altres	-	-
Préstecs i bestretes	-	-
Total actius no derivats	8.911	3.889
Actius derivats		
Tipus d'interès	11.535	1.510
Divises	39.929	17.611
Crèdit	14	104
Instrumentos de patrimoni	6	110
Altres	5	-
Total actius derivats	51.489	19.335
Total	60.400	23.224

9.2. Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Instruments de patrimoni	127.379	173.672
Instruments cotitzats	122.094	150.007
Dels quals vinculats a Unit-Link	108.837	142.471
Instruments no cotitzats	5.285	23.665
Valors representatius de deute	-	-
Deute públic i bancs centrals	-	-
Entitats de crèdit	-	-
Altres societats financeres	-	-
Altres	-	-
Préstecs i bestretes	4.450	6.200
Total	131.829	179.872

Els instruments de patrimoni cotitzats vinculats a Unit-Link corresponen a les inversions lligades a l'operativa de productes d'assegurances de vida quan el risc d'inversió és assumit pel prenedor. Aquest producte es comercialitza a través de Crèdit Assegurances, SAU.

Del total del saldo que es presenta en la partida «Instruments cotitzats» el 31 de desembre de 2022, 0 milers d'euros corresponen al valor de participacions en organismes d'inversió col·lectiva, el risc dels quals està suportat per clients del Grup mitjançant la tinença de passius estructurats (161 milers d'euros el 31 de desembre de 2021) (vegeu nota 10.2).

El 31 de desembre de 2022, del total del saldo que es presenta en la partida «Préstecs i bestretes», 2.950 milers d'euros corresponen a l'instrument financer aflorat en l'operació de venda del negoci assegurador que estava pendent de cobrament el 31 de desembre de 2022, i 1.500 milers d'euros corresponen a l'actiu pendent de cobrar aflorat en l'operació de compra de Vall Banc (6.200 milers d'euros el 31 de desembre de 2021 aflorats en l'operació de venda del negoci assegurador) (vegeu nota 3.6).

Durant l'exercici 2022 i 2021 no hi ha hagut cap reclassificació d'actius financers entre carteres que afectés a actius financers mantinguts per negociar o actius valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats.

9.3. Passius financers mantinguts per negociar

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Passius derivats		
Tipus d'interès	12.259	1.655
Divises	40.072	16.913
Crèdit	-	-
Instruments de patrimoni	1.629	2.376
Altres	-	-
Total	53.960	20.944

10. Actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats

El desglossament del saldo d'aquests capítols dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Actius		
Valors representatius de deute	136.717	77.541
Dels quals vinculats a Unit-Link	-	-
Altres actius financers	-	-
Dels quals vinculats a Unit-Link	-	-
Total actius	136.717	77.541
Passius		
Valors representatius de deute	159.212	125.910
Altres passius financers	9.750	-
Total passius	168.962	125.910

10.1. Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats

El 31 de desembre de 2022 hi ha registrats 136.717 milers d'euros corresponents a valors representatius de deute que són cobertura de productes estructurats emesos pel Grup (77.541 milers d'euros el 31 de desembre de 2021).

El 31 de desembre de 2022 no hi ha imports registrats a «Valors representatius de deute vinculats a Unit-Links» i a «Altres actius vinculats a Unit-Links», atès que es troben invertits en «Instruments de patrimoni» (vegeu la nota 9.2.).

10.2. Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats

En aquest epígraf es recullen els passius estructurats, és a dir passius financers que contenen un derivat implícit, mitjançant els quals els clients assumeixen un risc addicional al risc de crèdit de Crèdit Andorrà i al del tipus d'interès. Aquests passius principalment estan lligats a certs actius que el Grup té en el seu actiu, els riscos i beneficis dels quals s'han transferit als clients a través d'aquests passius estructurats.

En aquest sentit, el 31 de desembre de 2022, del total dels valors representatius de deute que es mostren en el quadre anterior, 0 milers d'euros corresponen a passius estructurats els subjacents dels quals són participacions en organismes d'inversió que el Grup classifica com a «Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats» (133 milers d'euros el 31 de desembre de 2021) (vegeu la nota 9.2). Tanmateix s'ha de tenir en compte que els esmentats passius estructurats per norma general no tenen el 100% del seu nominal lligat als riscos i beneficis dels subjacents, motiu pel qual el valor dels subjacents pot diferir del valors dels passius estructurats.

El total d'«Altres passius financers» correspon al reconeixement del preu contingent pendent de pagament per l'adquisició de la societat GBS Finanzas Investcapital AV, SA per part de Banco Alcalá, SA (vegeu nota 3.6).

11. Actius financers a valor raonable amb canvis en resultat global

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021, per tipologia d'instrument financer, és el següent:

31.12.22				
En milers d'euros	Cost / Cost amortitzat	Plusvàlues no realitzades	Minusvàlues no realitzades	Valor raonable
Instruments de patrimoni	11.465	2.131	-14	13.582
Import brut	11.465	2.131	-14	13.582
Instruments cotitzats	-	-	-	-
Instruments no cotitzats	11.465	2.131	-14	13.582
Deteriorament acumulat	-	-	-	-
Valors representatius de deute	211.946	-	-13.312	198.634
Import brut	211.946	-	-13.312	198.634
Deute públic i bancs centrals	196.854	-	-12.042	184.812
Entitats de crèdit	7.155	-	-595	6.560
Altres societats	7.937	-	-675	7.262
Deteriorament acumulat	-	-	-	-
Total	223.411	2.131	-13.326	212.216

31.12.21				
En milers d'euros	Cost / Cost amortitzat	Plusvàlues no realitzades	Minusvàlues no realitzades	Valor raonable
Instruments de patrimoni	11.550	1.963	-	13.513
Import brut	11.550	1.963	-	13.513
Instruments cotitzats	-	-	-	-
Instruments no cotitzats	11.550	1.963	-	13.513
Deteriorament acumulat	-	-	-	-
Valors representatius de deute	239.474	-	-2.739	236.735
Import brut	239.474	-	-2.739	236.735
Deute públic i bancs centrals	236.328	-	-2.711	233.617
Entitats de crèdit	3.146	-	-28	3.118
Altres societats	-	-	-	-
Deteriorament acumulat	-	-	-	-
Total	251.024	1.963	-2.739	250.248

En l'exercici 2022, el Grup Crèdit Andorrà ha venut en mercat actius financers classificats en aquest capítol de l'estat de situació consolidada i ha materialitzat plusvàlues latents per un import brut de 3.488 milers d'euros (2.936 milers d'euros durant l'exercici 2021), que estan registrats en el capítol de l'estat de resultats consolidat «Guanys o pèrdues al donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets» (vegeu la nota 37).

Amb data 1 d'octubre de 2022 Banco de Alcalà, SA va registrar un canvi en el model de negoci d'una cartera de bons de deute sobirà de la Unió Europea que tenia reconeguts com a «Actius financers a valor raonable en canvis en altre resultat global» i que s'han reclassificat a partir d'aquesta data en l'epígraf «Actius financers a cost amortitzat» (vegeu nota 2.3.).

12. Actius financers a cost amortitzat – Préstecs i bestretes

12.1. Préstecs i bestretes a entitats de crèdit

El desglossament del saldo d'aquest epígraf dels estats de situació financera, per tipologia d'instrument financer, el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Préstecs i bestretes a entitats de crèdit	681.995	467.154
Comptes a termini	24.117	109.500
Resta	247.740	2.131
Adquisició temporal d'actius	410.138	355.523
Ajustos per valoració	1.116	-403
Interessos i comissions meritedes	1.116	-403
Total	683.111	466.751

12.2. Préstecs i bestretes a clients

El desglossament del saldo d'aquest epígraf dels estats de situació financera, per tipologia d'instrument financer, el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Préstecs i bestretes a clients	2.756.643	2.517.202
Deutors amb garanties dineràries	148.979	123.248
Deutors amb garanties de valors	564.885	491.845
Hipotecaris per adquisició de primera vivenda	287.436	241.408
Hipotecaris resta	1.064.438	1.013.258
Deutors amb garantia personal	540.226	490.604
Targetes de crèdit	21.928	18.354
Descompte comercial	17.647	15.849
Comptes de crèdit	218.691	256.180
Descoberts i excedits	2.058	728
Resta de préstecs al consum	279.902	199.493
Actius amb incompliment	150.679	156.839
Ajustos per valoració	-132.613	-132.503
Pèrdues per deteriorament	-132.613	-132.503
Valor en llibres net	2.624.030	2.384.699

13. Actius financers a cost amortitzat – Valors representatius de deute

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera, per tipologia de contrapart, el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Valors representatius de deute	1.867.753	813.034
Deute públic i bancs centrals	1.803.451	717.698
Entitats de crèdit i altres financeres	41.144	74.779
Altres societats	23.158	20.557
Ajustos per valoració	4.903	2.599
Pèrdues per deteriorament	-781	-165
Interessos i comissions meritades	5.684	2.764
Total	1.872.656	815.633

Durant l'exercici 2022, el Grup ha venut certs actius financers classificats en aquest capítol de l'estat de situació financera consolidat i ha materialitzat unes plusvàlues latents per un import brut de 13 milers d'euros (10.098 milers d'euros durant l'exercici 2021) que estan registrats en el capítol de l'estat de resultats consolidat «Guanyos o pèrdues al donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets» (vegeu la nota 37).

Amb data 1 d'octubre de 2022 Banco de Alcalá, SA va registrar un canvi en el model de negoci d'una cartera de bons de deute sobirà de la Unió Europea que tenia reconeguts com a «Actius financers a valor raonable en canvis en altre resultat global» i que s'han reclassificat a partir d'aquesta data en l'epígraf «Actius financers a cost amortitzat» (vegeu nota 2.3.).

14. Derivats de comptabilitat de cobertures i canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura del risc de tipus d'interès

El detall dels derivats designats com a derivats de cobertura comptable així com dels canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

La totalitat de les cobertures comptables que es presenten en el quadre anterior corresponen a cobertures de risc de tipus d'interès i es realitzen mitjançant la contractació de derivats OTC.

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Actius	1.413	13.239
Derivats de cobertura comptable	1.413	-
Canvis del valor raonable en elements coberts en cobertures de risc de tipus d'interès	-	13.239
Passius	531	13.087
Derivats de cobertura comptable de tipus d'interès	511	13.087
Dels quals microcobertures	511	13.087
Dels quals macrocobertures	-	-
Canvis del valor raonable en elements coberts en cobertures de risc de tipus d'interès	20	-

14.1. Cobertures comptables de valor raonable

L'objectiu d'aquestes cobertures és mitigar l'impacte de les variacions de valor de l'element cobert derivades dels riscos objecte de la cobertura.

El Grup realitza **microcobertures comptables** de risc de tipus d'interès d'una part de la cartera de préstecs a tipus fix. Els elements coberts s'inclouen dins la partida del balanç «Actius financers a cost amortitzat».

Els instruments de cobertura utilitzats són íntegrament permutes de tipus d'interès OTC que transformen l'element cobert de tipus fix a tipus variable.

El 31 de desembre de 2022 i 2021 el Grup ha dut a terme els testos d'eficàcia corresponents amb relació a les cobertures anteriors. Les eventuals ineficàcies de les cobertures han estat registrades en resultats, en l'epígraf «Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets».

Tot seguit, i sense que es tracti d'un moviment exhaustiu dels valors dels elements coberts i de cobertura, s'inclou una taula resum amb la informació utilitzada en els testos d'eficiència corresponents als exercicis 2022 i 2021.

			Valor instrument de cobertura a 31.12.22		Canvi en el VR utilitzat per calcular la ineficàcia de la cobertura		Ineficàcia reconeguda en resultats		Valor instrument de cobertura a 31.12.21	
Risc cobert	Instrument cobertura		Actiu	Passiu					Actiu	Passiu
Macrocobertures	Préstecs tipus fix	Permutes de tipus d'interès	-	-	-	-	-	-	-	-
Microcobertures	Préstecs tipus fix	Permutes de tipus d'interès	1.413	511	13.941	702			-	13.087
Total			1.413	511	13.941	702			-	13.087
			Valor element cobert a 31.12.22		Canvi en el VR utilitzat per calcular la ineficàcia de la cobertura		Ineficàcia reconeguda en resultats		Valor element cobert a 31.12.21	
Risc cobert	Instrument cobertura		Actiu	Passiu	Ajust acumulat en el VR del element cobert				Actiu	Passiu
Macrocobertures	Préstecs tipus fix	Permutes de tipus d'interès	-	-	3.470	-268			-	-
Microcobertures	Préstecs tipus fix	Permutes de tipus d'interès	59.674	-	-3.490	-12.971			61.220	-
Total			59.674	-	-20	-13.239			61.220	-
			Valor instrument de cobertura a 31.12.21		Canvi en el VR utilitzat per calcular la ineficàcia de la cobertura		Ineficàcia reconeguda en resultats		Valor instrument de cobertura a 31.12.20	
Risc cobert	Instrument cobertura		Actiu	Passiu					Actiu	Passiu
Macrocobertures	Préstecs tipus fix	Permutes de tipus d'interès	-	-	-	-			-	-
Microcobertures	Préstecs tipus fix	Permutes de tipus d'interès	-	13.087	5.461	-210			-	18.318
Total			-	13.087	5.461	-210			-	18.318
			Valor element cobert a 31.12.21		Canvi en el VR utilitzat per calcular la ineficàcia de la cobertura		Ineficàcia reconeguda en resultats		Valor element cobert a 31.12.20	
Risc cobert	Instrument cobertura		Actiu	Passiu	Ajust acumulat en el VR del element cobert				Actiu	Passiu
Macrocobertures	Préstecs tipus fix	Permutes de tipus d'interès	-	-	3.738	-268			-	-
Microcobertures	Préstecs tipus fix	Permutes de tipus d'interès	61.220	-	9.501	-5.403			70.105	-
Total			61.220	-	13.239	-5.671			70.105	-

Durant l'exercici 2022 el Grup ha reconegut un resultat net per comptabilitat de cobertures de 702 milers d'euros (-210 milers d'euros durant l'exercici 2021).

Durant l'exercici 2020 l'Entitat va prendre la decisió de discontinuar la macrocobertura de valor raonable que cobria hipoteques a tipus fix així com una microcobertura de valor raonable que cobria pòlisses a tipus fix. Des del moment de la discontinuació de la cobertura, el derivat de cobertura es considera com a derivat mantingut per negociar, i l'ajust de valoració de l'element cobert vigent a la data de la discontinuació de la cobertura es reconeix linealment en l'estat de resultats fins a la data de venciment de l'element cobert. En aquest sentit, el 31 de desembre de 2022 hi havia pendent de reconèixer prospectivament en l'estat de resultats un import de 3.668 milers d'euros (4.287 milers d'euros el 31 de desembre de 2021). El 31 de desembre de 2022 i 2021 totes les cobertures vigents eren eficients.

14.2. Cobertures comptables de fluxos d'efectiu

El Grup no realitza cobertures comptables de fluxos d'efectiu.

15. Actius tangibles

La composició del capítol «Actius tangibles», les seves amortitzacions acumulades, els fons de deteriorament corresponents, si s'escau, i els moviments que s'han produït durant els exercicis 2022 i 2021 són els següents:

En milers d'euros	Actius tangibles d'ús propi							Inversions immobiliàries	Total
	Terrenys i immobles	Obres en curs	Mobiliari i instal·lacions	Hardware	Altres	Dret d'ús	Total		
Cost									
Saldo el 31 de desembre 2021	65.914	460	24.488	21.313	7.784	74.013	193.972	69.086	263.058
Altes	-	943	524	242	1	2.013	3.723	25	3.748
Altes NIIF 3 - C.N(*)	28.202	-	775	1.302	-	8.410	38.689	25.658	64.347
Baixes	-48	-14	-317	-1.304	-93	-8.533	-10.309	-2.866	-13.175
Vendes	-2.843	-	-23	-	-	-	-2.866	-	-2.866
Traspassos	-	-430	317	102	5	-	-6	-	-6
Diferències de canvi i altres	134	-	208	104	3	917	1.366	-	1.366
Saldo el 31 de desembre 2022	91.359	959	25.972	21.759	7.700	76.820	224.569	91.903	316.472
Amortització acumulada									
Saldo el 31 de desembre 2021	-5.327	-	-15.950	-18.982	-314	-16.814	-57.387	-2	-57.389
Altes	-1.033	-	-1.985	-1.765	-11	-5.815	-10.609	-550	-11.159
Altes NIIF 3 - C.N(*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Baixes	-	-	529	1.305	88	47	1.969	281	2.250
Vendes	202	-	14	-	-	-	216	-	216
Traspassos	-	-	5	-	-5	-	-	-	-
Diferències de canvi i altres	-57	-	-136	-97	-1	-	-291	-	-291
Saldo el 31 de desembre 2022	-6.215	-	-17.523	-19.539	-243	-22.582	-66.102	-271	-66.373
Pèrdues per deteriorament									
Saldo el 31 de desembre 2021	-597	-	-	-	-	-	-597	-41.146	-41.743
Altes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altes NIIF 3 - C.N(*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Baixes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vendes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspassos i reclassificacions	1	-	-	-	-	-	1	-1	-
Diferències de canvi i altres	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo el 31 de desembre 2022	-596	-	-	-	-	-	-596	-41.147	-41.743
VNC el 31 de desembre de 2021	59.990	460	8.538	2.331	7.470	57.199	135.988	27.938	163.926
VNC el 31 de desembre de 2022	84.548	959	8.449	2.220	7.457	54.238	157.871	50.485	208.356

(*) Combinació de negoci Vall Banc SA (vegeu nota 3.5.1)

Les altes recollides a l'apartat «Actius per dret d'ús» en el quadre anterior corresponen a la renovació de contractes d'arrendament.

Actius tangibles d'ús propi									
En milers d'euros	Terrenys i immobles	Obres en curs	Mobiliari i instal·lacions	Hardware	Altres	Dret d'ús	Total	Inversions immobiliàries	Total
Cost									
Saldo el 31 de desembre 2020	67.065	894	81.263	20.931	7.821	71.533	249.507	70.808	320.315
Altes	-	286	941	269	16	2.504	4.016	-	4.016
Baixes	-	-14	-57.751	-148	-43	-24	-57.980	-	-57.980
Vendes	-1.320	-	-625	-	-11	-	-1.956	-1.722	-3.678
Traspassos	-	-706	505	199	-	-	-2	-	-2
Diferències de canvi i altres	169	-	155	62	1	-	387	-	387
Saldo el 31 de desembre 2021	65.914	460	24.488	21.313	7.784	74.013	193.972	69.086	263.058
Amortització acumulada									
Saldo el 31 de desembre 2020	-4.666	-	-71.264	-17.605	-355	-11.191	-105.081	-2	-105.083
Altes	-630	-	-1.842	-1.461	-11	-5.647	-9.591	-	-9.591
Baixes	-	-	56.709	139	43	24	56.915	-	56.915
Vendes	35	-	586	-	11	-	632	-	632
Traspassos	-	-	1	-	-	-	1	-	1
Diferències de canvi i altres	-66	-	-140	-55	-2	-	-263	-	-263
Saldo el 31 de desembre 2021	-5.327	-	-15.950	-18.982	-314	-16.814	-57.387	-2	-57.389
Pèrdues per deteriorament									
Saldo el 31 de desembre 2020	-597	-	-	-	-	-	-597	-42.016	-42.613
Altes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Baixes	-	-	-	-	-	-	-	896	896
Vendes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspassos	-	-	-	-	-	-	-	-26	-26
Diferències de canvi i altres	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo el 31 de desembre 2021	-597	-	-	-	-	-	-597	-41.146	-41.743
VNC el 31 de desembre de 2020	61.802	894	9.999	3.326	7.466	60.342	143.829	28.790	172.619
VNC el 31 de desembre de 2021	59.990	460	8.538	2.331	7.470	57.199	135.988	27.938	163.926

15.1. Immobilitzat material

En aquest epígraf dels estats de situació financera es registra l'immobilitzat material d'ús propi, el qual està assignat a unitats generadores d'efectiu (UGE) dels diferents negocis del Grup (vegeu la nota 7). El 31 de desembre de 2022 i 2021 no hi havia cap indicatiu que indiqués l'existència de deteriorament sobre el valor net dels actius associats a les diferents UGE.

En data 31 de desembre de 2022 i 2021 tots els immobles són de lliure disposició.

L'import de l'immobilitzat d'ús propi totalment amortitzat el 31 de desembre de 2022 i 2021 ascendeix, respectivament, a 16.572 milers d'euros i 16.457 milers d'euros. Durant l'exercici 2022 s'han donat de baixa actius totalment amortitzats en desús per valor de 1.336 milers d'euros sense cap impacte al compte de pèrdues i guanys (56.915 milers d'euros l'exercici 2021).

El 31 de desembre de 2022 i 2021 no hi ha restriccions a la realització de l'actiu material ni al cobrament dels ingressos que se'n deriven.

El 31 de desembre de 2022 i 2021 el Grup no manté compromisos significatius de compra d'elements d'immobilitzat material.

15.2. Inversions immobiliàries

Per a les inversions immobiliàries es fan taxacions anualment. Com a resultat d'aquestes taxacions, s'han registrat, el 31 de desembre de 2022 i 2021, dotacions netes per un import de 0 milers d'euros i 0 milers d'euros, respectivament.

Sobre la base de les valoracions disponibles el 31 de desembre de 2022, el valor raonable de la cartera d'inversions immobiliàries ascendeix a 50.485 milers d'euros (27.938 milers d'euros el 31 de desembre de 2021). El valor raonable dels actius immobiliaris classificats com a inversions immobiliàries es classifica, partint de la jerarquia de valor raonable, com a nivell 2.

El valor comptable net de les inversions immobiliàries que generen rendes el 31 de desembre de 2022 ascendeix a 50.485 milers d'euros (27.938 milers d'euros el 31 de desembre de 2021).

Els ingressos meritats per l'explotació en règim de lloguer de les inversions immobiliàries es registren en el capítol «Altres ingressos d'explotació» de l'estat de resultats (vegeu la nota 38).

16. Actius intangibles

La composició del capítol «Actius intangibles», les seves amortitzacions acumulades, els fons de deteriorament corresponents, si s'escau, i els moviments que s'han produït durant els exercicis 2022 i 2021 són els següents:

En milers d'euros	Diferències de primera consolidació i fons de comerç	Aplicacions informàtiques	Altres	Total
Cost				
Saldo el 31 de desembre 2021	68.190	117.096	1.598	186.884
Altes	14.630	5.016	332	19.978
Altes NIIF 3 - C.N(*)	-	191	-	191
Baixes	-	-125	-10	-135
Vendes	-	-	-	-
Traspassos	-	6	-	6
Diferències de canvi i altres	2.052	519	-	2.571
Saldo el 31 de desembre 2022	84.872	122.703	1.920	209.495
Amortització acumulada				
Saldo el 31 de desembre 2021	-	-72.601	-1.192	-73.793
Altes	-	-11.400	-334	-11.734
Altes NIIF 3 - C.N(*)	-	-	-	-
Baixes	-	-	-	-
Vendes	-	-	-	-
Traspassos	-	-	-	-
Diferències de canvi i altres	-	29	-	29
Saldo el 31 de desembre 2022	-	-83.972	-1.526	-85.498
Pèrdues per deteriorament				
Saldo el 31 de desembre 2021	-11.110	-	-	-11.110
Altes	-	-	-	-
Altes NIIF 3 - C.N(*)	-	-	-	-
Baixes	-	-	-	-
Vendes	-	-	-	-
Traspassos	-	-	-	-
Diferències de canvi i altres	-	-	-	-
Saldo el 31 de desembre 2022	-11.110	-	-	-11.110
VNC el 31 de desembre de 2021	57.080	44.495	406	101.981
VNC el 31 de desembre de 2022	73.762	38.731	394	112.887

(*) Combinació de negoci Vall Banc SA (vegeu nota 3.5.1)

En milers d'euros	Fons de comerç	Aplicacions informàtiques	Altres	Total
Cost				
Saldo el 31 de desembre 2020	68.311	111.152	8.055	187.518
Altes	274	5.776	-	6.050
Baixes	-960	-	-	-960
Vendes	-3.222	-	-6.457	-9.679
Traspasos	-	2	-	2
Diferències de canvi i altres	3.787	166	-	3.953
Saldo el 31 de desembre 2021	68.190	117.096	1.598	186.884
Amortització acumulada				
Saldo el 31 de desembre 2020	-	-60.073	-2.741	-62.814
Altes	-	-12.662	-321	-12.983
Baixes	-	-	-	-
Vendes	-	-	1.870	1.870
Traspasos	-	-1	-	-1
Diferències de canvi i altres	-	135	-	135
Saldo el 31 de desembre 2021	-	-72.601	-1.192	-73.793
Pèrdues per deteriorament				
Saldo el 31 de desembre 2020	-11.110	-	-	-11.110
Altes	-	-	-	-
Baixes	-	-	-	-
Vendes	-	-	-	-
Traspasos	-	-	-	-
Diferències de canvi i altres	-	-	-	-
Saldo el 31 de desembre 2021	-11.110	-	-	-11.110
VNC el 31 de desembre de 2020	57.201	51.079	5.314	113.594
VNC el 31 de desembre de 2021	57.080	44.495	406	101.981

16.1. Fons de comerç i diferències de primera consolidació

En aquest epígraf de l'estat de situació financera el Grup comptabilitza tant els fons de comerç que figuren en els llibres individuals de les societats que componen el Grup com les diferències de primera consolidació que afloren en el procés de consolidació. Tot seguit es presenta un detall per societat dels fons de comerç i diferències de primera consolidació el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	31.12.22			31.12.21		
	Cost	Provisió	Valor net comptable	Cost	Provisió	Valor net comptable
Banque de Patrimoines Privés SA	10.091	-	10.091	10.091	-	10.091
Banco Alcalá SA	28.954	-2.100	26.854	14.324	-2.100	12.224
Beta Capital Managment LP	35.825	-	35.825	33.773	-	33.773
CA Perú Agente de Valores de Bolsa	112	-112	-	112	-112	-
SPA SA	723	-	723	723	-	723
CLIGE SA	137	-137	-	137	-137	-
CA México Asesores Patrimoniales SA	8.761	-8.761	-	8.761	-8.761	-
Crédit Assegurances SA	269	-	269	269	-	269
Total	84.872	-11.110	73.762	68.190	-11.110	57.080

Les principals variacions experimentades pels epígrafs de fons de comerç i diferències de primera consolidació, i que tenen el reflex final en la composició per societat que es presenta en la taula anterior, s'expliquen principalment pels fets que es descriuen tot seguit:

- La variació que es presenta en el quadre anterior pel que fa a Beta Capital Management LP està relacionada amb la fluctuació del tipus de canvi euro/dòlar. En aquest sentit és important tenir en compte que el Grup gestiona la posició de divisa dels estats de situació de manera agregada, motiu pel qual únicament la posició oberta per divisa té impacte en el resultat (vegeu la nota 5.6).
- La variació que es presenta en el quadre anterior pel que fa a Banco Alcalá, SA està relacionada amb l'operació de compra de GBS Finanzas Investcapital AV, SA (vegeu la nota 3.6).

Els fons de comerç no s'amortitzen i, per contra, s'han de realitzar testos de deteriorament per verificar si el valor real d'aquests fons de comerç és superior o inferior al valor comptabilitzat; i en cas que sigui inferior, registrar el corresponent deteriorament directament a l'estat de resultats.

Les metodologies utilitzades per a la realització dels esmentats testos de deteriorament per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2022 i 2021 han estat el descompte de fluxos d'efectiu lliures. Pel que fa a la metodologia de descompte de fluxos d'efectiu lliures, les hipòtesis utilitzades durant l'exercici 2022 han estat les següents:

- Metodologia: descompte de fluxos d'efectiu lliures.
- Horitzó temporal: 7 anys i perpètua.
- Creixement estimat: 2,22%, corresponent a la inflació esperada a llarg termini basada en l'històric de la inflació euro per als últims 20 anys.
- Taxa de descompte utilitzada (WACC): 9,05%, corresponent a la mitjana de la prima de risc per a instruments de patrimoni (Equity Risk Premium) dels països en els quals es té exposició a través de filials, obtinguda de fonts externes.

16.2. Aplicacions informàtiques

Les altes d'aplicacions informàtiques corresponen tant a la programació de diversos aplicatius perifèrics i de gestió com al desenvolupament de les capacitats del *core* bancari del Grup, per tal d'adaptar-lo als requeriments regulatoris i de negoci.

El 31 de desembre de 2022 i 2021 no hi ha actius intangibles la titularitat dels quals tingui cap restricció ni que serveixin com a garanties de deutes.

Adicionalment, el 31 de desembre de 2022 i 2021 no hi ha compromisos significatius de compra d'elements d'actiu intangible.

El 31 de desembre de 2022 i 2021, el Grup Crèdit Andorrà manté actius intangibles per un import brut de 44.913 i 30.376 milers d'euros, respectivament, que estan totalment amortitzats.

16.3. Altres

Les vendes d'altres actius intangibles durant l'exercici 2021, tant al quadre de cost d'actius intangibles com al quadre d'amortització acumulada, corresponien a la baixa del valor net de la cartera de clients de la holding ERSM que figurava en els llibres del Grup ERM (vegeu nota 3.6).

17. Altres actius

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Operacions en camí	32.711	11.895
Periodificacions	21.880	23.252
Despeses pagades no meritades	4.328	4.846
Resta de periodificacions d'actiu	17.552	18.406
Existències	214	160
Altres	3.480	7.239
Total	58.285	42.546

La partida «Operacions en camí» recull principalment les transferències que es troben en curs i les operacions amb client pendents de liquidar. El saldo d'aquesta partida pot variar significativament a causa de l'operativa que realitzin els clients.

La partida «Altres actius» inclou, entre d'altres, serveis no financers prestats pendents de cobrament no relacionats amb comissions bancàries.

18. Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda

Aquest capítol dels estats de situació financera recull els actius procedents d'adquisicions i adjudicacions en el procés de regularització d'operacions creditícies que no s'incorporen com a actius d'ús propi o inversió immobiliària, i els actius inicialment classificats com a inversions immobiliàries, una vegada presa la decisió de procedir a vendre'ls.

18.1. Composició del saldo

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021 és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Immobilitzat material	78.391	86.123
Procedent d'adjudicacions	54.398	62.132
Altres	23.993	23.991
Altres actius	11.440	11.440
Total	89.831	97.563

L'import que es recull en el quadre anterior en la partida «Altres actius» correspon a instruments financers (principalment accions d'una societat no financera) que el Banc va donar d'alta com a part d'un procés d'insolució de crèdits. El Grup ha classificat aquests actius com a «Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda», ja que la intenció és vendre'ls en el curt/mitjà termini com a part del procés de recuperació dels crèdits.

18.2. Moviment

La composició d'aquest capítol dels estats de situació financera, inclosos, si s'escau, els fons de deteriorament corresponents, i els moviments que s'han produït durant els exercicis 2022 i 2021 són els següents:

En milers d'euros	Immobilitzat material		Altres actius	Total
	Procedent d'adjudicacions	Resta	Procedent d'adjudicacions	
Cost				
Saldo el 31 de desembre 2021	91.324	38.531	11.440	141.295
Altes	853	2	-	855
Altes NIIF 3 - C.N(*)	-	-	-	-
Baixes	-10.294	-	-	-10.294
Traspassos	-	-	-	-
Diferències de canvi i altres	-	-	-	-
Saldo el 31 de desembre 2022	81.883	38.533	11.440	131.856
Pèrdues per deteriorament				
Saldo el 31 de desembre 2021	-29.192	-14.540	-	-43.732
Altes	-39	-	-	-39
Altes NIIF 3 - C.N(*)	-	-	-	-
Baixes	1.746	-	-	1.746
Traspassos	-	-	-	-
Diferències de canvi i altres	-	-	-	-
Saldo el 31 de desembre 2022	-27.485	-14.540	-	-42.025
VNC el 31 de desembre de 2021	62.132	23.991	11.440	97.563
VNC el 31 de desembre de 2022	54.398	23.993	11.440	89.831

(*) Combinació de negoci Vall Banc SA (vegeu nota 3.5.1)

En milers d'euros	Immobilitzat material		Altres actius	Total
	Procedent d'adjudicacions	Resta	Procedent d'adjudicacions	
Cost				
Saldo el 31 de desembre 2020	95.082	38.531	11.440	145.053
Altes	55	-	-	55
Baixes	-3.813	-	-	-3.813
Traspassos	-	-	-	-
Diferències de canvi i altres	-	-	-	-
Saldo el 31 de desembre 2021	91.324	38.531	11.440	141.295
Pèrdues per deteriorament				
Saldo el 31 de desembre 2020	-32.072	-14.085	-	-46.157
Altes	-	-	-	-
Baixes	2.399	-	-	2.399
Traspassos	481	-455	-	26
Diferències de canvi i altres	-	-	-	-
Saldo el 31 de desembre 2021	-29.192	-14.540	-	-43.732
VNC el 31 de desembre de 2020	63.010	24.446	11.440	98.896
VNC el 31 de desembre de 2021	62.132	23.991	11.440	97.563

Les baixes d'actius no corrents mantinguts per a la venda que es mostren en el quadre anterior han comportat un resultat per al Grup Crèdit Andorrà de -107 milers d'euros durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2022 (-345 milers d'euros durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2021).

Per a més informació sobre els traspassos que es detallen en el quadre anterior vegeu la nota 15.

18.3. Informació referent a actius adjudicats

Tot seguit es detallen els valors nets dels actius procedents de regularitzacions creditícies, per tipologia d'actiu i antiguitat a l'actiu dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Actius d'ús residencial	-	1.333
Actius d'ús industrial o comercial	26.095	26.180
Obres en curs	-	-
Terrenys urbanitzables	39.561	45.872
Terrenys no urbanitzables	182	187
Terrenys construïts	-	-
Total	65.838	73.572
Fins a 1 any	-	-
D'1 a 2 anys	-	44
De 2 a 3 anys	-	67
Més de 3 anys	65.838	73.461
Total	65.838	73.572

Els actius classificats com a «Altres actius» (vegeu la nota 18.1) es mostren en el quadre anterior com a part de la categoria «Actius d'ús industrial o comercial».

19. Passius financers a cost amortitzat

19.1. Composició del saldo

La composició del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021, atesa la naturalesa de l'instrument financer que origina el passiu, és la següent:

En milers d'euros	Nota	31.12.22	31.12.21
Dipòsits		5.372.071	4.155.822
Dipòsits de bancs centrals	19.2.	78.653	51.196
Dipòsits d'entitats de crèdit	19.3.	73.547	103.530
Dipòsits de clients	19.4.	5.219.871	4.001.096
Valors representatius de deute	19.5.	51.582	51.582
Altres passius	19.5.	60.725	62.903
Total		5.484.378	4.270.307

19.2. Dipòsits de bancs centrals

La composició dels saldos el 31 de desembre de 2022 i 2021 d'aquest epígraf dels estats d'informació financera, atesa la naturalesa de les operacions, és la següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Dipòsits de bancs centrals	78.498	51.146
A la vista	42.726	25.503
A termini	35.772	25.643
Interessos meritats	155	50
Total	78.653	51.196

19.3. Dipòsits d'entitats de crèdit

La composició el 31 de desembre de 2022 i 2021 dels saldos d'aquest epígraf dels estats d'informació financera, atesa la naturalesa de les operacions, és la següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Dipòsits d'entitats de crèdit	73.496	103.519
A la vista	73.492	25.102
A termini	4	-
Cessió temporal d'actius	-	78.417
Interessos meritats	51	11
Total	73.547	103.530

19.4. Dipòsits de clients

La composició el 31 de desembre de 2022 i 2021 dels saldos d'aquest epígraf dels estats d'informació financera, atesa la naturalesa de les operacions i segment econòmic del client, és la següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Per naturalesa	5.219.871	4.001.096
Comptes corrents i altres a la vista	4.068.707	3.367.059
Dipòsits a termini	1.151.164	634.037
Per sectors	5.219.871	4.001.096
Administracions públiques	265.378	58.411
Sector privat	4.954.493	3.942.685

19.5. Valors representatius de deute i altres passius

La composició del saldo el 31 de desembre de 2022 i 2021 d'aquest capítol dels estats de situació financera, atesa la naturalesa de l'instrument financer que origina el passiu, és la següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Valors representatius de deute	51.582	51.582
Passius per arrendaments	56.930	59.304
Altres passius	3.795	3.599
Total	112.307	114.485

19.5.1. Valors representatius de deute i passius subordinats

Durant el juliol del 2019 Crèdit Andorrà, SA va realitzar una emissió de 50 milions d'euros d'instruments plenament computables com a Tier II en els termes de la Llei 35/2018 del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió i del Reglament del 6 de març del 2019 que la desenvolupa (normativa que té com a objectiu transposar la CRD IV i CRR a l'ordenament jurídic del Principat d'Andorra) (vegeu la nota 28).

Aquests instruments (Fixed Rate Resetable Callabe Subordinated Securities, segons la terminologia en anglès que figura en el prospecte de l'emissió) tenen un venciment a 10 anys tot i que poden ser amortitzats anticipadament pel Banc en el cinquè aniversari de la seva emissió sempre que es compleixin una sèrie de condicions, marcades per la normativa i entre les quals es troba l'obtenció de l'autorització del regulador. Tanmateix, aquests instruments remuneren els seus tenidors amb un cupó inicial fix del 7% anual durant els 5 primers anys de l'emissió, i després a un tipus fix referenciat al tipus Mid.Swap a 5 anys amb un *spread* de 724 punts bàsics.

19.5.2. Passius per arrendaments

En aquest epígraf es recull l'import per passius per arrendaments derivats de l'aplicació de la NIIF 16 .

Un detall dels venciments d'aquests passius per arrendaments es mostra en la nota 5.3.1.

Durant l'exercici 2022 s'han registrat pagaments en concepte d'arrendament per import de 6.653 milers d'euros (6.520 milers d'euros durant l'exercici 2021).

Tot seguit es mostra el moviment dels passius per arrendament durant l'exercici 2022 i 2021.

En milers d'euros	
Saldo el 31 de desembre 2020	62.011
Altes per modificacions contractuals	2.504
Amortització financera	-5.211
Saldo el 31 de desembre 2021	59.304
Altes per modificacions contractuals	3.059
Amortització financera	-5.433
Amortització financera (NIIF3 - CN)*	-
Saldo el 31 de desembre 2022	56.930

(+) Combinació de negoci Vall Banc SA

19.5.3. Altres passius

En aquest epígraf es recull l'import equivalent al valor reemborsable de les accions E que estan en circulació i per a les quals el Banc té una obligació de recompra actual o futura (vegeu la nota 24.1).

Durant l'exercici 2022 es va realitzar l'ajust del valor reemborsable de les accions E en circulació per un import de -196 milers que es van comptabilitzar en el capítol «Guanyos o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets» de l'estat de resultats (683 milers d'euros durant l'exercici 2021).

20. Actius i passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança

La composició del saldo el 31 de desembre de 2022 i 2021 d'aquests capítols dels estats de situació financera, atesa la naturalesa de la provisió que origina el passiu, és la següent:

En milers d'euros	31.12.22		
	Assegurança directa i reassegurança acceptada	Reassegurança cedida	Total (net)
Primes no consumides i riscos en curs	30	-15	15
Provisions matemàtiques	105.183	-	105.183
Provisions per prestacions	12.259	-145	12.114
Participació en beneficis i extorns	22	-	22
Provisions per a assegurances de vida quan el risc de la inversió l'assumeixen els prenedors	109.100	-	109.100
Altres provisions tècniques	34	-	34
Total	226.628	-160	226.468

En milers d'euros	31.12.21		
	Assegurança directa i reassegurança acceptada	Reassegurança cedida	Total (net)
Primes no consumides i riscos en curs	4	-	4
Provisions matemàtiques	112.025	-	112.025
Provisions per prestacions	4.138	-	4.138
Participació en beneficis i extorns	23	-	23
Provisions per a assegurances de vida quan el risc de la inversió l'assumeixen els prenedors	142.553	-	142.553
Altres provisions tècniques	25	-	25
Total	258.768	-	258.768

Els actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança corresponen a la part de les provisions matemàtiques assumides per companyies reasseguradores internacionals de primer nivell i independents al Grup Crèdit Andorrà i en virtut de contracte de reassegurança. el 31 de desembre de 2022 hi ha 160 milers d'euros d'actius assignats a reassegurances cedides (0 milers d'euros el 31 de desembre de 2021).

21. Provisions

La composició del saldo el 31 de desembre de 2022 i 2021 d'aquest capítol dels estats de situació financera, atesa la naturalesa del risc que origina la provisió, és la següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Pensions i altres obligacions de prestació definida postocupació	11.715	11.308
Altres retribucions als empleats a llarg termini	2.446	3.008
Provisions per litigis legals i fiscals	338	451
Compromisos i garanties concedides	2.819	3.640
Resta de provisions	2.591	1.101
Total	19.909	19.508

21.1. Moviment de provisions no relacionades amb retribucions postocupació i altres compromisos amb empleats

El moviment de les provisions no relacionades amb retribucions postocupació i altres compromisos amb empleats durant els exercicis 2022 i 2021:

En milers d'euros	Provisions per litigis legals i fiscals	Compromisos i garanties concedides	Resta de provisions	Total
Saldo el 31 de desembre de 2020	1.708	2.687	195	4.590
Dotacions	213	1.136	758	2.107
Amb càrrec a resultats	213	1.136	758	2.107
Amb càrrec a Altre resultat global	-	-	-	-
Recuperacions	-	-186	-	-186
Amb càrrec a resultats	-	-186	-	-186
Amb càrrec a Altre resultat global	-	-	-	-
Aplicacions / pagaments	-1.315	-	-152	-1.467
Traspassos	-	-	-	-
Altres moviments	-155	3	300	148
Saldo el 31 de desembre de 2021	451	3.640	1.101	5.192
Dotacions	-190	-893	654	-429
Amb càrrec a resultats	-190	-893	654	-429
Amb càrrec a Altre resultat global	-	-	-	-
Recuperacions	-	-	-	-
Amb càrrec a resultats	-	-	-	-
Amb càrrec a Altre resultat global	-	-	-	-
Aplicacions / pagaments	-	-	-590	-590
Altres moviments	77	34	24	135
Altres moviments (altres NIIF 3 - CN)*	-	38	1.402	1.440
Saldo el 31 de desembre de 2022	338	2.819	2.591	5.748

(*) Combinació negoci Vall Banc SA (vegeu nota 3.5.1)

Els imports que es desglossen en el moviment anterior com a «Altres moviments» estan relacionats principalment amb reclassificacions de certs imports a altres partides comptables sense que aquesta reclassificació hagi tingut cap impacte en l'estat de resultats.

21.1.1. Provisions per litigis legals i fiscals

El saldo de provisions per litigis legals i fiscals el 31 de desembre del 2020 corresponia principalment al potencial impacte que el Grup va reconèixer en relació amb el reconeixement de les accions E com a passiu financer i no com a instrument de capital, en compliment de l'establert en la NIC 32. El 31 de desembre de 2021 el Grup no tenia cap provisió dotada en aquest aspecte, ja que no esperava haver de fer front a cap desemborsament en el futur en relació amb aquest àmbit.

Amb la informació disponible, el Grup considera que el 31 de desembre de 2022 i 2021 ha estimat de manera fiable les obligacions associades a cada procediment i ha reconegut, quan així es requereix, provisions adequades que cobreixen raonablement els passius que es puguin derivar, si s'escau, d'aquestes situacions fiscals i legals. Així mateix, considera que les responsabilitats que es puguin derivar d'aquests procediments no tindran, en conjunt, un efecte significatiu advers en els negocis, en la situació financera ni en els resultats de les operacions del Grup.

21.1.2. Compromisos i garanties concedides

En aquest epígraf es registren les provisions per risc de crèdit de les garanties i compromisos contingents vius a tancament dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2022 i 2021 (vegeu la nota 5.2.1).

21.1.3. Resta de provisions

En aquest epígraf es registren les provisions que, per la naturalesa del risc o la tipologia de contingència que cobreixen, no es poden classificar en la resta de categories descrites en els punts anteriors.

22. Retribucions postocupació i altres compromisos amb empleats

La composició del saldo el 31 de desembre de 2022 i 2021 d'aquests epígrafs dels estats de situació financera, atesa la naturalesa del risc que origina la provisió, és la següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Pensions i altres obligacions de prestació definida postocupació	11.715	11.308
Altres retribucions als empleats a llarg termini	2.446	3.008
Total	14.161	14.316

En data 30 de gener del 2012 el Grup Crèdit Andorrà va transformar els compromisos vinculats a la jubilació (Fons mutu de previsió i ajuda als empleats de Crèdit Andorrà) en un sistema d'aportació definida per als treballadors en actiu i en un sistema de prestació definida per als antics mutualistes passius i per als empleats actius propers a la jubilació. Addicionalment, fruit de l'adquisició de CaixaBank, Crèdit Andorrà va assumir els beneficis postocupació amb els seus empleats passius. Actualment el Grup Crèdit Andorrà disposa d'un pla d'aportació definida al qual els empleats també poden fer aportacions.

22.1. Obligacions per pensions de prestació definida postocupació

Les obligacions per pensions de prestació definida al tancament de l'exercici 2022 ascendeixen a 11.715 milers d'euros (11.308 milers d'euros a tancament de l'exercici 2021). La totalitat dels compromisos estan assegurats mitjançant pòlisses contractades amb Crèdit Assegurances, SAU, entitat que depèn del Grup, i, en conseqüència, aquests contractes d'assegurança no compleixen les condicions requerides en ser actius afectes al pla. El valor raonable dels contractes d'assegurança figura registrat en l'actiu de l'estat de situació financera individual de Credit Andorrà, SA, en el capítol «Altres actius – Contractes d'assegurances vinculats a pensions».

22.1.1. Moviment de les provisions per compromisos postocupació

Tot seguit es mostra el moviment en el valor actual de l'obligació postocupació per prestació definida durant els exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	Valor actual obligacions	Valor raonable actius del pla	Passiu per beneficis definits net (actiu)
Saldo el 31 de desembre de 2020	11.445	-	11.445
Total impactes a resultats	415	-	415
Cost de serveis corrents	-	-	-
Costos per serveis passats	-	-	-
Resultat net per interessos	415	-	415
Total impactes a Altre resultat global	144	-	144
Pèrdues / (guanys) actuariales	144	-	144
Altres	-	-	-
Resta impactes	-696	-	-696
Prestacions pagades	-696	-	-696
Altres moviments	-	-	-
Liquidacions de capital	-	-	-
Saldo el 31 de desembre de 2021	11.308	-	11.308
Total impactes a resultats	404	-	404
Cost de serveis corrents	-	-	-
Costos per serveis passats	-	-	-
Resultat net per interessos	404	-	404
Total impactes a Altre resultat global	722	-	722
Pèrdues / (guanys) actuariales	722	-	722
Altres	-	-	-
Resta impactes	-719	-	-719
Prestacions pagades	-719	-	-719
Altres moviments	-	-	-
Liquidacions de capital	-	-	-
Saldo el 31 de desembre de 2022	11.715	-	11.715

22.1.2. Metodologia i hipòtesis actuàrials

La totalitat dels compromisos de jubilació estan en la fase de pagament; per tant, ja no es genera nova obligació derivada de la meritació d'anys de serveis.

Les hipòtesis actuàrials utilitzades en els càlculs han estat:

		31.12.22	31.12.21
Taules de mortalitat		PERM/F-2000 P	PERM/F-2000 P
Tipus d'interès tècnic	Pla 1	3,59%	3,72%
	Pla 2	3,49%	3,72%
	Pensió	3,85%	3,85%
IPC		2,00%	2,00%

Els imports projectats el 31 de desembre del 2022 s'han determinat sobre la base de l'IPC real del 2022 per als pagaments de l'any 2022 i per a la resta d'anys futurs segons la hipòtesi prevista.

Els imports projectats el 31 de desembre del 2021 s'han determinat sobre la base de l'IPC real del 2021 per als pagaments de l'any 2021 i per a la resta d'anys futurs segons la hipòtesi prevista.

22.1.3. Anàlisi de sensibilitat de les principals hipòtesis

Les variacions de les principals hipòtesis poden afectar el càlcul dels compromisos. Tot seguit es mostra l'efecte sobre l'obligació resultant d'incrementar o disminuir les hipòtesis:

En milers d'euros	Variació en punts bàsics	31.12.22		31.12.21	
		Increment	Disminució	Increment	Disminució
Tipus d'interès tècnic	100	-1.093	1.286	-1.280	1.024
IPC	100	1.286	-1.095	911	-1.193

Per determinar l'anàlisi de sensibilitat s'ha procedit a replicar el càlcul del valor de les obligacions modificant la variable en qüestió i s'han mantingut constants la resta d'hipòtesis actuàrials.

22.2. Plans d'aportació definida

Per a més informació sobre les aportacions a plans d'aportació definida durant el 2022 i 2021 vegeu la nota 39.

Aquestes aportacions suposen una despesa de l'exercici en el moment en què es meriten, i comporten una despesa en l'estat de resultats de l'exercici corresponent, i per tant no suposen el registre de passius per aquest concepte en el passiu de l'estat de situació financera del Grup.

22.3. Obligacions per altres compromisos a llarg termini

El Grup Crèdit Andorrà manté compromisos amb els empleats prejubilats pels quals es compromet a abonar una retribució pactada a llarg termini per tancar la relació laboral abans de la seva jubilació.

Es constitueix un fons per cobrir els compromisos adquirits vinculats a la jubilació amb el seu personal prejubilat, tant en matèria de salari com les seves cotitzacions socials, des del moment de la seva prejubilació fins a la data de la seva jubilació efectiva.

22.3.1. Moviment de les provisions per altres retribucions als empleats a llarg termini

Tot seguit es mostra el valor actual dels compromisos assumits pel Grup Crèdit Andorrà en matèria de retribucions als empleats a llarg termini, el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	Valor actual obligacions	Valor raonable actius del pla	Passiu per beneficis definits net (actiu)
Saldo el 31 de desembre de 2020	3.659	-	3.659
Total impactes a resultats	547	-	547
Cost de serveis corrents	-	-	-
Cost net per interessos	17	-	17
Costos per serveis passats	576	-	576
Pèrdues / Guanys actuaries	-46	-	-46
Total impactes a Altre resultat global	-	-	-
Pèrdues / (guanys) actuaries	-	-	-
Altres	-	-	-
Resta impactes	-1.198	-	-1.198
Prestacions pagades	-1.198	-	-1.198
Altres moviments	-	-	-
Saldo el 31 de desembre de 2021	3.008	-	3.008
Total impactes a resultats	120	-	120
Cost de serveis corrents	-	-	-
Cost net per interessos	13	-	13
Costos per serveis passats	203	-	203
Pèrdues / Guanys actuaries	-96	-	-96
Total impactes a Altre resultat global	-	-	-
Pèrdues / (guanys) actuaries	-	-	-
Altres	-	-	-
Resta impactes	-682	-	-682
Prestacions pagades	-1.200	-	-1.200
Altres moviments (altes NIIF 3 - CN)*	518	-	518
Saldo el 31 de desembre de 2022	2.446	-	2.446

(*) Combinació negoci Vall Banc SA (vegeu nota 3.5.1)

22.3.2. Metodologia i hipòtesis actuaries

El valor de les obligacions per altres retribucions als empleats a llarg termini s'ha determinat aplicant hipòtesis actuaries no esbiaixades i compatibles entre si. Les principals hipòtesis utilitzades en els càlculs han estat:

	31.12.22	31.12.21
Taules de mortalitat	PERMF 2000P	PERMF 2000P
Tipus d'interès tècnic	3,95%	0,54%
IPC CA	0%	0%
IPC VB	7,1%	0%

El tipus d'interès tècnic utilitzat per actualitzar els fluxos s'ha determinat en base a la corba de rendiment que utilitza Mercer per a IFRS17 amb una duració de 5 anys.

El valor de les obligacions del col·lectiu d'empleats que provenen de Crèdit Andorrà SA no s'incrementa amb l'IPC i la pensió es constant.

El valor de les obligacions del col·lectiu d'empleats que provenen de Vall Banc SA es revaloritza amb l'IPC real de l'any 2022 (vegeu nota 3.5.1).

22.3.3. Anàlisi de sensibilitat de les principals hipòtesis

Les variacions de les principals hipòtesis poden afectar el càlcul dels compromisos. Tot seguit es mostra l'efecte sobre l'obligació resultant d'incrementar o disminuir les hipòtesis.

En milers d'euros	Variació en punts bàsics	31.12.22		31.12.21	
		Increment	Disminució	Increment	Disminució
Tipus d'interès tècnic	100	-36	38	-57	60
IPC	100	2	-2	-	-

Per determinar l'anàlisi de sensibilitat s'ha procedit a replicar el càlcul del valor de les obligacions modificant la variable en qüestió i s'han mantingut constants la resta d'hipòtesis actuàries.

22.4. Obligacions per pagaments basats en accions

Ni el 31 de desembre de 2022 i 2021 ni durant els exercicis anuals acabats en les esmentades dates, el Grup tenia obligacions per pagaments amb els empleats basats en accions.

23. Altres passius

La composició del saldo el 31 de desembre de 2022 i 2021 d'aquest capítol dels estats de situació financera, atesa la naturalesa del fet que origina el passiu, és la següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Operacions en camí	37.838	33.517
Periodificacions	38.737	24.930
Despeses meritades no pagades	19.430	11.006
Resta de periodificacions de passiu	19.307	13.924
Proveïdors i altres creditors	5.299	4.256
Altres	1.218	2.550
Total	83.092	65.253

La partida «Operacions en camí» recull, principalment, les transferències que es troben en curs i les operacions amb clients pendents de liquidar. El saldo d'aquesta partida pot variar significativament a causa de l'operativa que realitzin els clients.

La partida «Altres passius» inclou, entre d'altres, serveis no financers rebuts pendents de pagament no relacionats amb comissions bancàries.

24. Capital i reserves

24.1. Capital social

El capital social de Crèdit Andorrà SA està representat per dues tipologies d'accions, les accions de la classe A i les accions de la classe E.

Ambdues classes d'accions tenen els mateixos drets econòmics i polítics, si bé les accions de la classe E estan sindicades quant als drets de transmissió i quant a l'exercici dels drets polítics.

Tanmateix i pel que fa a les accions de la classe E, el 31 de desembre de 2016 les accions classe E estaven distribuïdes entre els dos règims de sindicació següents, segons va escollir, respectivament, cada accionista:

- **Règim original de sindicació d'accions**, que es distingeix perquè els seus titulars tenen dret que el Banc els compri les accions al preu fixat per la Junta General Ordinària anual de l'Entitat quan així ho sol·licitin, i almenys en el moment de la defunció de l'empleat.
- **Règim de sindicació d'accions** conegut com a *finestra de liquiditat*, que es distingeix perquè els titulars poden realitzar compravenda de les accions (al preu marcat en funció de l'oferta i la demanda) mitjançant un mecanisme de finestres de liquiditat al qual només el col·lectiu dels empleats E té accés. Tanmateix, els titulars tenen dret que, en cas que prèviament no hagin venut les accions en qualsevol de les finestres de liquiditat, el Banc els compri les accions almenys 20 anys després de produir-se el comiat o la defunció de l'empleat.

D'acord amb la NIC 32, una acció sobre la qual s'adquireix un compromís de reemborsament de forma obligatòria per un import fix o determinable, sobre el qual l'emissor pot pagar dividendes a la seva elecció, és un instrument compost en què el component de passiu equival al valor actual del preu de reemborsament i se li assigna l'import residual del preu d'emissió de l'instrument al component de patrimoni net en concepte de la seqüència futura de dividendes potestatsius i no acumulatius. Aquest requeriment resulta igualment aplicable quan el preu de reemborsament equival al valor raonable, en la data de reemborsament, de l'instrument de patrimoni subjacent (en aquest cas les accions E). En aquest sentit, el valor actual de l'obligació de recompra de les accions de la classe E que assumeix el Banc coincideix amb el seu valor raonable a la data d'anàlisi.

Per tant, des de l'entrada en aplicació de les NIIF-UE, les accions de la classe E, independentment de quin sigui el seu règim de sindicació, han de registrar-se com a passiu financer (vegeu la nota 19.5).

En aquest sentit, amb anterioritat a la data de primera aplicació de les NIIF-UE, alguns antics empleats acollits al règim original havien interposat contra el Banc una demanda mitjançant la qual demanaven que el preu al qual se'ls havia de recomprar les seves accions de la classe E de Crèdit Andorrà, SA no havia d'incloure el tipus de descompte acordat per la Junta General Ordinària d'Accionistes per al cas de vendes voluntàries d'accions. El 27 d'octubre de 2016 va ser resolta en segona instància l'esmentada demanda mitjançant resolució del Tribunal Superior, que va determinar que el Banc haurà de recomprar les accions dels demandants sense aplicar la prima de descompte que fou acordada.

Tenint en compte la informació facilitada en els paràgrafs anteriors, l'1 de gener de 2016, com a part de l'assentament de primera aplicació a les NIIF-UE, Crèdit Andorrà va reconèixer un passiu financer per l'import esperat de reemborsament associat a la totalitat de les 210.000 accions E en circulació (239,6 milions d'euros).

Consegüentment, per la rellevància de l'impacte esmentat, la Junta General Extraordinària de Crèdit Andorrà, celebrada el 3 de març del 2017, va decidir:

- Adquirir les accions de la classe E que tenien endeutament derivat de la compra de dites accions als titulars que van voler vendre-les, pel preu equivalent al seu deute viu (76.014 accions).
- Adquirir les 17.385 accions de la classe E sotmeses al règim original de sindicació als titulars que van manifestar la seva voluntat de vendre-les al preu marcat per la Junta a l'efecte.
- Amortitzar les 93.399 accions de la classe E adquirides en virtut de les operacions anteriors.
- Convertir en accions de la classe A les 102.293 accions de la classe E els titulars de les quals van manifestar expressament aquesta voluntat

Així, una vegada obtingudes les pertinents autoritzacions de l'AFA (anteriorment l'INAF), es varen executar les decisions preses per la Junta esmentada, amb el resultat final següent:

- Es van adquirir 76.014 accions de la classe E sotmeses al règim de sindicació de la *finestra de liquiditat* a titulars que les volien vendre a canvi del deute viu derivat dels crèdits atorgats per adquirir les referides accions, fet que va suposar una cancel·lació del passiu financer de 83.615 milers d'euros.

- Es van adquirir 17.385 accions de la classe E sotmeses al règim original de sindicació, fet que va suposar una cancel·lació del passiu financer de 19.123 milers d'euros.
- Es van convertir 102.293 accions de la classe E en accions de la classe A, fet que va suposar una cancel·lació del passiu financer per un import de 112,5 milions d'euros així com un increment dels fons propis pel mateix import.
- Es van amortitzar 93.399 accions de la classe E, amb la reducció del capital social a 6.537.930 euros.

La Junta General Extraordinària de Crèdit Andorrà reunida en data 12 de desembre de 2018 va decidir:

- Reduir el capital social en 360 milers d'euros mitjançant l'amortització de 5.142 accions de la classe E.
- Convertir 2.103 accions de la classe E en accions de la classe A. Aquestes accions estaven pendents de convertir atès que al seu dia no es van poder convertir per motius successoris.

Així, durant el maig del 2019, una vegada obtingudes les pertinents autoritzacions de l'AFA, es van executar les decisions preses per la Junta esmentades anteriorment. Per tant, el 31 de desembre de 2022 el capital social de Crèdit Andorrà SA ascendeix a 63.102.130 euros (63.102.130 euros el 31 de desembre de 2021) distribuït en 901.459 accions (901.459 accions el 31 de desembre de 2021), concretament 894.396 accions de la classe A i 7.063 accions de la classe E (894.396 accions de la classe A i 7.063 accions de la classe E el 31 de desembre de 2021), d'un valor nominal de 70 euros cadascuna.

24.2. Prima d'emissió i reserves

La composició del saldo d'aquest epígraf dels estats de situació el 31 de desembre de 2022 i 2021 és la següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Reserves indisponibles	137.520	114.994
Legal	14.000	14.000
Reserves indisponibles Llei 20/2018	51.657	42.062
Fagadi	13.813	13.264
SAGI	3.118	2.384
Autocartera i fin. accions pròpies	-	-
Comunicats 227/12 i 228/12	54.932	43.284
Reserves de lliure disposició	319.734	304.973
Reserves d'inversions en societats filials	123.033	119.533
Resta	196.701	185.440
Total	457.254	419.967

24.2.1. Reserves indisponibles

24.2.1.1. Reserva legal

D'acord amb la Llei de societats aprovada pel Consell General el 18 d'octubre de 2007, s'obliga a dotar una reserva legal d'un import mínim equivalent al 10% dels beneficis fins a assolir la xifra del 20% del capital social. El 31 de desembre de 2022 i 2021, el Banc té totalment constituïda l'esmentada reserva.

24.2.1.2. Fagadi i SAGI

El 4 d'octubre de 2018 entra en vigor la Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del fons andorrà de garantia de dipòsits i del sistema andorrà de garantia d'inversions. Crèdit Andorrà, en compliment de l'establert en la Llei 20/2018 (vegeu la nota 48.1.8), va reassignar la reserva en garantia que havia dotat fins aleshores en compliment

de la Llei 1/2011 de creació d'un sistema de garanties per les entitats bancàries (57.710 milers d'euros) de la manera següent:

- Les reserves en garantia provinents de la Llei 1/2011 i que estaven afectades en la cobertura d'inversions (2.689 milers d'euros) es van mantenir com a reserves en garantia d'inversions cobertes pel SAGI juntament amb els actius líquids que tenien assignats de conformitat al que s'estableix en la disposició transitòria segona de la Llei 20/2018.
- Un import equivalent a l'1,6% dels dipòsits garantits (17.464 milers d'euros) es va mantenir com una reserva en garantia de dipòsits amb els corresponents actius líquids assignats a les dites reserves, els quals no poden ser objecte de càrrega, gravamen, trava, embargament o despatx d'execució i no poden respondre a altres obligacions ni es poden aplicar a altres fins diferents dels previstos en la Llei 20/2018. Com estableix la disposició adicional primera de la Llei 20/2018, a mesura que les entitats bancàries membres del Fagadi facin les aportacions ordinàries segons el que estableix l'article 12 de la Llei 20/2018, aquestes reserves en garantia de dipòsits es poden recllassificar simultàniament a reserves indisponibles i poden ser utilitzades immediatament i sense restricció per les entitats bancàries per cobrir riscos o pèrdues quan es produeixin.
- Finalment, les reserves en garantia de dipòsits provinents de la Llei 1/2011 no assignades en funció dels dos punts anteriors (37.557 milers d'euros) es van recllassificar com a reserves indisponibles, les quals poden ser utilitzades immediatament i sense restricció per cobrir riscos o pèrdues quan es produeixin. Aquestes reserves s'han de mantenir en aquesta categoria fins que s'utilitzin per cobrir riscos o pèrdues quan es produeixin o bé fins que l'AFA n'autoritzi la recllassificació a reserves disponibles.

Durant l'exercici 2022, rebuda la confirmació per part de la Comissió Gestora del Sistema de garantia de dipòsits de l'aportació anual ordinària per constituir la part *ex-ante* del Fagadi i de la Comissió Gestora del Sistema de garantia d'inversions de la reserva indisponible a mantenir pel SAGI, imports calculats per la Comissió Gestora del Sistema de garantia de dipòsits de les entitats bancàries (CGSGDEB) sobre la base del càlcul el 31 de desembre de 2021, s'ha procedit a registrar l'ajust contra reserves indisponibles, tal com estipula la Llei 20/2018. En aquest sentit, el 31 de desembre de 2022 la reserva en garantia al Fagadi és de 13.813 milers d'euros, la reserva en garantia mantinguda indisponible i assignada al SAGI és de 3.118 milers d'euros i la reserva indisponible és de 51.657 milers d'euros. Tant l'import de la reserva en garantia del Fagadi i del SAGI, com la reserva indisponible llei 20/2018 incorporen els saldos provinents de Vall Banc, SA (vegeu nota 3.5.1).

24.2.1.3. Auto cartera i finançament d'accions pròpies

Com s'estableix en l'article 23 de la Llei 20/2007 del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, el Grup ha de constituir una reserva indisponible per l'import viu dels crèdits atorgats a accionistes per la compra d'accions pròpies.

Tot i això, Crèdit Andorrà no constitueix cap reserva indisponible en relació amb el finançament de les accions E, ja que, com s'ha explicat en l'apartat 24.1., a partir de les NIIF-UE les accions E són considerades com a passiu financer i no com a instruments de capital. Per tant, la totalitat del valor raonable de les accions E en circulació ja no forma part dels fons propis del Grup.

Tanmateix i pel que fa a les accions A, independentment que per prudència el Grup realitzi sobre col·lateralitzacions d'operacions amb accions de l'Entitat Dominant (és a dir com a complement a les garanties principals sobre les quals es va prendre la decisió de concedir l'operació originàriament i sobre les quals es basa l'anàlisi de recobrabilitat de les mateixes operacions), el Grup no dota cap reserva indisponible.

24.2.1.4. Reserves per diferències de primera consolidació i fons de comerç

Adicionalment, sobre la base de l'establert en els comunicats 227/12 sobre Diferències de primera consolidació, i 228/12 sobre Fons de comerç, el Banc, mitjançant l'aplicació del resultat, constitueix anualment una reserva indisponible de com a mínim el 10% del valor comptable de les diferències de primera consolidació i fons de comerç que figuren, directament o indirecta, en el seu estat de situació financera fins a arribar al 100% del seu valor. Per tal d'evitar duplicitats, aquesta reserva no es constitueix per a aquells fons de comerç que provenen de filials en les quals la normativa local els exigeix dotar una reserva de naturalesa anàloga a l'anteriorment descrita.

El 31 de desembre de 2022 la reserva indisponible és de 54.932 milers d'euros (43.284 milers d'euros el 31 de desembre de 2021). El 31 de desembre de 2022 l'import de la reserva per diferències de primera consolidació i fons de comerç inclou tant l'aplicació del resultat de l'exercici 2021, com indica el Comunicat 227/12 i 228/12 de l'AFA (vegeu nota 4.1), com l'impacte de la variació per tipus de canvi per a aquells fons de comerç i diferències de primera consolidació comptabilitzades en divisa i convertides al tipus de canvi euro (aquesta reserva indisponible ha estat dotada amb càrrec a les reserves de lliure disposició).

24.2.2. Reserves voluntàries

Corresponen als resultats positius d'exercicis anteriors que no han estat distribuïts per la Junta General d'Accionistes i no han estat assignats a una reserva indisponible.

24.2.2.1. Reserves de consolidació

Les reserves de consolidació corresponen als resultats meritats en exercicis anteriors per les societats del Grup que formen part del perímetre de consolidació, des de la data de la seva adquisició o constitució fins al 31 de desembre de 2022 i 2021, i que no han estat repartits en concepte de dividends.

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
D'entitats integrades globalment	121.202	106.636
Subgrup Patigest	6.572	5.025
Subgrup Banque BPP	32.675	32.107
Subgrup CA Panamá	10.833	9.518
Subgrup Banco Alcalá	2.851	2.795
Subgrup Holding Luxembourg	-1.852	-2.026
Subgrup Crèdit Iniciatives	1.665	1.560
Subgrup Beta Capital	14.521	13.053
Crèdit Capital Immobiliari SAU	-6.506	-7.306
Credi-Invest SA	3.384	5.209
CA México Asesores Patrimoniales	-56	
Informàtica Crèdit Andorrà SLU	3.544	3.917
Grup Assegurador	52.459	41.701
CA Vincles	1.112	1.083
D'entitats integrades pel mètode de la participació	357	12.807
SERMIPA XXI	3	-23
CA Life	267	170
SETAP365	87	12.660
Reserves de consolidació	121.558	119.444
Reserves de conversió	1.474	89
Total reserves d'inversions en societats del Grup	123.033	119.533

25. Autocartera

El 31 de desembre de 2022 i 2021, Crèdit Andorrà, SA no té autocartera, ni pel que fa a accions E ni accions A.

26. Ajustaments per valoració

La composició del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021 és la següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Actius financers amb canvis en altre resultat global	-11.195	-776
Cobertura de fluxos d'efectiu (porció efectiva)	-	-
Diferències de canvi	-	-
Actius no corrents per a la venda	-	-
Resta d'ingressos i despeses reconegudes	-47	603
Total	-11.242	-173

Els imports que s'inclouen en el quadre anterior sota el concepte «Resta d'ingressos i despeses reconegudes» estan relacionats amb les diferències actuàries provocades per les obligacions per pensions de prestació definida (vegeu la nota 22.1)

Els saldos reconeguts en aquests epígrafs es presenten nets del seu corresponent efecte fiscal. En l'estat de canvis en el patrimoni net es presenten els moviments que han tingut lloc durant els exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2022 i 2021.

27. Interessos minoritaris

Aquest epígraf recull l'import del patrimoni net de les entitats dependents atribuïble a instruments de capital que no pertanyen, directament o indirectament, a l'entitat dominant, inclosa la part que els correspongui del resultat de l'exercici.

El 31 de desembre de 2022 i 2021, el desglossament de l'epígraf «Interessos minoritaris» dels estats de situació financera és el següent:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Grupo Banco Alcalá	7.258	7.178
Total	7.258	7.178

28. Recursos propis i gestió del capital

El 26 de juny de 2013 s'incorporà el marc legal de Basilea III a l'ordenament europeu a través de la Directiva 2013/36 (CRD IV) i del Reglament 575/2013 sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió (CRR).

A conseqüència de la signatura de l'Acord Monetari, el 30 de juny de 2011, la CRD IV s'ha transposat a l'ordenament jurídic del Principat d'Andorra mitjançant la Llei 35/2018 del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió, i amb l'aprovació del Reglament de desenvolupament de la Llei 35/2018 el 6 març de 2019, el seu desenvolupament, que completa l'adaptació a l'ordenament jurídic andorrà.

L'aplicació d'aquest reglament (CRR a Europa) va entrar en aplicació durant l'any 2019, amb un calendari d'implantació gradual que permet una adaptació progressiva als nous requeriments.

La Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial, així com el Reglament del seu desenvolupament limiten, addicionalment, la concentració de riscos a favor d'una mateixa contrapartida al 25% dels recursos propis computables del Grup per contrapartides no financeres i a 150.000 milers d'euros per aquelles contrapartides de naturalesa financera.

28.1. Recursos propis computables

Els elements que componen els recursos propis computables són coneguts com a capital total, que està format per la suma del capital de nivell 1 ordinari (CET1), el capital de nivell 1 addicional (AT1) i el capital de nivell 2 (Tier 2).

El capital de nivell 1 ordinari (CET1) es constitueix amb els elements dels recursos propis de més qualitat (principalment els fons propis comptables) un cop aplicats els filtres prudencials previstos en la normativa i l'aplicació progressiva de les disposicions transitòries segons les discrecionalitats nacionals. Aquests elements es minoren amb les deduccions de CET1, havent aplicat els límits regulatoris i considerant la implantació gradual de la norma.

A continuació es detallen les xifres de l'exercici actual i s'estableix una comparació amb l'anterior.

El 31 de desembre de 2022 els instruments computables com a CET1 amb visió regulatòria ascendeixen a 429.381 milers d'euros (429.050 milers el 31 de desembre de 2021), mentre que les deduccions aplicables al CET1 regulatori ascendeixen a 112.667 milers d'euros (93.104 milers d'euros el 31 de desembre de 2021). La diferència de les deduccions està justificada principalment pels factors següents:

- Els intangibles subjectes a deducció augmenten en 15.554 milers d'euros.
- D'altra banda, l'actualització dels percentatges associats a les transitorietats ha fet vascular la deducció provinent de la participació d'assegurances de Tier 2 a Tier 1, incrementant-se la deducció d'aquesta última partida en 4.485 milers d'euros.

Tal com estableix la comunicació «EB 03/2020 – Nota informativa» de l'AFA, el resultat el 31 de desembre de 2022 ha estat considerat com a capital de nivell 1 ordinari (CET 1). Com a resultat, la ràtio CET1 regulatòria se situa en 15,39% (16,36% el 31 de desembre de 2021).

El capital de nivell 1 addicional (AT1) està integrat per les emissions d'instruments híbrids computables netes de les deduccions d'AT1. En no tenir AT1, totes les deduccions s'imputen en CET1, amb la qual cosa el capital de nivell 1 (Tier 1) és igual que el CET1.

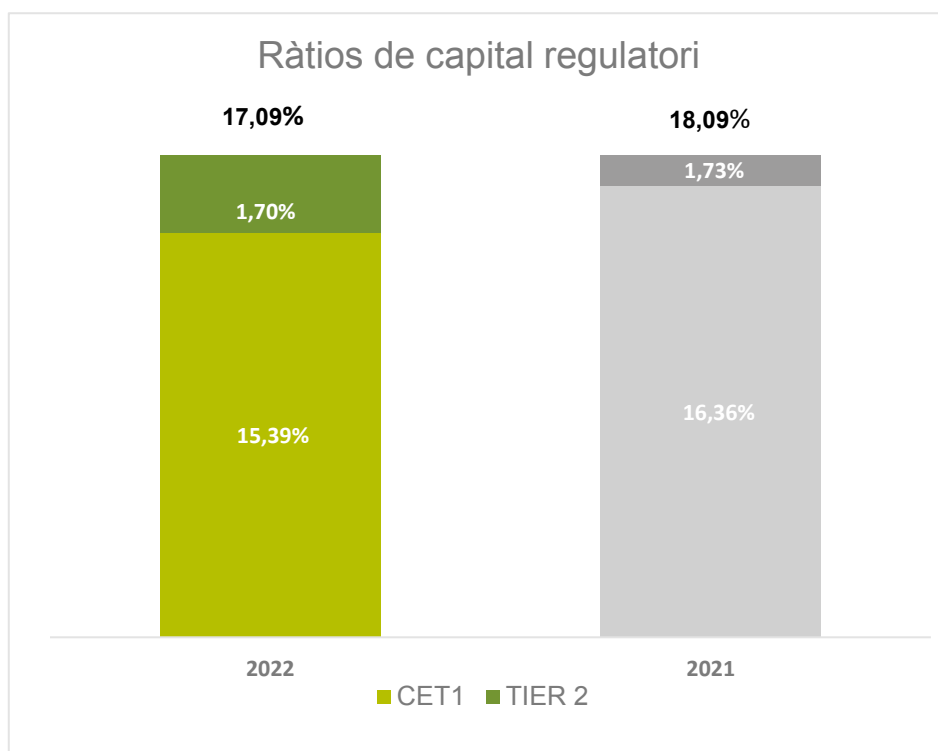
Els components dels recursos propis de segona categoria (Tier 2) inclou el finançament subordinat de 50.000 milers d'euros emès l'octubre de 2019. Les deduccions en Tier 2 associades a les participacions significatives en entitats del sector financer, d'acord amb la transitorietat sisena del Reglament que desenvolupa la Llei 35/2018, ascendeixen a 2.543 milers d'euros (4.601 milers d'euros en l'exercici 2021). Aquesta reducció de 2.058 milers d'euros és deguda a l'actualització dels percentatges de la disposició transitòria esmentada. D'aquesta manera, el capital de nivell 2 se situa en el 1,70% (1,73% al 2021).

El capital total arriba als 476.838 milers d'euros (474.449 milers d'euros l'exercici 2021) i la ràtio de capital total regulatòria és del 17,09% (18,09% el 31 de desembre de 2021).

La distribució dels recursos propis computables és la següent:

	(Regulatori)	
En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
CET1	429.381	429.050
Tier 1 adicional	-	-
Tier 1	429.381	429.050
Tier 2	47.457	45.399
Capital total	476.838	474.449
APR	2.790.579	2.622.672

Tot seguit es detallen les ràtios de solvència que són d'aplicació a l'entitat segons el que estableix la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

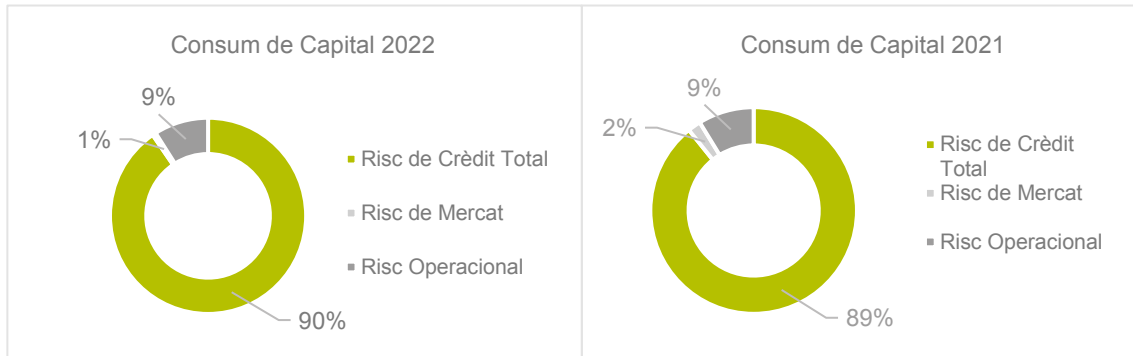
En relació amb la concentració, el Grup, d'acord amb la Llei 35/2018, està obligat a reportar el nivell de concentració d'aquelles contrapartides l'exposició de les quals, neta de provisions i sense incloure l'aplicació de tècniques de mitigació del risc ni factors de conversió del crèdit, supera el 10% dels recursos propis computables. En aquest sentit:

- La màxima concentració de risc computable associada a un mateix beneficiari el 31 de desembre de 2022 ascendeix al 19,36% (el 16,27% a 31 de desembre de 2021). En ambdós casos la màxima concentració està per sota del límit del 25% marcat per la Llei 35/2018.

28.2. Requeriments de capital

El volum total d'APR (actius ponderats per risc) el 31 de desembre de 2022 és de 2.790.579 milers d'euros (2.622.672 milers d'euros el 31 de desembre de 2021).

La distribució dels riscos englobats en el Pilar 1 presenta una distribució similar a la de l'exercici anterior.

28.3. Gestió de capital

La gestió de capital al Grup Crèdit Andorrà es duu a terme de forma integral, a fi de garantir la solvència del Grup, complir amb els requeriments regulatoris i maximitzar-ne la rendibilitat. Amb aquest objectiu es defineixen una sèrie de directrius que conformen l'enfoc que el Grup dona a la gestió del capital:

- Establir una planificació adequada de capital que permeti cobrir les necessitats actuals i que proporcioni els recursos propis necessaris per cobrir les necessitats dels plans de negoci, les exigències regulatòries i els riscos associats.
- Assegurar que sota escenaris d'estrès el Grup i llurs societats mantenen capital suficient per cobrir les necessitats derivades de l'increment dels riscos per deteriorament de les condicions macroeconòmiques.
- Optimitzar l'ús del capital mitjançant una assignació adequada entre els negocis basada en el retorn relatiu sobre el capital regulatori, considerant el *risk appetite*, el seu creixement i els objectius estratègics.

29. Compromisos i garanties concedits

Tot seguit es detalla la composició de les garanties i compromisos contingents concedits el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Compromisos de préstecs concedits	596.757	502.473
Sector públic	42.331	40.500
Entitats de crèdit	-	-
Altres societats financeres	94.600	74.095
Societats no financeres	321.347	266.579
Particulars	138.479	121.299
Garanties financeres concedides	178.587	149.442
Sector públic	32	32
Entitats de crèdit	29.951	7.188
Altres societats financeres	-	-
Societats no financeres	133.601	125.716
Particulars	15.003	16.506
Altres compromisos i garanties concedides	-	39
Societats no financeres	-	39
Total	775.344	651.954

Una part significativa d'aquests imports arribarà al seu venciment sense que es materialitzi cap obligació de pagament pel Grup, motiu pel qual el saldo conjunt d'aquests compromisos no pot ser considerat com una necessitat futura certa de liquiditat o finançament a concedir a tercers al Grup.

Les provisions registrades per a la cobertura d'aquestes garanties s'han registrat en l'epígraf «Provisions – Compromisos i garanties concedides» (vegeu la nota 21.1).

El 31 de desembre de 2022 i 2021 el Grup no té garanties ni compromisos contingents addicionals als descrits en la nota esmentada.

30. Actius afectes a altres obligacions pròpies i de tercers

Les partides més significatives el 31 de desembre de 2022 i 2021 que componen els actius afectes a altres obligacions pròpies i de tercers es detallen tot seguit.

- El 31 de desembre de 2022 el Grup té dipòsits presos en garantia amb intermediaris financers en concepte de garantia dels seus compromisos per un import de -42.368 milers d'euros (21.700 milers d'euros de dipòsits cedits el 31 de desembre de 2021) (vegeu la nota 5.2.3).
- El 31 de desembre de 2022 el Grup utilitza un total de 63.038 milers d'euros de la cartera de valors representatius de deute a cost amortitzat per donar cobertura al requeriment de reserves originades com a resultat de l'entrada en vigor de la Llei 20/108 (60.262 milers d'euros el desembre de 2021) (vegeu la nota 24.2 i la nota 48.1.7).
- El 31 de desembre de 2022 el Grup utilitza un total de 27.357 milers d'euros per garantir les línies de crèdit amb reguladors (33.310 milers d'euros el 31 de desembre de 2021).

31. Compromisos de compra i venda

El 31 de desembre de 2022 el Grup no té contractes de cessió temporal d'actius amb tercers independents que afecten la cartera de valors representatius de deute a cost amortitzat (78.417 milers d'euros el 31 de desembre de

2021) (vegeu la nota 19.3). Aquestes cessions temporals d'actius meritaven a un tipus d'interès comprès entre el -0,56% i el -0,49% el 31 de desembre de 2021.

El 31 de desembre de 2022, el Grup té contractes de compra temporal d'actius per un valor de mercat de 410.138 milers d'euros (355.523 milers d'euros el 31 de desembre de 2021). Aquestes compres temporals d'actius meriten a un tipus d'interès comprès entre el 1,29% i el 4,29% (entre el -1,08% i el 0,66% el 31 de desembre de 2021) (vegeu nota 12.1.).

32. Operacions per compte de tercers

Tot seguit es detalla la composició dels actius confiats per tercers el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Instruments financers confiats per tercers	8.685.548	8.486.998
Dels quals gestionats pel grup	2.143.152	2.195.858
Carteres discrecionals	863.561	901.474
Organismes d'inversió col·lectiva	1.279.591	1.294.384
Altres	6.542.396	6.291.140
Total	8.685.548	8.486.998

Els imports reconeguts en el quadre anterior corresponen als actius financers que els clients custodien en entitats del Grup, sense tenir en compte els passius financers. Per tant, aquests actius no formen part de l'estat de situació financera del Grup en no assumir el client el risc de crèdit de Crèdit Andorrà.

33. Volum de negoci

Tot seguit es detalla la composició del volum de negoci del Grup el 31 de desembre de 2022 i 2021:

En milers d'euros	31.12.22	31.12.21
Préstecs i partides per cobrar de clients	2.761.093	2.523.402
Recursos de clients	22.240.462	18.364.909
Dipòsits de clients	5.219.871	4.001.096
Instruments financers confiats per tercers	7.100.166	6.780.895
Instruments financers no custodiats pel grup	9.920.425	7.582.918
Total	25.001.555	20.888.311

La definició dels diferents components del volum de negoci que es mostra en les taules anteriors és la marcada internament pel Grup i, per tant, pot diferir de les partides comptables presentades en altres apartats d'aquests estats financers.

Per a més informació del desglossament del volum de negoci per segment d'operació vegeu la nota 7.

34. Ingressos i despeses per interessos

Tot seguit es detalla l'origen dels ingressos i les despeses per interessos registrats en els estats de resultats adjunts per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	2022	2021
Ingressos per interessos		
Actius financers mantinguts per negociar	167	514
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	45	-
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	2.139	1.087
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	669	914
Actius financers a cost amortitzat	70.982	44.769
Rectificació d'ingressos per cobertures	248	92
Altres ingressos	1.006	84
Ingressos per interessos de passiu	1.184	783
Total ingressos per interessos	76.440	48.243
Despeses per interessos		
Dipòsits a bancs centrals	-245	-240
Passius financers mantinguts per negociar	-452	-386
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-1.569	-619
Passius financers a cost amortitzat (*)	-11.572	-11.152
Rectificació de despeses per operacions de cobertura	-2.468	-2.586
Altres passius financers	-	-
Despeses per interessos d'actiu	-2.269	-785
Total despeses per interessos	-18.575	-15.768
Ingrés net per interessos	57.865	32.475

(*) Inclou 1.334 milers d'euros en concepte de despeses per interessos de passius per arrendament durant l'any 2022 i 1.300 l'any 2021 (vegeu la nota 2.17)

Aquest capítol dels estats de resultats adjunts recull els interessos meritats en l'exercici pels actius/passius financers amb rendiment, implícit o explícit, que s'obtenen d'aplicar el mètode del tipus d'interès efectiu, així com les rectificacions de productes com a conseqüència de cobertures comptables.

34.1. Tipus d'interès efectiu mitjà

Tot seguit es presenta el tipus d'interès efectiu mitjà de les diferents categories d'actius i passius financers en els exercicis 2022 i 2021, respectivament, calculats sobre els saldos bruts mitjans.

Aquests tipus resulten dels interessos meritats en l'exercici i no incorporen les rectificacions de productes per operacions de cobertura ni el rendiment dels productes comptabilitzats a valor raonable amb canvis a resultats.

	2022	2021
Ingressos		
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	0,28%	0,14%
Actius financers a cost amortitzat		
Préstecs i partides per cobrar		
Entitats de crèdit	0,24%	-0,43%
Clients	2,01%	1,72%
Instruments de deute	0,96%	0,65%
Despeses		
Dipòsits		
Dipòsits de bancs centrals	0,34%	-0,24%
Dipòsits d'entitats de crèdit	0,12%	-0,30%
Dipòsits de clients	0,11%	0,07%
Valors representatius de deute		
A cost amortitzat	7,00%	7,00%
A valor raonable	1,15%	0,64%

35. Ingressos per dividends

El saldo d'aquest capítol dels estats de resultats adjunts corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2022 i 2021 es desglossa de la manera següent:

En milers d'euros	2022	2021
Procedent d'actius financers mantinguts per negociar i actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	295	17
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis a resultat	291	37
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	229	233
Altres	-	-
Total	815	287

36. Ingrés net per comissions

Els ingressos i les despeses més significatius registrats en concepte de comissions en els estats de resultats adjunts dels exercicis 2022 i 2021 es detallen en el quadre següent, en funció de la naturalesa del servei no financer que les ha originat.

En milers d'euros	2022	2021
Ingressos per comissions		
Compravenda de valors i divises	28.985	27.548
Custòdia de valors	19.124	13.975
Gestió i assessorament d'actius	15.563	11.966
Administració i manteniment de comptes	10.103	8.777
Comercialització de productes	29.615	29.614
Operacions de crèdit	10.857	8.094
Altres	6.725	5.028
Total ingressos per comissions	120.972	105.002
Despeses per comissions		
Corretatge	-218	-418
Transaccions amb intermediaris financers	-14.820	-17.272
Altres	-6.182	-5.055
Total despeses per comissions	-21.220	-22.745
Ingrés net per comissions	99.752	82.257

37. Guanys o pèrdues per actius i passius financers i diferències de canvi netes

Tot seguit es presenta el detall del saldo d'aquests capítols dels estats de resultats adjunts dels exercicis 2022 i 2021.

En milers d'euros	2022	2021
Guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable en canvis a resultats, nets	3.666	13.165
Instruments de patrimoni	-	-
Valors representatius de deute	3.502	13.034
Altres	164	131
Guanys o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets	2.251	4.524
Derivats	250	2.843
Instruments de patrimoni	-288	194
Valors representatius de deute	2.289	1.487
Altres	-	-
Guanys o pèrdues per actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	11.706	6.929
Instruments de patrimoni	11.745	6.929
Valors representatius de deute	-39	-
Altres	-	-
Guanys o pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	1.863	-52
Instruments de patrimoni	1	-
Valors representatius de deute	1.862	-52
Diferències de canvi (guany o pèrdua), netes	4.726	2.737
Guanys o pèrdues al donar de baixa en comptes actius no financers, nets	-305	23.166
Total resultat net	23.907	50.469

El capítol «Guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable en canvis a resultats, nets – Valors representatius de deute», que es detalla en el quadre anterior en relació amb l'exercici 2021, inclou 10.098 milers d'euros procedents de la venda d'actius financers classificats com a «Actius financers a cost amortitzat – Valors representatius de deute» (vegeu la nota 13) i 2.936 milers d'euros procedents de la venda d'actius financers classificats com a «Actius financers a valor raonable amb canvi en resultat global» (3.488 milers d'euros en l'exercici 2022) (vegeu la nota 11).

Pel que fa a la venda de la cartera HTC mencionada en el paràgraf anterior, aquesta va consistir en vendes de títols per un valor total de mercat de 438,2 milions d'euros, els quals formaven part de la cartera HTC-ST. Aquesta venda es va realitzar per compensar els efectes produïts per la covid-19, motiu pel qual no es considera un canvi del model de negoci (vegeu nota 2.1.1.).

El capítol «Guanys o pèrdues per actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats – Instruments de patrimoni» inclou el resultat obtingut per la variació del preu de participacions en fons de capital risc per als quals el Grup no ha tramès els riscos i beneficis associats a clients, així com la variació del preu en participacions en organismes d'inversió col·lectiva per als quals Crèdit Andorrà ha tramès els riscos i beneficis associats a clients mitjançant l'emissió de passius estructurats (vegeu la nota 9.2). Tanmateix el capítol «Guanys o pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis a

resultats, nets – Valors representatius de deute» inclou la variació del valor de mercat dels passius estructurats esmentats (vegeu la nota 10.2).

El capítol «Diferències de canvi (guany o pèrdua), netes» recull, addicionalment als resultats nets obtinguts de convertir a l'euro els actius i passius financers denominats en divisa, els resultats precedents de l'operativa amb instruments de divisa (principalment derivats) tant per compte propi com per compte de clients.

El capítol «Guany o pèrdues al donar de baixa en comptes actius no financers, nets» a l'exercici 2021 recull principalment el resultat obtingut per les operacions corporatives relacionades amb SETAP 365, SA i el negoci assegurador descrites a la nota 3.6.

38. Altres ingressos i despeses d'exploració, i ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança

38.1. Altres ingressos i despeses d'exploració

El desglossament del saldo d'aquests capítols dels estats de resultats adjunts dels exercicis 2022 i 2021 es mostra en els quadres següents:

En milers d'euros	2022	2021
Altres ingressos d'exploració	10.746	11.651
Altres despeses d'exploració	-8.353	-3.129
Resultat net	2.393	8.522

En els epígrafs «Altres ingressos d'exploració» i «Altres despeses d'exploració», el Grup comptabilitza (1) tots aquells ingressos i despeses procedents del resultat del Grup Assegurador però que no formen part del resultat tècnic del negoci assegurador (classificat en els capítols «Ingressos d'actius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança» i «Despeses de passius emprats per contractes d'assegurança o reassegurança») ni corresponen a despeses d'administració, i (2) altres resultats d'exploració no relacionats amb el negoci bancari, com ara ingressos per lloguers d'immobles, etcètera.

L'epígraf «Altres ingressos d'exploració» el 31 de desembre de 2022 inclou 145 milers d'euros procedents d'ingressos per subarrendaments d'immobles (138 milers d'euros el 31 de desembre de 2021).

38.2. Altres ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança

El desglossament del saldo d'aquests capítols dels estats de resultats adjunts dels exercicis 2022 i 2021 es mostra en els quadres següents:

	2022	2021
Ingressos d'actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança emesos	20.654	20.129
Primes d'assegurança i reassegurança cobrades	20.654	20.129
Ingressos per reassegurances	-	-
Despeses de passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança emesos	-20.619	-19.147
Prestacions pagades, altres despeses relacionades i dotacions netes a passius per contractes d'assegurança	-20.514	-19.107
Primes de reassegurança pagades	-105	-40
Resultat per activitat d'assegurances	35	982

39. Despeses de personal

La composició d'aquest capítol dels estats de resultats adjunts dels exercicis 2022 i 2021 es mostra en el quadre següent:

En milers d'euros	2022	2021
Sous i salaris	-60.897	-57.799
Seguretat social	-8.113	-6.354
Indemnitzacions per acomiadament	-3.864	-828
Dotacions per a pensions d'aportació definida postocupació (nota 22)	-3.503	-4.034
Dotacions per a pensions de prestació definida postocupació	-	-
Formació	-383	-341
Altres despeses de personal	-5.742	-4.540
Total despeses de personal	-82.502	-73.896

La despesa registrada a «Dotacions per a pensions d'aportació definida postocupació» inclou, fonamentalment, les aportacions obligatòries establertes en el Reglament intern del Pla de previsió dels empleats de Crèdit Andorrà. Aquestes aportacions al pla de pensions es duen a terme per donar cobertura als compromisos de jubilació, mort o invalidesa, i determinades sortides d'empleats en actiu.

Per a la cobertura de dits compromisos, Crèdit Andorrà fa una aportació mensual equivalent a un percentatge sobre els conceptes salarials pensionables, que va del 0% al 12% en funció del percentatge d'aportació decidit per l'empleat, que pot situar-se entre el 0% i el 5,5%. L'empleat té l'opció de canviar el tipus d'aportació un cop a l'any, per tant té flexibilitat per modular, en funció de les seves necessitats de liquiditat, el salari net mensual que percep, així com les aportacions al pla de pensions.

«Altres despeses de personal» inclouen, entre d'altres, els conceptes de remuneracions i gratificacions per assegurances mèdiques complementàries, de vida i de saldos deutors, i altres beneficis socials a curt termini, així com despeses relacionades amb empleats expatriats.

En els exercicis 2022 i 2021, la composició de la plantilla del Grup Crèdit Andorrà, en termes mitjans, per categories professionals i gènere, és la següent:

	31.12.22			31.12.21		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Directius	10	3	13	10	3	13
Caps	140	76	216	136	70	206
Administratius	245	305	550	233	286	519
Personal no fix	1	2	3	1	3	4
Total	396	386	782	380	362	742

40. Altres despeses d'administració

La composició d'aquest capítol dels estats de resultats adjunts dels exercicis 2022 i 2021 es mostra en el quadre següent:

En milers d'euros	2022	2021
Material	-1.371	-616
Serveis externs	-48.786	-38.888
Lloguers	-	-
Reparació i manteniment d'immobles	-7.822	-7.298
Serveis professionals independents	-18.657	-14.006
Vigilància i transport de fons	-1.388	-1.187
Primes d'assegurança	-1.368	-934
Publicitat i relacions públiques	-3.801	-2.776
Subministraments	-9.588	-6.266
Altres	-6.162	-6.421
Tributs	-6.000	-4.816
Altres despeses d'explotació	-3.340	-2.650
Total	-59.497	-46.970

La variació en la partida «Serveis professionals independents» respon principalment al desenvolupament de certs projectes estratègics, així com altres projectes necessaris per donar compliment a canvis regulatoris recurrents.

La partida «Serveis externs – Altres» inclou principalment les despeses en concepte de representació, viatges i quotes pagades a organismes i associacions com ara l'Associació de Bancs Andorrans.

41. Amortitzacions

La composició d'aquest capítol dels estats de resultats adjunts dels exercicis 2022 i 2021 es mostra en el quadre següent:

En milers d'euros	2022	2021
Actius tangibles	-11.159	-9.591
D'ús propi	-4.794	-3.944
D'inversions immobiliàries	-550	-
Dret d'ús d'actius	-5.815	-5.647
Actius intangibles	-11.734	-12.983
Total	-22.893	-22.574

42. Provisions o reversió de provisions

La composició d'aquest capítol dels estats de resultats adjunts dels exercicis 2022 i 2021 es mostra en el quadre següent:

En milers d'euros	2022	2021
Qüestions processals i litigis per impostos pendents (nota 21)	190	-213
Compromisos i garanties concedides (nota 21)	893	-950
Altres provisions (notes 21 i 22)	-761	-1.288
Total	322	-2.451

L'epígraf de dotacions netes per compromisos i garanties concedides inclou la dotació neta per cobertura de risc de crèdit dels avals concedits pel Grup.

43. Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats

La composició d'aquest capítol dels estats de resultats adjunts dels exercicis 2022 i 2021 es mostra en el quadre següent:

En milers d'euros	2022	2021
Procedent d'actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-1	-21
Valors representatius de deute	-2	-21
Instrumentos de capital	1	-
Actius financers a cost amortitzat	8.330	1.344
Valors representatius de deute	-616	353
Préstecs i bestretes a clients	8.946	991
Préstecs i bestretes a entitats de crèdit	-	-
Total	8.329	1.323

Durant l'exercici 2022 el Grup ha reconegut ingressos per recuperació amb efectiu de fallits per un import de 4.865 milers d'euros (4.089 milers d'euros durant l'exercici 2021).

El deteriorament procedent d'actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global dels valors representatius de deute es calcula de la mateixa manera que el deteriorament de la cartera d'actius financers a cost amortitzat, però el fons per deteriorament acumulat es comptabilitza a «Patrimoni net / Altre resultat global acumulat / Elements que poden reclassificar-se a resultat / Canvis en el valor raonable d'instruments de deute valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global» i no a l'actiu, ja que el valor en llibres d'aquesta cartera és el seu valor de mercat.

44. Participació en els guanys o pèrdues de les inversions en negocis conjunts i associades

Tot seguit es presenta la relació dels resultats obtinguts durant els exercicis 2022 i 2021 per les societats multigrup i associades (vegeu la nota 3) que han estat integrades pel mètode de la participació.

En milers d'euros	2022	2021
Clíniques Geriàtriques SA	51	74
Societat Pirenaica d'Aparcaments SA	54	42
Actiu Assegurances SA	822	106
Assegur Diversos	-	230
Assegur SA	-	133
CA Vida Assegurances SA	2.099	2.069
Enterprise Risk Management SA	-	891
CA Life Insurance Experts SA	195	177
SETAP 365 SA	6.679	-
Serveis i Mitjans de Pagament XXI SA	41	32
Total	9.941	3.754

45. Despeses o ingressos per impostos sobre els guanys de les activitats continuades

D'acord amb la legislació fiscal vigent a Andorra, el règim especial de consolidació tributària de l'impost sobre societats (IS) inclou Crèdit Andorrà, SA com a societat dominant, i aquelles societats andorranes que compleixen els requisits exigits a l'efecte per la normativa reguladora com a societats participades. El grup fiscal, que està vigent des de l'entrada en vigor de la llei, l'any 2012, amb el número de grup G-800529-D, el 31 de desembre de 2022 està integrat per les societats relacionades tot seguit, de les quals s'ostenta més del 75% del capital social, i totes tenen el mateix exercici econòmic que el Banc.

- Credi-Invest, SA
- Patrigest, SAU
- Crèdit Capital Immobiliari, SA
- Informàtica Crèdit Andorrà, SLU
- Crèdit Iniciatives, SA
- Crèdit Assegurances, SAU
- CA Vincles Actuarial, SLU
- Vall Banc Assegurances, SAU (incorporada al grup fiscal a partir de l'1 de juliol de 2022, vegeu nota 3.5.1)
- Vall Banc Fons, SAU (incorporada al grup fiscal a partir de l'1 de juliol de 2022, vegeu nota 3.5.1.)

La resta de societats del Grup presenten les declaracions d'acord amb la normativa fiscal aplicable en les jurisdiccions on estan domiciliades.

En el present exercici s'han estimat les liquidacions de l'impost de societats, però fins al proper mes de juliol, quan es presentaran formalment a les hisendes públiques de les jurisdiccions on el grup està present, no es podran considerar definitives, motiu pel qual les dades corresponents a l'exercici en curs són previsions.

El funcionament de l'impost està explicat en la nota 2.13.1, «Impost sobre beneficis».

45.1. Despesa per impost sobre el benefici

45.1.1. Import reconegut a resultats

La composició d'aquest capítol dels estats de resultats adjunts dels exercicis 2022 i 2021 es mostra en el quadre següent:

En milers d'euros	2022	2021
Resultat per impost corrent	-408	-434
Exercici corrent	-213	-482
Ajustos a exercicis anteriors	-195	48
Resultat per impost diferit	-2.917	-656
Per diferències temporàries	-59	1.310
Per variació taxa impositiva	-	-
Per bases imposables negatives	-2.540	-2.165
Ajustos a exercicis anteriors	-318	199
Total	-3.325	-1.090

45.1.2. Import reconegut en l'altre resultat global acumulat

La composició de l'import reconegut en l'altre resultat acumulat durant els exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2022 i 2021, segons la naturalesa de l'actiu o transacció que els ha originat, es mostra en els quadres següents:

En milers d'euros	Abans d'impostos	31.12.22 Benefici (despesa) tributària	Net d'impostos
Elements que no es reclassifiquen en resultats	-551	55	-496
Guany o pèrdua actuarial en plans de pensions de prestacions definides	-722	72	-650
Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	171	-17	154
Elements que es poden reclassificar en resultats	-12.699	2.126	-10.573
Actius financers amb canvis en altre resultat global	-12.699	2.126	-10.573
Cobertures dels fluxos d'efectiu (porció efectiva)	-	-	-
Cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger (porció efectiva)	-	-	-
Diferències de canvi	-	-	-
Actius no corrents en venda	-	-	-
Resta d'ingressos i despeses reconegudes	-	-	-
Total	-13.250	2.181	-11.069

En milers d'euros	Abans d'impostos	31.12.21 Benefici (despesa) tributària	Net d'impostos
Elements que no es reclassificaran en resultats	-57	5	-52
Guanyos o pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides	-144	14	-130
Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	87	-9	78
Elements que es poden reclassificar en resultats	-3.652	810	-2.842
Actius financers amb canvis en altre resultat global	-3.652	810	-2.842
Cobertures dels fluxos d'efectiu (porció efectiva)	-	-	-
Cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger (porció efectiva)	-	-	-
Diferències de canvi	-	-	-
Actius no corrents en venda	-	-	-
Resta d'ingressos i despeses reconegudes	-	-	-
Total	-3.709	815	-2.894

Independentment dels impostos sobre beneficis repercutits en el resultat, en els exercicis 2022 i 2021 el Grup ha registrat en el patrimoni net determinats ajustos de valoració per actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global pel seu import net d'efecte fiscal, i addicionalment s'ha registrat aquest efecte com a passius diferits i actiu diferit, respectivament.

45.2. Reconciliació taxa impositiva-efectiva

Tot seguit es presenta una conciliació entre la despesa per impost de beneficis aplicant la taxa impositiva efectiva a Andorra (10%) i la despesa registrada per l'esmentat impost, així com el tipus fiscal efectiu per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d'euros	2022		2021	
	Taxa efectiva	Import	Taxa efectiva	Import
Resultat abans d'impostos		46.526		33.931
IS amb tipus impositiu local		-4.194		-4.567
Efecte de les taxes impositives estrangeres		-2.882		-937
Despeses no deduïbles		-2.040		-240
Ingressos no tribuables		4.742		4.646
Bonificacions		2.199		201
Altres efectes (afectació temporàries, etc.)		1.962		415
Total despesa per impostos	-0,5%	-213	-1%	-482

Durant els exercicis analitzats, els ingressos i les despeses del grup fiscal andorrà tributen pràcticament en la seva totalitat al tipus local del 10%. No obstant, hi ha ingressos en el resultat que estan exempts de tributació, com ara eliminacions d'entitats del grup, que consoliden l'IS, dividendes meritats d'altres participades a través del mètode d'exempció així com bonificacions en la quota.

Tot i que els diferents tipus impositius provinents de la resta de jurisdiccions on operen les filials augmenten la taxa efectiva, l'aplicació de bases de tributació negatives i les bonificacions aplicades fan variar la taxa efectiva de tributació a la baixa en major proporció.

45.3. Bases de tributació negatives

El 31 de desembre de 2022 la filial Banque de Patrimoines Privés, SA ha aplicat la totalitat de les bases de tributació negatives que tenia pendents de compensar per import de 9.697 milers d'euros, les quals ja existien a la data de la presa de control pel Grup Crèdit Andorrà.

El 31 de desembre de 2022 Banco Alcalá, SA té bases de tributació negatives pendents de compensar per import de 1.881 milers d'euros (1.676 milers d'euros el 31 de desembre de 2021) generades durant els exercicis 2018, 2019 i 2022.

El 31 de desembre de 2022 Gesalcalá té bases de tributació negatives pendents de compensar per import de 460 milers d'euros (218 milers d'euros el 31 de desembre de 2021) generades durant els exercicis 2020, 2021 i 2022.

El 31 de desembre de 2022 el grup fiscal Crèdit Andorrà SA, té bases de tributació negatives pendents de compensar per un import de 82.074 milers d'euros no activades comptablement (42.875 milers el 31 de desembre de 2021). Aquestes bases de tributació negatives tenen l'origen en: (1) els assentaments de primera aplicació realitzats per Crèdit Andorrà, SA amb efectes 01.01.2016 per l'entrada en vigor de les NIIF-UE al Principat d'Andorra (per a més informació, vegeu els estats financers consolidats de l'exercici 2017); (2) els assentaments de primera aplicació realitzats amb efectes 01.01.2018 per l'entrada en vigor de la NIIF 9, i (3) l'adquisició de Vall Banc, SA (vegeu nota 3.5.1.).

Fruit de l'anterior referenciada operació de fusió per absorció, el 31 de desembre de 2022 existeixen bases de tributació negatives pendents de compensar, generades abans de la entrada de Vall Banc i Vall Banc Assegurances al grup de consolidació Vall Banc, per import de 37.568 milers d'euros.

Els administradors del Banc esperen que les bases de tributació negatives detallades en aquesta nota siguin aplicades, si s'escau, abans de la data d'expiració del dret legal per compensar-les.

45.4. Actius i passius per impostos diferits

45.4.1. Composició d'actius i passius per impostos diferits

Segons la normativa fiscal vigent, en els exercicis 2022 i 2021 hi ha determinades diferències temporàries que s'han de tenir en compte a l'hora de quantificar la despesa d'impostos sobre beneficis corresponent.

Els orígens dels actius/passius fiscals diferits registrats en l'estat de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021 són els següents:

En milers d'euros	2022		2021	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Actius tangibles i intangibles	495	2.408	438	2.408
Actius financers amb canvis en altre resultat global	2.742	123	768	263
Resultats actuariais plans de prestació definida	5	-	-	67
Cobertures valor raonable	-	-	-	-
Insolvències	10.444	-	10.565	-
Pèrdues fiscals compensables a futur	1.311	1.550	2.301	-
Altres	1.419	113	1.732	113
Actius i passius nets	16.416	4.194	15.804	2.851

El Grup no té actius fiscals diferits rellevants no reconeguts.

45.4.2. Moviment d'actius i passius per impostos diferits

El moviment dels actius/passius fiscals diferits registrats en l'estat de situació financera el 31 de desembre de 2022 i 2021 són els següents:

En milers d'euros	Saldo 31.12.21	Altres moviments de l'exercici reconeguts en		Saldo 31.12.22
		Resultats	ARG	
Actius tangibles i intangibles	-1.970	57	-	-1.913
Actius financers amb canvis en altre resultat global	507	-	2.114	2.621
Resultats actuàrials plans de prestació definida	-67	-	72	5
Cobertures valor raonable	-	-	-	-
Insolvències	10.565	-121	-	10.444
Pèrdues fiscals compensables a futur	2.302	-2.540	-	-238
Altres	1.616	-313	-	1.303
Total	12.953	-2.917	2.186	12.222

En milers d'euros	Saldo 31.12.20	Altres moviments de l'exercici reconeguts en		Saldo 31.12.21
		Resultats	ARG	
Actius tangibles i intangibles	-3.449	1.479	-	-1.970
Actius financers amb canvis en altre resultat global	-291	-	798	507
Resultats actuàrials plans de prestació definida	-81	-	14	-67
Cobertures valor raonable	-	-	-	-
Insolvències	10.706	-141	-	10.565
Pèrdues fiscals compensables a futur	4.467	-2.165	-	2.302
Altres	1.433	183	-	1.616
Total	12.785	-644	812	12.953

Segons la normativa fiscal vigent, hi ha determinades diferències temporànies imposables i deduïbles que s'han de tenir en compte a l'hora de quantificar la despesa d'impostos sobre societats corresponent. Totes aquestes diferències temporals s'han registrat al tipus al qual s'estima que revertiran.

Els administradors del Banc esperen que els impostos diferits detallats en aquesta nota siguin revertits durant els 5 anys propers.

45.5 Altra informació fiscal rellevant

Tant els actius corrents com els passius corrents es corresponen principalment amb els saldos de partides de l'impost sobre societats a cobrar o pagar, respectivament, tant d'Andorra com de la resta de jurisdiccions on el Grup és present.

El Grup Crèdit Andorrà té oberts a inspecció els darrers anys no prescrits per les autoritats fiscals per als principals impostos que li són d'aplicació en les jurisdiccions on és present.

L'any 2019, el Departament de Tributs i Fronteres d'Andorra (DTF) va obrir a Patrigest, SAU i Crèdit Capital Immobiliari, SA comprovacions limitades de l'impost sobre societats de l'exercici 2016 corresponent a: (1) les

amortitzacions, deteriorament per venda o baixa de l'immobilitzat intangible i de l'immobilitzat tangible; (2) els actius no corrents, i (3) deduccions per noves inversions. Durant l'exercici 2022 les dos comprovacions s'han tancat de manera definitiva, sense que s'hagi produït cap impacte en l'estat de situació financera o l'estat de resultats d'ambdues societats i, per tant, del Grup Crèdit Andorrà.

En data 5 de gener de 2022 Crèdit Andorrà va donar per finalitzada la comprovació de l'impost sobre societats corresponent als ajustos a la base de primera aplicació de les NIIF efectuats sobre els exercicis 2017 i 2018, i va resultar una liquidació definitiva del Departament de Tributs que incrementava les bases de tributació negatives en 3,3 milers d'euros (LP21003701).

46. Parts vinculades

46.1. Compensació a l'Alta Direcció

Crèdit Andorrà defineix l'Alta Direcció del Grup com el personal, executiu o no executiu, que integra (1) el Consell d'Administració, (2) la Direcció General, (3) el Comitè Executiu i (4) la direcció del departament d'Auditoria Interna.

Les remuneracions meritades durant els exercicis 2022 i 2021 per als membres de l'Alta Direcció, per la seva condició de membres de l'Alta Direcció, han ascendit a 5.854 milers d'euros i 5.232 milers d'euros, respectivament.

Del total de la remuneració percebuda durant l'exercici 2022, 5.175 milers d'euros corresponen a beneficis a curt termini i 679 milers d'euros corresponen a beneficis postocupació (4.596 milers d'euros i 636 milers d'euros per l'exercici 2021, respectivament).

El 31 de desembre de 2022 i 2021 no hi ha cap operació amb membres del Consell d'Administració i/o la Direcció General (no accionistes) que a escala individual representi més del 10% dels fons propis i del 5% del resultat de l'exercici.

46.2. Transaccions amb parts vinculades.

Un detall el 31 de desembre de 2022 i 2021 dels saldos amb parts vinculades és el següent:

En milers d'euros	2022			2021		
	Alta Direcció	Societats participades	Altres parts vinculades	Alta Direcció	Societats participades	Altres parts vinculades
Actius	82.323	49.997	73.339	94.526	54.276	76.076
Préstecs, partides per cobrar i avals	84.820	50.034	93.299	97.023	54.418	96.037
Cobertures	-2.497	-37	-19.960	-2.497	-142	-19.961
Passius financers a cost amortitzat	6.010	24.724	3.143	5.051	15.411	3.099
Passius financers a cost amortitzat	6.010	24.724	3.143	5.051	15.411	3.099
Comptes d'ordre	45.366	7.015	221.767	42.356	10.415	222.109
Actius custodiats	45.366	7.015	221.767	42.356	10.415	222.109
Imports reconeguts en resultats	1.314	976	1.731	1.727	624	3.140
Ingressos per interessos	1.328	903	1.722	1.727	545	3.099
Despeses per interessos	-35	-46	-7	-18	-233	-19
Ingressos per comissions	21	119	16	18	312	60

Durant l'exercici 2022 Crèdit Andorrà ha revisat la definició que venia utilitzant de Parts Vinculades per ajustar-la més fidelment a l'establert per la norma de parts vinculades. En aquest sentit, per tal de fer comparables les xifres mostrades a la taula anterior, s'ha procedit a ajustar els saldos d'Alta direcció de les partides "Alta direcció – Préstecs, partides per cobrar i avals", "Alta direcció – Cobertures", "Alta direcció – Passius financers a cost

amortitzat” i “Alta direcció – Actius custodiats” a 31 de desembre de 2021 en +4.008 milers d’euros, -347 milers d’euros, +15 milers d’euros i +21 milers d’euros respectivament; i els saldos d’Altres parts vinculades per les partides “Altres parts vinculades – Préstecs, partides per cobrar i avals”, “Altres parts vinculades – Cobertures” i “Altres parts vinculades – Actius custodiats” a 31 de desembre de 2021 en -79.444 milers d’euros, +33.985 milers d’euros i -32.658 milers d’euros respectivament.

El segment de «Societats participades» inclou els saldos amb aquelles societats que no han estat integrades pel mètode d’integració global.

«Altres parts vinculades» inclou els saldos amb grups econòmics que, sense formar part de l’Alta Direcció o de societats participades, tenen la condició de vinculats al Grup.

47. Compromisos d’arrendament

Tot seguit es desglossen els compromisos d’arrendament del Banc, amb tercers aliens al Grup, el 31 de desembre de 2022 i 2021.

En milers d’euros	2022	2021
Fins a 1 any	7.152	6.852
Entre 1 i 5 anys	23.806	24.410
Més de 5 anys	36.961	39.737
Total	67.918	70.998

El 31 de desembre de 2014 Crèdit Andorrà va signar amb un grup d’inversors estrangers residents a Andorra un contracte de compravenda i posterior arrendament operatiu per a 20 anys (amb opció de pròrroga per a 10 anys addicionals, a criteri del Banc) de certs immobles afectes a l’explotació, entre els quals la seu social del Banc.

Del total de compromisos el 31 de desembre de 2022 per arrendament que es detallen en el quadre anterior, 5.193 milers d’euros, 20.772 milers d’euros i 36.351 milers d’euros corresponen a compromisos d’arrendament relacionats amb l’operació de compravenda i posterior arrendament operatiu (4.849 milers d’euros, 19.395 milers d’euros i 38.790 milers, respectivament, el 31 de desembre de 2021).

48. Informació addicional

48.1. Compliment de les normes legals

48.1.1. Llei 37/2021, del 16 de desembre, de modificació de la Llei 14/2017, del 22 de juny de 2017 de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme i la normativa que la complementa i desenvolupa

El 24 de juliol de 2001 va entrar en vigor la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional, que substituïa l’antiga Llei de protecció del secret bancari i de prevenció del blanqueig de diners o valors productes del crim, del 1995.

En la sessió de l’11 de desembre de 2008, el Consell General del Principat d’Andorra va aprovar la Llei de modificació de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de fons producte de la delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme. El text refós resultant així com les modificacions posteriors, aprovades en data 25 de maig de 2011, 10 d’octubre de 2013, 27 de març de 2014, 15 de gener de 2015 i 16 de juliol de 2015, actualitzen l’anterior Llei, l’adapten als estàndards internacionals en la matèria i l’harmonitzen amb les lleis equivalents de l’entorn europeu.

Com a continuació del desplegament normatiu de la Llei, en data 13 de maig de 2009 el Govern va aprovar el Reglament de la Llei de cooperació penal internacional i de la lluita contra el blanqueig de fons producte de la

delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme. De la mateixa manera que la llei, aquest reglament també es va actualitzar el 18 de maig de 2011 i el 20 de novembre de 2013.

El 20 de juliol de 2017 va entrar en vigor la Llei 14/2017 de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme. Aquesta llei implementa la Directiva (UE) 2015/849, coneguda com a Quarta directiva europea relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme, així com el Reglament (UE) 2015/847 relatiu a la informació que acompanya les transferències de fons.

Com a continuació del desplegament normatiu de la Llei, en data 23 de maig de 2018 el Govern d'Andorra va aprovar el Reglament de la Llei d'aplicació de la Llei 14/2017.

La Llei 14/2017 va ser inicialment modificada per la Llei 21/2019, del 28 de novembre, que ha entrat en vigor el 16 de gener de 2020. Aquesta modificació tenia la finalitat d'incorporar a l'ordenament jurídic andorrà les millores recomanades pel Comitè d'experts per a l'avaluació de les mesures contra el blanqueig de diners o valors i contra el finançament del terrorisme (Moneyval) i pel Comitè mixt, compost per representants del Principat d'Andorra i de la Unió Europea, en el marc de l'Acord monetari signat entre el Principat i la Unió Europea el 30 de juny del 2011 així com el de reforçar aspectes interpretatius que s'havien observat en el curs de la vigència de la llei.

Aquests dos organismes havien formulat recentment observacions per complementar la implementació de les recomanacions del GAFI i la transposició de la Directiva (UE) 2015/849.

Posteriorment el Decret legislatiu del 19/02/2020, del text refós de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme incloïa les modificacions esmentades.

Finalment, la Llei 37/2021, del 16 de desembre, de modificació de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme incorpora i transposa a l'ordenament jurídic andorrà, entre altres, les disposicions de la Directiva (UE) 2018/843 del Parlament Europeu i del Consell (coneguda com la 5a Directiva europea).

Aquesta Llei i el desenvolupament reglamentari corresponent incorporen a l'ordenament jurídic andorrà la V Directiva (UE) 2018/843 del Parlament Europeu i del Consell, del 30 de maig del 2018.

Com a continuació del desplegament normatiu de la Llei, en data 2 de març el Govern va aprovar el Reglament mitjançant un Decret que refon en un mateix text normatiu les disposicions modificades amb les disposicions del Reglament d'aplicació de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, aprovat pel Decret del 23 de maig del 2018, el qual es deroga. El Grup ha anat adaptant els procediments interns a les successives modificacions legislatives nacionals i internacionals, tenint en compte les recomanacions del Grup d'Acció Financera (GAFI), del Moneyval, i del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea, entre d'altres, amb l'objectiu que els serveis financers prestats per qualsevol component del Grup no puguin ser utilitzats per cap organització criminal.

48.1.2. Llei de regulació de coeficients d'inversions obligatòries

El Consell General del Principat d'Andorra, en la sessió de 30 de juny de 1994, va aprovar la Llei de regulació del coeficient d'inversions obligatòries. La llei obliga a mantenir un coeficient d'inversió en fons públics andorrans a les entitats que tenen dins de les seves activitats la recepció de dipòsits del públic i que els utilitzen en la concessió de crèdits i altres inversions.

En data 9 de desembre de 2009, es va aprovar el Decret de modificació del Decret de reglamentació de la Llei de regulació del coeficient d'inversions obligatòries de 22 d'agost de 1994, en què s'obliga les entitats bancàries a mantenir en el seu actiu un coeficient d'inversió del 2% en fons públics.

Deute públic

En compliment de la Llei de regulació de coeficients d'inversió obligatoris, el Grup té subscrit en data 31 de desembre de 2022 i 2021 deute públic del Principat d'Andorra. L'import subscrit pel Grup d'aquesta emissió es troba en l'epígraf «Actius Financers a cost amortitzat – Valors representatius de deute» de l'actiu de l'estat de situació financera consolidat adjunt.

48.1.3. Programa destinat al finançament privilegiat d'empreses i negocis de nova creació, innovació, reconversió i projectes emprenedors

També resulten computables com a fons públics els préstecs concedits dins d'un programa qualificat d'interès nacional i social, i destinat al finançament privilegiat d'empreses i negocis de nova creació, innovació, reconversió i projectes emprenedors, aprovat pel Govern d'Andorra el 3 de març de 2010. El 31 de desembre de 2022 no romanen préstecs vius per aquest concepte. El 31 de desembre de 2021, els préstecs vius per aquest concepte suposaven l'import de 14 milers d'euros i es registren en l'epígraf «Préstecs i bestretes – clients» dels estats de situació financera consolidats. Aquests préstecs meritaven un tipus d'interès anual d'euríbor a un any i el Govern actuava com a garant o avalador.

48.1.4. Programa destinat al finançament privilegiat per a la rehabilitació d'habitatges i edificis d'ús d'habitatges

També resulten computables com a fons públics els préstecs concedits dins d'un programa qualificat d'interès nacional i social, i destinat al finançament privilegiat per a la rehabilitació d'habitatges i edificis d'ús d'habitatges, Llei 21/2013 del 10 d'octubre, i posteriors modificacions. Els préstecs vius per aquest concepte suposaven, el 31 de desembre de 2022, l'import de 559 milers d'euros (791 milers d'euros el 31 de desembre de 2021), i es registren en l'epígraf «Préstecs i bestretes – clients» dels estats de situació financera consolidats. Aquests préstecs meritaven a un tipus d'interès anual d'euríbor a un any més 1,5%.

48.1.5. Llei 1/2011 de creació d'un sistema de garantia de dipòsits per a les entitats bancàries

En data 2 de febrer de 2011, el Consell General del Principat d'Andorra va aprovar la Llei 1/2011 de creació d'un sistema de garantia de dipòsits per a les entitats bancàries amb la finalitat de garantir la devolució dels fons en efectiu i de valors dipositats envers els seus dipositants. L'esmentada llei estableix que, per tal que el sistema de garantia pugui complir les obligacions que li són atribuïdes en aquesta llei, totes les entitats bancàries autoritzades per operar a Andorra han de crear i mantenir una reserva indisponible afectada al compliment de les garanties cobertes, i que un import equivalent a aquesta reserva s'ha de mantenir invertit en actius líquids i segurs que compleixin una sèrie de requisits establerts per la llei a tal efecte.

El 3 d'octubre del 2018 es va publicar al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra la Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons andorrà de garantia de dipòsits i del Sistema andorrà de garantia d'inversions, la qual mitjançant la seva disposició derogatòria va derogar la Llei 1/2011, del 2 de febrer, de creació d'un sistema de garantia de dipòsits per a les entitats bancàries, a excepció del que estableix la disposició transitòria quarta «Tractament dels dipòsits i les inversions mantinguts per Banca Privada d'Andorra, SAU» (vegeu la nota 48.1.7).

48.1.6. Llei 8/2015 de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries

El 2 d'abril del 2015, el Consell General va aprovar la Llei 8/2015 de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries.

L'objectiu d'aquesta llei és assegurar una utilització òptima dels recursos públics i al mateix temps preservar l'estabilitat i el funcionament del sistema bancari. D'entre els principis d'aquesta llei, destaca el referent al fet que els recursos públics no haurien d'utilitzar-se per suportar pèrdues en un context de reestructuració i resolució d'una entitat bancària.

Bona part de l'administració del sistema dissenyat per la llei s'atribueix a l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB), com a autoritat competent en matèria de resolució. També, amb la finalitat de finançar, en la mesura que calgui, les mesures acordades en aplicació d'aquesta llei, es crea, segons el que preveu la Directiva 2014/59/UE, el Fons Andorrà de Resolució d'Entitats Bancàries (Fareb), entitat sense personalitat jurídica que serà gestionada per l'AREB.

48.1.7. Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons andorrà de garantia de dipòsits i del Sistema andorrà de garantia d'inversions.

Aquesta llei permet l'homologació amb la Unió Europea pel que fa a la protecció dels titulars de dipòsits a les entitats bancàries del Principat d'Andorra i d'inversions a les entitats bancàries i a les entitats financeres d'inversió del Principat d'Andorra.

48.1.7.1. Fons andorrà de garantia de dipòsits

La Llei regula el Fons andorrà de garantia de dipòsits (Fagadi) com un sistema de garantia de dipòsits en els termes establerts en la Directiva 2014/49/UE i amb un coixí addicional de recursos financers perquè el Fagadi disposi de manera immediata de més recursos que els requerits per la mateixa directiva.

Aquesta llei, igual que la directiva, estableix un període transitori durant el qual les entitats bancàries membres del Fagadi han d'aportar anualment les contribucions que determini la comissió gestora, per disposar d'uns recursos financers *ex-ante* d'un import equivalent al 0,8% dels dipòsits garantits amb data límit el 30 de juny del 2024. Addicionalment, aquesta llei preveu que les entitats bancàries andorranes continuïn fent aportacions anuals al Fagadi amb càrrec al seu compte de resultats durant un període de vuit anys des del 2024 a fi i efecte de disposar d'un volum addicional de recursos financers *ex-ante* equivalent a un 0,8% dels dipòsits garantits per protegir els dipositants (per tant arribant a un total de l'1,6% dels dipòsits garantits).

Durant el període previst per dotar de recursos financers el fons *ex-ante* estarà vigent un sistema dual per assegurar la disponibilitat immediata de recursos financers. Així, les entitats bancàries han de mantenir una part de les reserves en garantia de dipòsits ja constituïdes en aplicació de la Llei 1/2011 i els actius assignats a les dites reserves només es poden utilitzar de manera immediata a requeriment de la comissió gestora del Fagadi. La part restant de les reserves en garantia de dipòsits mantingudes per les entitats bancàries andorranes en virtut de l'aplicació de la Llei 1/2011 a la data d'entrada en vigor d'aquesta llei es reclassifica a reserves indisponibles que es poden utilitzar per cobrir eventuals riscos o pèrdues; l'AFA pot autoritzar-ne la seva reclassificació com a reserves disponibles.

El Fagadi manté el règim de cobertura de 100.000 euros per dipositant i per entitat, i incorpora cobertures addicionals en casos excepcionals que garanteixen amb un límit de 300.000 euros (dipòsits procedents de transaccions amb béns immobles de naturalesa residencial i caràcter privat, pagaments rebuts pel dipositant amb caràcter puntual i vinculats al matrimoni, el divorci, la jubilació, l'acomiadament, la invalidesa o la defunció; etcètera.).

48.1.7.2. Sistema andorrà de garantia d'inversions

La llei manté el Sistema andorrà de garantia d'inversions (SAGI) com un sistema de garantia *ex-post* en què passen a participar, juntament amb les entitats bancàries ja participants fins ara, les entitats financeres d'inversió –societats financeres d'inversió, agències financeres d'inversió i les societats gestores de patrimonis que ofereixen l'activitat de gestió discrecional i individualitzada de carteres en la modalitat de gestió directa– i les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva autoritzades per prestar serveis d'administració i custòdia d'instruments financers per compte de clients al Principat.

Els trets reguladors principals del Sistema de garantia d'inversions són els següents:

- El règim de cobertura es manté en 100.000 euros per titular, per sobre del nivell de cobertura de 20.000 euros establert a la Directiva 97/9/CE. Aquesta llei també estableix un límit total dels recursos del SAGI i augmenta, però, la cobertura màxima total establerta per la Llei 1/2011.
- No es garanteixen les pèrdues derivades de la fluctuació del valor de les inversions. La garantia cobreix supòsits d'impossible recuperació dels valors per insolvència de l'entitat que presta el servei d'administració i custòdia de valors.
- Es manté com a objectiu de recursos del SAGI l'1,5% de la base de càlcul de les inversions que regula la Llei 1/2011, amb el 30 de juny del 2020 com a data límit per assolir-ho.

- L'import de la reserva en garantia d'inversions que ha de mantenir cada entitat membre del SAGI s'ha de calcular anualment i ha de correspondre a la proporció que representi l'import de les inversions garantides a l'entitat sobre el total agregat de les inversions garantides a totes les entitats membres del SAGI. A fi de calcular la reserva en garantia d'inversions s'ha de prendre en consideració el 5% del valor de mercat de les inversions mantingudes a les entitats membres del SAGI.
- Es manté el règim de reserves en garantia d'inversions afectades al compliment de la garantia per part de les entitats bancàries.

48.1.8. Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra

Aquesta llei, que va entrar en vigor l'1 de gener del 2018 i que té com a referència el règim establert per la UE conegut com a Solvència II, té per objecte establir el règim de regulació i supervisió del mercat d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra, amb la finalitat de garantir-ne la transparència, promoure'n el desenvolupament ordenat, i tutelar els drets dels prenedors, els assegurats i els beneficiaris.

En particular, en aquesta llei s'estableixen les condicions d'accés a l'activitat i el seu exercici, el règim aplicable en matèria de supervisió i solvència, i també s'hi regula el sanejament i la liquidació de les entitats asseguradores i reasseguradores domiciliades al Principat d'Andorra.

Les funcions de supervisió i control del mercat d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra s'han d'efectuar per mitjà de l'Autoritat Supervisora d'Assegurances i Reassegurances.

Com estableix la «Disposició transitòria segona. Règim de les entitats asseguradores i reasseguradores que disposin d'autorització per operar obtinguda abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei», les entitats i delegacions referides en els apartats precedents hauran d'adaptar-se a la llei en els termes següents:

- Des del dia 1 de gener de 2018, la llei serà íntegrament aplicable a les entitats i delegacions, sense perjudici del que es disposa tot seguit respecte del Títol IV.

L'adaptació al Títol IV «Règim d'exercici de l'activitat» de la llei de les entitats i delegacions referides en els apartats precedents es realitzarà de manera gradual i proporcionada durant un termini de cinc anys, a comptar des del dia 1 de gener de 2018. Aquest Títol IV estableix el nucli central del nou règim de supervisió, en què s'incorporen les exigències bàsiques derivades dels tres pilars de Solvència II. En especial, cal destacar l'establiment del capital de solvència obligatori i del capital mínim obligatori, o la regulació de les conductes de mercat o de certes operacions societàries, entre molts altres condicionants als quals, d'ara endavant, s'ha d'adaptar el sector.

48.1.9. Programa destinat al finançament privilegiat per la digitalització d'empreses

També resultarien computables com a fons públics els préstecs concedits dins d'un programa qualificat d'interès nacional i social, i destinat al finançament privilegiat per a la digitalització d'empreses, aprovat pel Govern d'Andorra el 22 de juny de 2022. Aquest programa de transformació digital d'Andorra pretén adaptar el Principat d'Andorra al nou context digital emergent i augmentar la seva competitivitat, i posant a disposició tres serveis: el servei d'una plataforma d'assessorament digital, el servei d'assessorament digital personalitzat i el servei de consultoria digital i implementació de solucions digitals.

A 31 de desembre de 2022 encara no s'ha concedit cap préstec per aquest concepte.

48.1.10. Carències sectorials en el context dels increments dels tipus d'interès

En el context de la situació global derivada de les pujades d'interès, en data 21 de desembre del 2022, les entitats integrades a l'Associació de Bancs Andorrans van aprovar en assemblea general implementar una sèrie de mesures per pal·liar els efectes negatius de l'increment dels tipus d'interès en les hipoteques per a l'habitatge habitual, per a les famílies especialment vulnerables.

L'acord va dirigir a les famílies amb un deute instrumentat mitjançant préstecs hipotecaris a tipus variable destinats a l'adquisició del seu habitatge habitual i que es trobin en una situació vulnerable arran de la pujada dels tipus d'interès.

A 31 de desembre de 2022 encara no s'ha concedit cap préstec per aquest concepte.

48.1.11. Llei 36/2022, del 24 de novembre, de creació de reserves internacionals i accés del sistema financer a assistència en forma de provisió urgent de liquiditat

Aquesta llei estructura un mecanisme de prestador d'última instància basat en les reserves internacionals del Principat d'Andorra. En aquest mecanisme pren un rol essencial l'AFA, que ha de valorar la situació de les entitats bancàries i és la responsable, en la majoria de casos, de l'atorgament o no dels ajuts en forma de provisió urgent de liquiditat. El mecanisme desenvolupat per aquesta llei és plenament homologable amb el que podem trobar en el context internacional; en concret replica el model d'assistència de liquiditat d'emergència (ELA en les sigles en anglès) del Banc Central Europeu i en el cas d'Andorra ha rebut, per al seu desenvolupament, l'assessorament tècnic de l'FMI.

48.1.12. Llei 22/2022, del 9 de juny, de mesures per a la seguretat de les xarxes i dels sistemes d'informació

Aquesta llei estableix les obligacions de definir, implementar i evolucionar una estratègia nacional de ciberseguretat, de gestionar els riscos de ciberseguretat, d'incrementar la cooperació amb altres estats, especialment els propers, i de millorar la ciberresiliència de les entitats públiques i privades que resulten "essencials" o "crítiques".

Amb l'objectiu de desenvolupar reglamentàriament la Llei 22/2022, l'octubre del 2022 el Govern va aprovar, mitjançant el Decret 418/2022, el Reglament d'infraestructures crítiques del Principat d'Andorra, i mitjançant el Decret 417/2022, el Reglament de l'Esquema nacional de seguretat del Principat.

48.2 Normativa relacionada amb la covid-19

48.2.1. Decret d'aprovació d'un programa extraordinari d'aval per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2 de març de 2020 i les seves posteriors modificacions

Aquest decret va tenir com a objecte l'adopció de mesures per respondre a l'impacte econòmic, en les empreses i els negocis del país, de la situació d'emergència sanitària que va causar el coronavirus SARS-CoV-2, d'acord amb els decrets aprovats pel Govern, en data 11 de març del 2020 i dies subsegüents, d'establiment de mesures excepcionals.

Amb aquest decret, d'acord amb la voluntat del Govern de donar suport al teixit econòmic del país i de garantir els llocs de treball, es volia ajudar les empreses i negocis del país, la facturació, el funcionament i el finançament normal dels quals haguessin resultat afectats per la situació d'emergència sanitària, comportant tensions de tresoreria o dificultats per fer front a les despeses de funcionament habituals i necessàries, especialment el pagament de les nòmines als treballadors.

L'objectiu era minimitzar els efectes de l'emergència sanitària de les empreses i els ciutadans del Principat, i alhora facilitar una recuperació ràpida de la nostra economia un cop remetés la situació actual.

Aquest decret va instrumentalitzar dos crèdits tous atorgats per les entitats bancàries al teixit econòmic amb l'aval i el pagament dels interessos a càrrec del Govern. El primer, de 60 milions d'euros, estava destinat a cobrir les despeses de funcionament de les empreses i els autònoms. El segon, de 70 milions d'euros, estava destinat a refinançar les quotes creditícies que poguessin tenir aquests empresaris i autònoms.

48.2.2. Decret d'aprovació d'un segon programa extraordinari d'aval per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2 de maig de 2020 i les seves posteriors modificacions.

Mitjançant aquest decret es va aprovar un programa extraordinari d'aval a càrrec de l'Estat que es van formalitzar en línies de finançament garantides, destinat a dotar de liquiditat les empreses i els negocis del país

per respondre al pagament de la part patronal de la suspensió temporal de contractes de treball (STCT) o la reducció de la jornada laboral (RJL), el finançament de quotes creditícies i possibles inversions d'adequació d'establiments per a l'atenció al públic per adaptar-se als requisits sanitaris derivats de la situació d'emergència sanitària que va causar el SARS-CoV-2. Així mateix, en les posteriors modificacions, es va ampliar la llista de conceptes pels quals es podia sol·licitar l'aval del Govern, incorporant les despeses de subministraments i d'arrendament de locals comercials, les despeses de carburants per a la locomoció, i substituint el pagament de la part patronal de les STCT i/o RJT per les despeses de personal, enteses com a despeses de sous i salaris i cotitzacions a la Caixa Andorrana de la Seguretat Social.

Aquest segon programa d'aval públics va comptar amb un import total de fins a 100 milions d'euros.

48.2.3. Llei 16/2020, del 4 de desembre de 2020, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2

Aquesta llei va incorporar una sèrie de modificacions a les carències aprovades per la Llei 5/2020 i va establir noves carències legislatives detallades a continuació. La llei va ser posteriorment modificada, el 28 de gener de 2021 per la Llei 1/2021, el 18 de març de 2021 per la Llei 3/2021, el 15 d'abril de 2021 per la Llei 6/2021, el 17 de juny de 2021 per la Llei 17/2021 i, finalment, el 16 de desembre de 2021 per la Llei 34/2021. No obstant, les modificacions no són d'impacte per al sector financer.

Les carències legislatives establertes per la llei:

- Les persones assalariades concernides per la suspensió temporal del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral poden sol·licitar i obtenir una carència de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris o els préstecs personals, o una extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris que tinguin contractats amb les entitats bancàries amb la finalitat de finançar l'adquisició del seu habitatge habitual o el seu vehicle propi, sempre que l'import mensual de la quota d'amortització dels préstecs i els crèdits esmentats, més les despeses i els subministraments bàsics de la unitat familiar, sigui igual o superior al 30% dels ingressos nets resultants de la suspensió temporal del contracte de treball. Quan es tracti d'un crèdit en compte corrent, cal que el crèdit arribi a venciment durant el període comprès entre la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei i el 30 de juny de 2021.
- Les persones físiques propietàries de locals per a negoci i d'un màxim de dos habitatges destinats al lloguer o a la seva explotació afectades per la reducció de la renda establerta als articles 36 i 38 d'aquesta llei, que tinguin contret un préstec o un crèdit hipotecari destinat a l'adquisició del local o dels habitatges esmentats també podran obtenir una carència dels préstecs hipotecaris o una extensió del termini d'amortització amb la finalitat de finançar l'import de l'adquisició del local o les reformes del local o dels habitatges mencionats.
- La carència de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris i als préstecs personals, i l'extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris a què fan referència els apartats anteriors també són aplicables, en la mateixa forma que s'hi estableix i amb la mateixa limitació temporal fixada, a les persones assalariades que hagin estat acomiadades com a conseqüència de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, mentre estiguin sense feina i percebin l'ajut econòmic per desocupació involuntària, fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació esmentada, i a les persones que realitzen una activitat per compte propi l'activitat principal de les quals hagi estat suspesa obligatòriament, per decret del Govern, o que estigui sotmesa a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, fins que el Govern no decideixi altrament per decret, amb el benentès que un cop la suspensió obligatòria o el règim de guàrdia o permanència deixin de ser vigents, cal justificar una davallada significativa de la xifra de negoci.

La concessió de la carència fins al 30 de juny de 2021 de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris o personals, o de l'extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris, comporta l'extensió del calendari d'amortització del préstec o del venciment del crèdit, i la inaplicació durant el seu període de vigència de la clàusula de venciment que consti en el contracte de préstec o de crèdit. Durant el període de vigència de la

carència o de l'extensió, l'entitat bancària no pot exigir el pagament de la quota ni de cap dels conceptes que en formen part (amortització del capital o pagament d'interessos).

48.2.4. Decret 323/2021, del 29 de setembre del 2021, que regula el retorn o la conversió en préstec del deute pendent corresponent al primer i al segon programes extraordinaris d'aval per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2

En el Decret de març de 2020, i les seves posteriors modificacions, es van instrumentalitzar dos crèdits tous atorgats per les entitats bancàries al teixit econòmic amb l'aval i el pagament dels interessos a càrrec del Govern. El primer de 60 milions d'euros i el segon de 70 milions d'euros, destinats a cobrir les despeses de funcionament i a refinançar les quotes creditícies d'empresaris i autònoms respectivament.

En el Decret de maig de 2020, i les seves posteriors modificacions, es va aprovar un programa extraordinari d'aval a càrrec de l'Estat que es va formalitzar en línies de finançament garantides, destinat a dotar de liquiditat les empreses i negocis del país per respondre al pagament de despeses de personal, despeses de subministraments i d'arrendament de locals comercials i despeses de carburants per a la locomoció i per al finançament de quotes creditícies i possibles inversions d'adequació d'establiments per a l'atenció al públic per adaptar-se als requisits sanitaris derivats de la situació d'emergència sanitària causada per SARS-CoV-2. Aquest segon programa d'aval públic va comptar amb un import total de fins a 100 milions d'euros.

El dia 29 de gener del 2021, la Comissió Tècnica (CT) del Govern va prorrogar automàticament els venciments de les pòlisses de crèdit formalitzades l'any 2020, corresponents al primer i al segon programes extraordinaris d'aval, per un període de sis mesos (addicionals al termini d'amortització de dotze mesos) a comptar de la data de venciment que constés en el contracte de formalització de les respectives pòlisses.

El Decret 323/2021, del 29 de setembre del 2021, posteriorment modificat pel Decret 180/2022 del 5 de maig del 2022, va establir el procediment de retorn o de conversió en préstec del deute pendent amb les entitats bancàries en el marc dels programes extraordinaris d'aval concedits a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2 i regulats en els decrets de març i maig de 2020, i les modificacions subsegüents.

Aquest decret estableix que:

- Les persones físiques o jurídiques beneficiàries dels programes d'aval han de presentar a la seva entitat bancària la sol·licitud de retorn o de conversió en préstec del deute pendent, durant els 30 dies posteriors a la data de venciment del deute vigent per a les pòlisses que vencin abans del 31 de desembre del 2021 o 60 dies abans del seu venciment per a la resta de pòlisses. Els beneficiaris del programa d'aval que a criteri de la CT continuïn en una situació temporal de tensió de liquiditat derivada del coronavirus SARS-CoV-2, poden optar a la conversió en préstec del deute pendent.
- La CT prorroga automàticament els venciments de les pòlisses de crèdit que vencin abans del 31 de desembre del 2021, fins a un màxim de sis mesos. S'inclouran en aquest supòsit les pòlisses que s'hagin prorrogat segons la resolució de la CT del dia 29 de gener de 2021 i que vencin abans del 31 de desembre del 2021. Els beneficiaris que optin per amortitzar les pòlisses de crèdit podran exhaurir el nou termini màxim de sis mesos per retornar el deute. Per a les pòlisses que vencin abans del 31 de desembre del 2021, ho farà en el termini màxim de sis mesos concedit al primer paràgraf d'aquest article, i com a molt tard quinze dies abans del nou venciment prorrogat de les pòlisses. Per a les pòlisses que vencin a partir del dia 1 de gener del 2022, la CT n'aprova la conversió en préstec o bé la desestima, en un termini màxim de 60 dies a comptar de la data de presentació de la sol·licitud.
- Les operacions de préstec constituïdes en el marc d'aquest decret s'han d'ajustar a les característiques operacionals establertes al cos del document (termini de la conversió, amortització mensual, tipus i comissions aplicades, motius de venciment anticipat, etc.).
- Amb periodicitat trimestral, les entitats bancàries han de lliurar a la Intervenció General del Govern, a la Comissió Tècnica i a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) una relació de les operacions de préstec

vigents. Al venciment definitiu del préstec, i coincidint amb el pagament de l'última quota, es comunica a la Intervenció General del Govern la cancel·lació del préstec i de l'aval.

48.2.5. Carències sectorials en el context de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2

En el context de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, en data 11 de juny del 2020 les entitats integrades a l'Associació de Bancs Andorrans van aprovar en assemblea general una carència sectorial, de caràcter privat i contractual, per posar a disposició dels clients un mecanisme que permetés ajornar els pagaments de préstecs o crèdits als afectats econòmicament per la covid-19.

Aquest mecanisme de «carència sectorial privada» adoptat segueix una configuració, abast, efectes i normativa subjectes a l'aplicació de les directrius sobre el tractament de les carències públiques i privades aprovades per l'Autoritat Bancària Europea en data 2 d'abril de 2020 i modificades el 25 de juny de 2020.

L'acord sectorial preveia que les carències es poguessin sol·licitar a les diferents entitats bancàries complint una sèrie de requisits subjectius i objectius, fins al dia 31 de juliol. En data 17 de juliol, mitjançant una addenda a l'acord sectorial, es va ampliar el termini de sol·licitud de les carències fins al 30 de setembre del 2020.

Tanmateix, en data 11 de desembre de 2020, mitjançant una addenda a l'acord sectorial, es va ampliar el termini de sol·licitud de les carències al 31 de març de 2021 i es va establir que el període de carència dels pagaments derivats dels contractes de préstec o crèdit com a resultat de l'aplicació o reaplicació del període global de carència no podia excedir una durada màxim de 9 mesos (a excepció de les modificacions en els calendaris de pagament acordats abans del 30 de setembre de 2020, que no estan subjectes a aquesta restricció de 9 mesos).

Tots els períodes de carència aplicats arran la crisi de la covid-19 van finalitzar de forma prèvia al tancament de l'exercici 2021.

48.3. Normativa relacionada amb el conflicte bèl·lic Rússia - Ucraïna

48.3.1. Llei 5/2022, del 3 de març, d'aplicació de sancions internacionals

La Llei 14/2017, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, preveu la possibilitat de desenvolupar mesures restrictives a entitats o persones físiques que promouen el terrorisme o la proliferació d'armes de destrucció massiva. Arran de l'agressió bèl·lica desplegada per Rússia a Ucraïna, el Govern pot dictar mesures restrictives per aplicar les sancions internacionals destinades a garantir el respecte del dret internacional públic, en particular dels drets humans, emeses per l'Organització de les Nacions Unides, la Unió Europea i altres organismes internacionals. Les mesures restrictives poden restringir directament o indirectament el tràfic de béns, serveis, pagaments i capitals, i bloquejar actius financers i els intercanvis científics, tecnològics, esportius i culturals. Aquestes mesures poden ser aplicables tant a persones físiques com a persones jurídiques degudament identificades, així com altres subjectes de dret que operen en territori andorrà.

A data 25 de març de 2022, el Govern va aprovar el primer Decret 111/2022, del 25 de març, de mesures restrictives en relació amb el conflicte entre Ucraïna i la Federació Russa, que fixa les mesures aplicables i inclou un annex amb el nom de la persona, de l'entitat o els altres subjectes de dret objecte de la restricció, així com una breu motivació. Per continuar alineant-se amb les sancions proposades per la Unió Europea, el Govern actualitza les llistes de les persones incloses en aquest Decret 111/2022. Les darreres mesures restrictives que actualitzen les llistes de persones van ser aprovades mitjançant el Decret 71/2023, del 8 de febrer de 2023, que modifica el primer Decret 111/2022.

48.4. Fundació Privada Crèdit Andorrà

Crèdit Andorrà, SA va constituir la Fundació Privada Crèdit Andorrà (en endavant, «la Fundació») mitjançant escriptura pública de data 15 de desembre de 1987 per a un període de temps indefinit, amb personalitat jurídica pròpia, nacionalitat andorrana i caràcter privat. La Fundació està inscrita en el Registre de Fundacions segons disposa la Llei 11/2008 de 12 de juny, amb el número 7/2010.

La Fundació, que neix sense ànim de lucre, té per objecte contribuir al millor desenvolupament qualitatiu de la vida econòmica, cultural i social andorrana mitjançant l'assumpció, programació, dotació i realització d'objectius

concrets. Entre aquests objectius caldria fer un esment especial a la concessió de beques d'estudis a persones que se'n facin mereixedores, per tal de facilitar l'assoliment de la millor formació possible en qualsevol àrea que pugui incidir en la millora de l'estructura econòmica, científica, educacional, cultural i de serveis del país.

Durant l'any 2022, i sempre amb la finalitat d'adaptar les seves actuacions a les necessitats del país, han estat tres els grans eixos sobre els quals s'han mogut les activitats dutes a terme per la Fundació Privada Crèdit Andorrà: activitats socials, especialment destinades a la gent gran i a entitats que tracten amb persones discapacitades; activitats educatives, especialment la concessió de beques, i activitats culturals, en què ha incidit en aspectes pedagògics i en tots aquells àmbits que estan directament relacionats amb el país, amb la seva història i amb el seu medi natural.

49. Fets posteriors

49.1. Altres fets posteriors

Addicionalment als fets mencionats en aquesta nota així com els que es puguin recollir en la resta de notes d'aquests estats financers, no s'han produït més fets rellevants que hagin tingut lloc durant el període comprès entre el 31 de desembre de 2022 i la data de formulació d'aquests estats financers consolidats.

Annex I – Participacions en entitats integrades globalment

En l'annex I, que és part integrant de la nota 3, s'inclouen els detalls de les participades, tant consolidades per integració global com pel mètode de participació, que formen el Grup Crèdit Andorrà el 31 de desembre de 2022 i 2021.

Annex I.1 – Participacions en entitats integrades globalment - 31 de desembre de 2022

Societat	Domicili	Activitat	% drets de vot		Milers d'euros				Resultat 31.12.22		
			Directe	Indirecte	Total	Valor net en llibres		Passius		Patrimoni 31.12.22	
						31.12.22	31.12.22	31.12.22			31.12.22
Credi-Invest SA	Andorra	Gestora de fons	100,0%		100,0%	744	7.706	4.931	2.775	6.042	
Credit Initiatives SA	Andorra	Capital risc	100,0%		100,0%	8.459	10.607	-	10.607	148	
Patrigest SAU	Andorra	Patrimonial	100,0%		100,0%	7.362	19.832	8.440	11.393	2.722	
Cassamanya Ltd.	Malla	Instrumental		100,0%	100,0%	-	-	-9	9	-53	
Credit Capital Immobiliari SA	Andorra	Instrumental	100,0%		100,0%	122.668	124.231	1.111	123.121	1.103	
Credit Andorra Panama Holding SA	Panamà	Holding	100,0%		100,0%	14.975	14.381	361	14.020	85	
Banco Credit Andorra (Panama) SA	Panamà	Banca	100,0%		100,0%	11.204	152.927	131.035	21.892	924	
Credit Andorra Panama Patrimonial SA	Panamà	Patrimonial	100,0%		100,0%	3.124	3.158	6	3.151	14	
Private Investment Management Advisors Panama SA	Panamà	Ass. inversions	100,0%		100,0%	47	1.032	225	808	255	
Informatica Credit Andorra SLU	Andorra	Instrumental	100,0%		100,0%	33.368	38.311	3.350	34.961	-620	
Banque de Patrimoines Privés SA	Luxemburg	Banca	100,0%		100,0%	37.618	847.451	787.266	60.185	6.369	
Banco Alcalá SA	Espanya	Banca	81,9%		81,9%	36.690	380.574	344.936	35.638	2	
Gesalcalá SA	Espanya	Gestora de fons	100,0%		100,0%	2.891	3.092	1.059	2.033	-281	
CA Holding Luxembourg SARL	Luxemburg	Holding	100,0%		100,0%	12.505	12.937	71	12.866	172	
Credit Andorra Asset Management Luxembourg SA	Luxemburg	Gestora de fons	100,0%		100,0%	-	-	-	0	-50	
Credit Andorra Holding España SAU	Luxemburg	Gestora de fons	100,0%		100,0%	10.638	10.657	-	10.657	6	
CA Peru SAC (en liquidación)	Espanya	Holding	100,0%		100,0%	-	7	69	-62	-38	
CA México Asesores Patrimoniales SA de CV	Peru	Societat de valors	100,0%		100,0%	-	827	511	316	-78	
Beta Capital Securities LLC	Mèxic	Ass. inversions	100,0%		100,0%	5.420	59.743	41.369	18.375	331	
Credit Andorra US GP LLC	Estats Units	Societat de valors	100,0%		100,0%	39.585	1.479	141	1.338	-302	
Beta Capital Management LLC	Estats Units	Holding	100,0%		100,0%	-4.333	2.950	951	1.999	782	
Credit Assegurances SAU	Estats Units	Ass. inversions	100,0%		100,0%	9.000	274.714	236.570	38.144	7.152	
CA Vinces Actuarial SLU	Andorra	Assegurances	100,0%		100,0%	3	1.369	211	1.158	43	
Financera d'Assegurances SA	Andorra	Assessor actuarial	100,0%		100,0%	2.852	18.615	11.968	6.646	658	
Consell Assegurador SA	Andorra	Assegurances	10,2%		10,2%	464	95	6	89	17	
Enterprise Risk Management SA	Espanya	Corredoria assegurances	10,0%		10,0%	3.667	4.306	674	3.632	-27	
Linia Asseguradora Andorrana SL	Espanya	Assegurances	12,8%		12,8%	288	122	36	86	38	
Vall Blanc Fons SAU	Andorra	Gestora de fons	100,0%		100,0%	7.709	7.823	96	7.726	-399	
Vall Blanc Assegurances SAU	Andorra	Gestora de fons	100,0%		100,0%	1.974	4.956	3.185	1.771	-301	
Argentina Patrimonis EAF SL	Espanya	Patrimonial	100,0%		100,0%	537	633	31	602	65	

Annex I.2 – Participacions en entitats integrades globalment - 31 de desembre de 2021

Societat	Domicili	Activitat	% drets de vot		Valor net en llibres			Milers d'euros			Resultat 31.12.21
			Directe	Indirecte	Total	Actius 31.12.21	Passius 31.12.21	Patrimoni 31.12.21			
Crédit-Invest SA	Andorra	Gestora de fons	100,0%		100,0%	744	7.873	1.665	6.208	5.210	
Crédit Initiatives SA	Andorra	Capital risc	100,0%		100,0%	8.459	19.328	7.457	11.871	2.640	
Patigest SAU	Andorra	Patrimonial	100,0%		100,0%	7.362	19.328	7.457	11.871	2.640	
Cassamanya Ltd	Malta	Instrumental		100,0%	100,0%	-	-	37	-37	-75	
Crédit Capital Immobiliari SA	Andorra	Instrumental	100,0%		100,0%	122.668	124.983	308	124.675	1.681	
Crédit Andorra Panamá Holding SA	Panamà	Holding	100,0%		100,0%	14.102	13.566	441	13.124	-	
Banco Crédito Andorra (Panamá) SA	Panamà	Banca	100,0%		100,0%	10.551	186.892	167.133	19.759	1.143	
Crédit Andorra Panamá Patrimonial SA	Panamà	Patrimonial	100,0%		100,0%	2.942	2.960	5	2.955	7	
Crédit Andorra Panamá Call Center SA	Panamà	Inactiva	100,0%		100,0%	5	5	-	5	-	
Private Investment Management Advisors Panamá SA	Panamà	Ass. inversions	100,0%		100,0%	44	904	290	614	174	
Informàtica Crédito Andorra SLU	Andorra	Instrumental	100,0%		100,0%	33.368	45.767	10.186	35.581	-822	
Banque de Patrimoines Privés SA	Luxemburg	Banca	100,0%		100,0%	37.618	808.282	749.962	58.320	568	
Banco Alcalá SA	Espanya	Banca	81,9%		81,9%	36.690	380.957	345.748	35.208	-196	
Gesalcaldá SA	Espanya	Gestora de fons		81,9%	81,9%	2.581	3.827	1.513	2.314	-263	
CA Holding Luxembourg SARL	Luxemburg	Holding	100,0%		100,0%	12.505	12.722	28	12.694	-46	
Crédit Andorra Asset Management Luxembourg SA	Luxemburg	Gestora de fons	100,0%		100,0%	400	930	280	650	89	
Crédit Andorra Holding España SAU	Espanya	Holding	100,0%		100,0%	10.638	10.710	59	10.651	292	
CA Vincles Actuarial Chile SPA	Xile	Assessor actuarial			100,0%	-	-	-	-	-	
CA Perú SAC (en liquidación)	Perú	Societat de valors			100,0%	-	4	54	-51	53	
CA México Asesores Patrimoniales SA de CV	Mèxic	Ass. inversions			100,0%	-	824	6.894	-6.070	-56	
Beta Capital Securities LLC	Estats Units	Societat de valors	100,0%		100,0%	35.850	45.458	28.903	16.555	600	
Crédit Andorra US GP LLC	Estats Units	Holding	100,0%		100,0%	6.091	1.578	38	1.540	-454	
Beta Capital Management LLC	Estats Units	Ass. inversions		100,0%	100,0%	-3.418	2.493	673	1.820	1.322	
Crédit Assegurances SAU	Andorra	Assegurances	100,0%		100,0%	9.000	305.724	271.839	33.885	3.984	
CA Vincles Actuarial SLU	Andorra	Assessor actuarial	100,0%		100,0%	3	1.258	142	1.115	29	
Financera d'Assegurances SA	Andorra	Assegurances		12,8%	12,8%	2.852	19.058	12.469	6.589	1.005	
Consell Assegurador SA	Andorra	Assegurances		10,2%	10,2%	464	123	6	117	14	
Enterprise Risk Management SA	Espanya	Corredoria assegurances	10,0%		100,0%	3.667	11.371	1.024	10.347	6.774	
Linia Asseguradora Andorrana SL	Andorra	Assegurances		12,8%	12,8%	288	106	34	72	29	

Annex I.3 – Participacions en entitats integrades pel mètode de la participació - 31 de desembre de 2022

Societat	Domicili	Activitat	% drets de vot controlat pel banc		Milers d'euros					
			Directe	Indirecte	Total	Dades de l'entitat participada				
						Valor posada en equivalència	Actius	Passius	Patrimoni Resultat	
					31.12.22	31.12.22	31.12.22	31.12.22	31.12.22	
Cliniques Geriàtriques SA	Andorra	Serveis 3a edat Expl.		25,0%	25,0%	1.968	7.874	-	7.874	205
Societat Pirenaica d'Aparcaments SA	Andorra	aparcaments		25,0%	25,0%	157	630	-	630	215
CA Life Insurance Experts, Compañía de Seguros y Reaseguros SAU	Espanya	Assegurances	44,0%		44,0%	4.855	25.617	16.761	8.856	443
Ca Vida Assegurances SAU	Espanya	Assegurances	49,0%		49,0%	23.576	16.660	7.155	9.505	4.283
Actiu Assegurances SA	Andorra	Assegurances	24,9994%		24,9994%	4.189	26.716	12.020	14.696	3.290
Grup Setap 365	Andorra	Gest. inst. esportives	39,8%		39,8%	51.236	128.728	-	128.728	16.781
Serveis i Mitjans de Pagament XXI SA	Andorra	Serveis TPV	33,3%		33,3%	198	593	-	593	123
Ensia Patrimoni 365	Andorra	Gest. inst. esportives	49,6%		49,6%	3.613	7.288	-	7.288	-
						89.792				

Annex I.4 – Participacions en entitats integrades pel mètode de la participació - 31 de desembre de 2021

	% drets de vot controlat pel banc		Milers d'euros				
	Directe	Indirecte	Valor posada en equivalència		Dades de l'entitat participada		
			31.12.21	31.12.21	Passius	Patrimoni Resultat	
Societat	Domicili	Activitat	31.12.21	31.12.21	31.12.21	31.12.21	
Cliniques Geriàtriques SA	Andorra	Serveis 3a edat	1.991	7.965	-	7.965	296
Societat Pirenaica d'Aparcaments SA	Andorra	Expl. aparcaments	187	749	-	749	169
CA Life Insurance Experts, Compañía de Seguros y Reaseguros SAU	Espanya	Assegurances	4.660	28.817	18.458	10.358	401
Ca Vida Assegurances SAU	Espanya	Assegurances	22.321	13.981	6.426	7.554	4.222
Actiu Assegurances SA	Andorra	Assegurances	1.078	29.821	18.441	11.380	1.345
Assegur SA	Andorra	Assegurances	1.858	3.527	1.257	2.270	265
Assegur Diversos	Andorra	Assegurances	2.286	19.288	13.758	5.530	1.841
Grup Setap 365	Andorra	Gest. inst. esportives	44.470	111.729	-	111.729	-
Serveis i Mitjans de Pagament XXI SA	Andorra	Serveis TPV	101	506	-	506	159
			78.953				

Annex II – Informe anual

El present informe anual s'ha fet en compliment del que disposa l'article 90 de la Llei 35/2018 del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió, del Govern d'Andorra.

Es detallen tot seguit els criteris utilitzats per a la preparació de l'informe de l'exercici 2022.

a. Denominació, naturalesa de les activitats i ubicació geogràfica

Crèdit Andorrà, SA, amb domicili social i fiscal a Andorra, a l'avinguda Meritxell, 80 d'Andorra la Vella, va ser autoritzada l'any 1949 com a societat anònima que té per objecte social la pràctica de l'activitat bancària.

Crèdit Andorrà, SA està establerta a Andorra, no té sucursals a l'estranger ni oficines de representació, i disposa d'una xarxa d'11 oficines físiques distribuïdes per tot el territori andorrà.

En l'annex I es detallen les societats que integren el Grup, inclosa, entre d'altra informació, la denominació, ubicació geogràfica i naturalesa de l'activitat respectives.

b. Volum de negoci, resultat brut abans d'impostos i impostos sobre resultats

Als efectes del present informe, es considera volum de negoci el resultat d'explotació net; el resultat brut abans d'impostos, com els guanys o pèrdues abans d'impostos, i els impostos sobre resultats com les despeses o ingressos per impostos sobre els guanys, segons com aquestes partides es presenten en l'estat de resultat consolidat i sense considerar les activitats interrompudes.

c. Nombre d'empleats equivalents a temps complet

La plantilla a temps complet el 31 de desembre de 2022, distribuïda per països, es pot veure en el quadre adjunt.

d. Subvencions públiques rebudes

Durant l'exercici 2022 el Grup no ha rebut subvencions o ajudes públiques dirigides al sector financer que tinguin per objecte promoure el desenvolupament de l'activitat bancària i que siguin significatives.

e. Rendiment dels actius

El 31 de desembre de 2022, el rendiment dels actius del Grup, calculat dividint els «Guanys o pèrdues de l'exercici» entre el «Total actiu», és del 0,65%.

Milers d'euros				
Dades de l'entitat participada				
Jurisdicció	Volum de negoci	Nombre empleats	Resultat abans impostos	Impost sobre resultat
Andorra	122.994	491	35.119	785
Espanya	16.331	103	335	-318
Luxemburg	29.250	102	8.824	2.534
Panamà	5.127	36	1.210	15
Estats Units d'Amèrica	10.536	38	1.116	305
Mèxic	1.231	12	-78	-
Perú	-	-	-38	-
Malta	-	-	-53	-
Total Grup	185.469	782	46.435	3.321

Annex III – Situació financera per tipus d'activitat

Tot seguit es presenta la situació financera i el resultat integral per tipus d'activitat de Banco Crèdit Andorrà (Panamá).

Annex III.2 Actiu

En milers d'euros	Activitat bancària	Activitat Casa de Valors	Total
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	18.038	552	18.590
Actius financers mantinguts per negociar	147	-	147
Derivats	147	-	147
Instruments de patrimoni	-	-	-
Valors representatius de deute	-	-	-
Préstecs i bestretes	-	-	-
Actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	-	-
Instruments de patrimoni	-	-	-
Valors representatius de deute	-	-	-
Préstecs i bestretes	-	-	-
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-	-
Valors representatius de deute	-	-	-
Préstecs i bestretes	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-	-
Instruments de patrimoni	-	-	-
Valors representatius de deute	-	-	-
Préstecs i bestretes	-	-	-
Actius financers a cost amortitzat	131.492	903	132.395
Préstecs i bestretes	131.492	903	132.395
Entitats de crèdit	-	-	-
Clients	-	-	-
Valors representatius de deute	-	-	-
Derivats - Comptabilitat de cobertures	-	-	-
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura del risc de tipus d'interès	-	-	-
Inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	-	-
Actius tangibles	155	-	155
Immobilitzat material	155	-	155
Inversions immobiliàries	-	-	-
Actius intangibles	-	-	-
Fons de comerç	-	-	-
Altres actius intangibles	-	-	-
Actius per impostos	-	-	-
Actius per impostos corrents	-	-	-
Actius per impostos diferits	-	-	-
Altres actius	1.296	344	1.640
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-	-	-
	-	-	-
Total actiu	151.128	1.799	152.927

Balanç convertit a euros a tipus de canvi de la consolidació.

Annex III.2 Passiu

En milers d'euros	Activitat bancària	Activitat Casa de Valors	Total
Passius financers mantinguts per negociar	147	-	147
Derivats	147	-	147
Posicions curtes	-	-	-
Dipòsits	-	-	-
Valors representatius de deute emesos	-	-	-
Altres passius financers	-	-	-
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-	-
Dipòsits	-	-	-
Valors representatius de deute emesos	-	-	-
Altres passius financers	-	-	-
Passius financers a cost amortitzat	129.612	-	129.612
Dipòsits	129.456	-	129.456
Valors representatius de deute	-	-	-
Altres passius financers	156	-	156
Derivats - Comptabilitat de cobertures	-	-	-
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura de risc de tipus d'interès	-	-	-
Provisions	-	-	-
Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació	-	-	-
Altres retribucions als empleats a llarg termini	-	-	-
Reestructuració	-	-	-
Qüestions processals i litigis per impostos pendents	-	-	-
Compromisos i garanties concedits	-	-	-
Altres provisions	-	-	-
Passius per impostos	-	-	-
Passius per impostos corrents	-	-	-
Passius per impostos diferits	-	-	-
Capital social reemborsable a la vista	-	-	-
Altres passius	1.145	130	1.275
Passius inclosos en grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-	-	-
Total passiu	130.904	130	131.034

Balanç convertit a euros a tipus de canvi de la consolidació.

Annex III.3 Patrimoni net

En milers d'euros	Activitat bancària	Activitat Casa de Valors	Total
Capital	9.798	1.406	11.204
Capital desemborsat	9.798	1.406	11.204
Capital no desemborsat exigit	-	-	-
Prima d'emissió	-	-	-
Instruments de patrimoni emesos diferents de capital	-	-	-
Components de patrimoni net dels instruments financers compostos	-	-	-
Altres instruments de patrimoni emesos	-	-	-
Altres elements de patrimoni net	-	-	-
Altre resultat global acumulat	-	-	-
Elements que no es reclassificaran a resultat	-	-	-
Actius tangibles	-	-	-
Actius intangibles	-	-	-
Guany i pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides	-	-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	-	-
Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-	-
Inefectivitat de cobertures de valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-	-
Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (element cobert)	-	-	-
Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (instrument de cobertura)	-	-	-
Canvis acumulats en el valor raonable dels passius financers a valor raonable per canvis en el risc de crèdit	-	-	-
Elements que poden reclassificar-se a resultats	-	-	-
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part efectiva)	-	-	-
Conversió de divises	-	-	-
Derivats de cobertura. Cobertures de fluxos d'efectiu (part efectiva)	-	-	-
Canvis en el valor raonable d'actius financers valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-	-
Instruments de cobertura (part no designada)	-	-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	-	-
Guany acumulats	7.564	-	7.564
Reserves de revalorització	-	-	-
Altres reserves	2.205	-5	2.200
Altres	2.215	-	2.215
Diferències de conversió	-10	-5	-15
(-) Accions pròpies	-	-	-
Resultat de l'exercici	657	268	925
(-) Dividends a compte	-	-	-
Total patrimoni net	20.224	1.669	21.893
Total patrimoni net i passiu	151.128	1.799	152.927

Balanç convertit a euros a tipus de canvi de la consolidació

Com a altra informació rellevant, els avals per un import de 28 milions d'euros són a la societat bancària i als clients custodiats per un import de 434 milions d'euros pertanyents a la casa de valors.

Annex III.4 Pèrdues i guanys

En milers d'euros	Activitat bancària	Activitat Casa de Valors	Total
Ingressos per interessos	4.321	16	4.337
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	4.321	16	4.337
Actius financers a cost amortitzat	-	-	-
Resta ingressos per interessos	-	-	-
(Despeses per interessos)	-2.065	-	-2.065
(Despeses per capital social reemborsable a la vista)	-	-	-
Ingressos per dividendes	-	-	-
Ingressos per comissions	599	2.514	3.113
(Despeses per comissions)	-264	-817	-1.081
Guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-	-
Actius financers a cost amortitzat	-	-	-
Passius financers a cost amortitzat	-	-	-
Altres	-	-	-
Guanys o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets	-	125	125
Reclassificació d'actius financers des de valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-	-
Reclassificació d'actius financers des de cost amortitzat	-	-	-
Altres guanys o pèrdues	-	-	-
Guanys o pèrdues per actius financers no mantinguts per negociar valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	-	-
Reclassificació d'actius financers des de valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-	-
Reclassificació d'actius financers des de cost amortitzat	-	-	-
Altres guanys o pèrdues	-	-	-
Guanys o pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	-	-	-
Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets	-	-	-
Diferències de canvi (guany o pèrdua), netes	65	-	65
Guanys o pèrdues al donar de baixa en comptes actius no financers, nets	-	-	-
Altres ingressos i despeses d'exploració	18	19	37
Total resultat d'exploració net	2.674	1.857	4.531

Annex III.4 Pèrdues i guanys (continuació)

En milers d'euros	Activitat Bancària	Activitat "Casa de Valors"	Total
(Despeses d'administració)	-1.908	-1.589	-3.497
(Despeses de personal)	-850	-881	-1.731
(Altres despeses d'administració)	-1.058	-708	-1.766
(Amortitzacions)	-119	-	-119
(Immobilitzat material)	-119	-	-119
(Inversions immobiliàries)	-	-	-
(Altres actius intangibles)	-	-	-
(Provisions o reversió de provisions)	3	-	3
(Compromisos i garanties concedits)	3	-	3
(Altres provisions)	-	-	-
(Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats i guanys o pèrdues per modificació)	7	-	7
(Actius financers a cost)	-	-	-
(Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global)	-	-	-
(Actius financers a cost amortitzat)	7	-	7
(Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'inversions en dependents, negocis conjunts i associades)	-	-	-
(Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers)	-	-	-
(Immobilitzat material)	-	-	-
(Inversions immobiliàries)	-	-	-
(Fons de comerç)	-	-	-
(Altres actius intangibles)	-	-	-
(Altres)	-	-	-
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats	-	-	-
Participació en els guanys o pèrdues de les inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	-	-
Guanys o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	-	-	-
Guanys i pèrdues abans d'impostos procedents de les activitats continuades	657	268	925
(Despeses o ingressos per impostos sobre els guanys de les activitats continuades)	-	-	-
Guanys o pèrdues després d'impostos procedents de les activitats continuades	657	268	925
Guanys o pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes	-	-	-
Guanys o pèrdues abans d'impostos procedents d'activitats interrompudes	-	-	-
(Despeses o ingressos per impostos relatius a activitats interrompudes)	-	-	-
Guanys o pèrdues de l'exercici	657	268	925
Resultat per acció (bàsic) - En euros	-	-	-
Resultat per acció (diluït) - En euros	-	-	-

Convertit a euros a tipus de canvi de la consolidació

Estats financers Grup Crèdit Andorrà

Sr. Antoni Pintat Mas
President

Sr. Jaume Casal Mor
Vicepresident

Sr. Xavier Cornella Castel
Conseller delegat

Sra. Rosa Pintat Santolària
Consellera

Sr. Ramon Aznar Pascua
Conseller

Sr. Alfons Casanova Martí
Conseller independent

Sr. André Roelants
Conseller independent

Andorra la Vella, 30 de març de 2023

